

**ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ (ΥΠΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ)
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ
ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ**

Άρθρο 1

**Κλίμακα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και δαπάνες
απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών – Μειώσεις φόρου**

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής: Το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
4.000	18	720	16.000	720
6.000	24	1.440	22.000	2.160
4.000	26	1.040	26.000	3.200
6.000	32	1.920	32.000	5.120
8.000	36	2.880	40.000	8.000
20.000	38	7.600	60.000	15.600
40.000	40	16.000	100.000	31.600
Υπερβάλλον	45			

Ο φορολογούμενος δικαιούται το αφορολόγητο ποσό των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ εφόσον προσκομίζει τις νόμιμες αποδείξεις με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, για δαπάνες αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποιεί ο ίδιος, η σύζυγός του και τα τέκνα που τους βαρύνουν. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή και τα λοιπά πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 47 του ΚΦΕ, όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας και οι φυλακισμένοι, δικαιούνται το αφορολόγητο ποσό της κλίμακας χωρίς την προσκόμιση των αποδείξεων δαπανών του προηγμένου εδαφίου. Στις πιο πάνω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι προβλεπόμενες στις διατάξεις των άρθρων 8 και 9, οι δαπάνες λόγω απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του άρθρου 17, οι δαπάνες του άρθρου 23, οι δαπάνες ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτρισμού, και τηλεπικοινωνιών γενικά, καθώς και οι δαπάνες εισιτηρίων κάθε είδους μεταφορικών μέσων.

Το ελάχιστο ύψος των δαπανών αυτών υπολογίζεται κλιμακωτά με βάση το δηλούμενο και φορολογούμενο με τις γενικές διατάξεις ατομικό εισόδημα του

φορολογουμένου. Για ατομικό εισόδημα μέχρι δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ το ελάχιστο ύψος των δαπανών υπολογίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) αυτού. Για ατομικό εισόδημα πάνω από δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, το ελάχιστο ύψος δαπανών υπολογίζεται για το τμήμα αυτού μέχρι δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) και για το τμήμα αυτού πάνω από τα δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αυτού. Όταν το ατομικό εισόδημα είναι μέχρι έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ δεν απαιτούνται αποδείξεις δαπανών.

Στο ποσό των προσκομιζόμενων αποδείξεων δαπανών του φορολογουμένου που υπολείπεται του πιο πάνω ποσοστού, επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) και στο ποσό των δαπανών που υπερβαίνουν το ποσοστό αυτό εκπίπτει φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) από το συνολικό φόρο που προκύπτει με βάση την πιο πάνω κλίμακα. Το ποσό των δαπανών για την επιβολή ή την έκπτωση φόρου του προηγούμενου εδαφίου, σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για τον υπόχρεο και τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για συζύγους. Οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες υπολογίζονται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους μόνο εφόσον έχουν περιληφθεί στην αρχική δήλωση και μερίζονται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το δηλούμενο και φορολογούμενο με τις γενικές διατάξεις ατομικό εισόδημα της αρχικής δήλωσής τους αφού πρώτα καλυφθεί το απαιτούμενο ποσό αποδείξεων για την κάλυψη του αφορολόγητου ποσού. Όταν ο ένας σύζυγος δηλώνει εισόδημα μέχρι έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ τότε οι αποδείξεις που προσκομίζονται καλύπτουν το αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου εφόσον αυτό υπερβαίνει τα έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας της προηγούμενης παραγράφου, αυξάνεται κατά χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά έντεκα χιλιάδες πεντακόσια (11.500) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν και κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για κάθε τέκνο πάνω από τα τρία που τον βαρύνουν.

3. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. καταργείται και μετά την υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε., προστίθενται δύο εδάφια, ως εξής:

«Οι τόκοι μειώνουν το φόρο μόνο εφόσον ο φορολογούμενος που λαμβάνει το δάνειο αποκτά ή έχει κυριότητα επί του ακινήτου. Το ποσοστό των τόκων στο οποίο υπολογίζεται η μείωση ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) είναι ανάλογο του ποσοστού ιδιοκτησίας στο ακίνητο.»

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Κατά ποσοστό 20% του ποσού της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων και για ασφαλιστήρια ασθένειας, για την ασφάλιση του ίδιου, του άλλου συζύγου και των τέκνων που τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος. Στη δαπάνη της περίπτωσης αυτής περιλαμβάνεται και η δαπάνη του πρώτου εδαφίου για ασφάλιση τέκνου, από αυτά που ορίζονται στο άρθρο 7, η οποία καταβάλλεται ετησίως από γονείς που βρίσκονται σε διάζευξη, στην περίπτωση που δε συνοικούν μαζί του. Το ποσό

της δαπάνης ασφαλίσεων επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί τα χίλια (1.000) ευρώ για άγαμο και τα δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για οικογένεια. Το ποσό αυτό υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους, μειώνει το φόρο μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση και μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθενός που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική δήλωση.»

5. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται περιπτώσεις ζ', η' και θ', ως εξής:

«ζ) Κατά ποσοστό 20%:

αα) Των ποσών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Τ.Α.Κ.Σ.), τους Ιερούς Ναούς, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, την Ιερά Μονή Σινά, την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, τα ημεδαπά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα Κρατικά και Δημοτικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα και τα νοσοκομεία που είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

ββ) Της αξίας των ιατρικών μηχανημάτων και των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

γγ) Των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς που διέπονται από το ν.1514/1985 (ΦΕΚ Α13) και τα ερευνητικά κέντρα που αποτελούν ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

δδ) Των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υπάρχουν ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς. Πολιτιστικοί σκοποί είναι, ιδίως, η καλλιέργεια, προαγωγή και διάδοση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της ζωγραφικής, της γλυπτικής και των τεχνών γενικότερα, καθώς και η ίδρυση, επέκταση και συντήρηση των αναγνωρισμένων ιδιωτικών μουσείων, όπως τέχνης, φυσικής ιστορίας, εθνολογικών και λαογραφικών.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται, μετά από έλεγχο του Υπουργείου Πολιτισμού, τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν πολιτιστικούς σκοπούς, για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

Όταν τα ποσά των δωρεών και των χορηγιών αυτής της περίπτωσης, με εξαίρεση τις δωρεές που καταβάλλονται στους δωρεοδόχους οι οποίοι αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, υπερβαίνουν τα τριακόσια (300) ευρώ ετησίως, λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, που πρέπει να ανοιχθεί για το σκοπό

αυτόν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα.

Το οικείο γραμμάτιο είσπραξης της τράπεζας που θα εκδίδεται πρέπει να αναφέρει τα στοιχεία του δωρητή ή χορηγού και δωρεοδόχου, το ποσό της δωρεάς ή χορηγίας αριθμητικώς και ολογράφως, την ημερομηνία κατάθεσής του και την υπογραφή του δωρητή ή χορηγού, κατά περίπτωση.

Το συνολικό ποσό των δωρεών και χορηγιών της περίπτωσης αυτής επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

Η μείωση διενεργείται εφόσον τα ποσά των δωρεών και χορηγιών υπερβαίνουν συνολικά τα εκατό (100) ευρώ.

Το συνολικό ποσό των χρηματικών δωρεών και χορηγιών αυτής της περίπτωσης στο οποίο υπολογίζεται η μείωση, δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του εισοδήματος που προκύπτει σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 19.

Τα χρηματικά ποσά αυτών των δωρεών και χορηγιών δεν πρέπει να έχουν εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται και για δωρεές υπέρ αντίστοιχων κρατικών φορέων και νομικών προσώπων, εγκατεστημένων σε άλλα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε χώρες ΕΟΧ/ΕΖΕΣ. Το ποσό των δωρεών που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο μπορεί να κατατίθεται και σε τράπεζα της χώρας στην οποία έχει την κατοικία του ο δωρεοδόχος.

η) Κατά ποσοστό 20% του ποσού της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος σε δικηγόρους λόγω παροχής νομικών υπηρεσιών στον ίδιο ή στα πρόσωπα που τον βαρύνουν, με εξαίρεση τις αμοιβές για την παράστασή τους κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων και των περιπτώσεων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23.

θ) Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της δαπάνης για επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης ακινήτου που θα προκύψουν μετά από ενεργειακή επιθεώρηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3661/2008 και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και αφορούν:

αα) Την αντικατάσταση του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή για νέα εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή συστήματος που κάνει χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και για παρεμβάσεις στο υφιστάμενο σύστημα που αφορούν σε σύστημα αντιστάθμισης στον καυστήρα/λέβητα σε συνδυασμό με αυτονομία θέρμανσης και μόνωση σωληνώσεων.

ββ) Την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου.

γγ) Την αγορά και εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας.

δδ) Την αγορά και εγκατάσταση αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες) και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και ψύξης – θέρμανσης με χρήση φυσικού αερίου ή ανανεώσιμων πηγών.

εε) Τη θερμομόνωση σε υφιστάμενα κτήρια με τοποθέτηση διπλών θερμομονωτικών υαλοπινάκων και θερμομονωτικών πλαισίων/κουφωμάτων

(συμπεριλαμβάνονται εξωτερικά καλύμματα, παντζούρια και ρολά) και τοποθέτηση θερμομόνωσης στο κέλυφος ή/και στην οροφή (δώμα ή στέγη).
στοι) Τη δαπάνη για τη διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από αρμόδιο επιθεωρητή.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.»

6. Τα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τέταρτο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:

« Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα από το οποίο προκύπτει φόρος, οι μειώσεις των περιπτώσεων α', γ', ε', ζ', η' και θ' της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν την ίδια και των περιπτώσεων α' και στ' της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, τα χωρίς γάμο τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της φόρο που προκύπτει με βάση την κλίμακα. Όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν στο εισόδημα του ενός συζύγου δεν προκύπτει φόρος ή ο φόρος που προκύπτει είναι κατώτερος από το άθροισμα των μειώσεων των περιπτώσεων α' έως και θ' της προηγούμενης παραγράφου, το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν μειώνει το φόρο του άλλου συζύγου.»

« Αν με βάση τη φορολογική κλίμακα δεν προκύπτει για το φορολογούμενο ποσό φόρου ή αυτό που προκύπτει είναι μικρότερο από το άθροισμα των μειώσεων των περιπτώσεων α', β', δ' και στ' της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό των μειώσεων των περιπτώσεων αυτών ή η διαφορά που προκύπτει, μειώνει το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για τον άλλο σύζυγο.»

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως και 6 του άρθρου αυτού ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2010, για εισοδήματα που αποκτώνται ή δαπάνες που πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από την ημερομηνία αυτή και μετά.
8. Η κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. που θεσπίστηκε με το νόμο αυτό, έχει εφαρμογή κατά την παρακράτηση φόρου εισοδήματος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και μετά.
9. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 118 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται η φράση:
« χωρίς να απαιτούνται για την κάλυψη αυτής της προσαύξησης οι αποδείξεις των δαπανών της παραγράφου 1 του άρθρου 9».
10. Όπου στις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. αναγράφονται «κλίμακα (α) ή (β)», νοείται η κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9, όπως αυτή θεσπίστηκε με το νόμο αυτό.

Άρθρο 2

Εκπτώσεις από το εισόδημα

1. Οι περιπτώσεις α', γ', δ', ε', ζ', η' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994 καταργούνται και οι περιπτώσεις β', στ' και θ' αναριθμούνται σε α', β' και γ', αντίστοιχα.

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Για τη σύζυγο που έχει εισόδημα, οι δαπάνες των παραγράφων 1 και 2 που αφορούν στην ίδια, καθώς και οι δαπάνες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2, που αφορούν στα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, στα χωρίς γάμο τέκνα της, στους γονείς της και στους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα.»
3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«5. Όταν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από τα ποσά των δαπανών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, ολόκληρο το ποσό των δαπανών ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Όταν το σύνολο των δαπανών του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του, τότε η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των δαπανών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.»
4. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. μετά το πρώτο εδάφιο προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται ο κάτοικοι των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα πλέον του ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνολικού εισοδήματός τους.»

Άρθρο 3

Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση τεκμήρια δαπανών και χρήσης υπηρεσιών

1. Ο τίτλος του άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε., «Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση την τεκμαρτή δαπάνη», αντικαθίσταται σε «Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση τεκμήρια δαπανών και χρήσης υπηρεσιών».
2. Το άρθρο 16 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Τεκμήρια δαπανών και χρήσης υπηρεσιών

1. Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος με βάση τη συνολική ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:
  - α) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που εκτιμάται με βάση τις δαπάνες συντήρησης, τις πάγιες καταναλώσεις καθώς και τις δαπάνες λειτουργίας, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης κύριας κατοικίας ορίζεται κλιμακωτά, για τα ογδόντα (80) πρώτα τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με εξήντα (60) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα επόμενα ογδόντα ένα (81) μέχρι και διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με ογδόντα (80) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα επόμενα διακόσια ένα (201) μέχρι και τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με εκατόν είκοσι (120) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο και για τα πλέον των τριακοσίων (300) τετραγωνικών μέτρων κύριων χώρων αυτής, με

εκατόν πενήντα (150) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας ορίζεται ποσό τριάντα (30) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Προκειμένου για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, σύμφωνα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό των ακινήτων, από 2.800 ευρώ έως 4.999 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο και άνω, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%). Προκειμένου για μονοκατοικίες, όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μιας ή περισσοτέρων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών ορίζεται ως το ένα δεύτερο (1/2) της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης όπως αυτή ορίζεται στην α' περίπτωση.

γ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που εκτιμάται με βάση το κόστος τελών κυκλοφορίας, ασφαλίσεων, καυσίμων και συντήρησης επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, ανεξαρτήτως παλαιότητας, ορίζεται για τα αυτοκίνητα μέχρι χίλια διακόσια (1.200) κυβικά εκατοστά σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των χιλίων διακοσίων (1.200) κυβικών εκατοστών προστίθενται τριακόσια (300) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά μέχρι τα δύο χιλιάδες (2000) κυβικά εκατοστά και τετρακόσια (400) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά για πάνω από δύο χιλιάδες (2000) κυβικά εκατοστά.

Τα παραπάνω ποσά ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης από κάθε αυτοκίνητο μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητά του, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό:

αα) Είκοσι τοις εκατό (20%) για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη.

ββ) Σαράντα τοις εκατό (40%) για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν εφαρμόζεται προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει αυτό το πιστοποιητικό, καθώς και για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για αναπήρους.

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάσθηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) από φυσική αναπηρία, ή για να μεταφέρουν αυτά τα

πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

Στις περιπτώσεις εταιριών ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμων ή αστικών, καθώς και των κοινωνιών και κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η αντικειμενική δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη των:

- i) Ομόρρυθμων ή απλών εκτός των ετερόρρυθμων εταίρων ή κοινωνιών ή μελών της κοινοπραξίας, φυσικών προσώπων, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην κοινωνία ή στην κοινοπραξία.
- ii) Των φυσικών προσώπων, μελών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, μεριζόμενη μεταξύ αυτών, κατά το ποσοστό συμμετοχής του καθενός στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης, όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της.
- iii) Των διαχειριστών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που είναι και εταίροι της, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης.
- iiii) Των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανωνύμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, μεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους.

Αν στις πιο πάνω περιπτώσεις οι εταίροι των ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή αστικών εταιριών, καθώς και των κοινωνιών ή κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη των φυσικών προσώπων, που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο.

Για τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλά υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 107, καθώς και για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις, το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα αυτής της περίπτωσης ιδιοκτησίας του αλλοδαπού νομικού προσώπου ή ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου, υποκαταστήματος ή πρακτορείου της αλλοδαπής επιχείρησης εγκατεστημένου στην Ελλάδα, βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή την αλλοδαπή επιχείρηση ή προΐσταται του οικείου γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου.

Η αντικειμενική αυτή δαπάνη βαρύνει καθένα από τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, ανεξάρτητα

από τον τόπο διαμονής ή κατοικίας τους και δεν μπορεί για καθένα από αυτά τα πρόσωπα και για κάθε εταιρία να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρίας.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα προστατευόμενα μέλη είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης.

Η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα του άλλου γονέα. Σε περίπτωση απόκτησης ή μεταβίβασης με οποιονδήποτε τρόπο επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκεια του έτους, η αντικειμενική δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δέκα πέντε (15) ημέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Τα ίδια εφαρμόζονται και στην περίπτωση ακινησίας ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου από οποιαδήποτε αιτία. Σε περίπτωση εικονικής μεταβίβασης αυτοκινήτου της περίπτωσης αυτής ή εικονικής κτήσης αυτών από περισσότερα πρόσωπα, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη του ισχύει αυτοτελώς στο σύνολό της για καθέναν από τους συμβαλλομένους. Ως εικονική θεωρείται ιδίως η μεταβίβαση ή η κτήση όταν πραγματοποιείται μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κατ' ευθείαν γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και τον τρίτο βαθμό, οπότε επιτρέπεται και η ανταπόδειξη. Όταν η συγκυριότητα είναι πραγματική, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη μερίζεται κατά το λόγο των ιδανικών μεριδίων καθενός συγκυρίου.

Προκειμένου για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων, καθώς και για τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτόν περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη αντικειμενική δαπάνη. Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων επιβατικών ιδιωτικής ή μικτής χρήσης, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους.

Οι διατάξεις της παρούσας περίπτωσης γ' εφαρμόζονται ανάλογα και για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των αυτοκινήτων μικτής χρήσης και των αυτοκινήτων τύπου JEEP.

δ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια. Η δαπάνη αυτή ορίζεται ανά μαθητή, σε

δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για το νηπιαγωγείο, τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ για το δημοτικό και έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ για το γυμνάσιο-λύκειο.

ε) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, ορίζεται σε οχτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ ανά απασχολούμενο. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό ή νοσοκόμο, όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει παρουσιάζει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω, από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή είναι ηλικίας άνω των εξήντα πέντε (65) ετών.

στ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν που εκτιμάται με βάση το κόστος τελών ελλιμενισμού, ασφαλίσεων, καυσίμων, συντήρησης και πρακτόρευσης, ανάλογα με τα μέτρα ολικού μήκους του σκάφους, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα) Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι 5 μέτρα, στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, ενώ για τα πάνω από 5 μέτρα ορίζεται στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ.

ββ) Προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης, ολικού μήκους μέχρι 7 μέτρα, στο ποσό των επτά χιλιάδων πεντακοσίων (7.500) ευρώ και για τα σκάφη άνω των 7 μέτρων προστίθενται χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ ανά μέτρο μήκους. Προκειμένου για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος. Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπόψη για την αντικειμενική δαπάνη. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ', εκτός αυτών που αναφέρονται στην ακινησία και την παλαιότητα των αυτοκινήτων, εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση αυτή.

ζ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση ελαφρά αεροσκάφη και ελικόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν εκτιμάται με βάση το κόστος τελών προσγείωσης και παραμονής, ασφαλίσεων και συντήρησης και ορίζεται ανάλογα με τα κιλά του αεροσκάφους, ως εξής:

ι. Αεροσκάφη με νηολόγιο ελληνικό ή κράτους-μέλους της ΕΕ

αα) Για αεροσκάφη μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) κιλά ορίζεται το ποσό των τριάντα δύο χιλιάδων (32.000) ευρώ.

ββ) Για αεροσκάφη πάνω από δύο χιλιάδες (2.000) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) κιλά ορίζεται το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

γγ) Για αεροσκάφη πάνω από τρεις χιλιάδες (3.000) κιλά ορίζεται το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

ii. Αεροσκάφη με νηολόγιο κράτους μη μέλους της ΕΕ

Τα αντίστοιχα ποσά αντικειμενικής δαπάνης ορίζονται στις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εβδομήντα χιλιάδες (70.000) και εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

iii. Για τα ελικόπτερα ως ελάχιστη δαπάνη ορίζεται αυτή της αντίστοιχης κατηγορίας αεροσκαφών μειωμένη κατά ποσοστό 20% .

Οι διατάξεις της περίπτωσης γ' εκτός αυτών που αναφέρονται στην παλαιότητα εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

η) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που εκτιμάται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και χρήσης εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής, ορίζεται κλιμακωτά ανάλογα με την επιφάνειά της, σε εκατό (100) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο μέχρι τα εξήντα (60) τετραγωνικά μέτρα και σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, για επιφάνεια άνω των εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων.

Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα παραπάνω ποσά αυτής της περίπτωσης διπλασιάζονται.

θ) Η γενική ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογουμένου, σε κάθε περίπτωση ορίζεται σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ προκειμένου για τον άγαμο και στα πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

2. Το ετήσιο συνολικό ποσό της αντικειμενικής δαπάνης που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο όταν η πραγματική δαπάνη του φορολογούμενου και των μελών που τον βαρύνουν είναι μικρότερη από την αντικειμενική δαπάνη, όπως αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά. Η επίκληση των περιστατικών αυτών μπορεί να γίνει ιδιαίτερα από τους υπόχρεους οι οποίοι:

α) Υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.

β) Είναι φυλακισμένοι.

γ) Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική.

δ) Είναι άνεργοι και για το χρονικό διάστημα που δικαιούνται βοήθημα ανεργίας.

ε) Συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, γιατί αποδεικνύεται ότι στις δαπάνες συμβάλλουν οι συγγενείς αυτοί οι οποίοι πραγματοποιούν εισόδημα από εμφανείς πηγές.

στ) Είναι ορφανοί ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητά τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους.

ζ) Προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την αντικειμενική.

Όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλει μαζί με τη δήλωσή του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των ισχυρισμών και τα αποδεικτικά στοιχεία του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Στις πιο πάνω α` και ε` περιπτώσεις, η διαφορά μεταξύ της αντικειμενικής δαπάνης και της πραγματικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης του γονέα ή του τέκνου που συμβάλλει στις δαπάνες του υποχρέου.

Αν πρόκειται για τους γονείς, η διαφορά αντικειμενικής δαπάνης καταλογίζεται σε εκείνον που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.»

3. Ο τίτλος του άρθρου 17 του Κ.Φ.Ε. «Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων» αντικαθίσταται σε «Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων» και ο πρώτος στίχος του άρθρου αυτού «Ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:» σε «Ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:»
4. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' του άρθρου 17 του Κ.Φ.Ε. το ποσό «των πέντε χιλιάδων (5.000)» ευρώ αντικαθίσταται με το ποσό «των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ».
5. Το άρθρο 18 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 18

Μη εφαρμογή τεκμηρίων δαπανών και χρήσης υπηρεσιών

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται:

α) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

β) Προκειμένου για αλλοδαπό προσωπικό που δε διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ Α132), του α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ Α82) και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ Α77), για το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή της κατοικίας.

γ) Προκειμένου για επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 45 του ν.2859/2000, για την αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 45 του ν.2859/2000, εφόσον η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας του μεταβιβαζόμενου αυτοκινήτου οχήματος έχουν παραμείνει στη ΔΟΥ στην οποία έγινε η μεταβίβαση του αυτοκινήτου προς την επιχείρηση μεταπώλησης μέχρι και την ημερομηνία μεταπώλησης από αυτή σε τρίτο και το αυτοκίνητο κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν κυκλοφόρησε παράνομα. Κατά τις μεταπωλήσεις αυτής της περίπτωσης δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 10 μέχρι και 14 του άρθρου 81. Οι μεταπωλήτριες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση μαζί με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος να συνυποβάλουν υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986, στην οποία να αναγράφουν τα πιο πάνω αυτοκίνητα που αγόρασαν ή πούλησαν στο οικείο έτος. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της περίπτωσης.

δ) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής μόνιμων κατοίκων εξωτερικού.

ε) Προκειμένου για αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.

στ) Προκειμένου για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%).

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

ζ) Οι ετήσιες συνολικές δαπάνες που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 16 δεν εφαρμόζονται για συνταξιούχους γενικά.»

6. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 19 του Κ.Φ.Ε., η λέξη « τεκμαρτής » απαλείφεται.

7. Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

« ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου κάθε έτους, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών

στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά, τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται από τα άρθρα 16 και 17, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 16 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τις τρεις (3000) χιλιάδες ευρώ προκειμένου για άγαμο και πέντε χιλιάδες ευρώ (5000) προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει αντί αυτών προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και των αποδειγμένων δαπανών τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών χιλιάδων (3000) και πέντε χιλιάδων (5000) ευρώ αντίστοιχα. ».

8. Το πρώτο εδάφιο μετά την περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.».
9. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 19 του Κ.Φ.Ε., η λέξη « τεκμαρτή » απαλείφεται.
10. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 61 του Κ.Φ.Ε., οι λέξεις «τεκμαρτή» και «τεκμήρια» αντικαθίστανται από τις φράσεις «αντικειμενική δαπάνη» και «άρθρα 16 και 17 του Κ.Φ.Ε.».
11. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 66 του Κ.Φ.Ε., η φράση «τεκμαρτή δαπάνη» αντικαθίσταται από τη φράση «αντικειμενική δαπάνη».
12. Στην παράγραφο 14 του άρθρου 81 του Κ.Φ.Ε., η φράση «τεκμαρτή δαπάνη» αντικαθίσταται από τη φράση «αντικειμενική δαπάνη».

Άρθρο 4

Κατάργηση και τροποποίηση φοροαπαλλαγών

1. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ.4 του άρθρου 6 και των περιπτώσεων β',γ'και δ' της παρ. 6 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.
2. Οι διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:
«6. Ο φόρος στις αμοιβές που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα του εμπορικού ναυτικού από την παροχή υπηρεσιών σε εμπορικά πλοία, υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή εννέα τοις εκατό (9%) για τους αξιωματικούς και έξι τοις εκατό (6%) για το κατώτερο πλήρωμα, στις αμοιβές που αποκτώνται από το ημερολογιακό έτος 2010 και επόμενα.

Αν ο φόρος που εξευρίσκεται με αυτόν τον τρόπο είναι ανώτερος από το φόρο που προκύπτει με βάση τις παραγράφους 1 έως και 4, το επιπλέον ποσό φόρου επιστρέφεται ύστερα από την υποβολή της σχετικής ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος στον προϊστάμενο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας.

7. Για να εξευρεθεί ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα των αξιωματικών και του κατώτερου πληρώματος του εμπορικού ναυτικού, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά αποκτούν εκτός από τις αμοιβές τους για τις υπηρεσίες τους σε εμπορικά πλοία, αντίστοιχα και εισοδήματα από τις κατηγορίες Α' έως Ζ' του άρθρου 4 του παρόντος, το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αθροίζεται με το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου. Για την εξεύρεση του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου επιμερίζεται ο φόρος που προκύπτει στο συνολικό εισόδημά του, με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 ανάλογα με τα ποσά των αμοιβών του, ως αξιωματικού ή κατώτερου πληρώματος των εμπορικών πλοίων και των εισοδημάτων του από τις κατηγορίες Α' έως Ζ'.

3. Οι διατάξεις των περιπτώσεων ε', στ' και ζ' της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.
4. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3790/2009 (ΦΕΚ Α'143) καταργούνται.
5. Στο άρθρο 6 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:
«Τα εισοδήματα των περιπτώσεων α' και δ' της παραγράφου 5, και της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού, απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ετησίως.»
6. Στο άρθρο 6 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:
«8. Τα εισοδήματα των περιπτώσεων ε', ζ' και ιβ' της παραγράφου 5, του άρθρου αυτού, απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, εφόσον το άθροισμα των λοιπών εισοδημάτων του φορολογουμένου που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, δεν υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ετησίως.»
7. Στο άρθρο 6 του ν. 3631/2008 (ΦΕΚ Α' 6) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:
«6. Το εισόδημα του άρθρου αυτού απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος, εφόσον το άθροισμα, το άθροισμα των λοιπών εισοδημάτων του φορολογουμένου που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, δεν υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ετησίως.»
8. Το επίδομα ανεργίας που καταβάλλει ο ΟΑΕΔ στους δικαιούχους ανέργους απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος, εφόσον το άθροισμα, το άθροισμα, των λοιπών εισοδημάτων του φορολογουμένου που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις δεν υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ετησίως.»

Άρθρο 5

Κατάργηση αυτοτελούς φορολόγησης – Τροποποιήσεις συντελεστών

1. Ο συντελεστής του άρθρου 11 του Κ.Φ.Ε. αυξάνεται από είκοσι τοις εκατό (20%) σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
2. Τα τρία τελευταία εδάφια της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε., αντικαθίσταται ως εξής:
«Αν μεταβιβαστεί από επαχθή αιτία, ατομική επιχείρηση η μερίδιο ομόρρυθμης η ετερόρρυθμης εταιρίας, από γονέα προς τα τέκνα του η από σύζυγο σε σύζυγο, λόγω συνταξιοδότησης του μεταβιβάζοντος, δεν υπόκεινται σε φόρο υπεραξίας. Εάν όμως η ομόρρυθμη η ετερόρρυθμη εταιρία διαθέτει ακίνητο στα πάγια περιουσιακά της στοιχεία, τότε η αντικειμενική αξία του ακινήτου που ισχύει κατά το έτος της αποτίμησης της επιχείρησης φορολογείται με συντελεστή 5% επί του ποσοστού του μεριδίου που μεταβιβάζεται. Αν μεταβιβαστεί από επαχθή αιτία ατομική επιχείρηση ή μερίδιο προσωπικής εταιρίας από δικαιούχο με βαθμό συγγένειας της Α΄ κατηγορίας του άρθρου 29 του ν.2961/2001 η υπεραξία φορολογείται με συντελεστή 5% .Για τις ίδιες μεταβιβάσεις από δικαιούχους με βαθμό συγγένειας της Β΄ κατηγορίας του άρθρου 29 του ν.2961/2001 η υπεραξία φορολογείται με συντελεστή 10% ».
3. Οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.
4. Ο συντελεστής της παρ.6 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. αυξάνεται από είκοσι τοις εκατό (20%) σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
5. Οι συντελεστές των παραγράφων 8 και 12 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. αυξάνονται από είκοσι τοις εκατό (20%) σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
6. Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:

« Ο φόρος υπολογίζεται, με βάση την παρακάτω κλίμακα:

Κλιμάκιο αποζημίωσης (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)
0-30.000	0%
30.000-60.000	10%
60.000 – 100.000	20%
100.000-150.000	30%
Άνω των 150.000	40%

Ο φόρος παρακρατείται κατά την πληρωμή της αποζημίωσης στο δικαιούχο. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 45, οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και για κάθε εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται από οποιονδήποτε φορέα και για οποιονδήποτε λόγω διακοπής της σχέσης εργασίας ή άλλης σύμβασης, η οποία συνδέει το φορέα με το δικαιούχο της αποζημίωσης. Αν το ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο της αποζημίωσης υπερβαίνει εκείνο που θα έπρεπε να του καταβληθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το συνολικό ποσό της αποζημίωσης που του καταβάλλεται φορολογείται ως άνω. Με την κλίμακα αυτή φορολογείται και κάθε αποζημίωση που συμφωνείται ή επιδικάζεται σε οποιονδήποτε για λόγους ηθικής βλάβης.»

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 14 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.
8. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 του άρθρου 57 του Κ.Φ.Ε. και του άρθρου 3 του ν. 3754/2009 (ΦΕΚ Α΄43) καταργούνται.»
9. Τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 57 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.

10. Ο συντελεστής της παρ.2 του άρθρου 5 του ν. 1146/1972 μειώνεται από τριάντα τοις εκατό (30%) σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
11. Οι διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 5 του ν. 2892/2001(ΦΕΚ Α'46) καταργούνται.
12. Οι διατάξεις του άρθρου 5 εκτός των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1 του Ζ' ψηφίσματος του έτους 1975 (ΦΕΚ Α'23) της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 1 έως 5 του άρθρου 10 του ν. 2459/1997 καταργούνται.

Άρθρο 6

Φορολογία εμπορικών επιχειρήσεων

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε., αντικαθίσταται ως εξής:

« 1.Το συνολικό καθαρό εισόδημα των υπόχρεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις αυτού του Κώδικα, φορολογείται με συντελεστή 25% ,μετά την αφαίρεση:

  - α) των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς,
  - β) των κερδών τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανώνυμων εταιριών ή συνεταιρισμών και των κερδών από μερίδια ημεδαπής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης ή από τη συμμετοχή σε υπόχρεους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2,
  - γ) ειδικά, προκειμένου για τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες και κοινωνίες κληρονομικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, στις οποίες μεταξύ των κοινωνών περιλαμβάνονται και ανήλικοι, τα κέρδη που αναλογούν στους ομόρρυθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα και στους κοινωνούς φυσικά πρόσωπα φορολογούνται στο όνομα της εταιρίας ή κοινωνίας με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), αφού αφαιρεθεί επιχειρηματική αμοιβή για τους εταίρους αυτούς. Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής του εταίρου ή κοινωνού στο πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών των κερδών της εταιρίας ή κοινωνίας που δηλώθηκαν με την οικεία ετήσια δήλωσή της.

Με την επιβολή αυτού του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, επί των κερδών αυτών, των προσώπων που συμμετέχουν σε αυτούς τους υπόχρεους.»
2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών εξευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στα ακαθάριστα έσοδά τους.»
3. Οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται από 1.1.2010 για τα εισοδήματα που αποκτώνται από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων σε Κ.Τ.Ε.Λ. και από 1.7.2010 και μετά για τα εισοδήματα που αποκτώνται από τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ). Ειδικά, για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου από 1.1.2010 μέχρι 30.6.2010, οι εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΧΙ) θα φορολογηθούν με τα ποσά καθαρού εισοδήματος που αναφέρονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε., προσαυξημένα

κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), τα οποία περιορίζονται σε δωδέκατα. Τα τεκμαρτά αυτά ποσά μειώνονται προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης (ΤΑΧΙ), που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) και κάτω από πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Προκειμένου για μη εργαζόμενους συνταξιούχους ιδιοκτήτες επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΧΙ), τα παραπάνω ποσά τεκμαρτού εισοδήματος μειώνονται κατά ποσό πεντακοσίων (500) ευρώ.

4. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται για τα εισοδήματα που θα προκύψουν από 1.1.2010 και μετά.
5. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 6 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1.7.2010 και μετά. Ειδικά, για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου από 1.1.2010 μέχρι 30.6.2010, τα ποσά του καταβαλλόμενου φόρου των παραπάνω περιπτώσεων μειώνονται κατά το ήμισυ και εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για το τμήμα της παραπάνω διαχειριστικής περιόδου.
6. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2010 και μετά.
7. Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία ένταξής τους σε κατηγορία τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και μετά. Ειδικά, για τα εισοδήματα του μέρους της διαχειριστικής χρήσης 2010 των επιχειρήσεων των αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών, λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές και παραγωγών αγροτικών προϊόντων, λόγω αλλαγής μέσα στην ίδια χρήση της κατηγορίας βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από την επιχείρηση από την πρώτη στη δεύτερη ή τρίτη κατηγορία τα καθαρά κέρδη κατά το τμήμα της περιόδου της διαχειριστικής χρήσης στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας θα προσδιορισθούν λογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν.2238/94 και για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου που τηρήθηκαν βιβλία και στοιχεία Α' κατηγορίας, το ποσό του προβλεπόμενου από τις προϊσχύσασες διατάξεις καταβαλλόμενου φόρου μέχρι την αλλαγή της κατηγορίας των βιβλίων, θα περιορισθεί σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες λειτουργίας της επιχείρησης που τηρήθηκαν βιβλία Α' κατηγορίας. Τυχόν υπόλοιπο ποσό φόρου που έχει καταβληθεί και αντιστοιχεί στο τμήμα της περιόδου της διαχειριστικής χρήσης στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας συμψηφίζεται κατά την εκκαθάριση της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο που προέρχεται από το φόρο αυτό δεν επιστρέφεται.
8. Ειδικά για το μέρος της διαχειριστικής χρήσης 2010, για τις επιχειρήσεις που τηρούν Α κατηγορίας βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ και αλλαγής μέσα στην ίδια χρήση της κατηγορίας αυτών, από την πρώτη στη δεύτερη ή τρίτη κατηγορία, τα καθαρά κέρδη κατά το τμήμα της περιόδου της διαχειριστικής χρήσης στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας θα προσδιορισθούν λογιστικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε, ενώ τα καθαρά κέρδη για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου που δεν τηρήθηκαν ή τηρήθηκαν βιβλία και στοιχεία Α'

κατηγορίας θα προσδιορισθούν εξωλογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του Κ.Φ.Ε.

Για τις πιο πάνω επιχειρήσεις για τη χρήση 2010 παρέχεται η δυνατότητα σύνταξης προαιρετικών απογραφών, έναρξης και λήξης κατά την χρονική περίοδο της αλλαγής της κατηγορίας των βιβλίων, χωρίς να ισχύει η προϋπόθεση της περιπτ. γ' της παρ.1 του άρθρου 31 περί υποχρεωτικής σύνταξης των απογραφών για μία τριετία από τη σύνταξη της πρώτης προαιρετικής απογραφής λήξης.

9. Τα τέσσερα πρώτα εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες από τον ελεύθερο επαγγελματία. Όταν η παροχή υπηρεσίας διαρκεί, χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που καθίσταται απαιτητό μέρος της αμοιβής, για το μέρος αυτό και την υπηρεσία που παρασχέθηκε. Κατ' εξαίρεση, οι ελεύθεροι επαγγελματίες που αποκτούν εισόδημα από παροχή υπηρεσιών στο Δημόσιο και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, χρόνος κτήσης του εισοδήματος τους θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο δικαιούχος εισέπραξε τούτο.»

10. Τα δύο πρώτα εδάφια της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικοί οργανισμοί, συνεταιρισμοί και ενώσεις τους, σύλλογοι γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, εκτός από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 186/1992, αμοιβές για οποιοδήποτε είδους παρεχόμενη υπηρεσία: αα) με αποδείξεις δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κ.Β.Σ. παρακρατούν φόρο είκοσι τοις εκατό (20%), ββ) για όλες τις λοιπές περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών εφόσον οι συναλλαγές ξεπερνούν τα τριακόσια (300) ευρώ, παρακρατούν φόρο με συντελεστή οκτώ τοις εκατό (8%).

11. Η υποπερίπτωση ββ' της προηγούμενης παραγράφου ισχύει από 1.7.2010 και μετά.

Άρθρο 7

Φορολογία Ελεύθερων Επαγγελματιών – Παρακράτηση φόρων

1. Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 5 του άρθρου 49 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

« Το καθαρό εισόδημα αρχιτεκτόνων και μηχανικών από τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, εξευρίσκεται με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 4 του ίδιου

άρθρου. Σε περίπτωση εξωλογιστικού προσδιορισμού με βάση τις διατάξεις του άρθρου 50, εφαρμόζονται οι παρακάτω συντελεστές:

2. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 49 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται
3. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 49 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται φράση ως εξής:
« μόνο σε περίπτωση εξωλογιστικού προσδιορισμού του εισοδήματός τους με βάση τις διατάξεις του άρθρου 50 ».
4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2010 και μετά.
5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 59 του Κ.Φ.Ε αντικαθίσταται ως εξής:

«Εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 οφείλουν να επιδίδουν μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Μαρτίου κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας τους, οριστική δήλωση η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό των αμοιβών, το ποσό του φόρου που αναλογεί επ' αυτών με βάση την κλίμακα του άρθρου 9, με το ποσό του φόρου που οφείλεται μετά την έκπτωση από το φόρο που αναλογεί του ποσοστού που ορίζεται με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 57, το φόρο που παρακρατήθηκε για κάθε μισθωτό ή ημερομίσθιο ή συνταξιούχο κατά περίπτωση, καθώς και το υπόλοιπο για καταβολή ποσό φόρου, το οποίο θα καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης.

Ακόμη, εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 58 οφείλουν να επιδίδουν μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Απριλίου κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας τους, οριστική δήλωση η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό των αμοιβών από ελευθέρια επαγγέλματα και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε για κάθε δικαιούχο.

Επίσης, εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 οφείλουν να επιδίδουν μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Μαΐου κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας τους, οριστική δήλωση η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε για κάθε δικαιούχο.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των πιο πάνω οριστικών δηλώσεων, ο τρόπος υποβολής τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

6. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 49 του ν.2238/1994 καταργούνται.

Άρθρο 8 **Λοιπές Διατάξεις**

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το ν.2238/1994 (ΦΕΚ Α' 151), αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν ο οφειλόμενος με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, ανεξάρτητα αν βεβαιώθηκε σε μία ή περισσότερες δόσεις, παρέχεται στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών έκπτωση ενάμιση τοις εκατό (1,5%). Όταν η δήλωση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, εκτός από την έκπτωση του προηγούμενου εδαφίου, παρέχεται έκπτωση ενάμιση τοις εκατό (1,5%) στο συνολικό ποσό της οφειλής και μέχρι του ποσού των εκατόν δεκαοκτώ (118) ευρώ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των δόσεων.

Κατά την καταβολή του φόρου που προκύπτει με βάση τροποποιητική δήλωση παρέχεται έκπτωση ποσοστού ενάμιση τοις εκατό (1,5%) στο σύνολο της νέας οφειλής, εφόσον αυτή είναι μικρότερη από την αρχική και ο υπόχρεος κατέβαλε την αρχική οφειλή και έτυχε παρόμοιας έκπτωσης ή κατέβαλε μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης ποσό της αρχικής οφειλής που καλύπτει σε ποσοστό ενενήντα οκτώ και μισό τοις εκατό (98,5%) της νέας οφειλής, εφόσον το λάθος οφείλεται σε υπαιτιότητα της φορολογικής αρχής.»

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων οικονομικού έτους 2010 και επομένων.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Φ.Ε αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Το εισόδημα αυτό αποκτάται από κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει νόμιμα μεταβιβασθεί με οριστικό συμβόλαιο ή έχει αποκτηθεί με δικαστική απόφαση ή λόγω χρησικτησίας το δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή νομής ή επικαρπίας ή οίκησης, κατά περίπτωση».

3. Οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«α) Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για αποσβέσεις σε οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, νοσοκομεία ή κλινικές και ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις.

Επίσης, εκπίπτει ποσοστό μέχρι σαράντα τοις εκατό (40%) για ασφάλιστρα κατά του κινδύνου της πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για δικαστικές δαπάνες και για αμοιβή δικηγόρου για δίκες μισθωτικών διαφορών ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους.

Όταν πρόκειται για εισόδημα που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, όλα τα παραπάνω ποσοστά περιορίζονται σε τρία τοις εκατό (3%) συνολικώς.

Αν οι δαπάνες που αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια αφορούν κοινόχρηστους χώρους του ακινήτου, επιμερίζονται αναλόγως στους συνιδιοκτήτες του.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση του δικαιώματος διενέργειας των εκπτώσεων, των δαπανών

- που ορίζονται στην περίπτωση αυτή, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου».
4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 46 του Κ.Φ.Ε., όπως ισχύει, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο ως εξής:
«Εξαιρητικώς, για ποδοσφαιριστές, καλαθοσφαιριστές, προπονητές, καθώς και άλλους αμειβόμενους αθλητές, το εισόδημα που αποκτούν, κατά περίπτωση, εξαιτίας της υπογραφής συμβολαίου μετεγγραφής ή της ανανέωσης συμβολαίου συνεργασίας με ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες ή αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία, κατανέμεται ισομερώς για να φορολογηθεί σε όλα τα έτη τα οποία διαρκεί το εκάστοτε συμβόλαιο.»
  5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 61 του ν.2238/1994, μετά το πρώτο εδάφιο, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, ως εξής:
«Εξαιρείται το φυσικό πρόσωπο, που αποκτά αποκλειστικά, ετήσιο εισόδημα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε., μέχρι 6000 ευρώ.»
  6. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 62 του Κ.Φ.Ε αντικαθίστανται ως ακολούθως:
«Η δήλωση υποβάλλεται, είτε σε δύο (2) αντίτυπα, αυτοπροσώπως από τον υπόχρεο ή από πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν ή ταχυδρομείται επί αποδείξει και υποχρεωτικά με την χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών από κάθε υπόχρεο που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα καθώς και από κάθε άλλο υπόχρεο του οποίου η δήλωση υποβάλλεται από εξουσιοδοτημένο λογιστή, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63, μέχρι την 1η Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους»
  7. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 62 του Κ.Φ.Ε αντικαθίστανται ως ακολούθως:
«Η υποβολή της δήλωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί έγκαιρα μέχρι την έναρξη του ωραρίου λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών της επόμενης ημέρας από την ημέρα λήξης της προθεσμίας τους».
  8. Η παράγραφος 4 του άρθρου 62 του Κ.Φ.Ε αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις δεν συνυποβάλλονται κατά την ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης μέσω διαδικτύου. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος ελέγχου αυτών των δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία».
  9. Η παράγραφος 6 του άρθρου 62 του Κ.Φ.Ε αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε φορά ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνυποβάλλονται με τη δήλωση, καθώς και ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής της όπως ορίζεται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου».
  10. Οι διατάξεις των παραγράφων 6,7,8 και 9 του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλονται από το οικονομικό έτος 2012 και μετά.
  11. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 64 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:
«Στην περίπτωση που ο οφειλόμενος φόρος με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία υποβολής της δήλωσης, παρέχεται

έκπτωση ενάμιση τοις εκατό (1,5%) στο συνολικό ποσό αυτού και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών.»

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων οικονομικού έτους 2010 και επομένων.

- 12.** Στην α' περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 85 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται δύο εδάφια, ως εξής:

« Επίσης, χορηγείται αντίγραφο της κοινής φορολογικής δήλωσης και του εκκαθαριστικού σημειώματος στους συζύγους που βρίσκονται σε διάσταση ή διάζευξη.

Ειδικά σε περίπτωση συνιδιοκτησίας ακινήτου, χορηγούνται από το φάκελο του συνιδιοκτήτη που το εκμίσθωσε μονομερώς, αντίγραφο μισθωτηρίου συμβολαίου και λοιπά στοιχεία που αφορούν το κοινό ακίνητο, στους λοιπούς συνιδιοκτήτες, για διεκδίκηση των νόμιμων δικαιωμάτων τους στο δικαστήριο και δήλωση των εισοδημάτων τους από το ακίνητο αυτό.»

- 13.** Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10 του ν.2579/1998 (ΦΕΚ Α'31) ισχύουν και για μεταβιβάσεις αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης ή των αδειών κυκλοφορίας τους που πραγματοποιούνται από 1 Ιανουαρίου 2010 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2011. Για τις μεταβιβάσεις αυτές τα ποσά φόρου τα οποία ορίζονται με τις πιο πάνω διατάξεις προσαυξάνονται κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται από 1.1.2010 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου υποβάλλονται συμπληρωματικές δηλώσεις χωρίς κυρώσεις μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος.

- 14.** Στο άρθρο 14 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«Παροχές σε χρήμα που καταβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα του ν. 3601/2007 καθώς και οι εταιρείες ειδικού σκοπού του ν. 3156/2003 και του ν. 3601/2007, οι εταιρείες παροχής πιστώσεων του ν. 2937/2001, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΕΕΧ) του ν. 3371/2005, οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) του ν. 3283/2004 και οι ανώνυμες εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (Α.Ε.Ε.Δ.) του ν. 2396/1996 σε στελέχη που φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή ενενήντα τοις εκατό (90%).

Ο φόρος παρακρατείται κατά την καταβολή ή πίστωση των ποσών αυτών στους δικαιούχους και αποδίδεται στο Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 60.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και για παροχές που καταβάλλονται από τα κέρδη των ανωτέρω νομικών προσώπων».

- 15.** Η παράγραφος 7 του άρθρου 84 του ΚΦΕ αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή φόρου, παραγράφεται μετά τρία έτη από την ημερομηνία της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης, ή σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης, μετά τρία έτη από την ημερομηνία που η δήλωση αυτή όφειλε να είχε υποβληθεί.

Αν υποβληθεί ανακλητική δήλωση ή δήλωση με επιφύλαξη, η αξίωση για την επιστροφή του φόρου παραγράφεται μετά τρία (3) έτη από την ημέρα της με οποιονδήποτε τρόπο αποδοχής της.

Η αξίωση προς το Δημόσιο επιστροφής φόρου βάσει υποβληθείσας εμπρόθεσμης δήλωσης αναβιώνει από της κοινοποιήσεως φύλλου ή πράξεως ελέγχου.

Ως προς τα λοιπά θέματα περί παραγραφής εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού όπως εκάστοτε ισχύουν».

16. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 74 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«Για τους εγγάμους, εφόσον συντρέχει περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 5, η οφειλή για φόρο, τέλη και εισφορές, που αναλογούν στα εισοδήματά τους βεβαιώνεται στο όνομα του συζύγου, εκτός και αν ο ένας από τους συζύγους ζητήσει με την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος τη βεβαίωση του φόρου που του αναλογεί στο όνομα του, η ευθύνη όμως για την καταβολή της οφειλής, που αναλογεί στα εισοδήματα καθενός συζύγου, βαρύνει καθένα σύζυγο χωριστά».
17. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή για δηλώσεις του οικονομικού έτους 2012 και μετά.
18. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 74 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:
«Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων αυτής της παραγράφου».
19. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 του ν. 820/1978 (Φ.Ε.Κ. 194 Α') προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:
«Η σχετική απόφαση δημοσιεύεται με φροντίδα του Προϊσταμένου της υπηρεσίας με τοιχοκόλληση στο κατάστημα αυτής, παρόντος ενός μάρτυρα, συντασσομένου προς τούτο σχετικού πρακτικού».
20. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται δύο εδάφια, ως εξής:
«Ειδικά για την ανακατασκευή εν όλω ή εν μέρει, καθώς και καταστραφέντων αρχιτεκτονικών μελών, κτιρίων ή κτισμάτων, που προστατεύονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 6 και 16 του ν. 3028/2002 και των προΐσχυσάντων αυτού νόμων, καθώς και του άρθρου 4 του ν.1577/1985, όπως ισχύουν, τα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου αυξάνονται, αντίστοιχα, σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%), κατά το διάστημα που διαρκούν οι εργασίες και για επιπλέον τέσσερα έτη (4) μετά το πέρας των εργασιών. Η συνολική διάρκεια της απαλλαγής με τους συντελεστές αυτούς δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από οκτώ (8) έτη. Με Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και Τουρισμού καθορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης, έναρξης και πέρατος των εργασιών, καθώς και ο προσδιορισμός του είδους των εργασιών και κάθε άλλη λεπτομέρεια, για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο 9

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και ακίνητα

1. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής:
«Όταν υπεκμισθώνεται ακίνητο για το οποίο έχει συναφθεί σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, αναγνωρίζεται προς έκπτωση μόνο το μέρος

- του μισθώματος που καταβάλλεται προς την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης και αντιστοιχεί στο κτίριο.»
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αφορούν μισθώματα που καταβάλλονται από την 1^η Ιανουαρίου 2009 και μετά.
  3. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται περίπτωση στ', ως εξής:
«στ) το κόστος κυκλοφορίας, επισκευής, συντήρησης και τα μισθώματα, με τα οποία επιβαρύνεται η επιχείρηση, για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με εργοστασιακή τιμολογιακή αξία του έτους πρώτης κυκλοφορίας τους δεκαεπτά χιλιάδες ευρώ (17.000) και άνω, ανεξάρτητα αν ανήκουν στην επιχείρηση ή είναι μισθωμένα με οποιοδήποτε τρόπο, για τον πρόεδρο ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου, διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο, διαχειριστή, διευθυντή ή στέλεχος γενικά που κατά κύριο λόγο χρησιμοποιεί το αυτοκίνητο. Ως κόστος λαμβάνονται οι πιο πάνω δαπάνες και τα μισθώματα, όταν το αυτοκίνητο είναι μισθωμένο, όπως προκύπτουν από τα βιβλία που τηρεί η επιχείρηση. Το κόστος του καθενός αυτοκινήτου δεν επιμερίζεται σε περισσότερα του ενός πρόσωπα. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής έχουν εφαρμογή και για τους εκπροσώπους ή διαχειριστές στην Ελλάδα αλλοδαπών ή ημεδαπών επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ Α'132) ή του ν. 27/1975 (ΦΕΚ Α'77), όταν τα πρόσωπα αυτά είναι Έλληνες υπήκοοι ή έχουν ελληνικό διαβατήριο.»
  4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για δαπάνες αυτοκινήτων που πραγματοποιούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και μετά.
  5. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«Για τον υπολογισμό της ωφέλειας, η τιμή διάθεσης του δικαιώματος στον δικαιούχο, σύμφωνα με το πρόγραμμα, αφαιρείται από τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος που έχει η μετοχή κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος αυτού. Αν το δικαίωμα ασκείται σε χρόνο κατά τον οποίο ο δικαιούχος έχει αποχωρήσει από την εταιρεία, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 48».
  6. Στο άρθρο 48 του ΚΦΕ η παράγραφος 6 αναριθμείται σε 7 και προστίθεται νέα παράγραφος 6 που έχει ως εξής:
«6. Επίσης, εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα θεωρείται και η ωφέλεια που αποκτά ο δικαιούχος κατά την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Α' 37), σε τιμή κατώτερη από την χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος των μετοχών της συγκεκριμένης εταιρείας, όταν ο δικαιούχος έχει αποχωρήσει από αυτή. Για το εισόδημα αυτό εφαρμόζονται οι διατάξεις του πέμπτου και επομένων εδαφίων της παραγράφου 1 του άρθρου 45.»
  7. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 έχουν εφαρμογή για δικαιώματα που ασκούνται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μετά.

Άρθρο 10
Τόκοι ομολογιακών δανείων και τόκοι που καταβάλλουν φυσικά πρόσωπα στην αλλοδαπή

1. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:
«Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται και για τους δεδουλευμένους τόκους κατά το χρόνο μεταβίβασης του ομολόγου αλλοδαπής προέλευσης ή τοκομεριδίου».
2. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε. και μετά το έβδομο εδάφιο προστίθενται δύο νέα εδάφια που έχουν ως εξής:
«Σε περίπτωση μεταβίβασης του ομολόγου ή τοκομεριδίου του πριν από τη λήξη του, η μεσολαβούσα τράπεζα προβαίνει σε παρακράτηση φόρου για τους δεδουλευμένους μέχρι το χρόνο μεταβίβασης τόκους και για την απόδοση του φόρου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 60. Αν το ομόλογο ή τοκομερίδιο που μεταβιβάζεται ανήκει στην τράπεζα, υποχρεούται η ίδια να καταβάλει το φόρο που αναλογεί στους πιο πάνω δεδουλευμένους τόκους».
3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για μεταβιβάσεις τίτλων που πραγματοποιούνται μετά την παρέλευση ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος.
4. Το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2010 των τραπεζών, ανεξάρτητα με τη νομική μορφή που λειτουργούν στην Ελλάδα, δεν επιστρέφεται κατά το μέρος που οφείλεται σε φόρο που έχει παρακρατηθεί επί τόκων ομολόγων πάσης φύσεως.
5. Στο άρθρο 12 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται παράγραφος 13 που έχει ως εξής:
«13. Στους τόκους που καταβάλλονται από φυσικά πρόσωπα στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν δικαιούχος είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενεργείται παρακράτηση φόρου με το συντελεστή της παραγράφου 1 του άρθρου 109. Ο φόρος παρακρατείται από το φυσικό πρόσωπο που τους καταβάλλει και στην αλλοδαπή αποστέλλεται το υπόλοιπο ποσό που απομένει. Για την τράπεζα που μεσολαβεί έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 13. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αλλοδαπού δικαιούχου για τα πιο πάνω εισοδήματα. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 25 έχουν εφαρμογή και για τα δάνεια που συνάπτονται μεταξύ κατοίκου Ελλάδας και αλλοδαπού πιστωτή.»
6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για τόκους που καταβάλλονται από την επομένη της δημοσίευσης του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 11
Προσδιορισμός καθαρών κερδών των επιχειρήσεων

1. Στο άρθρο 30 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

«5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51B , όταν αγαθά που έχει πωλήσει ελληνική επιχείρηση σε αλλοδαπό νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα ή την εγκατάστασή της σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της παραγράφου 5 του άρθρου 51Α. του Κώδικα ή σε αντιπρόσωπό της, χωρίς τα προϊόντα να έχουν μεταφερθεί εκτός Ελλάδος και στη συνέχεια μεταπωλούνται σε άλλη ελληνική επιχείρηση σε τιμή μεγαλύτερη από αυτή της πρώτης συναλλαγής, η επιπλέον διαφορά του τιμήματος που προκύπτει θεωρείται ακαθάριστο έσοδο της ελληνικής πωλήτριας επιχείρησης. Επίσης, αν ελληνική επιχείρηση πωλεί σε αλλοδαπό νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα ή την εγκατάστασή της σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της παραγράφου 5 του άρθρου 51Α. του Κώδικα , αγαθά σε τιμή μικρότερη από αυτή στην οποία πωλεί τα ίδια εμπορεύματα σε ημεδαπή ή αλλοδαπή επιχείρηση, η χαμηλή τιμή δεν αναγνωρίζεται και η επιπλέον διαφορά που προκύπτει προστίθεται στα ακαθάριστα έσοδα της ελληνικής επιχείρησης.»

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται τρία νέα εδάφια που έχουν ως εξής:

«Η υπηρεσία που διενεργεί τον φορολογικό έλεγχο, τακτικό ή προσωρινό, υποχρεούται, αμέσως μετά την ολοκλήρωσή του, να ενημερώσει τον αρμόδιο ασφαλιστικό οργανισμό σχετικά με την απόδοση ή μη των ασφαλιστικών εισφορών. Η παραβίαση της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου. Οι δαπάνες μισθοδοσίας δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση αν δεν έχουν εξοφληθεί μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ίδιων λογαριασμών.»

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος, η διαδικασία της εξόφλησης των δαπανών μισθοδοσίας, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου.

4. Το εικοστό, εικοστό πρώτο και τελευταίο εδάφιο της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται και το δέκατο πέμπτο εδάφιο της ίδιας υποπερίπτωσης αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται μέχρι το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των κερδών που προκύπτουν από ισολογισμούς, λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τους ιερούς ναούς, τις ιερές μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο

Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, την Ιερά Μονή Σινά, την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς που συστάθηκαν και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 1514/1985 (ΦΕΚ Α'13) και του ν. 3653/2008 (ΦΕΚ Α'49), καθώς και τα ερευνητικά κέντρα που αποτελούν ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχουν συσταθεί νόμιμα.»

5. Οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3525/2007 (ΦΕΚ Α'16) καταργούνται από την έναρξη της ισχύος τους. Ειδικά τα ποσά των χορηγιών σε χρήμα που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος έχουν εισπραχθεί μέσω ειδικού κωδικού εσόδου του Κρατικού Προϋπολογισμού, αναγνωρίζονται για έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου ή τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προσέφεραν τη χορηγία.
6. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:
«Ειδικά για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με κυλινδρισμό μέχρι χίλια εξακόσια (1.600) κυβικά εκατοστά, εκπίπτουν οι δαπάνες συντήρησης, επισκευής, κυκλοφορίας και αποσβέσεων και τα μισθώματα που καταβάλλονται σε εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης ή οποιονδήποτε τρίτο, σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) του ύψους αυτών, εφόσον τα αυτοκίνητα αυτά χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης. Για αυτοκίνητα μεγαλύτερου κυβισμού εκπίπτει, με τις ίδιες προϋποθέσεις, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιο πάνω δαπανών.»
7. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται πέντε νέα εδάφια που έχουν ως εξής:
«Όταν αγαθά που έχει πωλήσει ελληνική επιχείρηση σε αλλοδαπό νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα ή την εγκατάστασή της σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της παραγράφου 5 του άρθρου 51Α. του Κώδικα ή σε αντιπρόσωπό της, χωρίς τα προϊόντα να έχουν μεταφερθεί εκτός Ελλάδος, στη συνέχεια μεταπωλούνται σε άλλη ελληνική επιχείρηση σε τιμή μεγαλύτερη, η επιπλέον διαφορά του τιμήματος που προκύπτει με τον τρόπο αυτό δεν αναγνωρίζεται ως κόστος αγοράς ή δαπάνη, κατά περίπτωση, της δεύτερης ελληνικής επιχείρησης. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και για την επιπλέον δαπάνη ή κόστος αγοράς με την οποία επιβαρύνεται ελληνική επιχείρηση όταν προμηθεύεται από αλλοδαπό νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα ή την εγκατάστασή της σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της παραγράφου 5 του άρθρου 51Α. του Κώδικα ή σε

αντιπρόσωπό της αγαθά, τα οποία η τελευταία έχει αγοράσει αποδεδειγμένα από άλλη αλλοδαπή επιχείρηση σε κατώτερη τιμή. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται αν το τίμημα που καταβάλλει η ελληνική επιχείρηση είναι αδικαιολόγητα ανώτερο από εκείνο που θα είχε καταβάλλει αν η συναλλαγή γινόταν χωρίς τη μεσολάβηση της δεύτερης αλλοδαπής επιχείρησης.»

8. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Των δεδουλευμένων κάθε είδους τόκων δανείων ή πιστώσεων, γενικά, της επιχείρησης. Εξαιρούνται:

αα) οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

ββ) οι τόκοι δανείου που λαμβάνεται για την αγορά μετοχών ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιρειών, εταιρικών μερίδων και γενικά επιχειρήσεων, όταν οι πιο πάνω συμμετοχές μεταβιβάζονται εντός δύο (2) ετών από το χρόνο απόκτησής τους,

γγ) οι τόκοι δανείου που λαμβάνεται για την αγορά μετοχών ή μερίδων εξωχώριων εταιρειών, καθώς και οι τόκοι που καταβάλλονται στις εταιρείες αυτές,

δδ) οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείου που καταβάλλονται ή πιστώνονται σε συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 39 κατά το μέρος που το συνολικό ύψος δανείων από τις εν λόγω επιχειρήσεις υπερβαίνει κατά μέσο όρο και κατά διαχειριστική περίοδο το τριπλάσιο των ιδίων κεφαλαίων της. Στην έννοια των τόκων του προηγούμενου εδαφίου εμπίπτουν και οι τόκοι ομολογιακών δανείων που καταβάλλονται σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στο συνολικό ύψος δανείων από συνδεδεμένες επιχειρήσεις προστίθενται και τα ομολογιακά δάνεια που εκδίδονται προς αυτές, καθώς και τα δάνεια που έχουν ληφθεί από τρίτες επιχειρήσεις για τα οποία έχει χορηγηθεί οποιασδήποτε μορφής εγγύηση από τις πιο πάνω συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται για τις ανώνυμες εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986 (ΦΕΚ Α'183), τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων του ν. 1905/1990 (ΦΕΚ Α'147), τις εταιρείες ειδικού σκοπού του ν. 3156/2003 (ΦΕΚ Α'157) και του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ Α'178) με έδρα στην Ελλάδα, τις εταιρείες παροχής πιστώσεων του ν. 2937/2001 (ΦΕΚ Α'169), καθώς και για τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα.»

9. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της περίπτωσης α' δεν εφαρμόζονται για τραπεζικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή που λειτουργούν.»

10. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«Αποζημιώσεις, καθώς και πάσης φύσεως αμοιβές, που οφείλονται από επιχειρήσεις ή επιτηδευματίες σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με βάση δικαστική ή διαιτητική απόφαση ή οποιαδήποτε αναγνώριση ή συμβιβασμό, δεν αναγνωρίζονται ως δαπάνη για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών, που υπάγονται στη φορολογία εισοδήματος του οφειλέτη, εάν μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της οικείας διαχειριστικής περιόδου εντός της οποίας πραγματοποιείται η καταβολή ή πίστωση αυτών, δεν υποβληθεί στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία φορολογίας του δικαιούχου αντίγραφο της απόφασης ή του εγγράφου και θεωρηθεί από αυτή η απόφαση ή το έγγραφο, βάσει του οποίου καταβάλλεται ή πιστώνεται η αποζημίωση ή αμοιβή στο δικαιούχο.»
11. Η κατάργηση που ορίζεται από την παράγραφο 2 του άρθρου δεύτερου του ν. 3814/2010 (ΦΕΚ Α'3) καταλαμβάνει αποσβέσεις επισφαλών απαιτήσεων που διενεργούνται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2009 και μετά.
12. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.
13. Οι παράγραφοι 1, 6, 7, 8 και 9 έχουν εφαρμογή για κέρδη ισολογισμών που κλείνουν με 31 Δεκεμβρίου 2009 και μετά, και η παράγραφος 3 έχει εφαρμογή για κέρδη ισολογισμών που κλείνουν με 31 Δεκεμβρίου 2010 και μετά.

Άρθρο 12

Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών νομικών προσώπων κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι απαλλαγές από το φόρο εισοδήματος που προβλέπονται με γενικές ή ειδικές διατάξεις όλων των νομικών προσώπων του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε., δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, με εξαίρεση:
- α) τις απαλλαγές που ορίζονται από το άρθρο 103 του Κ.Φ.Ε.,
  - β) τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, την Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως, τους αλλοδαπούς οργανισμούς των οποίων η απαλλαγή προβλέπεται από διεθνή σύμβαση η οποία έχει κυρωθεί με διάταξη νόμου,
  - γ) τις απαλλαγές που προβλέπονται από διμερείς συμφωνίες για την αποφυγή διπλής φορολογίας οι οποίες έχουν κυρωθεί με διάταξη νόμου,
  - δ) τις απαλλαγές που προβλέπονται από αναπτυξιακούς νόμους για την πραγματοποίηση επενδύσεων ή το μετασχηματισμό επιχειρήσεων,
  - ε) τις απαλλαγές που ορίζονται:
    - αα) με τα άρθρα 7, 19 και 33 του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ Α' 210) για τα αμοιβαία κεφάλαια,
    - ββ) με το άρθρο 39 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ Α' 178) για τις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,

- γγ) με τα άρθρα 20 και 31 του ν. 2778/1999 (ΦΕΚ Α' 295) για τα αμοιβαία κεφάλαια ακινήτων και τις εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία,
 δδ) με το άρθρο 7 του ν. 2992/2002 (ΦΕΚ Α' 54) για τα αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών,
 εε) με το άρθρο 8 του ν. 2367/1995 (ΦΕΚ Α' 261) για τις εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών,
 στστ) με το άρθρο 14 του ν. 3156/2003 (Α' 157),
 ζζ) με το άρθρο 5 του ν. 3220/2004 (ΦΕΚ Α' 15) για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν ως «Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης»,
 ηη) με το άρθρο 28 του ν. 2843/2000 (ΦΕΚ Α' 219) για το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας,
 θθ) με το άρθρο 10 του ν. 2628/1998 (ΦΕΚ Α' 151) για τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους,
 ιι) με το άρθρο 7 του ν. 2364/1995 (ΦΕΚ Α' 252) για τις εταιρείες διανομής φυσικού αερίου και τις εταιρείες παροχής αερίου,
 κκ) με το άρθρο 14 του ν. 1545/1985 (ΦΕΚ Α' 191) για τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, και
 λλ) με το άρθρο 9 του ν. 2343/1995 (ΦΕΚ Α' 211) για τη Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών.
 μμ) με το άρθρο 73 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδας, το οποίο κυρώθηκε με το ν. 3424/1927 (ΦΕΚ Α' 298), και
 νν) με το άρθρο 9 του ν. 4171/1961 (ΦΕΚ Α' 93) για αλλοδαπές τεχνικές επιχειρήσεις.
2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
- «α) Το Ελληνικό Δημόσιο στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες λειτουργούν ως ειδικά ταμεία, οι δήμοι και οι κοινότητες, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης, αποχέτευσης, διαχείρισης απορριμμάτων και τηλεθέρμανσης, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας, οι τοπικές ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, η Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας, καθώς και τα νοσοκομεία, βρεφοκομεία, κέντρα παιδικής μέριμνας και γηροκομεία που συνιστώνται από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, καθώς και τα Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με εξαίρεση τα εισοδήματά τους από κινητές αξίες. Τα εισοδήματα από κινητές αξίες φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις εκτός από αυτά που προέρχονται από τόκους καταθέσεων και δάνεια του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και από μερίσματα ανωνύμων εταιρειών, για τα οποία επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης με την παρακράτηση που ενεργείται σε αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικά για το Ελληνικό Δημόσιο, η απαλλαγή ισχύει και για τα εισοδήματα που προέρχονται από κινητές αξίες, επί των οποίων δεν ενεργείται ούτε παρακράτηση φόρου.»
3. Οι περιπτώσεις β' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται και οι περιπτώσεις γ', ε', στ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ' και ιδ' αναριθμούνται σε β', γ', δ', ε', στ', ζ', η', θ', ι', ια' και ιβ', αντίστοιχα.

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«Επίσης, τα εισοδήματα που αποκτούν από την εκμίσθωση οικοδομών και γαιών οι Ιεροί Ναοί, οι Ιερές Μητροπόλεις, οι Ιερές Μονές, οι Ιερές Μονές του Άγιου Όρους, η Ιερά Μονή Πάτμου, η Ιερά Μονή Σινά, η Αποστολική Διακονία, ο Πανάγιος Τάφος, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Ιεροσολύμων και Αλεξανδρείας, η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου και οι Ιερές Σταυροπηγιακές Μονές Κύπρου, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν αποδεδειγμένα κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%). Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για τα εισοδήματα που αποκτούν στην Ελλάδα αντίστοιχα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, καθώς και φορείς ξένων θρησκευμάτων ή δογμάτων.»
5. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου αυτού ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και μετά.

Άρθρο 14

Έκπτωση σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του φόρου και φορολογία συνεταιριστικών τραπεζών

1. Στην παράγραφο 12 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε. και μετά τη λέξη «εταιρειών» στην πρώτη αράδα, προστίθενται οι λέξεις «καθώς και των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του ν. 1667/1986 (ΦΕΚ Α'196)».
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για ισολογισμούς που κλείνουν με 31 Δεκεμβρίου 2009 και μετά.
3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 110 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:
«Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του συνολικού ποσού της οφειλής, που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο με την εμπρόθεσμη δήλωση, παρέχεται έκπτωση ενάμισι τοις εκατό (1,5%) επί του καταβαλλόμενου ποσού.»
4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2010 και επομένων.
5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 111 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:
«Από το ποσό που βεβαιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εκπίπτει ο φόρος που παρακρατείται στην πηγή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, καθώς και ο φόρος που καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13.»

Άρθρο 15

Μερίσματα εισηγμένων εταιρειών

1. Στο άρθρο 82 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται παράγραφος 9 η οποία έχει ως εξής:

«9. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους τα φυσικά πρόσωπα προς τα οποία διανεμήθηκαν μερίσματα κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος από εταιρείες με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου τους, τον αριθμό μερίδας στο Σύστημα Άυλων Τίτλων, τη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγονται, καθώς και τα στοιχεία της εταιρείας που διένειμε το μέρισμα, το ύψος αυτού και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ Α'73) καταργείται.

Άρθρο 16

Κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο ΧΑ

1. Οι παράγραφοι 3, 4 και 6 του άρθρου 38 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, αντικαθίστανται ως εξής:

« 3. Τα κέρδη τα οποία αποκτούν φυσικά πρόσωπα από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.), σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από 1^η Ιανουαρίου 2011 και μετά απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος, με την προϋπόθεση ότι η πώληση λαμβάνει χώρα μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από το χρόνο απόκτησής τους. Για τον υπολογισμό του χρονικού αυτού διαστήματος λαμβάνεται υπόψη και η ημέρα απόκτησης των μετοχών. Αν οι πιο πάνω μετοχές πωληθούν εντός του χρονικού αυτού διαστήματος, τα κέρδη φορολογούνται. Για τον υπολογισμό του κέρδους που υπόκειται σε φορολογία λαμβάνεται η τιμή πώλησης των μετοχών στο Χ.Α., όπως αυτή αναγράφεται στο πινακίδιο που εκδίδει η Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ή το πιστωτικό ίδρυμα που μεσολαβεί. Όταν η πώληση των μετοχών πραγματοποιείται εξωχρηματιστηριακά ή μέσω πολυμερούς μηχανισμού διαπραγματεύσεων, ως τιμή πώλησης λαμβάνεται αυτή που δηλώνεται στην «Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Χ.Α.Ε.) για το διακανονισμό της συναλλαγής, και σε περίπτωση μη δήλωσης, η τιμή κλεισίματος της μετοχής κατά την ημέρα της συναλλαγής.

Για τον υπολογισμό του κόστους απόκτησης των μετοχών ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Όταν η απόκτηση των μετοχών έχει γίνει σταδιακά για τον υπολογισμό του κόστους κτήσης των πωλούμενων μετοχών λαμβάνεται η μέση τιμή απόκτησης αυτών.

β) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί λόγω κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής, για τον υπολογισμό του κόστους κτήσης λαμβάνεται η αξία που οριστικοποιήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο κατά την εφαρμογή των διατάξεων φορολογίας κεφαλαίου ή σε περίπτωση μη οριστικοποίησης η δηλωθείσα αξία.

γ) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί δωρεάν μετά από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών δεν επηρεάζεται το κόστος κτήσης του συνόλου των μετοχών. Τα ίδια ισχύουν κατά τη μεταβολή του αριθμού των μετοχών με αύξηση ή μείωση της ονομαστικής τους αξίας (split - reverse split).

δ) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί πριν από την έγκριση εισαγωγής τους στο Χ.Α., για τον υπολογισμό του κόστους κτήσης λαμβάνεται υπόψη η τιμή εισαγωγής τους.

ε) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο προγράμματος χορήγησης μετοχών (stock option plan), ως τιμή κτήσης λαμβάνεται η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος.

στ) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί ως μέρισμα (αντί μετρητών), ως κόστος κτήσης αυτών λαμβάνεται το ποσό του μερίσματος που θα λάμβανε ο κάθε μέτοχος αν η διανομή γινόταν σε χρήμα.

ζ) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο επίτευξης της αναγκαίας διασποράς ενόψει της εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο, για τον υπολογισμό του κόστους απόκτησης λαμβάνεται υπόψη η τιμή με την οποία αποκτήθηκαν.

η) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί κατά την εκκαθάριση εισηγμένου στο Χ.Α. παραγώγου προϊόντος επί μετοχών με παράδοση της υποκείμενης αξίας έναντι τιμήματος, για τον υπολογισμό του κόστους κτήσης λαμβάνεται υπόψη η τελική τιμή εκκαθάρισης για τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και η τιμή κλεισίματος της υποκείμενης μετοχής στο Χ.Α. κατά την ημέρα άσκησης του δικαιώματος για τα δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών.

θ) Όταν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί από εξαγορά μεριδίων Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Δ.Α.Κ.) του άρθρου 24 Α του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ Α' 210), για τον υπολογισμό του κόστους κτήσης λαμβάνεται υπόψη η τιμή κλεισίματος των υποκείμενων μετοχών στο Χ.Α. κατά την ημέρα της εξαγοράς.

Για τον προσδιορισμό του κέρδους που υπόκειται σε φορολογία, λαμβάνεται υπόψη η ζημία που προκύπτει εντός του ίδιου έτους από την ίδια αιτία.

Έναντι του φόρου που αναλογεί οι Ανώνυμες Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ή τα πιστωτικά ιδρύματα παρακρατούν φόρο με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του κέρδους με βάση τα στοιχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων και τον αποδίδουν εφάπαξ με δήλωση που υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. που ανήκουν, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου των μηνών Απριλίου, Ιουλίου, Οκτωβρίου και Ιανουαρίου, για τις πωλήσεις μετοχών που ενεργήθηκαν μέσα στο προηγούμενο τρίμηνο.

Χρόνος που προκύπτει το εισόδημα είναι ο χρόνος διακανονισμού της πώλησης των μετοχών, χωρίς να επηρεάζει την τιμή στην οποία έχει λάβει χώρα η πώληση. Όταν πραγματοποιείται ανοιχτή πώληση, το εισόδημα προκύπτει κατά το χρόνο διακανονισμού της αγοράς των απαιτούμενων μετοχών ή της μεταφοράς μετοχών στο λογαριασμό του επενδυτή.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και όταν διαπιστώνεται ότι τα κέρδη από την πώληση μετοχών αποκτώνται από αλλοδαπές εταιρείες που τελούν υπό τον άμεσο έλεγχο ή για λογαριασμό φυσικού προσώπου κατοίκου Ελλάδας. Επίσης, εφαρμόζονται και για κατοίκους αλλοδαπής, με την επιφύλαξη των οριζόμενων από τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Όμως στην περίπτωση αυτή με την παρακράτηση επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης του αλλοδαπού δικαιούχου.

4. Τα κέρδη που αποκτούν επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής, ανεξάρτητα από την κατηγορία βιβλίων που τηρούν, από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από 1^η Ιανουαρίου 2011 και μετά απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος, με την προϋπόθεση ότι η

πώληση λαμβάνει χώρα μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από το χρόνο απόκτησής τους και ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1. Για τον υπολογισμό του χρονικού αυτού διαστήματος λαμβάνεται υπόψη και η ημέρα απόκτησης των μετοχών. Αν οι πιο πάνω μετοχές πωληθούν εντός του χρονικού αυτού διαστήματος, τα κέρδη φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Για τον υπολογισμό του κέρδους έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Ο φόρος παρακρατείται και αποδίδεται από την Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.) ή το πιστωτικό ίδρυμα με βάση τα στοιχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων, εφάπαξ με δήλωση που υποβάλλει στη Δ.Ο.Υ. που ανήκει, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου των μηνών Απριλίου, Ιουλίου, Οκτωβρίου και Ιανουαρίου, για τις πωλήσεις μετοχών που ενεργήθηκαν μέσα στο προηγούμενο τρίμηνο. Η υποκείμενη σε φορολογία επιχείρηση υποχρεούται εντός της προθεσμίας κλεισίματος του ισολογισμού να υποβάλλει στη Δ.Ο.Υ. που ανήκει δήλωση με την οποία δηλώνει το αποτέλεσμα που προέκυψε από την πώληση των πιο πάνω μετοχών με τα ποσά φόρου που παρακρατήθηκαν και σε περίπτωση που προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο, αυτό επιστρέφεται. Με τη δήλωση αυτή συνυποβάλλονται οι βεβαιώσεις των Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή των πιστωτικών ιδρυμάτων που μεσολάβησαν στην πώληση των μετοχών. Οι διατάξεις του άρθρου 113, του ν. 4125/1960 (ΦΕΚ Α' 205) και του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ Α' 179) εφαρμόζονται και για το φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής. Όταν η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το κέρδος από την πώληση των πιο πάνω μετοχών, όπως διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση ζημιών από την ίδια αιτία, εμφανίζεται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού το οποίο σε περίπτωση μεταγενέστερης διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, φορολογείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και από τον οφειλόμενο φόρο εκπίπτει το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε, εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 106, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειτουργεί η επιχείρηση.

Αν στη λήξη της διαχειριστικής περιόδου προκύπτει ζημία, ανεξάρτητα αν προέρχεται από την πώληση μετοχών εισηγμένων ή μη, αυτή μειώνει το πιο πάνω αποθεματικό και σε περίπτωση μη επάρκειας ή μη ύπαρξης τέτοιου αποθεματικού, το υπόλοιπο της ζημίας ή ολόκληρο το ποσό αυτής, κατά περίπτωση, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, αλλά μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό προκειμένου να συμψηφιστεί με κέρδη που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και όταν δικαιούχος του κέρδους είναι αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, με την επιφύλαξη των οριζομένων από τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 εφαρμόζονται και για πωλήσεις μετοχών εισηγμένων σε αλλοδαπό χρηματιστήριο αξιών ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό. Στην περίπτωση αυτή οι Α.Ε.Π.Ε.Υ. και τα πιστωτικά ιδρύματα που τηρούν τους λογαριασμούς μετοχών χορηγούν στους δικαιούχους πελάτες τους τη βεβαίωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 3. Όταν δικαιούχος του κέρδους είναι επιχείρηση οποιασδήποτε μορφής έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 4.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε., μετά τις λέξεις «με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1» τίθενται οι λέξεις «και της παραγράφου 4».

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε. εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο και οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2010.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 (ΦΕΚ Α' 31) και της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ Α' 72) εξακολουθούν να εφαρμόζονται για εισηγμένες μετοχές που αποκτώνται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2010, καθώς και για εισηγμένες μετοχές οι οποίες αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά και πωλούνται μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από το χρόνο απόκτησής τους.

5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 12 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα κέρδη των τραπεζικών ανωνύμων εταιρειών κάθε διαχειριστικής χρήσης που προέρχονται από την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1, 6, 7 του άρθρου 38 και του άρθρου 99 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και τα οποία μετά την έγκριση του ισολογισμού και τη διάθεση των κερδών της οικείας διαχειριστικής περιόδου από τη γενική συνέλευση των μετόχων, δεν έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου και εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού ή συγκεντρωτικά στον ισολογισμό και αναλύονται στο προσάρτημα (σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων) από τις εταιρείες που τηρούν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), υπόκεινται σε φορολογία στο όνομα του νομικού προσώπου με το συντελεστή φορολογίας που ορίζεται από το άρθρο 109 του Κ.Φ.Ε.»

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 εφαρμόζονται ανάλογα και κατά τη μεταφορά μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών προς άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό στον οποίο είναι εισηγμένες μετοχές της ίδιας εταιρείας. Ο φόρος υπολογίζεται επί της τιμής κλεισίματος της μετοχής κατά την ημέρα της μεταφοράς. Ο φόρος της παρούσας παραγράφου δεν επιβάλλεται όταν η μεταφορά πραγματοποιείται προς αλλοδαπό χρηματιστήριο με το οποίο το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει δημιουργήσει κοινό ηλεκτρονικό σύστημα διαπραγμάτευσης και με την προϋπόθεση ότι προβλέπεται η καταβολή ανάλογου φόρου στην αλλοδαπή.

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις υπηρεσιών, νομικών προσώπων και οργανώσεων γενικά για υποβολή πληροφοριών και στοιχείων, ρυθμίσεις θεμάτων λογιστών – φοροτεχνικών και πιστοποιητικό νόμιμων ελεγκτών

1. Ο τίτλος του άρθρου 82 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Υποχρεώσεις υπηρεσιών, νομικών προσώπων και οργανώσεων γενικά»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 82 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα Υπουργεία, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι δικαστικές αρχές, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι

δημόσιες υπηρεσίες ή αρχές, οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί και λοιποί φορείς του Δημοσίου, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, οι τράπεζες και τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις αυτών, οι ενώσεις προσώπων, καθώς και κάθε άλλος φορέας ή επαγγελματική οργάνωση, υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών κάθε στοιχείο και πληροφορία οικονομικού και φορολογικού ενδιαφέροντος, όπως αμοιβές, αποζημιώσεις, οικονομικές ενισχύσεις, επιδοτήσεις, απαιτήσεις από δικαστικές διεκδικήσεις, στοιχεία για την παροχή αδειών άσκησης επαγγέλματος, πληροφορίες για κατοχή ακινήτων, αυτοκινήτων, αεροσκαφών, πλοίων ή σκαφών αναψυχής και λοιπών περιουσιακών στοιχείων.»

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 82 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Νόμιμοι ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του ν. 3693/2008 (ΦΕΚ Α'174) και διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται μετά από έλεγχο που διενεργείται, παράλληλα με τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, για όλα τα φορολογικά αντικείμενα. Ο έλεγχος αυτός καθορίζεται κάθε χρόνο από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών σε συνεργασία με την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ). Το πιο πάνω πιστοποιητικό, με τις παρατηρήσεις και παραβάσεις των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας, κοινοποιείται με ευθύνη του νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου στη Διεύθυνση Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή του. Κάθε παράλειψη των πιο πάνω προσώπων διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ν. 3693/2008.»

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 82 του Κ.Φ.Ε. καταργείται.

5. Στο άρθρο 82 του Κ.Φ.Ε. η παράγραφος 8 αναριθμείται σε 7 και προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ή κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού καθορίζεται το είδος των υποβαλλόμενων στοιχείων και πληροφοριών, ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.»

6. Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 83 του Κ.Φ.Ε αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν πρόκειται για εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα, ο υπόχρεος χορηγεί μία μόνο βεβαίωση σε κάθε δικαιούχο στην οποία αναγράφει το σύνολο των αμοιβών. Επίσης, αν πρόκειται για εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, ο υπόχρεος χορηγεί μία μόνο βεβαίωση σε κάθε δικαιούχο, στην οποία αναγράφει το σύνολο του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις. Τα πλήρη στοιχεία που περιλαμβάνονται στις βεβαιώσεις αποδοχών, υποβάλλονται στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, μαζί με την ετήσια οριστική δήλωση μισθωτών υπηρεσιών, οριστική δήλωση ελευθέρων επαγγελματιών καθώς και οριστική δήλωση από εμπορικές επιχειρήσεις κατά περίπτωση. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, για ορισμένες κατηγορίες υποχρέων, οι ίδιες πιο πάνω πληροφορίες υποβάλλονται στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας

- οικονομικής υπηρεσίας με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών ή σε μαγνητικά μέσα κατά περίπτωση.»
7. Ο λογιστής φοροτεχνικός, κάτοχος ειδικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος του ν. 2515/1997 (ΦΕΚ Α'154) υποχρεούται στην απόκτηση πιστοποιητικού από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται το περιεχόμενο, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια με βάση τα οποία χορηγείται το πιστοποιητικό αυτό, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.
  8. Ο λογιστής φοροτεχνικός υποχρεούται στην απόκτηση ψηφιακής υπογραφής για την επικοινωνία του με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.
  9. Η παράγραφος 3 του άρθρου 38 του ν. 2873/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο λογιστής φοροτεχνικός είναι υπεύθυνος για την ορθή μεταφορά των οικονομικών δεδομένων από τα στοιχεία στα βιβλία, για την ακρίβεια των δηλώσεων ως προς τη συμφωνία αυτών με τα φορολογικά και οικονομικά δεδομένα που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία. Επίσης, είναι υπεύθυνος για την ορθή φορολογική αναμόρφωση των αποτελεσμάτων με τις δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται και τις οποίες παραθέτει αναλυτικά σε κατάσταση που συνυποβάλλεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Το περιεχόμενο της κατάστασης αυτής υπόκειται στον έλεγχο του άρθρου 66 του Κ.Φ.Ε. Τέλος, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος δηλώνεται, ότι κατά τη διαρρεύσασα διαχειριστική περίοδο έχουν υποβληθεί ορθά όλες οι δηλώσεις παρακρατούμενου φόρου εισοδήματος και απόδοσης των έμμεσων φόρων.

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, ο λογιστής φοροτεχνικός υπογράφει τις δηλώσεις της παραγράφου 2, καθώς και τα συνυποβαλλόμενα έντυπα ή καταστάσεις, όπως αυτά καθορίζονται κάθε φορά με τις οικείες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Επίσης, κατά την υποβολή των δηλώσεων οι λογιστές φοροτεχνικοί αναγράφουν υποχρεωτικά το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας τους ή της έδρας του επαγγέλματός τους, κατά περίπτωση, τον Α.Φ.Μ., την αρμόδια Δ.Ο.Υ για τη φορολογία τους, τον αριθμό μητρώου της άδειας άσκησης επαγγέλματός τους και την κατηγορία της άδειας τους.»
  10. Το άρθρο 49 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ Α'113) καταργείται.

Άρθρο 18

Ενθάρρυνση επαναπατρισμού κεφαλαίων

1. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα μπορούν να μεταφέρουν, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τις καταθέσεις που διατηρούν στην αλλοδαπή ή μέρος αυτών σε προθεσμιακό λογαριασμό κατάθεσης στην Ελλάδα, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους, εφόσον καταβάλουν φόρο με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας των καταθέσεων που μεταφέρουν, κατά το χρόνο της μεταφοράς. Όταν τα κεφάλαια παραμείνουν κατατεθειμένα στην αλλοδαπή, οφείλεται φόρος με συντελεστή οκτώ τοις εκατό (8%) πάνω σε αυτά.

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, τα εισαγόμενα κεφάλαια πρέπει να υπάρχουν κατατεθειμένα στην αλλοδαπή κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος.

2. Η εισαγωγή των κεφαλαίων γίνεται αποκλειστικά μέσω τράπεζας ή άλλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, εγκατεστημένου στην Ελλάδα με «δήλωση-εξουσιοδότηση» του φυσικού ή νομικού προσώπου που προβαίνει στη μεταφορά της κατάθεσης. Κατά την εισαγωγή των κεφαλαίων, η ημεδαπή τράπεζα ή το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, κατά περίπτωση, προβαίνει σε παρακράτηση του φόρου που οφείλεται και τον αποδίδει με ειδική δήλωση στη Δ.Ο.Υ. που ανήκει, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου από την παρακράτηση μήνα. Ειδικά για τα κεφάλαια που παραμένουν κατατεθειμένα σε τράπεζες της αλλοδαπής, ο φόρος 8% αποδίδεται από τον ίδιο τον υπόχρεο με ειδική δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του εντός του επόμενου μήνα από τη λήξη του εξαμήνου που προβλέπεται από την παράγραφο 1. Οι διατάξεις των άρθρων 66 μέχρι και 71, 74, 75 και 84 του Κ.Φ.Ε. καθώς και του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ Α'179) εφαρμόζονται ανάλογα και στο φόρο που οφείλεται με βάση το άρθρο αυτό.
3. Οι τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις σχετικά με το τραπεζικό και φορολογικό απόρρητο για τα πρόσωπα που κάνουν χρήση των διατάξεων του άρθρου αυτού ή ζητούν πληροφορίες για την εφαρμογή του.
4. Με την καταβολή του φόρου επί της αξίας των κεφαλαίων που εισάγονται εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου φυσικού ή νομικού προσώπου για τα κεφάλαια που εισάγει. Επίσης, για τα κεφάλαια αυτά δεν ερευνάται, προκειμένου για την εφαρμογή των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων, ο τρόπος απόκτησής τους και επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της διαφοράς μεταξύ της συνολικής δαπάνης που προκύπτει, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κ.Φ.Ε. και του εισοδήματος που δηλώνεται ή προσδιορίζεται από την Φορολογούσα Αρχή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του ίδιου νόμου.
5. Αν τα κεφάλαια που εισάγονται τοποθετηθούν σε τίτλους δανείων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίοι διακρατούνται τουλάχιστον για δύο έτη από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εισήγαγε τα κεφάλαια ή διατεθούν τα κεφάλαια αυτά μέσα σε δύο χρόνια από το χρόνο εισαγωγής τους για την αγορά ακινήτου, για την ανέγερση οποιουδήποτε είδους οικοδομής στην Ελλάδα ή για οποιαδήποτε άλλη επένδυση επιχειρηματικής δραστηριότητας, το πενήντα τοις εκατό (50%) του καταβληθέντος φόρου επιστρέφεται άτοκα. Σε περίπτωση που επενδυθεί μέρος του κεφαλαίου που εισήχθη, επιστρέφεται το μέρος του επιστρεπτέου φόρου που αναλογεί στην αξία της επένδυσης.
6. Με Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται: α) ο τύπος και το περιεχόμενο της «δήλωσης-εξουσιοδότησης» του προσώπου που προβαίνει στη μεταφορά της κατάθεσης, β) ο τρόπος και η διαδικασία μεταφοράς των κεφαλαίων στην Ελλάδα, γ) ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης με την οποία οι τράπεζες ή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αποδίδουν τον παρακρατηθέντα φόρο στο Δημόσιο, δ), ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης με την οποία οι υπόχρεοι αποδίδουν οι ίδιοι τον οφειλόμενο φόρο 8% στο Δημόσιο, ε) η διαδικασία επιστροφής του φόρου που παρακρατήθηκε και αποδόθηκε στο Δημόσιο, όταν τα εισαχθέντα κεφάλαια επενδύθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 5 και ε) κάθε άλλη λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.
7. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας των έξι μηνών που ορίζεται από την παράγραφο 1, οι ελληνικές αρχές ενεργοποιούν κάθε διεθνή ή ευρωπαϊκή

συμφωνία προκειμένου να διαπιστώσουν τις καταθέσεις, που έχουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σε τράπεζες της αλλοδαπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19 Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων

Οι διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/1992 – ΦΕΚ 84Α΄) όπως ισχύουν, αντικαθίστανται, τροποποιούνται και συμπληρώνονται ως εξής:

1. Τα τέσσερα τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 2 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται επί ελευθέρων επαγγελματιών, επί επιτηδευματιών που πραγματοποιούν ακαθάριστα έσοδα από χονδρικές πωλήσεις κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) ή εξαγωγές ανεξάρτητα από ποσοστό, επί επιτηδευματιών που υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του παρόντος Κώδικα, ως και επί επιτηδευματιών που παρέχουν υπηρεσίες από επαγγελματική εγκατάσταση ή παρέχουν υπηρεσίες επισκευής ή συντήρησης τεχνικών έργων ή εγκαταστάσεων επιτηδευματιών ή μη. Ειδικά και ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων, ο πλανόδιος λαχειοπώλης, μόνο για τη δραστηριότητα αυτή».

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ΄ στις παραγράφου 3 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων για την εμπορία βενζίνης και πετρελαίου, ο εκμεταλλευτής περιπτέρου, ο πωλητής οπωρολαχανικών νωπών αλιευμάτων και λοιπών αγροτικών προϊόντων αποκλειστικά στις κινητές λαϊκές αγορές ή πλανοδίως, ο επιτηδευματίας του μητρώου ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ. για την εμπορία πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης και ο εκμεταλλευτής κινητής καντίνας.»

3. Οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 4 καταργούνται.

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων 3 και 5 τα όρια για την κατηγορία τήρησης βιβλίων, ορίζονται με βάση το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, ως ακολούθως:

Κατηγορίες βιβλίων	όρια ακαθάριστων εσόδων
Δεύτερη	μέχρι και 1.500.000 ευρώ
Τρίτη	άνω των 1.500.000 ευρώ

5. Στη παράγραφο 8 του άρθρου 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά ο επιτηδευματίας της Α΄ κατηγορίας μπορεί να τηρήσει βιβλία ανώτερης κατηγορίας και από την αρχή κάθε μήνα, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής».

6. Το άρθρο 5 «Βιβλίο Αγορών» καταργείται.

7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ποσά των εξόδων μέχρι εκατόν πενήντα (150) ευρώ έκαστο και ο Φ.Π.Α. που αντιστοιχεί σε αυτά μπορεί να καταχωρούνται καθημερινά στις στήλες που

- αφορούν συγκεντρωτικά με ένα ποσό, με αναγραφή και του πλήθους των αντίστοιχων δικαιολογητικών».
- 8.** Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:
«6. Ο επιτηδευματίας της δεύτερης κατηγορίας τηρεί και βιβλίο απογραφών εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 28 του παρόντος Κώδικα, εφόσον τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του από πώληση αγαθών υπερέβησαν το 10% του γενικού ορίου τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας όπως αυτό ορίζεται από το άρθρο 4 του παρόντος».
- 9.** Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Το πρώτο, το δεύτερο και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 6 έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας.»
- 10.** Η παράγραφος 2 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Ο επιτηδευματίας που ενεργεί επεξεργασία για ίδιο λογαριασμό ή για ίδιο λογαριασμό και για λογαριασμό τρίτων, εφόσον κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του υπερέβησαν το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ ή το ποσό των έξι εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (6.500.000) ευρώ προκειμένου για επιτηδευματία που πωλεί τα προϊόντα του εκτός της χώρας ή ενεργεί επεξεργασία και για λογαριασμό κατοίκου άλλης χώρας κατά ποσοστό άνω του ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του κλάδου επεξεργασίας, τηρεί βιβλίο αποθήκης πρώτων υλών, έτοιμων προϊόντων και υποπροϊόντων. Στο βιβλίο αποθήκης καταχωρούνται, για κάθε αγαθό, οι αγορές και πωλήσεις κατ' είδος, ποσότητα και αξία και η εντός και εκτός της επιχείρησης ποσοτική διακίνηση κατ' είδος και ποσότητα. Όταν ο επιτηδευματίας ενεργεί επεξεργασία και για λογαριασμό τρίτων, στο βιβλίο αποθήκης παρακολουθούνται οι πρώτες ύλες και τα έτοιμα προϊόντα των τρίτων ξεχωριστά τουλάχιστον κατ' είδος και ποσότητα.
Η αξία κτήσης των πρώτων υλών, που διατέθηκαν για την επεξεργασία, καθώς και το κόστος των έτοιμων προϊόντων και υποπροϊόντων που παράχθηκαν, αναγράφεται στο βιβλίο αποθήκης στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέχρι την προθεσμία σύνταξης του ισολογισμού.
Βοηθητικές ύλες και υλικά συσκευασίας παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης συνολικά μόνο κατ' αξία σε αντίστοιχο λογαριασμό.
Ο παραπάνω επιτηδευματίας ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου αποθήκης εκδίδει δελτίο εσωτερικής διακίνησης για την εντός της ημέρας εξαγωγή από την αποθήκη προς την παραγωγική διαδικασία πρώτων υλών, ιδίων ή τρίτων ή την επαναφορά τους στην αποθήκη, καθώς και για τα εντός της ημέρας παραχθέντα έτοιμα προϊόντα που εισάγονται στην αποθήκη ετοιμών. Στο δελτίο εσωτερικής διακίνησης αναγράφεται το είδος και η ποσότητα των αγαθών που διακινούνται, καθώς και ο χώρος προέλευσης και προορισμού των αγαθών».
- 11.** Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 8 αντικαθίστανται ως εξής:
«Στο υποκατάστημα από τα βιβλία του οποίου δεν εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα, ή στον αποθηκευτικό χώρο μπορεί να μην τηρείται ίδιο βιβλίο αποθήκης, με την προϋπόθεση ότι θα δίνονται στον έλεγχο άμεσα τα ποσοτικά υπόλοιπα των μερίδων του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος ή του αποθηκευτικού χώρου, μέχρι την ημέρα που σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 17 και της παραγράφου 2 του άρθρου 24 έπρεπε να έχει γίνει ενημέρωσή του.»

12. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 8 αντικαθίστανται ως εξής:
«Όταν οι εγκαταστάσεις του επιτηδευματία στεγάζονται στον ίδιο ή σε συνεχόμενο κτιριακό χώρο, μπορεί να τηρείται για κάθε αγαθό μία ενιαία μερίδα για όλες τις εγκαταστάσεις.
Όταν επαγγελματικές εγκαταστάσεις του επιτηδευματία απαλλάσσονται από την έκδοση δελτίων αποστολής, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του Κώδικα αυτού, μπορεί να τηρείται για όλες τις απαλλασσόμενες εγκαταστάσεις από την έκδοση δελτίων αποστολής μία ενιαία μερίδα για κάθε αγαθό».
13. Η περίπτωση Α' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:
«Α) Στην έδρα ή στο υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική μερίδα «Κεντρικής Αποθήκης» για όλες τις εγκαταστάσεις, στην οποία καταχωρούνται για κάθε αγαθό: α) κατά ποσότητα και αξία οι αγορές και οι πωλήσεις, β) η ποσότητα των πρώτων υλών, που διατέθηκαν για επεξεργασία και γ) η ποσότητα των έτοιμων προϊόντων και υποπροϊόντων που παράχθηκαν.
Η αξία κτήσης των πρώτων υλών, που διατέθηκαν στην παραγωγή, καθώς και το κόστος των έτοιμων προϊόντων και υποπροϊόντων που παράχθηκαν τίθεται στο τέλος της χρήσης με την κοστολόγηση.»
14. Η περίπτωση «Β» της παραγράφου 7 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:
«Β) Στην έδρα βιβλίο αποθήκης σε ιδιαίτερες μερίδες ανά επαγγελματική εγκατάσταση και ανά τρίτο κατ' είδος και ποσότητα κατά την εισαγωγή και εξαγωγή».
15. Η υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 8 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:
«α) Εντός δέκα ημερών από την ολοκλήρωση της πρώτης παραγωγής κάθε προϊόντος οι τεχνικές προδιαγραφές αυτού. Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνουν πλην των άλλων τεχνικών δεδομένων τη για κάθε μονάδα παραγόμενου έτοιμου προϊόντος απαιτούμενη ποσότητα πρώτων υλών, καθώς και την προϋπολογιζόμενη φύρα παραγωγής. Για τα εξατομικευμένα αγαθά που κατασκευάζονται κατόπιν παραγγελίας του πελάτη αντί της αναγραφής τεχνικών προδιαγραφών καταχωρείται πριν από την έναρξη της παραγωγής στο βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών ή στο βιβλίο αποθήκης πλήρης περιγραφή των προϊόντων που παραγγέλλονται.»
16. Η υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Β' της παραγράφου 8 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:
«α) Συγκεντρώνονται το βραδύτερο εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού οι εντός της διαχειριστικής περιόδου που έληξε ποσότητες πρώτων υλών που αναλώθηκαν για την παραγωγή έτοιμου προϊόντος, καθώς και οι ποσότητες έτοιμου προϊόντος και υποπροϊόντων που παρήχθησαν μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο.»
17. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Παρέχεται η δυνατότητα μη τήρησης των πιο πάνω βιβλίων, εφόσον οι συναλλαγές του υποκαταστήματος καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας και ειδικά οι αγορές και οι πωλήσεις κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά από τα αντίστοιχα δεδομένα της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος.»
18. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 προστίθεται προτελευταίο εδάφιο ως εξής:
«Παρέχεται η δυνατότητα μη τήρησης των πιο πάνω ημερολογίων και καταστάσεων εφόσον οι συναλλαγές του υποκαταστήματος καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας και ειδικά οι αγορές οι πωλήσεις και το ταμείο κάθε

υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά από τα αντίστοιχα δεδομένα της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος και εφόσον δίνεται άμεσα στον έλεγχο το υπόλοιπο ταμείου κάθε υποκαταστήματος για το οποίο δεν τηρούνται βιβλία μέχρι την ημέρα που σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 ή της παραγράφου 4 του άρθρου 24, έπρεπε να έχει γίνει η ενημέρωση των βιβλίων.»

19. Από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 απαλείφεται η περίπτωση γ'.
20. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:
«Όταν για τη διακίνηση αγαθών, εκδίδεται δελτίο αποστολής δεν επιτρέπεται στη συνέχεια για την ίδια συναλλαγή η έκδοση συνενωμένου δελτίου αποστολής με φορολογικό στοιχείο αξίας και αντίστροφα με εξαίρεση την περίπτωση αγοράς από επιτηδευματία αγροτικών προϊόντων, από πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2, όπου εκδίδεται σε κάθε περίπτωση διακίνησης με σκοπό την αγορά τους ή άμεσα με την αγορά τους δελτίο αποστολής – τιμολόγιο.»
21. Η παράγραφος 6 του άρθρου 12 αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Ο επιτηδευματίας όταν αγοράζει αγροτικά προϊόντα από πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 εκδίδει δελτίο αποστολής – τιμολόγιο. Σε περίπτωση που για τη διακίνηση των προϊόντων αυτών έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2, ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης αυτού αναγράφεται στο δελτίο αποστολής – τιμολόγιο. Όταν αγοραστής των αγροτικών προϊόντων είναι πρόσωπο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 εκδίδεται τιμολόγιο στο χρόνο που ορίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου 15».
22. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 13 αντικαθίσταται ως εξής:
«Στην περίπτωση παροχής υπηρεσίας η απόδειξη εκδίδεται στο χρόνο που ορίζεται από τις διατάξεις των παραγράφων 14 και 15 του άρθρου 12 για το τιμολόγιο με εξαίρεση την περίπτωση παροχής υπηρεσιών από τους ασκούντες ελεύθερο επάγγελμα προς το Δημόσιο και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου όπου η απόδειξη εκδίδεται με κάθε επαγγελματική τους είσπραξη, καθώς και την περίπτωση παροχής υπηρεσιών θεάματος ή μεταφοράς προσώπων όπου τα εισιτήρια εκδίδονται το αργότερο κατά το χρόνο έναρξης του θεάματος ή της μεταφοράς.»
23. Η φράση «Τα δεδομένα των βιβλίων του υποκαταστήματος μεταφέρονται στα βιβλία της έδρας:» του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 17 αντικαθίσταται ως εξής:
«Όταν στο υποκατάστημα τηρούνται ιδιαίτερα βιβλία, τα δεδομένα τους μεταφέρονται στα βιβλία της έδρας:».
24. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 17 αντικαθίστανται ως εξής:
«6. Με γνωστοποίηση στον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της έδρας παρατείνεται για μία φορά εντός της διαχειριστικής περιόδου η προθεσμία ενημέρωσης των βιβλίων που ορίζεται από τις παραγράφους 1, 2 περιπτώσεις α', β', και γ' και 5 του άρθρου αυτού μέχρι πενήντα ημέρες και όχι πέραν από την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή το χρόνο κλεισίματος του ισολογισμού όταν τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας. Με έγκριση του προϊσταμένου και με τις ίδιες προϋποθέσεις η ανωτέρω προθεσμία ενημέρωσης των βιβλίων

μπορεί να παραταθεί και πέραν των πενήντα ημερών ή και για κάθε επόμενη, πέραν της πρώτης φοράς, εντός της ίδιας διαχειριστικής περιόδου.»

- 25.** Το δεύτερο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 18 αντικαθίστανται ως εξής:

«Ειδικά για την απόδειξη της συναλλαγής από το λήπτη φορολογικού στοιχείου που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και άνω απαιτείται η τμηματική ή ολική εξόφληση να γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με επιταγή έκδοσης του λήπτη του στοιχείου. Σε περίπτωση εκχώρησης επιταγών τρίτων εκδίδεται άμεσα λογιστική απόδειξη εκχώρησης αξιογράφων στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία των εκχωρούμενων επιταγών.»

«Με επιταγή του αγοραστή ή με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό αποκλειστικά και μόνο εξοφλούνται επίσης μερικά ή ολικά και τα φορολογικά στοιχεία αξίας χιλίων (1.000) ευρώ και άνω, που αφορούν αγορές αγροτικών προϊόντων από πρόσωπο που παράγει τα προϊόντα αυτά, καθώς επίσης και το ποσό που αποδίδεται από τον αντιπρόσωπο στον εντολέα, επίσης πρόσωπο που παράγει τα ως άνω αγροτικά προϊόντα, για τις διενεργηθείσες πωλήσεις των προϊόντων αυτών για λογαριασμό του, με βάση την εκκαθάριση της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του Κώδικα αυτού μετά την αφαίρεση της δικαιούμενης προμήθειας.»

- 26.** Στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 η φράση «Μέχρι την τριακοστή (30^η) Σεπτεμβρίου» αντικαθίσταται σε «Μέχρι την εικοστή πέμπτη (25^η) Μαΐου» και στην περίπτωση α' της ίδιας παραγράφου προστίθεται νέο εδάφιο ως ακολούθως:

«Εξαιρετικά, δεν συμπεριλαμβάνονται στις καταστάσεις αυτές συναλλαγές, εφόσον η αξία ενός εκάστου στοιχείου που έχει εκδοθεί γι' αυτές δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ».

- 27.** Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 21 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Επιτρέπεται στους επιτηδευματίες του Κώδικα αυτού, να διαφυλάττουν τα φορολογικά στοιχεία εκδόσεώς τους, πλην των συνοδευτικών, σε μικροφίλμς ή σε ηλεκτρονική μορφή (οπτικοί δίσκοι CD-ROM τεχνολογίας WORM) με φωτογράφιση ή ψηφιοποίηση από τα αντίστοιχα στελέχη, μετά την υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, για όσο χρόνο ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, εφόσον υπάρχει και σύστημα αναζήτησης, εμφάνισης και εκτύπωσης (αναπαραγωγής) των φορολογικών στοιχείων».

- 28.** Η παράγραφος 3 του άρθρου 25 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εφόσον η επαγγελματική εγκατάσταση διαθέτει απευθείας σύνδεση με την έδρα και δεν τηρούνται βιβλία στην εγκατάσταση αυτή, πρέπει να είναι δυνατή άμεσα η ανάγνωση και η εκτύπωση σε κάθε επαγγελματική εγκατάσταση, των ποσοτικών υπολοίπων των μερίδων του βιβλίου αποθήκης και επιπλέον για τα υποκαταστήματα του υπολοίπου του λογαριασμού ταμείου επί τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας, μέχρι την ημέρα που σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 24 έπρεπε να έχει γίνει ενημέρωση του βιβλίου αποθήκης ή των ημερολογίων.»

- 29.** Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 36 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) να απαλλάσσει μετά σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Επιθεωρητή, από την έναρξη της διαχειριστικής του περιόδου αα) τον υπόχρεο από την τήρηση βιβλίων δεύτερης κατηγορίας και από την έκδοση των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών ή πώλησης αγαθών και αβ) τον πωλητή αποκλειστικά σε υπαίθρια σταθερά σημεία πώλησης αγαθών όπως, κουλουριών, ψημένων καλαμποκιών και κάστανων,

β) να εντάσσει τον επιτηδευματία, που απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού, στη δεύτερη κατηγορία».

30. Η παράγραφος 3 του άρθρου 36 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Αν κατά τη διάρκεια φορολογικού ελέγχου διαπιστωθεί η ύπαρξη βιβλίων, στοιχείων ή εγγράφων, επίσημων ή ανεπίσημων, από τα οποία είναι ενδεχόμενο να προκύπτει απόκρυψη φορολογητέας ύλης, κατάσχονται από τον υπάλληλο που ενεργεί τον φορολογικό έλεγχο και παραδίδονται στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., ο οποίος εφόσον με βάση αυτά ενεργεί φορολογική εγγραφή, τα διαφυλάσσει μέχρι την τελεσιδικία αυτής. Για τις κατασχέσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των πέντε τελευταίων εδαφίων της επόμενης παραγράφου».

31. Η παράγραφος 5 του άρθρου 36 καταργείται.

32. Εντάσσονται την 1^η Ιουλίου 2010 στη Β' κατηγορία βιβλίων οι επιτηδευματίες που τηρούν βιβλίο αγορών κατ' εφαρμογή της Α.Υ.Ο. 1042718/295/0015/ΠΟΛ.1112/12.3.1993 (ΦΕΚ 237 Β'/7.4.1993) και των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992 - ΦΕΚ Α') που καταργούνται με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και οι επιτηδευματίες που κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. είναι απαλλασσόμενοι από την τήρηση βιβλίων και με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν τυγχάνουν πλέον απαλλαγής από την τήρηση βιβλίων.

Άρθρο 20

Διασφάλιση και Έλεγχος Συναλλαγών.

- 1.** Για συναλλαγές επιτηδευματιών συνολικής αξίας άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, με άλλους επιτηδευματίες και πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. τα δεδομένα των φορολογικών στοιχείων που εκδίδονται, διαβιβάζονται ηλεκτρονικά σε βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών.
- 2.** Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, τα οποία εκδίδονται για συναλλαγές μεταξύ επιτηδευματιών εξοφλούνται μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών του εκδότη - πωλητή αγαθών ή υπηρεσιών και του λήπτη των αντίστοιχων στοιχείων ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ίδιων λογαριασμών, οι οποίοι διασυνδέονται με ασφαλή ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, καμπτόμενου προς τούτο του τραπεζικού απορρήτου. Οι Τράπεζες δεν επιτρέπεται να χρεώνουν αμοιβές για την λειτουργία των επαγγελματικών λογαριασμών.

3. Τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ και άνω που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες εξοφλούνται από τους λήπτες τους, αγοραστές των αγαθών ή των υπηρεσιών, μέσω τράπεζας, με χρεωστικές ή πιστωτικές κάρτες και με επιταγές. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.
4. Το βάρος της απόδειξης της συναλλαγής φέρει και ο λήπτης του φορολογικού στοιχείου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 18 του ΚΒΣ, και οφείλει, εκτός των οριζομένων στην παράγραφο αυτή, να επιβεβαιώνει από ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών και την ακρίβεια των στοιχείων καθώς και τη φορολογική συνέπεια του αντισυμβαλλόμενου εκδότη, για φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας άνω των 3.000 ευρώ.
5. Ο χρόνος στον οποίο διαβιβάζονται, τα δεδομένα των στοιχείων που αναφέρονται στη παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ο τρόπος, η διαδικασία, η έκταση εφαρμογής, το όριο της αξίας των στοιχείων, ο τρόπος επιβεβαίωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προαναφερόμενων παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου αυτού, καθορίζονται με Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ- ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΔΩΡΕΕΣ-ΓΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ-ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ
ΛΑΧΕΙΑ

Άρθρο 21
Απαλλαγή πρώτης κατοικίας

1. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (ΦΕΚ 238 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Συμβάσεις αγοράς εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα κατοικίας ή οικοπέδου από έγγαμο ή ενήλικο άγαμο απαλλάσσονται από το φόρο μεταβίβασης, εφόσον ο αγοραστής ή ο σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή σε ιδανικό μερίδιο αυτής που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων. Για την έννοια του οικοπέδου έχουν εφαρμογή οι σχετικές πολεοδομικές διατάξεις.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και όταν ο αγοραστής είναι κύριος εξ αδιαιρέτου ποσοστού ή ψιλός κύριος ή επικαρπωτής κατοικίας ή οικοπέδου και αγοράζει το υπόλοιπο ποσοστό ή το εμπράγματο δικαίωμα της ψιλής κυριότητας ή της επικαρπίας, ώστε να γίνει κύριος ολόκληρου του ακινήτου, καθώς και στην περίπτωση αγοράς μη οικοδομήσιμου οικοπέδου, το οποίο με προσκύρωση ή αγορά τμήματος ομόρου οικοπέδου καθίσταται οικοδομήσιμο. Επίσης, η ανωτέρω απαλλαγή παρέχεται και κατά την αγορά κατά πλήρη κυριότητα ολόκληρου του ακινήτου και από τους δύο συζύγους.

Με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, η απαλλαγή του εγγάμου παρέχεται και:

α) στο χήρο ή διαζευγμένο που έχει την επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων της οικογένειας,

β) στην άγαμη μητέρα ανηλίκων τέκνων ή στον εξ αναγνωρίσεως πατέρα, εφόσον του έχει ανατεθεί η επιμέλεια των τέκνων,

γ) στον άγαμο ενήλικο, ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή σε έγγαμο που έχει προστατευόμενα τέκνα, ανεξάρτητα από την ηλικία τους, που παρουσιάζουν την ίδια αναπηρία, και

δ) στον επιζώντα σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα του αποβιώσαντος, στο όνομα του οποίου είχε εγκριθεί δάνειο από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) για αγορά κατοικίας, που χορηγείται στους ως άνω κληρονόμους, ανεξάρτητα από το αν η αγορά γίνεται από τον έναν ή από όλους τους κληρονόμους μαζί εξ αδιαιρέτου.

Με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, την απαλλαγή του αγάμου δικαιούνται και τα ανήλικα τέκνα, τα οποία στερούνται και τους δύο γονείς τους και τελούν υπό επιτροπεία ή υπό την επιμέλεια τρίτου προσώπου, που ορίστηκε με δικαστική απόφαση, είτε αγοράζουν ακίνητο εξ αδιαιρέτου, είτε αγοράζουν αυτοτελώς χωριστό ακίνητο το καθένα. Επίσης, της απαλλαγής του αγάμου μπορεί να τύχει ο σύζυγος που βρίσκεται σε διάσταση και έχει καταθέσει αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον προ έξι (6) μηνών από το χρόνο της αγοράς. Στην περίπτωση που έχει την επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων της οικογένειας, δικαιούται απαλλαγής ως έγγαμος. Αν δε λυθεί ο γάμος με διαζύγιο μέσα σε πέντε (5) έτη από την αγορά, αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο οικείος φόρος σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού.

Εάν ο αγοραστής ή ο σύζυγος ή τα ανήλικα τέκνα αυτού, που είναι κύριοι κατοικίας ή οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτών, μεταβιβάσουν με επαχθή ή χαρακτηριστική αιτία την επικαρπία ή το δικαίωμα οίκησης ή ιδανικό μερίδιο επί της κατοικίας ή του οικοπέδου, το εμβαδόν των οποίων πληροί κατά το χρόνο της μεταβίβασης τις στεγαστικές τους ανάγκες, δεν παρέχεται απαλλαγή πριν από την παρέλευση χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από τη μεταβίβαση της επικαρπίας ή της οίκησης ή του ιδανικού μεριδίου. Το ανωτέρω χρονικό διάστημα απαιτείται και όταν μεταβιβάζεται η ψιλή κυριότητα οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτού.

2. Η απαλλαγή που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο παρέχεται:

α) για αγορά κατοικίας από άγαμο μέχρι ποσού αξίας διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, ενώ από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

β) για αγορά οικοπέδου από άγαμο μέχρι ποσού αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, ενώ από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

Σε περίπτωση αγοράς κατοικίας, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μίας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως είκοσι (20) τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε συμβάσεις αγοράς ακινήτων, εφόσον ο αγοραστής κατοικεί μόνιμα στην Ελλάδα και εντάσσεται στις ακόλουθες κατηγορίες δικαιούχων:

- α) Έλληνες,
- β) ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης,
- γ) πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- δ) αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 96/2008 (ΦΕΚ 152 Α'), και
- ε) πολίτες τρίτων χωρών που απολαύουν του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 150/2006 (ΦΕΚ 160 Α').

4. Το αγοραζόμενο οικόπεδο ή το οικόπεδο στο οποίο έχει ανεγερθεί η αγοραζόμενη κατοικία, πρέπει να είναι οικοδομήσιμο κατά το χρόνο της αγοράς. Η συνδρομή αυτής της προϋπόθεσης προκύπτει από βεβαίωση που εκδίδεται από τις αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες ή από αντίστοιχη δήλωση μηχανικού κατά τις διατάξεις του ν. 651/1977 και του ν. 1337/1983 πάνω στο τοπογραφικό διάγραμμα του μεταβιβαζόμενου ακινήτου.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 προστίθεται η φράση «καθώς και μεταξύ συζύγων».
3. Οι παράγραφοι 10 και 14 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 καταργούνται και οι παράγραφοι 11, 12, 13 και 15 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται σε 10, 11, 12 και 13 αντίστοιχα.
4. Στο άρθρο 1 του ν. 1078/1980 προστίθεται νέα παράγραφος 14 ως εξής:
«Τα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3719/2008 (ΦΕΚ 241 Α') θεωρούνται σύζυγοι για την εφαρμογή του παρόντος, εφόσον το σύμφωνο έχει καταρτισθεί τουλάχιστον δύο (2) έτη πριν από την αγορά.»

Άρθρο 22

Συντελεστές του φόρου μεταβίβασης ακινήτων

1. Η περίπτωση Γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 1587/1950 (ΦΕΚ 294 Α') αντικαθίσταται ως εξής:
«Γ) Σε κάθε άλλη περίπτωση σε 8% για το μέχρι είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ τμήμα της αξίας και σε 10% για το πέραν του ποσού αυτού τμήμα της.»
2. Το ν.δ. 3563/1956 (ΦΕΚ 221 Α') περί των πόρων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας καταργείται.
3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου μόνου του ν.δ. 317/1969 (ΦΕΚ 211 Α') διαγράφεται η φράση «και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας».
4. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου μόνου του ν.δ. 317/1969 διαγράφεται και οι περιπτώσεις γ' και δ' αναριθμούνται σε β' και γ' αντίστοιχα.

Άρθρο 23

Κατάργηση φόρου αυτομάτου υπερτιμήματος και τέλους συναλλαγής ακινήτων

Οι διατάξεις των άρθρων 2-19 του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α') καταργούνται.

Άρθρο 24

Επαναφορά Διατάξεων

Επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του ν. 634/1977 (Φ.Ε.Κ. 186 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997 (Φ.Ε.Κ. 173 Α'), καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, όπως τροποποιήθηκαν με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997, την παράγραφο 12 του άρθρου 70 του ν. 2538/1997 (Φ.Ε.Κ. 242 Α') και την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 3220/2004 (Φ.Ε.Κ. 15 Α').

Άρθρο 25

Φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών

- A.** Οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικών και Κερδών από Λαχεία, ο οποίος κυρώθηκε με το ν.2961/2001 (ΦΕΚ 266 Α'), αντικαθίστανται, τροποποιούνται και συμπληρώνονται ως εξής:
- α) Η περίπτωση ι του άρθρου 7 και η περίπτωση ε της παραγράφου 1 του άρθρου 40 καταργούνται και οι επόμενες περιπτώσεις αναριθμούνται. Μέσα σε προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν δηλώσεις φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών στις οποίες, κατά την ημερομηνία αυτή, είχαν εφαρμογή οι καταργούμενες διατάξεις. Για τον υπολογισμό του φόρου στις υποθέσεις αυτές ως χρόνος φορολογίας λαμβάνεται η ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
  - β) Η περίπτωση γ της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών καταργείται.
2. Στο άρθρο 12 προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:
- «5. Για την επιβολή του αναλογούντος φόρου επί μετοχών, μεριδίων ή μεριδίων, ποσοστών συμμετοχής ή λοιπών τίτλων εταιρειών ή λοιπών νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που έχουν υποχρέωση καταβολής του ειδικού φόρου επί των ακινήτων, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ Α' 330), όπως ισχύει, εφόσον η δήλωση φόρου κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αξία των ακινήτων επί των οποίων έχουν εμπράγματο δικαίωμα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας.»
3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 15 αντικαθίσταται ως εξής:
- «Σε μεταβίβαση για αόριστο χρόνο με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου του δικαιώματος ενάσκησης της επικαρπίας σε άλλο πρόσωπο εκτός του ψιλού κυρίου, η αξία αυτής προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης με βάση την ηλικία του μεγαλύτερου μεταξύ του επικαρπωτή και του προσώπου που αποκτά το δικαίωμα ενάσκησης.»
4. Οι περιπτώσεις δ και ε της παραγράφου 5 του άρθρου 16 αντικαθίστανται ως εξής:
- «δ) Όταν ο ψιλός κύριος αποκτήσει την ενάσκηση του δικαιώματος της επικαρπίας.
- ε) Όταν ο ψιλός κύριος, με δήλωση που θα υποβάλει στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οποτεδήποτε, ζητήσει την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας. Στην περίπτωση αυτή χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το αίτημα για την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας υποβάλλεται με την εμπρόθεσμη δήλωση, χρόνος φορολογίας είναι ο οριζόμενος στα άρθρα 6, 7 και 8.»

5. Στο άρθρο 16 προστίθεται παράγραφος 7 που έχει ως εξής:
«7. Σε περίπτωση παρακράτησης ή μεταβίβασης με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου του δικαιώματος οίκησης, ο κύριος του ακινήτου εξομοιούται με ψιλό κύριο.».
6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 17, το οποίο είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 4 του άρθρου 1 του ν.3634/2008 (ΦΕΚ 9 τ. Α'), επαναφέρεται σε ισχύ ως είχε πριν την τροποποίησή του.
7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 καταργείται.
8. Καταργούνται οι περιπτώσεις β, γ, ε, στ και ζ της παραγράφου 1 και οι περιπτώσεις β, δ και ε της παραγράφου 2 του άρθρου 25 και η περίπτωση α της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:
«α) το Δημόσιο, οι λογαριασμοί που δημιουργούνται υπέρ του Δημοσίου και».
9. Στο άρθρο 25 προστίθεται παράγραφος 3 που έχει ως εξής:
«3. Υπόκεινται σε αυτοτελή φορολόγηση, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 29, οι κτήσεις, εφόσον δικαιούχοι είναι:
α) τα ν.π.δ.δ., οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι δήμοι, οι κοινότητες, οι ιεροί ναοί, οι ιερές μονές, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερή Μονή του όρους Σινά, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, η Εκκλησία της Κύπρου, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας και
β) τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, τα οποία υπάρχουν ή συνιστώνται νόμιμα στην Ελλάδα, καθώς και τα αντίστοιχα αλλοδαπά με τον όρο της αμοιβαιότητας και οι περιουσίες του άρθρου 96 του α.ν.2039/1939 (ΦΕΚ 455 Α'), εφόσον επιδιώκουν αποδειγμένα σκοπούς εθνωφελείς ή θρησκευτικούς ή σε ευρύτερο κύκλο φιλανθρωπικούς ή εκπαιδευτικούς ή καλλιτεχνικούς ή κοινωφελείς κατά την έννοια του άρθρου 1 του α.ν.2039/1939.».
10. Οι παράγραφοι 1 και 2 της ενότητας Α του άρθρου 26 αντικαθίστανται ως εξής:
«1. Κατοικία ή οικόπεδο, που αποκτάται αιτία θανάτου από σύζυγο ή τέκνο του κληρονομούμενου κατά πλήρη κυριότητα, εξ ολοκλήρου ή κατά ποσοστό εξ αδιαιρέτου, απαλλάσσεται από το φόρο, εφόσον ο κληρονόμος ή κληροδόχος ή ο σύζυγος αυτού ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων. Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται, αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων και των λοιπών αντίστοιχων κληρονομιών ακινήτων είναι εβδομήντα (70) τ.μ., προσαυξανόμενα κατά είκοσι (20) τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά είκοσι πέντε (25) τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα, των οποίων την επιμέλεια έχει ο δικαιούχος. Δικαιούχοι της απαλλαγής είναι οι Έλληνες και οι πολίτες κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δικαιούχοι πρέπει να είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας.
Η απαλλαγή παρέχεται για ποσό αξίας:
α) κατοικίας μέχρι διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο ή κληροδόχο και μέχρι διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ για κάθε έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά

τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους, εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται μία μόνο κατοικία εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαίρετου. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως είκοσι (20) τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα.

β) οικοπέδου μέχρι πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο ή κληροδόχο και μέχρι εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για κάθε έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους, εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται ένα μόνο οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαίρετου.

Η απαλλαγή χορηγείται με τις αυτές προϋποθέσεις και στην περίπτωση που ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος είναι κύριος ποσοστού εξ αδιαίρετου κατοικίας ή οικοπέδου και κληρονομεί και το υπόλοιπο ποσοστό, ώστε να γίνεται κύριος ολόκληρου του ακινήτου, καθώς και στην περίπτωση συνένωσης ψιλής κυριότητας και επικαρπίας.

Της απαλλαγής του αγάμου μπορεί να τύχει ο σύζυγος που βρίσκεται σε διάσταση και έχει καταθέσει αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον προ έξι (6) μηνών από το χρόνο της αιτία θανάτου κτήσης. Σε περίπτωση που έχει την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων της οικογένειας, δικαιούται της απαλλαγής του εγγάμου. Αν δεν λυθεί ο γάμος με διαζύγιο μέσα σε πέντε (5) έτη από την αιτία θανάτου κτήση, αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο οικείος φόρος σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού.

Κατά τη χορήγηση της απαλλαγής, τα πρόσωπα τα οποία έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης κατά τις διατάξεις του ν.3719/2008 (ΦΕΚ 241 Α' / 26-11-2008), αντιμετωπίζονται ως σύζυγοι, εφόσον το σύμφωνο συμβίωσης είχε καταρτισθεί τουλάχιστον δύο έτη πριν από την αιτία θανάτου κτήση.

2. Το αιτία θανάτου αποκτώμενο οικόπεδο ή το οικόπεδο, στο οποίο έχει ανεγερθεί η αιτία θανάτου αποκτώμενη κατοικία, πρέπει απαραίτητα να είναι οικοδομήσιμο και τούτο να βεβαιώνεται από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες ή από αντίστοιχη δήλωση μηχανικού, κατά τις διατάξεις του ν.651/1977 και του ν.1337/1983, πάνω στο τοπογραφικό διάγραμμα του μεταβιβαζόμενου ακινήτου. Για την έννοια του οικοπέδου έχουν εφαρμογή οι σχετικές πολεοδομικές διατάξεις.»

11. Στο τέλος της παραγράφου 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Με τις αυτές προϋποθέσεις παρέχεται απαλλαγή και στην περίπτωση που ο σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα του κληρονόμου ή κληροδόχου έχουν ήδη τύχει της απαλλαγής σε άλλο ακίνητο.»

12. Πριν από το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 της ενότητας Α του άρθρου 26 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Δεν υφίσταται η ανωτέρω υποχρέωση κατά τη μεταβίβαση, από τον κληρονόμο ή κληροδόχο σε εργολάβο, των συμφωνηθέντων σε εκτέλεση των όρων εργολαβικού προσυμφώνου χιλιοστών οικοπέδου.»

13. Οι ενότητες Β, Γ, Δ και Ε του άρθρου 26 καταργούνται.

14. Το άρθρο 29 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 29

Κατάταξη φορολογουμένων - Φορολογικές κλίμακες

1. Οι δικαιούχοι της κτήσης, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση προς τον κληρονομούμενο, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες Α', Β' και Γ'. Στην Α' κατηγορία υπάγονται: α) ο σύζυγος του κληρονομούμενου, β) το πρόσωπο το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με τον κληρονομούμενο κατά τις διατάξεις του ν.3719/2008 και το οποίο λύθηκε με το θάνατο αυτού, εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο ετών, γ) οι κατιόντες πρώτου βαθμού (τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας, αναγνωρισθέντα εκούσια ή δικαστικά έναντι του πατέρα, νομιμοποιηθέντα με επιγενόμενο γάμο ή δικαστικά έναντι και των δύο γονέων), δ) οι κατιόντες εξ αίματος δεύτερου βαθμού και ε) οι ανιόντες εξ αίματος πρώτου βαθμού. Στη Β' κατηγορία υπάγονται: α) οι κατιόντες εξ αίματος τρίτου και επόμενων βαθμών, β) οι ανιόντες εξ αίματος δεύτερου και επόμενων βαθμών, γ) τα εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε, δ) οι κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρίσαντος και των ανιόντων αυτού, ε) οι αδελφοί (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς), στ) οι συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλαγίου, ζ) οι πατριοί και οι μητριές, η) τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου, θ) τα τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπροί - νύφες) και ι) οι ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθεροί - πεθερές). Στη Γ' κατηγορία υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενής του κληρονομούμενου ή εξωτικός.

Σε περίπτωση υιοθεσίας, η κατάταξη στην οικεία κατηγορία του υιοθετηθέντος ή των συγγενών αυτού έναντι του υιοθετήσαντος ή των συγγενών αυτού γίνεται με βάση τη συγγενική σχέση που προκύπτει κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Κατ' εξαίρεση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί, για τον υπολογισμό του φόρου, να μην λάβει υπόψη το βαθμό συγγένειας που προκύπτει από την υιοθεσία, όταν διαπιστώσει ότι αυτή έγινε προφανώς για καταστρατήγηση του παρόντος νόμου.

Σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς, ο φόρος υπολογίζεται στο σύνολο της αξίας της, με βάση τους συντελεστές της Γ' κατηγορίας του άρθρου αυτού, με την επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 101 για νέα εκκαθάριση του φόρου.

2. Η αιτία θανάτου κτήση των κάθε φύσεως περιουσιακών στοιχείων υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις εξής ανά κατηγορία φορολογικές κλίμακες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
150.000	---	---	150.000	---
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
30.000	---	---	30.000	---
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
6.000	---	---	6.000	---
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον	40			

3. Όταν ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει αναπηρία κατά ποσοστό 67% και άνω, ο φόρος που αναλογεί κατά τις προηγούμενες παραγράφους μειώνεται κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

4. Αν στο ίδιο πρόσωπο συντρέχουν οι προϋποθέσεις μείωσης του φόρου, έκπτωσης και απαλλαγής, που προβλέπονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και της ενότητας Α του άρθρου 26, οφείλεται ο μικρότερος φόρος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

5. Η αιτία θανάτου κτήση χρηματικών ποσών από τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25 υπόκειται σε φόρο ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Η αιτία θανάτου κτήση των λοιπών περιουσιακών στοιχείων από τα πρόσωπα αυτά υπόκειται σε φόρο ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%).

6. Για την απόκτηση δικαιωμάτων μεταλλειοκτησίας και δικαιωμάτων που απορρέουν από άδεια μεταλλευτικών ερευνών, ο φόρος υπολογίζεται σε πεντακόσια (500) ευρώ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο ή κλάσμα αυτού επί της εκτάσεως του μεταλλείου ή του χώρου της άδειας μεταλλευτικών ερευνών.

7. Για τα περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία ο φόρος υπολογίζεται αυτοτελώς, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 4 και 36 του παρόντος νόμου.

8. Στο ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τις προηγούμενες παραγράφους περιλαμβάνονται και: α) ποσοστό 3% υπέρ των δήμων και κοινοτήτων, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 50 του β.δ. 24/9-20.10.1958 (ΦΕΚ 171 Α') και β) ποσοστό 7% που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.3155/1955 (ΦΕΚ 63 Α'). Η απόδοση των ποσοστών αυτών γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 81 του παρόντος νόμου.».

15. Η ενότητα Α του άρθρου 43 αντικαθίσταται ως εξής:

«Α. Απαλλαγή πρώτης κατοικίας

1. Σε περίπτωση απόκτησης με γονική παροχή εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα, με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς της ενότητας Α' του άρθρου 26:

α) κατοικίας, δεν υπόκειται σε φόρο ποσό μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ για κάθε ενήλικο άγαμο δικαιούχο. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, προκειμένου για έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους, και προσαυξάνεται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους,

β) οικοπέδου, δεν υπόκειται σε φόρο ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ για κάθε άγαμο δικαιούχο. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, προκειμένου για έγγαμο και διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχουν την επιμέλεια των τέκνων τους, και προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτών και κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα τους. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως είκοσι (20) τ.μ., εφόσον βρίσκονται στην ίδια οικοδομή και αποκτώνται ταυτόχρονα.

Σε περίπτωση κατοικίας ή οικοπέδου, που ανήκει από κοινού στους δύο γονείς, παρέχεται απαλλαγή, εφόσον η απόκτηση γίνεται ταυτόχρονα και με το ίδιο συμβολαιογραφικό έγγραφο.

2. Εάν ο δικαιούχος της απαλλαγής ή ο σύζυγος ή τα ανήλικα τέκνα αυτού είναι κύριοι κατοικίας ή οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτών και μεταβιβάσουν με επαχθή ή χαριστική αιτία την επικαρπία ή το δικαίωμα της οίκησης ή ιδανικό μερίδιο επί της κατοικίας ή του οικοπέδου, το εμβαδόν των οποίων πληρούσε κατά το χρόνο της μεταβίβασης τις στεγαστικές τους ανάγκες, δεν παρέχεται απαλλαγή πριν την παρέλευση χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από τη μεταβίβαση της επικαρπίας, της οίκησης ή του ιδανικού μεριδίου. Το αυτό χρονικό διάστημα απαιτείται και όταν μεταβιβάζεται η ψιλή κυριότητα οικοπέδου ή ιδανικού μεριδίου αυτού.»

16. Η ενότητα Β του άρθρου 43 αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Ειδικές περιπτώσεις δωρεών

α) Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 25 εφαρμόζονται ανάλογα και στις κτήσεις αιτία δωρεάς.

β) Απαλλάσσονται από το φόρο δωρεάς και από την υποχρέωση υποβολής των οικείων δηλώσεων φόρου οι δωρεές χρηματικών ποσών ή άλλων κινητών περιουσιακών στοιχείων από ανώνυμους και μη δωρητές, εφόσον οι δωρεές αυτές διοργανώνονται σε πανελλαδικό επίπεδο με την πρωτοβουλία φορέων για σκοπούς αποδειγμένα φιλανθρωπικούς.»

17. Η περίπτωση δ της ενότητας Γ του άρθρου 43 καταργείται.

18. Το άρθρο 44 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 44

Υπολογισμός του φόρου

1. Το υπόλοιπο της περιουσίας, πλην των χρηματικών ποσών, που αποκτάται αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής, το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων και απαλλαγών των άρθρων 41 και 43, υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29, οι οποίες εφαρμόζονται ανάλογα.

Από το φόρο που προκύπτει εκπίπτει: α) ο φόρος που αναλογεί στις προγενέστερες δωρεές, γονικές παροχές ή προίκες, που συνυπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 36, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 και β) ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε ή οριστικά και τελεσίδικα

βεβαιώθηκε στην αλλοδαπή για τις δωρεές και γονικές παροχές κινητών που έγιναν εκεί, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32.

2. Η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση χρηματικών ποσών υπόκειται σε φόρο ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στην Α' κατηγορία, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στη Β' κατηγορία και με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στη Γ' κατηγορία.

3. Ο φόρος που προκύπτει για γονική παροχή ακινήτων που βρίσκονται σε νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%), εφόσον το τέκνο είναι μόνιμος κάτοικος των νησιών αυτών. Η φορολογική αυτή μείωση παρέχεται για γονικές παροχές που συνιστώνται μέχρι τις 18.2.2017.

4. Για την αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής μεταβίβαση εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών, ομολογιών, ιδρυτικών και λοιπών γενικά τίτλων των εμπορικών εταιρειών, δημοσίων χρεογράφων ή άλλων τέτοιας φύσης αξιών, καθώς και μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών και λοιπών τίτλων κινητών αξιών, εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, ποσοστών συμμετοχής σε κοινωνία αστικού δικαίου, που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα, και συνεταιριστικών μερίδων απαιτείται η σύνταξη ιδιωτικού εγγράφου, το οποίο συνυποβάλλεται με την οικεία δήλωση, ή συμβολαιογραφικού εγγράφου.».

19. Η παράγραφος 3 του άρθρου 73 αντικαθίσταται ως εξής:

«**3.** Κατ' εξαίρεση, αν μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που δηλώθηκαν εμπρόθεσμα περιλαμβάνονται και ακίνητα, ο προσδιορισμός της αγοραίας αξίας τους μπορεί να γίνεται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και προσωρινά, μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, με βάση τα συγκριτικά στοιχεία που έχει, τα βιβλία τιμών που τηρεί ή και άλλα τυχόν στοιχεία που θα αποκτήσει, ύστερα από αίτημα του υπόχρεου που πρέπει να διατυπώνεται ρητά στη δήλωση.

Αν η αξία για τα ακίνητα που δηλώθηκε συμπίπτει με την αγοραία αξία τους, η υπόθεση περαιώνεται ως ειλικρινής. Αν δεν συμπίπτει, ο φορολογούμενος, μέσα σε ένα (1) μήνα από τον προσδιορισμό της προσωρινής αξίας, καλείται με απόδειξη από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας να προσέλθει σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από την πρόσκλησή του, να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνη με την προσωρινή αξία που προσδιορίστηκε. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση είναι ακριβή, η συμπληρωματική δήλωση θεωρείται ειλικρινής και δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο.

Αν δεν υποβληθεί συμπληρωματική δήλωση μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο αυτή ή αν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση είναι ανακριβή, ο προσδιορισμός της αγοραίας αξίας των ακινήτων γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, χωρίς να δεσμεύεται ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας από την προσωρινή αξία που ο ίδιος προσδιόρισε.

Αν ο προϊστάμενος δεν προσδιορίσει προσωρινή αξία, δεν επιβάλλεται για τα ακίνητα αυτά πρόσθετος φόρος στη διαφορά του φόρου που προκύπτει με βάση την αξία που δηλώθηκε και αυτή που οριστικά προσδιορίστηκε ή πρόστιμο, στην περίπτωση που δεν προκύπτει γι' αυτά διαφορά φόρου για καταβολή.

Η διαδικασία της υποβολής συμπληρωματικής δήλωσης μπορεί να αφορά ορισμένο ή ορισμένα μόνο από τα ακίνητα που έχουν δηλωθεί.».

20. Η παράγραφος 5 του άρθρου 102 αντικαθίσταται ως εξής:

«**5.** Το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή και είσπραξη των φόρων, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, σε υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 1994, έχει παραγραφεί. Στις υποθέσεις αυτές δεν απαιτείται το πιστοποιητικό του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που προβλέπεται από τα άρθρα 105 έως και 112. Αντί γι' αυτό, μπορεί να προσκομίζεται:

α) για τις κτήσεις αιτία θανάτου, ληξιαρχική πράξη θανάτου, από την οποία να προκύπτει ότι ο θάνατος του κληρονομούμενου ή δωρητή αιτία θανάτου επήλθε μέχρι και την 31.12.1994, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του υποχρέου ότι δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης,

β) για τις δωρεές εν ζωή, γονικές παροχές και προίκες, αντίγραφο του οικείου συμβολαίου που συντάχθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1994 ή βεβαίωση του συμβολαιογράφου, που συνέταξε το συμβόλαιο, ότι τούτο συντάχθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1994 και δεν συντρέχει περίπτωση μετάθεσης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.»

- Β.** Από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν έχουν ισχύ απαλλαγές και μειώσεις από το φόρο κληρονομιών και δωρεών που δεν περιλαμβάνονται στα άρθρα 25 και 43 του Κώδικα, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο.
- Γ.** Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις υποθέσεις στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννιέται από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 26

Φορολογία κερδών από λαχεία, παιχνίδια, τηλεοπτικά έπαθλα κ.λπ.

Α. Οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία, που αφορούν τη φορολογία κερδών από λαχεία, αντικαθίστανται, τροποποιούνται και συμπληρώνονται ως εξής:

1. Οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 58 αντικαθίστανται ως εξής:

«**1.** Σε φόρο υποβάλλονται: α) τα κέρδη από τα λαχεία που κυκλοφορούν στην Ελλάδα καθώς και τα κέρδη από τα παιχνίδια και από τα κάθε είδους στοιχήματα προκαθορισμένης ή μη απόδοσης που διενεργούνται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ και από τον ΟΔΙΕ ΑΕ, και β) τα κέρδη από τις λαχειοφόρες ομολογίες και τις λαχειοφόρες αγορές, τα οποία προκύπτουν από κληρώσεις που γίνονται στην Ελλάδα, καθώς και οι κάθε είδους παροχές που προσφέρονται σε όσους συμμετέχουν σε παιχνίδια ή διαγωνισμούς ραδιοφωνικούς, τηλεοπτικούς και λοιπούς παρεμφερείς οποιασδήποτε μορφής που διενεργούνται στην Ελλάδα.

3. Η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο καταβολής του κέρδους ή της παροχής.

4. Αν αντικείμενο του φόρου είναι κινητό ή ακίνητο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο, για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία του, που εξευρίσκεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 9 έως και 16 και 18.»

2. Το άρθρο 60 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα κέρδη που ορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 υποβάλλονται σε φόρο ανά γραμμάτιο λαχείου ή ανά στήλη παιχνιδιού ή στοιχήματος, μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού εκατό (100) ευρώ, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για κέρδη μέχρι χίλια (1.000) ευρώ και με

- συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κέρδη από χίλια ένα (1.001) ευρώ. Τα κέρδη και οι παροχές που ορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 υποβάλλονται σε φόρο με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού χιλίων (1.000) ευρώ ανά αντικείμενο.».
3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 91 αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Αυτός που ενεργεί την πληρωμή των κερδών ή που καταβάλλει τις παροχές που υπόκεινται σε φορολογία κατά το άρθρο 58 υποχρεώνεται σε δήλωση, για λογαριασμό του υπόχρεου σε φόρο.».
4. Το άρθρο 93 αντικαθίσταται ως εξής:
«Για το φόρο στα κέρδη του άρθρου 58 αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τη φορολογία κεφαλαίου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας του ενεργούντος την κλήρωση, το παιχνίδι, το στοίχημα ή το διαγωνισμό.».
5. Το άρθρο 98 αντικαθίσταται ως εξής:
«Το συνολικό ποσό που προέρχεται, μετά τη λήξη κάθε οικονομικού έτους, από τα αδιάθετα ποσά από τη στρογγυλοποίηση των μεριδίων, καθώς και από την παραγραφή των κερδών των παιχνιδιών και στοιχημάτων που διενεργούνται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ και από τον ΟΔΙΕ ΑΕ υπόκειται σε φόρο με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%). Οι διατάξεις των άρθρων 91 έως και 97 εφαρμόζονται ανάλογα.».
- B.** Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις κληρώσεις, στα παιχνίδια, στα στοίχηματα και στους διαγωνισμούς που διενεργούνται από την 1η Μαΐου 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 27 Αντικείμενο του φόρου

1. Από το έτος 2010 και για κάθε επόμενο, επιβάλλεται φόρος στην ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στην Ελλάδα και ανήκει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.
2. Στην έννοια του όρου ακίνητη περιουσία, για την εφαρμογή του νόμου αυτού, περιλαμβάνονται:
  - α) Το δικαίωμα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης επί ακινήτων.
  - β) Το δικαίωμα της αποκλειστικής χρήσης θέσεων στάθμευσης, βοηθητικών χώρων και κολυμβητικών δεξαμενών που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα υπογείου, πυλωτής, δώματος ή ακαλύπτου χώρου οικοδομής των πιο πάνω ακινήτων.
3. Για την επιβολή του φόρου η έννοια των ακινήτων και των εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνεται κατά τον Αστικό Κώδικα.

Άρθρο 28 Υποκείμενο του φόρου

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή έδρα του, φορολογείται για την ακίνητη περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού.

Υπόχρεοι σε φόρο είναι:

1. Όσοι έχουν αποκτήσει ακίνητο με αγορά ή με οποιαδήποτε άλλη αιτία, ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης τους, ήτοι:

α) Ο αποκτών το ακίνητο, από την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου κτήσης.

β) Ο κύριος του ακινήτου, από την ημερομηνία τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης καταδίκης σε δήλωση βουλήσεως ή της δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο από οποιαδήποτε αιτία.

γ) Ο υπερθεματιστής, από την ημερομηνία σύνταξης της κατακυρωτικής έκθεσης, σε περιπτώσεις πλειστηριασμού.

δ) Οι κληρονόμοι ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένα:

δα) Οι εκ διαθήκης κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

δβ) Οι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

ε) Όσοι έχουν αποκτήσει ακίνητο με οριστικό συμβόλαιο δωρεάς αιτία θανάτου, εφόσον ο θάνατος επήλθε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

2. Επίσης, υπόχρεοι σε φόρο είναι:

α) Ο εκ προσυμφώνου αγοραστής ακινήτου, στις περιπτώσεις σύνταξης προσυμφώνου με αυτοσύμβαση, εξαιρουμένων των εργολαβικών προσυμφώνων.

β) Οι δικαιούχοι διαμερισμάτων – κατοικιών του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας οι οποίοι έχουν παραλάβει αυτά χωρίς οριστικά παραχωρητήρια.

γ) Ο υπόχρεος γονέας, για την ακίνητη περιουσία των προστατευόμενων τέκνων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), όπως ισχύει.

δ) Ο κηδεμόνας, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς.

ε) Ο εκτελεστής διαθήκης, για την κληρονομαιά ακίνητη περιουσία για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

στ) Ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας.

η) Ο νομέας των επίδικων ακινήτων. Αν ακίνητο εκκικηθεί με τελεσίδικη απόφαση, ο νομέας του δεν έχει δικαίωμα επιστροφής του φόρου που κατέβαλε.

θ) Κατ' εξαίρεση, από το έτος 2011 και για κάθε επόμενο, για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, υπόχρεος σε φόρο είναι ο εργολάβος, για ακίνητα τα οποία συμφωνήθηκε να μεταβιβασθούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα που αυτός θα υποδείξει, εφόσον έχουν παρέλθει τρία έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν εκμισθωθεί ή χρησιμοποιηθεί με οποιοδήποτε τρόπο εντός των τριών αυτών ετών από τον εργολάβο.

Άρθρο 29 **Απαλλαγές από το φόρο**

1. Απαλλάσσονται του φόρου:

- α) Τα γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα.
- β) Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις.
- γ) Τα ακίνητα που ανήκουν σε ξένα κράτη και τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση των πρεσβειών και προξενείων αυτών, καθώς και σε ξένους πρεσβευτές και λοιπούς διπλωματικούς αντιπροσώπους και πράκτορες, με τον όρο της αμοιβαιότητας. Τα ακίνητά που ανήκουν σε προξένους και προξενικούς πράκτορες, καθώς και στο κατώτερο προσωπικό των ξένων πρεσβειών και προξενείων, με τον όρο της αμοιβαιότητας και εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν την ιθαγένεια του κράτους που αντιπροσωπεύουν και δεν ασκούν εμπόριο ή βιομηχανία ή δεν είναι διευθυντές επιχειρήσεων στην Ελλάδα, και με την επιφύλαξη των όρων των διεθνών συμβάσεων.
- δ) Τα ακίνητα που έχουν δεσμευθεί από την αρχαιολογική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, λόγω αρχαιολογικής έρευνας.
- ε) Τα κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια ή πρωτόκολλο κατεδάφισης.
- στ) Τα επιταγμένα από το στρατό ακίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4442/1929 (ΦΕΚ 339 Α').
- ζ) Τα ακίνητα του Ελληνικού Δημόσιου, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία.
- η) Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των Ο.Τ.Α, καθώς και τα κοινής χρήσεως πράγματα που ανήκουν σε Δήμο ή Κοινότητα.
- θ) Τα ακίνητα που παραχωρούνται κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφόσον προορίζονται για την εξυπηρέτηση αναγκών κάθε αναγνωρισμένης βαθμίδας δημόσιας εκπαίδευσης, δημόσιων ή δημοτικών νοσοκομειακών συγκροτημάτων προς όφελος της δημόσιας υγείας, δημόσιων ή δημοτικών μονάδων κοινωνικής φροντίδας, δημόσιων ή δημοτικών παιδικών σταθμών ή βρεφοκομείων ή ορφανοτροφείων, δημόσιων ή δημοτικών γηροκομείων, Κ.Α.Π.Η. καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων, οι υπηρεσίες των οποίων διατίθενται δωρεάν.
- ι) Οι λωρίδες γης, στις οποίες βρίσκονται σιδηροτροχιές που κινούνται μέσα μαζικής μεταφοράς και λειτουργούν χάριν κοινής ωφελείας, καθώς και τα εδαφοτεμάχια έδρασης πύργων και γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- ια) Τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ταμεία ή οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, την Αρχαιολογική Εταιρεία και την Τράπεζα της Ελλάδος.
- ιβ) Τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τα Μουσεία όπως ορίζονται με τις διατάξεις του ν. 3059/2002 (Φ.Ε.Κ. 153 Α'), το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών και τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές.
- ιγ) Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, καθώς και αυτά που χρησιμοποιούν για να επιτελούν το λατρευτικό τους έργο οι κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος γνωστές θρησκείες και δόγματα, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας. Τα ακίνητα που στεγάζουν σχολεία που ανήκουν σε γνωστές θρησκείες και δόγματα δεν απαλλάσσονται του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας.

ιδ) Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητά των νομικών προσώπων που υπάγονται της διατάξεις του ν. 3647/2008 (ΦΕΚ 37 Α΄).

ιε) Οι ιδιωτικοί ναοί γνωστών θρησκειών και δογμάτων που έχουν τεθεί σε κοινή λατρεία.

ιστ) Τα δικαιώματα μεταλλειοκτησίας και η εξόρυξη ορυκτών ή λίθων.

ιζ) Τα κτίσματα που ανεγείρονται για τρία (3) έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας εκτός αν στο διάστημα αυτό έχουν εκμισθωθεί ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο χρησιμοποιηθεί.

ιη) Τα διατηρητέα κτίσματα για όσο χρόνο που διαρκεί η ανακατασκευή τους ή η επισκευή τμημάτων τους ή η επισκευή καταστραφέντων αρχιτεκτονικών μελών τους. Η απαλλαγή αυτή χορηγείται και για το γήπεδό τους και δε μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της οικείας άδειας. Η απαλλαγή αίρεται αναδρομικά εφόσον δεν πραγματοποιηθούν οι προβλεπόμενες από την άδεια εργασίες ανακατασκευής ή επισκευής.

ιθ) Το δικαίωμα υψούν οικοπέδου επί του οποίου υπάρχουν κτίσματα κατοικιών ή επαγγελματικών στεγών εφόσον βρίσκονται σε πυκνοδομημένες περιοχές όπου ο συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου είναι ανώτερος του 2.5. Οι απαλλαγές των περιπτώσεων ιζ΄, ιη΄ και ιθ΄ ισχύουν από το έτος 2011 και επόμενα.

2. Κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, που αφορά απαλλαγές από φόρους ή τέλη, πλην των ανωτέρω, δεν εφαρμόζεται για το φόρο ακίνητης περιουσίας.

Άρθρο 30 **Προσδιορισμός αξίας ακινήτων** **Γενικά**

1. Για τον υπολογισμό του φόρου ακινήτων λαμβάνεται υπόψη η αξία που έχουν τα ακίνητα ή τα εμπράγματα σε αυτά δικαιώματα, κατά την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

2. Η αξία της επικαρπίας, όταν ο επικαρπωτής είναι φυσικό πρόσωπο, ορίζεται ως ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας ανάλογα με την ηλικία αυτού ως εξής:

Στα 8/10, αν ο επικαρπωτής δεν έχει υπερβεί το 20^ο έτος της ηλικίας του.

Στα 7/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 20^ο έτος της ηλικίας του.

Στα 6/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 30^ο έτος της ηλικίας του.

Στα 5/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 40^ο έτος της ηλικίας του.

Στα 4/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 50^ο έτος της ηλικίας του.

Στα 3/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 60^ο έτος της ηλικίας του.

Στα 2/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 70^ο έτος της ηλικίας του.

Στο 1/10, αν ο επικαρπωτής έχει υπερβεί το 80^ο έτος της ηλικίας του.

3. Η αξία της επικαρπίας, όταν ο επικαρπωτής είναι νομικό πρόσωπο, ορίζεται στα 8/10 της αξίας της πλήρους κυριότητας.

4. Η αξία της ψιλής κυριότητας βρίσκεται αν από την αξία της πλήρους κυριότητας αφαιρεθεί η αξία της επικαρπίας, όπως προσδιορίζεται στις παραγράφους 2 ή 3 του άρθρου αυτού, κατά περίπτωση.

5. Η οίκηση εξομοιώνεται με την επικαρπία. Στην περίπτωση αυτή ο πλήρης κύριος του ακινήτου φορολογείται ως ψιλός κύριος.

Άρθρο 31 **Προσδιορισμός αξίας ακινήτων νομικών προσώπων**

Ως φορολογητέα αξία του ακινήτου ή του εμπράγματος σε αυτό δικαιώματος για τα νομικά πρόσωπα λαμβάνεται η αξία η οποία προσδιορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως ισχύει, όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού, και από την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950 (ΦΕΚ 245 Α'), όπως ισχύει, στις λοιπές περιπτώσεις.

Άρθρο 32 **Προσδιορισμός αξίας ακινήτων φυσικών προσώπων**

1. Ως φορολογητέα αξία των ακινήτων ή των εμπράγματων σε αυτά δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων ορίζεται το γινόμενο που προκύπτει από τις τιμές εκκίνησης ή αφετηρίας, που καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982, όπως ισχύει, όπου εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, επί τους συντελεστές αυξομείωσης, όπως καθορίζονται κατωτέρω ανά είδος ακινήτου ή κτηρίου. Για τις περιοχές δήμων ή κοινοτήτων όπου δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, η αξία των οικοπέδων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με βάση την κατώτερη τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο οικοπέδου του δήμου ή της κοινότητας, όπως προκύπτει σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950, όπως ισχύει.
2. Ο εντοπισμός, η κατάταξη ακινήτου σε κατηγορία καθώς και οι ορισμοί των συντελεστών αυξομείωσης λαμβάνονται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982, όπως ισχύουν, και από τις Υπουργικές Αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των εν λόγω άρθρων, εκτός αν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ορίζεται άλλως.
3. Για τα ακίνητα εντός συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982, όπως ισχύει, η φορολογητέα αξία προσδιορίζεται ανά κατηγορία ως εξής:
  - 3.1 Η φορολογητέα αξία κατοικίας ή μονοκατοικίας ή διαμερίσματος είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί την επιφάνεια της κατοικίας ή μονοκατοικίας ή διαμερίσματος, το συντελεστή πρόσοψης, το συντελεστή ορόφου, το συντελεστή επιφάνειας, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους του εμπράγματος δικαιώματος. Σε περίπτωση που στην κατοικία ή μονοκατοικία ή διαμέρισμα δηλώνεται και οικόπεδο, η αξία του ακινήτου προσαυξάνεται και με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται από την παράγραφο 3.3 του παρόντος άρθρου.

- 3.1.1 Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης ως εξής: 1,00 για πρόσοψη σε ένα μόνο δρόμο, 1,05 για προσόψεις σε δύο ή περισσότερους δρόμους ή σε δρόμο και πλατεία και 0,80 αν δεν έχει πρόσοψη σε δρόμο.
- 3.1.2 Ανάλογα με τον όροφο που βρίσκεται το κτίσμα και το συντελεστή εμπορικότητας του οικοπέδου εφαρμόζεται συντελεστής ορόφου ο οποίος καθορίζεται ως ακολούθως:
- α) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μικρότερος του 1,5 εφαρμόζεται συντελεστής ορόφου 0,60 για το υπόγειο, 0,90 για το ισόγειο, 1,00 για τον 1^ο όροφο, 1,05 για τον 2^ο όροφο, 1,10 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.
- β) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 1,5 και μικρότερος του 3 εφαρμόζεται συντελεστής ορόφου 0,60 για το υπόγειο, 1,20 για το ισόγειο, 1,10 για τον 1^ο όροφο, 1,05 για τον 2^ο όροφο, 1,10 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.
- γ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 3 και μικρότερος του 5 εφαρμόζεται συντελεστής ορόφου 0,60 για το υπόγειο, 1,25 για το ισόγειο, 1,15 για τον 1^ο όροφο, 1,10 για τον 2^ο όροφο, 1,10 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.
- δ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 5 εφαρμόζεται συντελεστής ορόφου 0,60 για το υπόγειο, 1,30 για το ισόγειο, 1,20 για τον 1^ο όροφο, 1,15 για τον 2^ο όροφο, 1,15 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.
- 3.1.3 Ανάλογα του εμβαδού εφαρμόζεται συντελεστής επιφάνειας κυρίων χώρων ως εξής: 1,05 για επιφάνεια μικρότερη ή ίση των 25 τ.μ., 1,00 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 25 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 100 τ.μ., 1,05 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 100 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 200 τ.μ., 1,10 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 200 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 300 τ.μ., 1,20 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 300 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 500 τ.μ., 1,30 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 500 τ.μ..
- 3.1.4 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 από 1 έως 5 έτη, 0,80 από 6 έως 10 έτη, 0,75 από 11 έως 15 έτη, 0,70 από 16 έως 20 έτη, 0,65 από 21 έως 25 έτη, 0,60 από 26 και άνω έτη.
- 3.1.5 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,80 για διατηρητέο κτίσμα, 0,75 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,40 για ημιτελές κτίσμα.
- 3.1.6 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολουθήματα της κατοικίας, μονοκατοικίας ή διαμερίσματος υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό

ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.

3.2 Η φορολογητέα αξία επαγγελματικής στέγης είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της επαγγελματικής στέγης, το συντελεστή πρόσοψης, το συντελεστή ορόφου, το συντελεστή επιφάνειας, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματος δικαιώματος. Σε περίπτωση που στην επαγγελματική στέγη δηλώνεται και οικόπεδο η αξία της προσαυξάνεται με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται από την παράγραφο 3.3 του παρόντος άρθρου.

3.2.1 Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης ως εξής: 1,00 για πρόσοψη σε ένα μόνο δρόμο, 1,08 για προσόψεις σε δύο ή περισσότερους δρόμους ή σε δρόμο και πλατεία και 0,60 αν δεν έχει πρόσοψη σε δρόμο.

3.2.2 Ανάλογα με τον όροφο στον οποίο βρίσκεται η επαγγελματική στέγη και το συντελεστή εμπορικότητας του δρόμου ή των δρόμων στον οποίο έχει πρόσοψη ή προσόψεις η επαγγελματική στέγη εφαρμόζεται συντελεστής ορόφου ως εξής:

α) Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται στο ισόγειο ως Συντελεστής Ορόφου λαμβάνεται ο Συντελεστής Εμπορικότητας. Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται στο ισόγειο και δεν έχει πρόσοψη σε δρόμο ως Συντελεστής Ορόφου λαμβάνεται το γινόμενο του Συντελεστή Εμπορικότητας επί 0,80.

β) Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται στο υπόγειο ως Συντελεστής Ορόφου λαμβάνεται το γινόμενο του Συντελεστή Εμπορικότητας επί 0,50.

γ) Αν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται σε όροφο τότε ο συντελεστής ορόφου καθορίζεται ως ακολούθως:

γα) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μικρότερος του 1,5 εφαρμόζεται συντελεστής 1,20 για τον 1^ο όροφο, 1,25 για τον 2^ο όροφο, 1,30 για τον 3^ο όροφο, 1,30 για τον 4^ο όροφο, 1,35 για τον 5^ο ή υψηλότερο όροφο.

γβ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 1,5 και μικρότερος του 3 εφαρμόζεται συντελεστής 1,35 για τον 1^ο όροφο, 1,30 για τον 2^ο όροφο, 1,30 για τον 3^ο όροφο, 1,30 για τον 4^ο όροφο, 1,35 για τον 5^ο ή υψηλότερο όροφο.

γγ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 3 και μικρότερος του 5 εφαρμόζεται συντελεστής 1,40 για τον 1^ο όροφο, 1,35 για τον 2^ο όροφο, 1,30 για τον 3^ο όροφο, 1,30 για τον 4^ο όροφο, 1,35 για τον 5^ο ή υψηλότερο όροφο.

γδ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 5 εφαρμόζεται συντελεστής 1,45 για τον 1^ο όροφο, 1,40 για τον 2^ο όροφο, 1,35 για τον 3^ο όροφο,

1,35 για τον 4^ο όροφο, 1,35 για τον 5^ο ή υψηλότερο όροφο.

Όταν η επαγγελματική στέγη δεν έχει πρόσοψη τότε ως συντελεστής εμπορικότητας λαμβάνεται αυτός της διεύθυνσης του ακινήτου.

- 3.2.3 Ανάλογα του εμβαδού εφαρμόζεται συντελεστής επιφάνειας ως εξής: 1,10 για επιφάνεια μικρότερη ή ίση των 25 τ.μ., 1,05 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 25 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 50 τ.μ., 1,00 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 50 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 100 τ.μ., 0,90 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 100 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 200 τ.μ., 0,85 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 200 τ.μ. και μικρότερη ή ίση των 300 τ.μ., 0,80 για επιφάνεια μεγαλύτερη των 300 τ.μ.. Για τον υπολογισμό του συντελεστή επιφάνειας ως εμβαδόν λαμβάνεται το άθροισμα των τετραγωνικών μέτρων των κυρίων χώρων και ποσοστό είκοσι τοις εκατό της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
- 3.2.4 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας και τον όροφο στον οποίο βρίσκεται η επαγγελματική στέγη εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής:
- α) Όταν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται σε Ισόγειο 0,95 για έτη από 1 έως 5, 0,90 για έτη από 6 έως 10, 0,85 για έτη από 11 έως 15, 0,80 για έτη από 16 και άνω.
- β) Όταν η επαγγελματική στέγη βρίσκεται σε άλλον εκτός του Ισογείου όροφο 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,75 για έτη από 11 έως 15, 0,70 για έτη από 16 έως 20, 0,65 για έτη από 21 έως 25, 0,60 για έτη από 26 και άνω.
- 3.2.5 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,80 για διατηρητέο κτίσμα, 0,75 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,50 για ημιτελές κτίσμα.
- 3.2.6 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολουθήματα της κατοικίας, μονοκατοικίας ή διαμερίσματος υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.
- 3.3 Η φορολογητέα αξία οικοπέδου είναι ίση με το γινόμενο του συντελεστή οικοπέδου επί τη συνολική τιμή εκκίνησης οικοπέδου, το συντελεστή πρόσοψης, την επιφάνεια του οικοπέδου, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή ποσοστού αξίας οικοπέδου, το συντελεστή συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματος δικαιώματος.
- 3.3.1 Ανάλογα με την πρόσοψη εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης ως εξής: 1,00 για πρόσοψη σε ένα μόνο δρόμο, 1,08 για προσόψεις σε δύο ή περισσότερους δρόμους ή σε δρόμο και πλατεία και 0,80 αν δεν έχει πρόσοψη σε δρόμο.
- 3.3.2 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,60 για οικόπεδο που δεν είναι οικοδομήσιμο και δεν

μπορεί να τακτοποιηθεί καθώς και για ποσοστά ιδιοκτησίας οικοπέδου που αναφέρονται στη δυνατότητα μελλοντικής δόμησης αλλά αβέβαιης λόγω εξάντλησης του, κατά το χρόνο φορολογίας, συντελεστή δόμησης, 0,80 για οικόπεδο που δεν είναι οικοδομήσιμο αλλά μπορεί να τακτοποιηθεί, 0,80 για απαλλοτριωτέο ακίνητο, 0,90 για οικόπεδο που τελεί υπό αναστολή οικοδομικών αδειών, η οποία δεν έχει αρθεί.

3.3.3 Για την περίπτωση υπολογισμού αξίας οικοπέδου που αντιστοιχεί στο σύνολο της υπολειπόμενης, μέχρι εξάντλησεως του συντελεστή αξιοποίησης οικοπέδου, δομήσιμης επιφάνειας που δεν έχει οικοδομηθεί, εφαρμόζεται συντελεστής ποσοστού αξίας οικοπέδου που προκύπτει από τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

Επιφάνεια υφισταμένων στο οικόπεδο κτισμάτων

1 - Επιφάνεια οικοπέδου σε τετραγωνικά μέτρα επί Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου

Σε περίπτωση που προκύπτει αρνητικό αποτέλεσμα τότε δεν υπολογίζεται αξία οικοπέδου.

3.4 Η φορολογητέα αξία των αποθηκών καθώς και των γεωργικών κτισμάτων είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της αποθήκης – γεωργικού κτίσματος, το συντελεστή θέσης, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματος δικαιώματος. Σε περίπτωση που στην αποθήκη – γεωργικό κτίσμα δηλώνεται και οικόπεδο, η αξία της προσαυξάνεται με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου όπως αυτή προσδιορίζεται από την παράγραφο 3.3 του παρόντος άρθρου.

3.4.1 Ανάλογα με τον όροφο στον οποίο βρίσκεται η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα και το συντελεστή εμπορικότητας του δρόμου ή των δρόμων στον οποίο έχει πρόσοψη ή προσόψεις το κτίσμα εφαρμόζεται συντελεστής θέσης ως εξής:

α) Αν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα βρίσκεται στο ισόγειο ως συντελεστής θέσης λαμβάνεται το γινόμενο του συντελεστή εμπορικότητας επί 0,30.

β) Αν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα βρίσκεται στο υπόγειο ως συντελεστής θέσης λαμβάνεται το γινόμενο του συντελεστή εμπορικότητας επί 0,15.

γ) Αν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα βρίσκεται σε όροφο τότε ο συντελεστής θέσης καθορίζεται ως ακολούθως:

γα) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μικρότερος του 1,5 εφαρμόζεται συντελεστής: 1,00 για τον 1^ο όροφο, 1,05 για τον 2^ο όροφο, 1,10 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.

γβ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 1,5 και μικρότερος του 3 εφαρμόζεται συντελεστής 1,10 για τον 1^ο όροφο, 1,05 για τον 2^ο

όροφο, 1,10 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.

γγ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 3 και μικρότερος του 5 εφαρμόζεται συντελεστής: 1,15 για τον 1^ο όροφο, 1,10 για τον 2^ο όροφο, 1,10 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.

γδ) Αν ο συντελεστής εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 5 εφαρμόζεται συντελεστής: 1,20 για τον 1^ο όροφο, 1,15 για τον 2^ο όροφο, 1,15 για τον 3^ο όροφο, 1,15 για τον 4^ο όροφο, 1,20 για τον 5^ο όροφο, 1,25 για τον 6^ο ή υψηλότερο όροφο.

3.4.2 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας της αποθήκης ή το γεωργικό κτίσμα εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,95 για έτη από 1 έως 5, 0,90 για έτη από 6 έως 10, 0,85 για έτη από 11 έως 15, 0,80 για έτη από 16 έως 20, 0,75 για έτη από 21 έως 25, 0,70 για έτη από 26 και άνω.

3.4.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,80 για διατηρητέο κτίσμα, 0,75 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,80 για ημιτελές κτίσμα.

3.4.4 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολούθημα της αποθήκης ή του γεωργικού κτίσματος υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων.

3.4.5 Όταν η αποθήκη ή το γεωργικό κτίσμα δεν έχει πρόσοψη τότε ως συντελεστής εμπορικότητας λαμβάνεται αυτός της διεύθυνσης του ακινήτου.

3.5 Η φορολογητέα αξία θέσης στάθμευσης είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της θέσης στάθμευσης, το συντελεστή θέσης, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή συνιδιοκτησίας και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος. Σε περίπτωση που στη θέση στάθμευσης δηλώνεται και οικόπεδο η αξία του ακινήτου προσαυξάνεται και με την αξία του υπολοίπου οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίζεται από την παράγραφο 3.3 του παρόντος άρθρου.

3.5.1 Ανάλογα με τον όροφο και τον συντελεστή εμπορικότητας του οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται η θέση στάθμευσης εφαρμόζεται συντελεστής θέσης ως ακολούθως:

α) Αν ο Συντελεστής Εμπορικότητας είναι ίσος με 1 εφαρμόζεται συντελεστής 0,20 για το υπόγειο, 0,30 για το ισόγειο, 0,25 για τον 1^ο και επόμενους ορόφους.

β) Αν ο Συντελεστής Εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος του 1 και μικρότερος ή ίσος του 2 εφαρμόζεται συντελεστής 0,25 για το υπόγειο, 0,35 για το ισόγειο, 0,30 για τον 1^ο και επόμενους ορόφους.

- γ) Αν ο Συντελεστής Εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος του 2 και μικρότερος ή ίσος του 3 εφαρμόζεται συντελεστής 0,30 για το υπόγειο, 0,40 για το ισόγειο, 0,35 για τον 1^ο και επόμενους ορόφους.
- δ) Αν ο Συντελεστής Εμπορικότητας είναι μεγαλύτερος του 3 εφαρμόζεται συντελεστής 0,35 για το υπόγειο, 0,45 για το ισόγειο, 0,40 για τον 1^ο και επόμενους ορόφους.
- 3.5.2 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,95 για έτη από 1 έως 5, 0,90 για έτη από 6 έως 10, 0,85 για έτη από 11 έως 15, 0,80 για έτη από 16 έως 20, 0,75 για έτη από 21 έως 25, 0,70 για έτη από 26 και άνω.
- 3.5.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,80 για διατηρητέο κτίσμα, 0,75 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,80 για ημιτελές κτίσμα.
- 3.5.4 Η αξία των βοηθητικών χώρων που είναι παρακολούθημα της αποθήκης ή του γεωργικού κτίσματος υπολογίζεται βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας ως επιφάνεια ποσοστό ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του εμβαδού των βοηθητικών χώρων,
- 3.5.5 Όταν η θέση στάθμευσης δεν έχει πρόσοψη τότε συντελεστής εμπορικότητας είναι αυτός της διεύθυνσης του ακινήτου.
- 3.5.6 Για τα ακίνητα που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ισχύουν τα εξής:
- α) Σε περιπτώσεις ποσοστού συνιδιοκτησίας πλήρους ή ψιλής κυριότητας εφαρμόζεται συντελεστής συνιδιοκτησίας ο οποίος ορίζεται σε 0,90. Δεν εφαρμόζεται ο συντελεστής όταν ο υπόχρεος σε φόρο έχει ποσοστό συνιδιοκτησίας στην επικαρπία.
- β) Σε περιπτώσεις οικοπέδου που δεν είναι οικοδομήσιμο, απαλλοτριωτέων ακινήτων και των ορισμένων οικισμών των πινάκων τιμών του Α.Π.Α.Α δεν εφαρμόζεται συντελεστής πρόσοψης.
- γ) Σε περίπτωση που ακίνητο εντοπίζεται σε περισσότερα του ενός οικοδομικά τετράγωνα με πολλαπλά προσδιοριστικά στοιχεία υπολογισμού αξίας, για τον προσδιορισμό του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας λαμβάνεται εκείνος ο συνδυασμός συντελεστών που προσδιορίζει την ευνοϊκότερη για το φορολογούμενο αξία ακινήτου, εφόσον δεν υπολείπεται του 50% της υψηλότερης αξίας ακινήτου που θα μπορούσε να προκύψει από τους πιθανούς συνδυασμούς συντελεστών.
- δ) Σε περίπτωση που ακίνητο εντοπίζεται σε οικοδομικό τετράγωνο όπου ισχύουν πολλαπλά προσδιοριστικά στοιχεία υπολογισμού αξίας, για τον προσδιορισμό του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας λαμβάνεται το σύνολο των συντελεστών που προσδιορίζει την ευνοϊκότερη για το φορολογούμενο αξία ακινήτου.

- ε) Σε περίπτωση οικοπέδων όπου από τις τηρούμενες πληροφορίες στη βάση δεδομένων του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων δεν προκύπτουν τα στοιχεία προσδιορισμού της τιμής του Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου, για τον προσδιορισμό του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, αυτός λαμβάνεται σύμφωνα με τα κατωτέρω:
- εα) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές με όρους δόμησης οικισμών προϋφισταμένων του 1923 ή κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, ανεξάρτητα από τη χρήση της και τη δυνατότητα κατάτμησής της σε μικρότερα άρθια οικόπεδα, ο Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου προσδιορίζεται ανάλογα με το εμβαδόν του οικοπέδου και σύμφωνα με τις τιμές των περιπτώσεων «κατοικία, ακάλυπτα οικόπεδα και λοιπές χρήσεις» ή «κατοικία και ακάλυπτα οικόπεδα» του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας, κατά περίπτωση.
  - εβ) Για οικόπεδα που η τιμή του Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου επηρεάζεται από διάφορες παραμέτρους, ως Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου λαμβάνεται αυτός που είναι ευνοϊκότερος για το φορολογούμενο, ανά περιοχή ή περίπτωση.
  - εγ) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές που από τους πίνακες τιμών για τον προσδιορισμό του Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου απαιτείται βεβαίωση της Πολεοδομίας, λαμβάνονται οι τιμές Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου που δίδονται στον κατωτέρω πίνακα:

Δήμος ή Οικισμός	Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου
ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	$D_1 = 0,80$
ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	$D_1 = 1,00 \quad D_2 = 0,80 \quad D_3 = 0,80$
ΑΙΓΑΛΕΩ	$D_1 = 1,60$
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	$D_1 = 0,80$
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	$D_1 = 0,40$
ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ	$D_1 = 0,40$
ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ	$D_2 = 1,20$
ΕΡΥΘΡΩΝ	$D_3 = 0,80$
ΜΕΓΑΡΩΝ ΝΕΟ ΜΕΛΙ	$D_3 = 0,80$
ΟΙΝΟΗΣ	$D_3 = 0,80$
ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ	$D_1 = 0,80$
ΑΝΟΙΞΕΩΣ	$\Sigma.Α.Ο. = 0,40$
ΑΦΙΔΝΩΝ	$D_3 = 0,80$
ΔΙΟΝΥΣΟΥ	$D_1 = 0,40$
ΔΡΟΣΙΑΣ	$D_1 = 0,60$
ΠΑΛΛΗΝΗΣ (ΛΟΦΟΣ ΕΝΤΙΣΩΝ)	$\Sigma.Α.Ο. = 0,80$
ΡΟΔΟΠΟΛΗΣ	$D_1 = 0,40$
ΣΠΑΤΩΝ	$D_3 = 0,80$
ΞΑΝΘΗΣ	$D_3 = 0,40$
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	$D_1 = 1,00$
ΝΙΓΡΙΤΑΣ	$\Sigma.Α.Ο. = 1,40$
ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	$D_3 = 0,90$
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	$D_4 = 1,80$
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	$D_2 = 0,40$
ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΙΔΗΨΟΥ	$D_3 = 1,00$
ΚΑΝΟΝΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	$D_1 = 0,40$
ΣΥΚΥΩΝΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΓΑΝΑΣ	$\Sigma.Α.Ο. = 0,80$
ΚΑΣΤΡΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	$D_3 = 1,00$
ΣΑΜΟΥ	$D_1 = 1,20$
ΙΑΛΥΣΟΥ	$\Sigma.Α.Ο. = 0,40$
ΡΟΔΟΥ	$D_1 = 1,00$
ΓΟΥΡΝΩΝ	$\Sigma.Α.Ο. = 0,60$
3 ^ο ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΘΗΝΩΝ	$D_3 = 0,80$
ΑΙΓΑΛΕΩ	$D_3 = 0,80$
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	$D_3 = 0,80$
ΤΑΥΡΟΣ	$D_3 = 0,80$
ΑΓ. Ι. ΡΕΝΤΗ	$D_3 = 0,80$

- εδ) Για οικοπέδα που βρίσκονται εντός οικοδομικών τετραγώνων που τέμνονται από μία ή περισσότερες οριογραμμές διαφορετικών Συντελεστών Αξιοποίησης Οικοπέδου, λαμβάνεται ως τιμή Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου η ευνοϊκότερη για το φορολογούμενο.
4. Για τα ακίνητα των οποίων η αξία των κτισμάτων τους προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982, όπως ισχύει, με εξαίρεση τα ειδικά κτίσματα, και τα οποία βρίσκονται επί οικοπέδου η αξία του οποίου προκύπτει σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950 ή επί αγροτεμαχίου, η φορολογητέα αξία προσδιορίζεται ανά κατηγορία ως εξής:
- 4.1 Η φορολογητέα αξία του οικοπέδου προκύπτει από το γινόμενο της τιμής οικοπέδου που ορίζεται με την προβλεπόμενη στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου Απόφαση Υπουργού Οικονομικών επί την επιφάνεια του οικοπέδου και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 4.2 Η φορολογητέα αξία κατοικίας ή διαμερίσματος είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.1 του παρόντος άρθρου, και της αξίας του κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,40, την επιφάνεια της κατοικίας ή του διαμερίσματος, το συντελεστή μεγέθους, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματος δικαιώματος.
- 4.2.1 Ως επιφάνεια ορίζεται το άθροισμα των τ.μ. των κυρίων χώρων και ποσοστού εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
- 4.2.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 4.2.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 1,00 για επιφάνεια μέχρι 200 τ.μ, 1,10 για επιφάνεια πάνω από 200 τ.μ. και μέχρι 300 τ.μ και 1,20 για επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ.
- 4.2.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη 31 έως 40, 0,40 για 41 έως 50, 0,30 για έτη από 51 και άνω.
- 4.2.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.
- 4.2.5 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής εξομάλυνσης ως εξής: 0,70 για έτη από 21 έως 50, 0,60 για έτη 51 και άνω.
- 4.3 Η φορολογητέα αξία μονοκατοικίας είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.1 του παρόντος άρθρου και της αξίας του κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,20, την επιφάνεια της μονοκατοικίας, το συντελεστή μεγέθους, το

συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.

- 4.3.1 Ως επιφάνεια ορίζεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
  - 4.3.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 4.3.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 1,00 για επιφάνεια μέχρι 200 τ.μ, 1,10 για επιφάνεια πάνω από 200 τ.μ. και μέχρι 300 τ.μ, 1,20 για επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. και μέχρι 400 τ.μ., 1,30 για επιφάνεια πάνω από 400 τ.μ. και μέχρι 500 τ.μ., 1,40 για επιφάνεια πάνω από 500 τ.μ. και μέχρι 600 τ.μ και 1,50 για επιφάνεια πάνω από 600 τ.μ.
  - 4.3.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη 31 έως 40, 0,40 για 41 έως 50, 0,30 για έτη από 51 και άνω.
  - 4.3.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.
  - 4.3.5 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής εξομάλυνσης ως εξής: 0,70 για έτη από 21 έως 50, 0,60 για έτη 51 και άνω.
- 4.4 Η φορολογητέα αξία επαγγελματικής στέγης είναι ίση με το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.1 του παρόντος άρθρου και της αξίας του κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,40, την επιφάνεια της επαγγελματικής στέγης, το συντελεστή μεγέθους, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 4.4.1 Ως επιφάνεια ορίζεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
  - 4.4.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 4.4.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 1,00 για επιφάνεια μέχρι 100 τ.μ, 0,90 για επιφάνεια πάνω από 100 και μέχρι 200 τ.μ., 0,85 για επιφάνεια πάνω από 200 τ.μ. και μέχρι 300 τ.μ, 0,80 για επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ.
  - 4.4.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη 31 και άνω.
  - 4.4.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.

- 4.4.5 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής εξομάλυνσης ως εξής: 0,70 για έτη από 21 έως 50, 0,60 για έτη 51 και άνω.
- 4.5 Η φορολογητέα αξία γεωργικού κτηρίου ή της αποθήκης είναι ίση με το άθροισμα της αξίας οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.1 του παρόντος άρθρου και της αξίας κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,30, την επιφάνεια του γεωργικού κτιρίου ή της αποθήκης, το συντελεστή μεγέθους, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών, το συντελεστή εξομάλυνσης και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 4.5.1 Ως επιφάνεια γεωργικού κτιρίου – αποθήκης λαμβάνεται η συνολική επιφάνεια όλων των κτισμάτων κυρίων και βοηθητικών χώρων ή παρακολουθημάτων.
- 4.5.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 4.5.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 0,70 για επιφάνεια έως και 60 τ.μ., 1,00 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 60 και έως και 500 τ.μ., 0,95 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 500 τ.μ. και έως και 1.000 τ.μ., 0,90 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.000 τ.μ. και έως και 1.500 τ.μ., 0,85 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.500 τ.μ. και έως και 2.000 τ.μ. και 0,80 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 2.000 τ.μ.
- 4.5.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη 31 και άνω.
- 4.5.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,50 για ημιτελές κτίσμα.
- 4.5.5 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής εξομάλυνσης ως εξής: 0,70 για έτη από 21 έως 50, 0,60 για έτη 51 και άνω.
- 4.6 Η φορολογητέα αξία θέσης στάθμευσης είναι ίση με το άθροισμα του οικοπέδου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.1 του παρόντος άρθρου και της αξίας κτίσματος, όπως αυτή προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης μονοκατοικίας επί 1,20, την επιφάνεια της θέσης στάθμευσης, τον συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 4.6.1 Ως επιφάνεια της θέσης στάθμευσης λαμβάνεται ποσοστό εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας της.
- 4.6.2 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη 31 έως 40, 0,40 για 41 έως 50, 0,30 για έτη από 51 και άνω.

- 4.6.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,50 για ημιτελές κτίσμα.
- 4.7 Για τα ακίνητα που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου ισχύουν τα εξής:
- 4.7.1 Σε περιπτώσεις τμημάτων γης για τα οποία δεν έχει εφαρμοστεί το σύστημα Α.Π.Α.Α. και δεν υπάρχει συγκριτικό στοιχείο αξίας οικοπέδου, όπως προκύπτει σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α. ν. 1521/1950 και ως εκ τούτου δεν συμπεριλαμβάνονται στην οριζόμενη στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου Υπουργική Απόφαση, ως τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο λαμβάνεται υπόψη η τιμή οικοπέδου που προκύπτει από τη χαμηλότερη τιμή ζώνης και το μικρότερο Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου και Συντελεστή Οικοπέδου της ζώνης του οικείου δήμου ή κοινότητας.
- 4.7.2 Για τα ακίνητα των οποίων η αξία του γηπέδου τους προκύπτει σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950 και υπάρχουν διαφορετικές τιμές εκκίνησης του κτίσματος λαμβάνεται η ευνοϊκότερη για το φορολογούμενο τιμή εκκίνησης.
5. Για τα ειδικά κτίσματα η φορολογητέα αξία προκύπτει από το άθροισμα της αξίας του οικοπέδου, η οποία, αν το οικόπεδο βρίσκεται εντός συστήματος Α.Π.Α.Α. προσδιορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.3 του παρόντος άρθρου και εάν βρίσκεται εκτός συστήματος Α.Π.Α.Α. προσδιορίζεται από την παράγραφο 4.1 του παρόντος, και της αξίας κτίσματος σύμφωνα με τα κατωτέρω:
- 5.1 Η αξία του κτίσματος των σταθμών αυτοκινήτων – βιομηχανικών βιοτεχνικών κτηρίων προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,40, την επιφάνεια, το συντελεστή μεγέθους, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπράγματος δικαιώματος.
- 5.1.1 Ως επιφάνεια σταθμού αυτοκινήτου – Βιομηχανικού – Βιοτεχνικού κτηρίου λαμβάνεται η συνολική επιφάνεια όλων των κτισμάτων κυρίων και βοηθητικών χώρων ή παρακολουθημάτων.
- 5.1.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 5.1.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 1,00 για επιφάνεια έως και 500 τ.μ., 0,95 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 500 τ.μ. και έως και 1.000 τ.μ, 0,90 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.000 τ.μ. και έως και 1.500 τ.μ., 0,85 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.500 τ.μ. και έως και 2.000 τ.μ. και 0,80 για επιφάνεια πάνω από 2.000 τ.μ.
- 5.1.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη 31 και άνω.

- 5.1.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,50 για ημιτελές κτίσμα.
- 5.2 Η αξία του κτίσματος ξενοδοχείου, τουριστικής εγκατάστασης, νοσηλευτηρίου ή ευαγούς ιδρύματος προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,40, την επιφάνεια του κτίσματος, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 5.2.1 Ως επιφάνεια ξενοδοχείου, τουριστικής εγκατάστασης, νοσηλευτηρίου ή ευαγούς ιδρύματος λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
- 5.2.2 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη από 31 έως 40 και 0,40 για έτη 41 και άνω.
- 5.2.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.
- 5.3 Η αξία του κτίσματος εκπαιδευτηρίου προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,40, την επιφάνεια του κτίσματος, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 5.3.1 Ως επιφάνεια εκπαιδευτηρίου λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού τριάντα εννέα τοις εκατό (39%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
- 5.3.2 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη από 31 έως 40 και 0,40 για έτη 41 και άνω.
- 5.3.3 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.
- 5.4 Η αξία του κτίσματος αθλητικών εγκαταστάσεων προκύπτει από το γινόμενο της τιμής εκκίνησης εκπαιδευτηρίων επί 0,80, 1,40, την επιφάνεια του κτίσματος, το συντελεστή μεγέθους, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 5.4.1 Ως επιφάνεια αθλητικής εγκατάστασης λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
- 5.4.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 5.4.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 1,00 για επιφάνεια έως και 500 τ.μ., 0,95 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 500 τ.μ. και έως και 1.000 τ.μ, 0,90 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.000 τ.μ. και έως και 1.500 τ.μ., 0,85 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.500 τ.μ. και έως και 2.000 τ.μ. και 0,80 για επιφάνεια πάνω από 2.000 τ.μ.

- 5.4.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη από 31 έως 40 και 0,40 για έτη 41 και άνω.
- 5.4.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.
- 5.5 Η αξία του κτίσματος που δεν υπάγεται σε καμία από τις ανωτέρω κατηγορίες είναι ίση με το γινόμενο της τιμής εκκίνησης επί 1,40, την επιφάνεια του κτίσματος, το συντελεστή μεγέθους, το συντελεστή παλαιότητας, τους συντελεστές ειδικών συνθηκών και το ποσοστό συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.
- 5.5.1 Ως επιφάνεια του κτίσματος λαμβάνεται το άθροισμα των κυρίων χώρων και ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) της επιφάνειας των βοηθητικών χώρων.
- 5.5.2 Ανάλογα με την επιφάνεια της περίπτωσης 5.5.1 εφαρμόζεται συντελεστής μεγέθους ως εξής: 1,00 για επιφάνεια έως και 500 τ.μ., 0,95 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 500 τ.μ. και έως και 1.000 τ.μ, 0,90 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.000 τ.μ. και έως και 1.500 τ.μ., 0,85 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 1.500 τ.μ. και έως και 2.000 τ.μ. και 0,80 για επιφάνεια μεγαλύτερη από 2.000 τ.μ.
- 5.5.3 Ανάλογα με τα χρόνια παλαιότητας εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας ως εξής: 0,90 για έτη από 1 έως 5, 0,80 για έτη από 6 έως 10, 0,70 για έτη από 11 έως 20, 0,60 για έτη από 21 έως 30, 0,50 για έτη από 31 και άνω.
- 5.5.4 Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι συντελεστές ειδικών συνθηκών: 0,70 για απαλλοτριωτέο ακίνητο και 0,30 για ημιτελές κτίσμα.
6. Για τις κατηγορίες ακινήτων που αναφέρονται στις παραγράφους 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται συντελεστής παλαιότητας σε ημιτελή κτίσματα.
7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια και ειδικότερο θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 33

Δήλωση νομικών προσώπων – Προθεσμία υποβολής

1. Όλα τα νομικά πρόσωπα που διαθέτουν ακίνητη περιουσία σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 27 του παρόντος την πρώτη Ιανουαρίου κάθε έτους, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. τους, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκλήρωση μέσα σε έντεκα (11) εργάσιμες ημέρες. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής δήλωσης για το ψηφίο 1 ορίζεται η 15^η Μαΐου του οικείου έτους. Ειδικά για το έτος 2010 ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής δήλωσης για το ψηφίο 1 ορίζεται η 15^η Ιουνίου 2010.

2. Η δήλωση υποβάλλεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου ή από πρόσωπο που έχει ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτηθεί από αυτόν.

3. Σε περίπτωση κληρονομιαίας περιουσίας που τελεί υπό εκκαθάριση, η οποία έχει καταληφθεί υπέρ νομικών προσώπων με τον όρο της εκτέλεσης κοινωφελών ή φιλανθρωπικών έργων, υπόχρεος για την υποβολή δήλωσης είναι ο εκτελεστής διαθήκης για το διάστημα που τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

4. Σε περίπτωση που νομικό πρόσωπο έχει τεθεί σε εκκαθάριση ή βρίσκεται κάτω από αναγκαστική διαχείριση, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι, κατά περίπτωση, ο εκκαθαριστής ή ο προσωρινός διαχειριστής του νομικού προσώπου.

5. Σε περίπτωση που νομικό πρόσωπο έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο σύνδικος της πτώχευσης.

6. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και σε κάθε περίπτωση πριν από την καταχώριση του φύλλου ελέγχου στο οικείο βιβλίο, επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης, για την οποία επιβάλλεται και ο οριζόμενος από τις διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύουν, πρόσθετος φόρος. Αρχική ή συμπληρωματική δήλωση για ακίνητα που έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου, η οποία επιδίδεται μετά την καταχώρισή του στα τηρούμενα από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βιβλία, είναι απαράδεκτη και δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα.

7. Για το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας συμπληρωματική θεωρείται η δήλωση με την οποία προστίθεται φορολογητέα ύλη, καθώς και δήλωση που υποβάλλεται μετά την αρχική και δεν εντάσσεται στην κατηγορία των ανακλητικών δηλώσεων.

Στην κατηγορία των συμπληρωματικών δηλώσεων εντάσσονται οι κατωτέρω περιπτώσεις:

α) Η προσθήκη ακινήτου που δεν συμπεριλήφθηκε στην αρχική δήλωση του υποχρέου. Συμπληρωματική θεωρείται η δήλωση ακόμη και αν το ακίνητο το οποίο προστίθεται απαλλάσσεται από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας.

β) Η τροποποίηση στοιχείων ακινήτου που έχει ήδη δηλωθεί, βάσει των οποίων επέρχεται αύξηση της αξίας του ακινήτου, ανεξάρτητα αν το ακίνητο φορολογείται ή απαλλάσσεται.

γ) Η αύξηση της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που οφείλεται σε λανθασμένο συντελεστή εκκίνησης ή χρησιμοποίηση λανθασμένων συντελεστών αυξομείωσης ή πολλαπλασιαστικό λάθος στη συμπλήρωση του φύλλου υπολογισμού.

δ) Η λανθασμένη μεταφορά αριθμητικών αποτελεσμάτων στην πρώτη σελίδα της δήλωσης από εκείνα που προκύπτουν από το εσωτερικό του εντύπου.

ε) Η επιλογή διαφορετικού φορολογικού συντελεστή επιβολής του φόρου από τον προσήκοντα.

8. Η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο για το φορολογούμενο. Μπορεί για λόγους συγγνωστής πλάνης, να την ανακαλέσει εν όλω ή εν μέρει φέροντας το βάρος της απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που τη συνιστούν. Η ανάκληση γίνεται με την υποβολή δήλωσης μέσα στο οικείο έτος. Στην περίπτωση απόρριψης της ανάκλησης, επιδίδεται, από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με απόδειξη, γνωστοποίηση της στον φορολογούμενο, ο οποίος μπορεί να την προσβάλλει

προσφεύγοντας, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 66 του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου. Αν η ανακλητική δήλωση υποβληθεί σε χρόνο μεταγενέστερο του οικείου έτους, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει στο φορολογούμενο, επί αποδείξει, ότι η ανάκληση δε γίνεται δεκτή λόγω παρόδου του οικείου έτους και ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 66 του ν. 2717/1999 κατά της γνωστοποίησής της ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, το οποίο αποφαινεται στην ουσία. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής. Ανάκληση δήλωσης με σκοπό την ανατροπή οριστικής και αμετάκλητης φορολογικής εγγραφής είναι ανεπίτρεπτη.

9. Όταν ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες αναφορικά με την υποχρέωση υποβολής δήλωσης για ορισμένα στοιχεία φορολογητέας ύλης, έχει το δικαίωμα να υποβάλει δήλωση στην οποία γίνεται ρητή γι' αυτό επιφύλαξη, η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική και αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να απαντήσει στην επιφύλαξη μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης ως εξής:

α) είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη

β) είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στο φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση, την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με το κοινοποιούμενο για την ανακρίβειες της δήλωσης φύλλο ελέγχου ή με το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο, είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην προθεσμία για την υποβολή της προσφυγής, τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας ύλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη. Η συζήτηση για την προσφυγή ή την αίτηση αυτή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσδιορίζεται, κατά προτίμηση, μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής ή της αίτησης.

Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη αναφορικά με το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης, την υπαγωγή της σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή κ.λπ. Η επιφύλαξη δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαίωσης και είσπραξης του αμφισβητούμενου φόρου. Όταν η επιφύλαξη γίνει δεκτή από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή το διοικητικό δικαστήριο, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και το επιπλέον ποσό αυτού που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει με βάση τα οριστικά στοιχεία, όταν αυτός είναι μεγαλύτερος από το φόρο που προέκυψε με βάση τα στοιχεία της δήλωσης. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο επιπλέον φόρος επιστρέφεται.

10. Η δήλωση συντάσσεται σε έντυπο που χορηγείται από το Δημόσιο.

11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για το Ελληνικό Δημόσιο και τις αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία.

12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που υποβάλλονται μαζί με αυτή και μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

Άρθρο 34 **Δήλωση φυσικών προσώπων**

1. Για την επιβολή του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων, για το πρώτο έτος εφαρμογής, ως δήλωση φυσικού προσώπου ορίζονται οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ετών 2005 έως 2010, οι οποίες περιλαμβάνουν το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του την πρώτη Ιανουαρίου 2010. Η εικόνα που προκύπτει από τη σύνθεση των δηλώσεων αυτών αποτελεί τη «Δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας» έτους 2010.

2. Για κάθε επόμενο έτος ως δήλωση φυσικού προσώπου ορίζεται η δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας του προηγούμενου έτους, με τις μεταβολές της περιουσιακής ή οικογενειακής κατάστασης που επήλθαν, για τις οποίες υποβάλλεται δήλωση στοιχείων ακινήτων το αντίστοιχο έτος.

3. Η δήλωση των φυσικών προσώπων συντίθεται μηχανογραφικά από το Υπουργείο Οικονομικών από τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων των υποχρέων.

4. Ο υπόχρεος λαμβάνει γνώση της περιουσιακής του κατάστασης και της φορολογητέας αξίας της με το εκκαθαριστικό σημείωμα του φόρου ακίνητης περιουσίας, το οποίο επέχει και θέση δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας του οικείου έτους.

5. Για τη σύνθεση των δηλώσεων φόρου ακίνητης περιουσίας η αποκατάσταση ενδεχόμενων τυπικών λαθών και ελλείψεων σε στοιχεία ακινήτων των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων πραγματοποιείται ως ακολούθως:

5.1. Στην περίπτωση κενού ή λανθασμένου είδους εμπράγματος δικαιώματος το ακίνητο θεωρείται ότι ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στον ιδιοκτήτη, εφόσον το έτος γέννησης επικαρπωτή για το συγκεκριμένο δικαίωμα είναι κενό.

5.2. Στην περίπτωση κενού έτους κατασκευής στον υπολογισμό αξίας ακινήτου λαμβάνεται ο μικρότερος συντελεστής παλαιότητας.

5.3. Στην περίπτωση που το έτος γέννησης του επικαρπωτή έχει συμπληρωθεί με διψήφιο αριθμό τότε αυτός θεωρείται ως η ηλικία του επικαρπωτή κατά το έτος υποβολής της δήλωσης.

5.4. Στην περίπτωση συμπλήρωσης ορόφου ακινήτου ως «δώμα» στον υπολογισμό αξίας ακινήτου λαμβάνονται οι συντελεστές που αφορούν τον τέταρτο όροφο.

5.5. Στην περίπτωση κενού ποσοστού συνιδιοκτησίας στον υπολογισμό αξίας ακινήτου λαμβάνεται το μέγιστο δυνατό ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).

5.6. Στην περίπτωση κενού αριθμού ιδιοκτήτη για τον υπολογισμό του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, το ακίνητο θεωρείται ότι ανήκει στον υπόχρεο.

5.7. Ο υπόχρεος οφείλει μέχρι την τελευταία, για τις δημόσιες υπηρεσίες, εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της έκδοσης του εκκαθαριστικού σημειώματος, να συμπληρώσει ορθώς τα στοιχεία των

ακινήτων αυτών που έχουν προκύψει βάσει των ανωτέρω περιπτώσεων 5.1 έως και 5.6.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης και του εκκαθαριστικού φόρου ακίνητης περιουσίας, η διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών, η διαδικασία σύνθεσης και διόρθωσης της δήλωσης καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 35

Υπολογισμός του φόρου νομικών προσώπων

1. Η αξία των ακινήτων των νομικών προσώπων φορολογείται με συντελεστή έξι τοις χιλίοις (6‰).

2. Η αξία των ακινήτων των ημεδαπών και των αλλοδαπών, με τον όρο της αμοιβαιότητας, νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς, καθώς και τα υποκείμενα σε φόρο ακίνητα των νομικών προσώπων των περιπτώσεων ιβ', ιγ' και ιδ' του άρθρου 29, φορολογούνται με συντελεστή τρία τοις χιλίοις (3‰).

3. Με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1‰) φορολογούνται:

α) Η αξία των κτισμάτων των ακινήτων τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας από επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών.

β) Η αξία των κτισμάτων των ακινήτων τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

γ) Η αξία των υποκείμενων σε φόρο ακινήτων των περιπτώσεων η' και ια' του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τα ακίνητα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που φορολογούνται με συντελεστή τρία τοις χιλίοις (3‰).

δ) Η αξία των ακινήτων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας, όπως ορίζονται στο ν. 2778/1999 (Φ.Ε.,Κ. 295 Α'), όπως ισχύει.

4. Ο φόρος που αναλογεί στη συνολική αξία των κτισμάτων που υπόκεινται σε φορολογία δε μπορεί να είναι μικρότερος από ένα (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με εξαίρεση τα ημιτελή κτίσματα και τα γεωργικά και κτηνοτροφικά κτήρια.

5. Για το έτος 2010 η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής υπάγεται σε τέλος με συντελεστή 0,33‰. Για την περίπτωση αυτή δεν έχει εφαρμογή το ελάχιστο όριο του (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο των κτισμάτων.

Άρθρο 36

Υπολογισμός του φόρου φυσικών προσώπων

1. Η ακίνητη περιουσία κάθε φυσικού προσώπου φορολογείται χωριστά.

2. Επί της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας κάθε φυσικού προσώπου επιβάλλεται φόρος σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο	Φορολογικός συντελεστής κατά κλιμάκιο %	Ποσό φόρου κατά κλιμάκιο	Σύνολο Φορολογητέας Αξίας	Σύνολο Φόρου
400.000,00	0	0,00	400.000,00	0,00
100.000,00	0,1%	100,00	500.000,00	100,00
100.000,00	0,3%	300,00	600.000,00	400,00
100.000,00	0,6%	600,00	700.000,00	1.000,00
100.000,00	0,9%	900,00	800.000,00	1.900,00
υπερβάλλον	1,0%			

3. Ειδικά για τα έτη 2010, 2011 και 2012 σε φορολογητέα αξία περιουσίας μεγαλύτερη των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000,00) ευρώ, ο συντελεστής φορολόγησης ορίζεται σε ποσοστό δύο (2%) τοις εκατό για την αξία άνω των πέντε εκατομμυρίων ευρώ.

Άρθρο 37

Καταβολή του φόρου νομικών προσώπων

1. Για τα νομικά πρόσωπα ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, οι δε υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των διμήνων που ακολουθούν.

2. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή της πρώτης δόσης, θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Άρθρο 38

Καταβολή του φόρου φυσικών προσώπων

1. Για τα φυσικά πρόσωπα ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως, από τη βεβαίωση του φόρου.

2. Αν ο φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους.

3. Αν ο φόρος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο του οικείου έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους.

4. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής είναι μέχρι διακόσια πενήντα (250) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

Άρθρο 39

Πρόσθετοι φόροι νομικών προσώπων

Για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων των νομικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9, 14,15, 22, 23 και 24 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν.

Άρθρο 40

Πρόσθετοι φόροι φυσικών προσώπων

1. Για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων των φυσικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9, 14,15, 22, 23 και 24 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν.

2. Δεν επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο όταν δεν προκύπτει διαφορά φόρου για καταβολή, εφόσον έχει ήδη επιβληθεί αυτοτελές πρόστιμο για τη δήλωση στοιχείων ακινήτων.

3. Ως αφετηρία για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων του οικείου έτους.

Άρθρο 41

Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας νομικών προσώπων

1. Για την παραλαβή, τον έλεγχο των δηλώσεων των νομικών προσώπων, την εξακρίβωση αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία εισοδήματος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί κάθε φορά να τροποποιείται η αρμοδιότητα που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42

Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας φυσικών προσώπων

1. Για τη σύνθεση, τον έλεγχο των δηλώσεων των φυσικών προσώπων και την επιβολή του φόρου αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος για τη φορολογία εισοδήματος κατά την ημερομηνία εκκαθάρισης της δήλωσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί κάθε φορά να τροποποιείται η αρμοδιότητα που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

Άρθρο 43

Μεταγραφή δηλώσεων

1. Οι δηλώσεις καταχωρούνται από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσία σε βιβλία μεταγραφής δηλώσεων.

2. Η καταχώριση των δηλώσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ενεργείται στα βιβλία μεταγραφής δηλώσεων, με βάση τη χρονολογική σειρά υποβολής ή σύνθεσής τους.

Άρθρο 44

Βεβαίωση του φόρου

1. Ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας βεβαιώνει το φόρο, αρχικό ή πρόσθετο, κατά περίπτωση, που προκύπτει:

- α) βάσει των δηλώσεων που υποβάλλονται ή συντίθενται μηχανογραφικά,
- β) βάσει των φύλλων ελέγχου, εφόσον αυτά έχουν οριστικοποιηθεί με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής,
- γ) βάσει οριστικών αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων ή πρακτικών δικαστικού συμβιβασμού.

2. Για τη βεβαίωση του φόρου ακίνητης περιουσίας ο προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας συντάσσει χρηματικό κατάλογο μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη του μήνα που αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης και οπωσδήποτε όχι αργότερα από τρία (3) έτη από το τέλος του έτους στο οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης.

Η παράλειψη βεβαίωσης του φόρου σε προθεσμία έξι (6) μηνών αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

3. Δε βεβαιώνεται το ποσό που τελικώς οφείλεται με βάση οποιονδήποτε νόμιμο τίτλο, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τα είκοσι επτά (27) ευρώ ανά σύνολο δήλωσης.

4. Αν με αίτηση του ενός συζύγου ζητηθεί ο διαχωρισμός της οφειλής που προκύπτει από την κοινή δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας των συζύγων, ο αρμόδιος προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, υποχρεούται να ανακοινώσει εγγράφως στον αιτούντα το ποσό αυτής της οφειλής. Το έγγραφο αυτό αποτελεί νόμιμο τίτλο, η ισχύς του οποίου ανάγεται στο χρόνο που έγινε η βεβαίωση του ολικού ποσού αυτής της οφειλής.

5. Αν δεν έχει επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από τον φορολογούμενο εμπρόθεσμη προσφυγή, βεβαιώνεται αμέσως από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αμφισβητούμενου κύριου και πρόσθετου φόρου.

Το ποσό αυτό βεβαιώνεται πριν τη διαβίβαση της προσφυγής στο διοικητικό δικαστήριο και καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα.

Η αναστολή που χορηγείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 200 έως 205 του ν. 2717/1999, δεν αποκλείει την ολοκλήρωση της διαδικασίας βεβαίωσης και ταμειακώς του ανωτέρω ποσοστού του αμφισβητούμενου κύριου και πρόσθετου φόρου.

6. Φόρος που έχει ήδη βεβαιωθεί κατά το ποσό που δεν οφείλεται βάσει οριστικής απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου, εκπίπτει ή

επιστρέφεται κατά περίπτωση. Τυχόν άσκηση έφεσης από το Δημόσιο κατά οριστικών αποφάσεων διοικητικών πρωτοδικείων δεν αναστέλλει, σε καμιά περίπτωση, τη διαδικασία της έκπτωσης των ποσών που βεβαιώθηκαν ή της επιστροφής των ποσών που καταβλήθηκαν αλλά δεν οφείλονται βάσει των αποφάσεων αυτών.

7. Βάσει των αποφάσεων των διοικητικών εφετείων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε νέα εκκαθάριση φόρου και ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον φόρου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επί πλέον ποσού φόρου που βεβαιώθηκε.

Άρθρο 45

Διαδικασία βεβαίωσης του φόρου – Παραγραφή

1. Για την καταχώριση των δηλώσεων που υποβάλλονται ή συντίθενται, την έκδοση των πράξεων επιβολής του φόρου, τον έλεγχο, την επίδοση των προσκλήσεων, των πράξεων και των υπολοίπων εγγράφων, την εξώδικη λύση των διαφορών, το απόρρητο των φορολογικών στοιχείων και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 61 έως και 76, 82, 85, 107, 108, 112, 113 και 115 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994, εκτός από τις περιπτώσεις που από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ορίζεται διαφορετικά.

2. Η κοινοποίηση φύλλου ελέγχου δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο δεκαετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης των νομικών προσώπων ή του έτους σύνθεσης της δήλωσης για τα φυσικά πρόσωπα. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της δεκαετίας.

3. Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, για όσες υποθέσεις αφορούν επίδικα ακίνητα μεταξύ του φορολογούμενου, νομικού ή φυσικού προσώπου και του Ελληνικού Δημοσίου, σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ακινήτων αυτών, παρατείνονται μέχρι και έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

Άρθρο 46

Φορολογικό απόρρητο

1. Οι δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για δίωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση για παράβαση των κειμένων διατάξεων.

2. Οι δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας είναι απόρρητες και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον, εκτός από το φορολογούμενο τον οποίο αφορούν αυτές.

3. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, αποκλειστικά και μόνο:

α) Η χορήγηση στοιχείων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και στους ορκωτούς εκτιμητές για την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στις περιπτώσεις που ορίζονται από το άρθρο 1445 του Αστικού Κώδικα.

β) Η χορήγηση στοιχείων σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς που έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης, παρακολούθησης ή ελέγχου των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και φορείς και προέρχονται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, για την άσκηση αποκλειστικά των παραπάνω αρμοδιοτήτων τους.

γ) Η χορήγηση στοιχείων στα Γραφεία και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου ή την απόκρουση των κατ' αυτού αξιώσεων τρίτων ενώπιον των δικαστηρίων.

δ) Η χορήγηση στοιχείων σε δικαστική αρχή, εάν έχει διαταχθεί προσηκόντως κύρια ανάκριση, προανάκριση ή τουλάχιστον προκαταρκτική εξέταση.

ε) Η χορήγηση στοιχείων των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων του πτωχού στο σύνδικο της πτώχευσης.

4. Η παραβίαση του φορολογικού απορρήτου του άρθρου αυτού συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου και ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

5. Οι ευθύνες του προηγούμενου εδαφίου βαρύνουν και τα πρόσωπα, που είναι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία νόμιμα λαμβάνουν γνώση φορολογικών απορρήτων και χρησιμοποιούν αυτά για σκοπό διάφορο εκείνου που ο νόμος επιτρέπει ή τα ανακοινώνουν με κάθε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, σε τρίτους. Τα λοιπά πρόσωπα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες μετά από έγκληση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του αρμόδιου επιθεωρητή προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία και με πρόστιμο που ορίζεται στο ν. 2523/1997, το οποίο επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά την τελεσιδικία της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου.

Άρθρο 47

Ευθύνες και δικαιώματα των τελευταίων κυρίων ή επικαρπωτών ακινήτων

1. Οι τελευταίοι κύριοι ή επικαρπωτές των ακινήτων ευθύνονται σε ολόκληρο, μαζί με τους υπόχρεους, για την πληρωμή του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας που τα βαρύνει, εφόσον ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας βεβαιώθηκε σε βάρος του υποχρέου με τίτλο, ο οποίος ισχύει και για τον τελευταίο κάτοχο. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα να ασκήσουν τα δικαιώματα του υποχρέου, μόνο ως προς την ακύρωση ή τροποποίηση των οριστικών πράξεων του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, ακόμη και μετά τη πάροδο της νόμιμης προθεσμίας, οπωσδήποτε όμως μέσα σε ένα έτος από την έγγραφη ειδοποίησή τους για πληρωμή από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία.

2. Ο φόρος που βαρύνει το κατεχόμενο ακίνητο υπολογίζεται με επιμερισμό του ολικού φόρου που αναλογεί στο σύνολο της ακίνητης περιουσίας προς την αξία του ακινήτου αυτού. Ο επιμερισμός αυτός γίνεται από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας.

3. Οι νόμιμοι αντιπρόσωποι των υπόχρεων σε Φόρο Ακίνητης Περιουσίας ευθύνονται σε ολόκληρο, μαζί με τους υποχρέους, για την πληρωμή των πρόσθετων φόρων που γεννήθηκαν και οφείλονται σε δικές τους πράξεις ή παραλείψεις.

Άρθρο 48

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων , υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων

1. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται με αντάλλαγμα ή με χαριστική αιτία η κυριότητα ακινήτου ή μεταβιβάζονται ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, αν δεν επισυναφθεί από το συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει, πιστοποιητικό του αρμόδιου προϊστάμενου Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, με το οποίο θα πιστοποιείται ότι το ακίνητο έχει δηλωθεί στην δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και έχει καταβληθεί ο φόρος που αναλογεί στην αξία του για τα δύο προηγούμενα της μεταβίβασης έτη.

2. Οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή ή την καταχώριση στα κτηματολογικά βιβλία συμβολαιογραφικού εγγράφου με το οποίο μεταβιβάζεται με αντάλλαγμα ή με χαριστική αιτία η κυριότητα ενός ακινήτου ή μεταβιβάζονται ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, εάν δεν προσκομίζεται το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το περιεχόμενο του πιστοποιητικού και την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 49 **Κυρώσεις**

1. Οι συμβολαιογράφοι, οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 48 του νόμου αυτού υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται σε τρεις χιλιάδες (3.000,00€) ευρώ, για κάθε παράβαση. Τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται με ιδιαίτερη πράξη του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. της αρμόδιας για τη φορολογία της συγκεκριμένης συμβολαιογραφικής πράξης. Κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς το πρόστιμο που επιβλήθηκε μειώνεται στο ένα τρίτο (1/3) αυτού.

2. Στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης δήλωσης ακινήτου και εφόσον ζητηθεί το πιστοποιητικό του άρθρου 48 του νόμου αυτού εντός εξαμήνου από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ισόποσο του αναλογούντος βάσει της υποβληθείσας ή συντεθείσας δήλωσης φόρου για το ακίνητο. Τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται με ιδιαίτερη πράξη του αρμόδιου προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

Άρθρο 50
Μη επιβολή φόρου και δικαιωμάτων για λογαριασμό τρίτων –
εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Κανένας άλλος φόρος, τέλος, δικαίωμα ή εισφορά για λογαριασμό του Δημοσίου ή τρίτου δεν βεβαιώνεται μαζί με το φόρο που επιβάλλεται με τα άρθρα του παρόντος.

2. Ο φόρος που επιβάλλεται με τα άρθρα του παρόντος δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος των φυσικών και νομικών προσώπων.

3. Ο Υπουργός Οικονομικών με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

α) προσδιορίζει, εγκρίνει και δίνει εντολές για κάθε δαπάνη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων του παρόντος, η οποία καταλογίζεται στα έξοδα βεβαίωσης των άμεσων φόρων, όπου από τις διατάξεις που ισχύουν δεν ορίζεται διαφορετικά.

β) καθορίζει όσα αφορούν την εκτέλεση των διατάξεων των άρθρων του παρόντος και γενικά κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους.

Άρθρο 51
Δήλωση στοιχείων ακινήτων

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312Α'), όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα ακίνητα ή τα εμπράγματα δικαιώματα σε αυτά, ανεξάρτητα από τη μεταγραφή τους, για τις ανάγκες συμπλήρωσης της δήλωσης στοιχείων ακινήτων, αναγράφονται στην οικεία δήλωση από:

α) τον κύριο του ακινήτου, από την ημερομηνία σύνταξης του οριστικού συμβολαίου κτήσης,

β) τον κύριο του ακινήτου, από την ημερομηνία τελεσιδικίας της δικαστικής απόφασης καταδίκης σε δήλωση βουλήσεως ή της δικαστικής απόφασης με την οποία αναγνωρίζεται δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο από οποιαδήποτε αιτία,

γ) τον υπερθεματιστή, από την ημερομηνία σύνταξης της κατακυρωτικής έκθεσης, σε περιπτώσεις πλειστηριασμού,

δ) τους κληρονόμους ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένα:

δα) από τους εκ διαθήκης κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

δβ) από τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους.,

ε) από όσους έχουν αποκτήσει ακίνητο με οριστικό συμβόλαιο δωρεάς αιτία θανάτου, εφόσον ο θάνατος επήλθε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

στ) το νομέα επίδικων ακινήτων,

ζ) τον εκ προσυμφώνου αγοραστή ακινήτου στις περιπτώσεις σύνταξης προσυμφώνου με αυτοσύμβαση, με εξαίρεση τα εργολαβικά προσύμφωνα,

η) τους δικαιούχους διαμερίσματος – κατοικίας του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.), οι οποίοι έχουν παραλάβει αυτά χωρίς οριστικά παραχωρητήρια,

θ) τον υπόχρεο γονέα, για την ακίνητη περιουσία των προστατευόμενων τέκνων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2234/1994, όπως ισχύει. Τέκνο το οποίο έχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος υποβάλλει αυτοτελώς δήλωση στοιχείων ακινήτων.

ι) τον κηδεμόνα, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται,

ια) τον εκτελεστή διαθήκης, για την κληρονομιαία ακίνητη περιουσία για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί,

ιβ) το σύνδικο της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία,

ιγ) το μεσεγγυούχο ακίνητης περιουσίας.

Από το έτος 2011 και επόμενα, για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, υπόχρεος σε δήλωση στοιχείων ακινήτων είναι ο εργολάβος για ακίνητα τα οποία συμφωνήθηκε να μεταβιβασθούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα που αυτός θα υποδείξει, εφόσον έχουν παρέλθει τρία έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν εκμισθωθεί ή χρησιμοποιηθεί με οποιοδήποτε τρόπο εντός των τριών αυτών ετών από τον εργολάβο».

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 όπως ισχύει, πριν από το τελευταίο εδάφιο προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Από το έτος 2011 και για κάθε επόμενο, τα φυσικά πρόσωπα υποχρεούνται να υποβάλλουν τη δήλωση στοιχείων ακινήτων ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. τους, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκλήρωση μέσα σε έντεκα (11) εργάσιμες ημέρες. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής δήλωσης για το ψηφίο 1 ορίζεται η 15^η Φεβρουαρίου του οικείου έτους.

Από το έτος 2011 και για κάθε επόμενο, τα νομικά πρόσωπα υποχρεούνται να υποβάλλουν τη δήλωση στοιχείων ακινήτων ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. τους, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκλήρωση μέσα σε έντεκα (11) εργάσιμες ημέρες. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής δήλωσης για το ψηφίο 1 ορίζεται η 15^η Μαΐου του οικείου έτους».

3. Στο άρθρο 23 του ν. 3427/2005, όπως ισχύει, προστίθενται μετά την παράγραφο 4 νέες παράγραφοι 5, 6, 7, 8, 9 και η παράγραφος 5 του ίδιου άρθρου αναριθμείται σε 10:

«5. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων, τον έλεγχο τους και την εξακρίβωση αυτών που δεν έχουν υποβάλει δηλώσεις είναι ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας του υποχρέου την 1^η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο γεννάται η φορολογική υποχρέωση.

6. Η υποχρέωση του φορολογουμένου για την υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων δεν παραγράφεται.

7. Οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για δίωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση, για παράβαση των κειμένων διατάξεων.

Οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων είναι απόρρητες και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από το φορολογούμενο στον οποίο αφορούν αυτές.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, αποκλειστικά και μόνο:

α) Η χορήγηση στοιχείων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και στους ορκωτούς εκτιμητές για την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στις περιπτώσεις που ορίζονται από το άρθρο 1445 του Αστικού Κώδικα.

β) Η χορήγηση στοιχείων σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς που έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης, παρακολούθησης ή ελέγχου των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και φορείς και προέρχονται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, για την άσκηση αποκλειστικά των παραπάνω αρμοδιοτήτων τους.

γ) Η χορήγηση στοιχείων στα Γραφεία και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου ή την απόκρουση των κατ' αυτού αξιώσεων τρίτων ενώπιον των δικαστηρίων.

δ) Η χορήγηση στοιχείων σε δικαστική αρχή, εάν έχει διαταχθεί προσηκόντως κύρια ανάκριση, προανάκριση ή τουλάχιστον προκαταρκτική εξέταση.

ε) Η χορήγηση στοιχείων των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων του πτωχού στο σύνδικο της πτώχευσης.

Η παραβίαση του φορολογικού απορρήτου της παραγράφου αυτής συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου και ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Οι ευθύνες του προηγούμενου εδαφίου βαρύνουν και τα πρόσωπα, που είναι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία νόμιμα λαμβάνουν γνώση φορολογικών απορρήτων και χρησιμοποιούν αυτά για σκοπό διάφορο εκείνου που ο νόμος επιτρέπει ή τα ανακοινώνουν με κάθε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, σε τρίτους. Τα λοιπά πρόσωπα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες μετά από έγκληση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του αρμόδιου επιθεωρητή προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία και με το πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 4 του ν. 2523/1997, το οποίο επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά την τελεσιδικία της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου.

8. Για τα θέματα τα οποία δεν ορίζονται ρητώς σε λοιπές διατάξεις για τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994, όπως ισχύει.

9. Σε περίπτωση μη υποβολής, εκπρόθεσμης υποβολής ή υποβολής ανακριβούς δήλωσης στοιχείων ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν».

Άρθρο 52 **Περιουσιολόγιο Ακινήτων**

Στο ν. 3427/2005 όπως ισχύει, μετά το άρθρο 23 και πριν από το άρθρο 24, προστίθεται άρθρο 23Α' ως εξής:

«Άρθρο 23Α´ Περιουσιολόγιο Ακινήτων

1. Ως Περιουσιολόγιο Ακινήτων ορίζεται το σύνολο της ακίνητης περιουσίας κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου η οποία αποτελείται από τα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης επί ακινήτων καθώς και το δικαίωμα της αποκλειστικής χρήσης θέσεων στάθμευσης, βοηθητικών χώρων και κολυμβητικών δεξαμενών που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα υπογείου, πυλωτής, δώματος ή ακαλύπτου χώρου οικοδομής των πιο πάνω ακινήτων την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Το Περιουσιολόγιο Ακινήτων προκύπτει από τη μηχανογραφική διαχείριση των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων των ετών 2005 έως 2008 που είχαν υποβληθεί από τα υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα. Έτος δημιουργίας του Περιουσιολογίου Ακινήτων ορίζεται το 2008.

3. Το Περιουσιολόγιο Ακινήτων ενημερώνεται μέσω των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων οι οποίες υποβάλλονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του ν. 3427/2005, όπως ισχύει.

4. Το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου Ακινήτων είναι απόρρητο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, όπως ισχύει.

5. Το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου Ακινήτων διαφυλάσσεται και διατηρείται στο διηνεκές από το Υπουργείο Οικονομικών.

6. Ο Υπουργός Οικονομικών με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσδιορίζει, εγκρίνει και δίνει εντολές για κάθε δαπάνη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, η οποία καταλογίζεται στα έξοδα βεβαίωσης των άμεσων φόρων, όπου από τις διατάξεις που ισχύουν δεν ορίζεται διαφορετικά, και καθορίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και γενικά όσα αφορούν την εκτέλεση των διατάξεων του άρθρου αυτού».

Άρθρο 53 Ολοκλήρωση εκκαθάρισης Ενιαίου Τέλους Ακινήτων έτους 2008

1. Φυσικά πρόσωπα για τα οποία δεν εκδόθηκε εκκαθαριστικό ενιαίου τέλους ακινήτων έτους 2008 έως και την 12^η Απριλίου 2010, ενώ ήταν υπόχρεα σε τέλος σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3634/2008, υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2008 έως και την 14^η Μαΐου 2010, προκειμένου να δηλώσουν την ακίνητη περιουσία τους της 1^{ης} Ιανουαρίου του 2008, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, όπως ισχύει, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται η διαδικασία εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 54

Πρόστιμο Ενιαίου Τέλους Ακινήτων Νομικών Προσώπων

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008 (Φ.Ε.Κ. 9Α') όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 7 του άρθρου 6 του ν. 3763/2009 (Φ.Ε.Κ. 80Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στα νομικά πρόσωπα, τα οποία δεν υπέβαλαν αρχικές δηλώσεις ενιαίου τέλους ακινήτων μετά από παρέλευση τριών μηνών από την καταληκτική προθεσμία υποβολής της δήλωσης, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο που ορίζεται σε χίλια πεντακόσια (1.500,00€) ευρώ. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας στην οποία γίνεται σύντομη περιγραφή της παράβασης και η οποία καταχωρείται και κοινοποιείται αρμοδίως. Σε διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικό συμβιβασμό, το πρόστιμο της παραγράφου αυτής περιορίζεται στο ένα τρίτο (1/3) αυτού. Για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, τη βεβαίωση και την καταβολή του προστίμου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν. Σε περίπτωση αποδεδειγμένης ανυπαρξίας της παράβασης το πρόστιμο διαγράφεται. Η πράξη διαγραφής πρέπει να περιέχει πλήρη και ειδική αιτιολογία για την ανυπαρξία της παράβασης».

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2009.

Άρθρο 55

Μεταβατική Διάταξη

1. Για τις περιπτώσεις που έχει εκδοθεί πράξη επιβολής προστίμου σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ν. 3634/2008, όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 7 του άρθρου 6 του ν. 3763/2009 και ίσχυε πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, τότε:

α) Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί πράξη επιβολής προστίμου και έχει επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικός συμβιβασμός μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, συντάσσεται Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης για ποσό το οποίο προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ποσού που έχει βεβαιωθεί και αυτού που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του παρόντος, σε περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Το ποσό αυτό επιστρέφεται ή συμψηφίζεται, κατά περίπτωση. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις δικαστικού συμβιβασμού σύμφωνα με το άρθρο 71 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994, όπως ισχύει, για υποθέσεις για τις οποίες, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, έχει ασκηθεί προσφυγή και εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό ενώπιον των διοικητικών πρωτοδικείων.

β) Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί πράξη επιβολής προστίμου, δεν έχει επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικός συμβιβασμός και η πράξη επιβολής προστίμου έχει καταστεί οριστική μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, συντάσσεται Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης για ποσό το οποίο προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ποσού που έχει βεβαιωθεί και αυτού που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του παρόντος, σε περίπτωση που δεν επέρχεται διοικητική επίλυση της διαφοράς. Το ποσό αυτό επιστρέφεται ή συμψηφίζεται, κατά περίπτωση.

γ) Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί πράξη επιβολής προστίμου, η οποία δεν έχει καταστεί οριστική μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, χωρίς να έχει βεβαιωθεί το ποσό το οποίο αναγράφεται σε αυτήν, τότε για το ύψος του προστίμου εφαρμόζεται η παράγραφος 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 54 του παρόντος.

2. Το Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης συντάσσεται κατόπιν αίτησης του υποχρέου η οποία υποβάλλεται μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2010.

Άρθρο 56 **Κατάργηση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων**

1. Από το έτος 2010 καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 5 έως και 19 του ν. 3634/2008 όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Οι καταργούμενες διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και μετά την 1η Ιανουαρίου 2010 σε υποθέσεις Ενιαίου Τέλους Ακινήτων, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι την κατάργησή τους. Για τις υποθέσεις αυτές διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 7, του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 10 και των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 3634/2008, όπως ισχύει.

Άρθρο 57 **Ειδικός φόρος επί των ακινήτων**

Η παράγραφος 1 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εταιρείες οι οποίες έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αξίας αυτών, όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 17 του νόμου αυτού.

Υπόχρεα να καταβάλλουν τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων είναι και λοιπά αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εφόσον έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα».

2. Μετά την περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει, προστίθενται περιπτώσεις ε' και στ' ως εξής:

«ε) αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, με τον όρο της αμοιβαιότητας,

στ) αλλοδαπά νομικά πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς».

3. Οι περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύουν, τροποποιούνται ως εξής και προστίθεται μετά την περίπτωση υπό στοιχείο γ εδάφια ως ακολούθως:

«α) ανώνυμες εταιρείες που έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου ή που δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν και με την

προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα,

β) εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα,

γ) προσωπικές εταιρείες, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο, ο οποίος πραγματοποιείται σε εταιρεία, διαπιστωθεί ότι τα δηλωθέντα φυσικά πρόσωπα δεν είναι οι πραγματικοί φορείς της επιχείρησης των ανωτέρω περιπτώσεων υπό στοιχεία α – γ, τότε, από την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης μέχρι και την ολοκλήρωση των διαδικασιών του ελέγχου, δεν παρέχονται από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., για το συγκεκριμένο ακίνητο, τα προβλεπόμενα φορολογικά πιστοποιητικά τα οποία απαιτούνται κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν το ακίνητο αυτό.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των περιπτώσεων α', β', γ' ανήκει σε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα του σύμφωνα με το καταστατικό του σε τρίτη χώρα, απαιτείται, για να χορηγηθεί απαλλαγή, να συντρέχουν για το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου».

5. Στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει, προστίθεται μετά την παράγραφο 6 νέα παράγραφος 7 ως εξής, και η παράγραφος 7 του ίδιου άρθρου αναριθμείται σε 8:

«7. Στις περιπτώσεις γ', ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του παρόντος, καθώς και στην περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ίδιου νόμου η απαλλαγή χορηγείται κατόπιν αίτησης των νομικών προσώπων προς το Υπουργείο Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, ο χρόνος, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη χορήγηση των απαλλαγών».

6. Στο άρθρο 17 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330Α'), όπως ισχύει, προστίθεται μετά την παράγραφο 2 νέες παράγραφοι 3 και 4 ως εξής, και οι παράγραφοι 3, 4, 5, 6 και 7 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται σε 5, 6, 7, 8 και 9 αντίστοιχα:

«3. Υποχρέωση υποβολής δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων έχουν:

α) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα στο φόρο σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 3091/2002.

β) Ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι οποίες έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την αγορά, διαχείριση, επένδυση και εκμετάλλευση ακινήτων.

γ) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων γ', ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του παρόντος καθώς και αυτά της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του ίδιου νόμου.

4. Οι συμβολαιογράφοι οι οποίοι, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 116 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών και Γονικών Παροχών και του άρθρου 14 του α.ν. 1521/1950, αποστέλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. αντίγραφα των συμβολαίων μεταβίβασης ακινήτων με οποιαδήποτε αιτία, οφείλουν, κατά την αποστολή των συμβολαίων στα οποία συμβαλλόμενος είναι αλλοδαπή εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα ή ημεδαπή εταιρεία στην οποία μετέχει αλλοδαπή εταιρεία ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα, να αποστέλλουν δεύτερο αντίγραφο των συμβολαίων αυτών συνοδευόμενο από ειδικό διαβιβαστικό.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών στην οποία θα διαβιβάζονται από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. τα αντίγραφα των πιο πάνω συμβολαίων, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 58 **Μεταβατική διάταξη** **Ειδικός φόρος επί των ακινήτων**

1. Μεταβιβάσεις ακινήτων από επαχθή ή χαριστική αιτία νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που υπόκεινται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων που προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 57 του παρόντος νόμου, εφόσον πραγματοποιηθούν σε φυσικά πρόσωπα μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, απαλλάσσονται από το φόρο υπεραξίας, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2238/1994 όπως ισχύει, τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων, καθώς και από το ήμισυ του φόρου δωρεάς ή μεταβίβασης, που αναλογεί κατά περίπτωση. Εάν το φυσικό πρόσωπο προς το οποίο πραγματοποιείται η μεταβίβαση του προηγούμενου εδαφίου αποδεικνύει ότι είναι πραγματικός κύριος του ακινήτου δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως ισχύουν, υπό την προϋπόθεση ότι κατά το χρόνο κτήσης του ακινήτου από το νομικό πρόσωπο δε θα είχαν εφαρμογή για τον πραγματικό κύριο οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία, λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής και παρατείνεται η προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ

Άρθρο 59 Ενσωμάτωση Οδηγίας 2008/117/ΕΚ

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 16 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με το ν.2859/2000), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Κατ' εξαίρεση, ο φόρος γίνεται απαιτητός:
α) κατά το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, με εξαίρεση τις παροχές υπηρεσιών οι οποίες φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14,
β) προκειμένου για παροχή υπηρεσιών, κατά το χρόνο έκδοσης του φορολογικού στοιχείου, όταν αυτό εκδίδεται σε χρόνο προγενέστερο της παροχής των υπηρεσιών,
γ) κατά το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου και το αργότερο τη 15η του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο γεννήθηκε η φορολογική υποχρέωση, προκειμένου για παραδόσεις αγαθών που απαλλάσσονται από το φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 28,
δ) κατά το χρόνο είσπραξης της προκαταβολής που πραγματοποιείται πριν την παράδοση αγαθών σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 28 ή την ολοκλήρωση της παροχής των υπηρεσιών οι οποίες φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14,
ε) κατά το χρόνο που έχει συμφωνηθεί η καταβολή κάθε δόσης σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών, για τις οποίες η αντιπαροχή καταβάλλεται περιοδικά,
στ) κατά τη λήξη κάθε ημερολογιακού έτους, προκειμένου για υπηρεσίες οι οποίες φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14, εφόσον πρόκειται για υπηρεσίες που παρέχονται συνεχώς και η παροχή τους συνεχίζεται και μετά τη λήξη του ημερολογιακού έτους και δεν έχουν οριστεί ή πραγματοποιηθεί τμηματικές καταβολές έναντι λογαριασμού ή πληρωμές στη διάρκεια της περιόδου παροχής των,
ζ) κατά το χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής, στην περίπτωση παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται ύστερα από επιταγή δημόσιας αρχής ή στο όνομά της ή σε εκτέλεση νόμου.»
2. Προστίθεται νέα παράγραφος 5.γ. στο άρθρο 36 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με το ν.2859/2000) ως εξής:
«5.γ. Οι πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 5, 5.α. και 5.β. καταχωρούνται στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες την ημερολογιακή περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας ο φόρος καθίσταται απαιτητός, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 και 18 και στην περίπτωση μείωσης της φορολογητέας αξίας μετά την πραγματοποίηση της πράξης, την ημερολογιακή περίοδο που πραγματοποιείται η μείωση.»
3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από **1.1.2010**.

Άρθρο 60
Ενσωμάτωση άρθρου 3 της οδηγίας 2008/8/ΕΚ

1. Η παράγραφος 8 του άρθρου 14 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με το ν.2859/2000), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«8. Δικαίωμα πρόσβασης σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές και παρόμοιες εκδηλώσεις προς υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα
Ο τόπος παροχής υπηρεσιών που αφορούν το δικαίωμα πρόσβασης σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες εκδηλώσεις, όπως οι εμπορικές και άλλες εκθέσεις, καθώς και παρεπόμενων υπηρεσιών σχετικά με την πρόσβαση, που παρέχονται σε υποκείμενους στο φόρο:
α) Είναι το εσωτερικό της χώρας, εφόσον οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας.
β) Δεν είναι το εσωτερικό της χώρας, εφόσον οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται εκτός του εσωτερικού της χώρας.»
2. Στο άρθρο 14 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται νέα παράγραφος 8.α, ως εξής:
«8.α. Παροχή πολιτιστικών, καλλιτεχνικών, αθλητικών, επιστημονικών, εκπαιδευτικών, ψυχαγωγικών και παρόμοιων υπηρεσιών προς μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα
Ο τόπος παροχής υπηρεσιών οι οποίες αφορούν πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές ή παρόμοιες δραστηριότητες, όπως εμπορικές και άλλες εκθέσεις, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών των διοργανωτών τέτοιων δραστηριοτήτων, καθώς και της παροχής παρεπόμενων προς τις υπηρεσίες αυτές υπηρεσιών που παρέχονται σε μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα:
α) Είναι το εσωτερικό της χώρας, εφόσον οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας.
β) Δεν είναι το εσωτερικό της χώρας, εφόσον οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται εκτός του εσωτερικού της χώρας.»
3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από **1.1.2011**.

Άρθρο 61
Εναρμόνιση διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ στις διατάξεις της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 27 του ν.3492/2006 (ΦΕΚ 210/Α') αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Για υπηρεσίες οδικής βοήθειας που εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτωσης ιθ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ και παρασχέθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, δεν οφείλεται φόρος προστιθέμενης αξίας. Τυχόν καταβληθέντα ποσά επιστρέφονται και τυχόν βεβαιωθέντα ποσά διαγράφονται, με την προϋπόθεση ότι η επιστροφή δεν συνεπάγεται τον αδικαιολόγητο πλουτισμό του αιτούντος.»
2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 19 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται, ως εξής:
«8. Στην παράδοση εφημερίδων και περιοδικών που ενεργούν οι εκδοτικές και εισαγωγικές επιχειρήσεις, καθώς και οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν

ενδοκοινοτικές αποκτήσεις, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η τιμή λιανικής πώλησης αυτών χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας.

Οι υποκείμενοι που μεσολαβούν στη διάθεση αυτών στο κοινό δεν επιβαρύνουν με φόρο την παράδοση αυτή, έχουν όμως δικαίωμα έκπτωσης του φόρου που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 30.»

3. Η περίπτωση λβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ καταργείται.

Άρθρο 62 **Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ**

1. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με το ν.2859/2000), όπως ισχύει, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:
«Το 0,5 της μονάδας στρογγυλοποιείται στην ανώτερη ακέραια μονάδα.»
Η παρούσα διάταξη ισχύει από 15.3.2010.
2. Η περίπτωση δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 22 αντικαθίσταται, ως εξής:
«δ) η παροχή υπηρεσιών νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης και διάγνωσης, καθώς και οι στενά συνδεδεμένες με αυτές παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που ενεργούνται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Με τις υπηρεσίες αυτές εξομοιώνονται και οι υπηρεσίες που παρέχονται στις εγκαταστάσεις θεραπευτικών λουτρών και ιαματικών πηγών.
Η εν λόγω απαλλαγή ισχύει και για λοιπούς οργανισμούς, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οργανισμοί:
i. δεν έχουν ως σκοπό τη συστηματική επιδίωξη του κέρδους, τα ενδεχόμενα δε κέρδη τους δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να διανέμονται, αλλά να διατίθενται για τη διατήρηση ή τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών,
ii. η διοίκηση και διαχείριση των εν λόγω οργανισμών πρέπει να ασκείται από πρόσωπα που δεν έχουν, είτε αυτά τα ίδια είτε μέσω τρίτων προσώπων, άμεσο ή έμμεσο συμφέρον από τα αποτελέσματα της εκμετάλλευσης των σχετικών δραστηριοτήτων,
iii. οι απαλλαγές δεν πρέπει να δημιουργούν κίνδυνο στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού.»
3. Η περίπτωση ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 22 αντικαθίσταται ως εξής:
«ε) οι παροχές ιατρικής περίθαλψης, οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της άσκησης ιατρικών επαγγελματιών, καθώς και οι παροχές υπηρεσιών από ψυχολόγους, μαίες, νοσοκόμους και φυσικοθεραπευτές,»
4. Η περίπτωση ια) της παραγράφου 1 του άρθρου 22 καταργείται.
5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Με την επιφύλαξη των σχετικών με την παραγραφή διατάξεων ο φόρος επιστρέφεται εφόσον:
α) καταβλήθηκε στο δημόσιο εξ' αρχής αχρεώστητα ή
β) το αχρεώστητο προκύπτει από επιγενόμενο λόγο στις κάτωθι περιπτώσεις:
i) είναι αδύνατο να μεταφερθεί για έκπτωση σε επόμενη διαχειριστική περίοδο ή σε περίπτωση μεταφοράς του για έκπτωση, η έκπτωση αυτή δεν κατέστη δυνατή ή
ii) αφορά πράξεις, που προβλέπουν οι διατάξεις των περιπτώσεων α',β',γ',δ',ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 30, καθώς και πράξεις για τις οποίες με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών προβλέπεται αναστολή

καταβολής του φόρου ή οφείλεται σε διαφορά συντελεστών εκροών- εισροών ή, iii) αφορά αγαθά επένδυσης, που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 33.»

6. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με το ν.2859/2000), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) να υποβάλλει ανακεφαλαιωτικό πίνακα για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιεί μετά την 1.1.1996, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 11 και του άρθρου 12, καθώς και για τις αποκτήσεις που πραγματοποιεί και αποδεικνύει ότι έγιναν με σκοπό την μεταγενέστερη παράδοση εντός άλλου κράτους – μέλους, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 15.»

7. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με το ν.2859/2000) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) να υποβάλλουν τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα που προβλέπεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5 και τη δήλωση που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της ίδιας παραγράφου και να εφαρμόζουν όσα προβλέπονται στην περίπτωση β' αυτής.»

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 ισχύουν από **1.1.2010**

9. Στο άρθρο 39 του Κώδικα ΦΠΑ προστίθεται παράγραφος 9.α, ως εξής:

«9.α. Οι επιχειρήσεις της παραγράφου 1 μπορούν με δήλωσή τους να μετατάσσονται, από την έναρξη ημερολογιακού μήνα κατά τη διάρκεια του έτους, από το ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου στο κανονικό καθεστώς. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν από την παρέλευση πενταετίας, από την επόμενη της μετάταξης διαχειριστική περίοδο.

Σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικής ή προαιρετικής μετάταξης κατά τη διάρκεια του έτους, τα ακαθάριστα έσοδα κατά την τελευταία πριν από την αλλαγή της κατηγορίας των βιβλίων φορολογική περίοδο, ή μέρος αυτής, βρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα κατά την περίοδο αυτή εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα, μειωμένα κατά την αξία των αγαθών που εμφανίζονται στην απογραφή που συντάσσεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά. Σε περίπτωση μη σύνταξης απογραφής, αυτή λογίζεται ως μηδενική.»

10. Η παράγραφος 10 του άρθρου 39 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000), όπως ισχύει, αντικαθίσταται, ως εξής:

«10. Αν μία επιχείρηση μετατάσσεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά από ένα καθεστώς σε άλλο, κατά την έναρξη διαχειριστικής περιόδου, τα αποθέματα των εμπορεύσιμων αγαθών, τα οποία υπάρχουν την τελευταία ημέρα της διαχειριστικής περιόδου που προηγείται του χρόνου της μετάταξης απογράφονται, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, κατά συντελεστή φόρου που ισχύει την τελευταία ημέρα της διαχειριστικής περιόδου που προηγείται της μετάταξης και αποτιμώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και:

α) Αν η μετάταξη της επιχείρησης γίνεται από τις απαλλασσόμενες ή από το ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων στο κανονικό, τα ακαθάριστα έσοδα κατά την τελευταία πριν από την αλλαγή της κατηγορίας των βιβλίων διαχειριστική περίοδο βρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα κατά την περίοδο αυτήν εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα, μειωμένα κατά την αξία των αγαθών που εμφανίζονται στην απογραφή έναρξης της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία έγινε η αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων, με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου που επιβάρυνε τα αποθέματα, μόνο στην περίπτωση που

η επιχείρηση μετατάσσεται από το καθεστώς των απαλλασσόμενων επιχειρήσεων,

β) Αν η επιχείρηση μετατάσσεται από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων ή στις απαλλασσόμενες, τα ακαθάριστα έσοδα κατά τη νέα διαχειριστική περίοδο, βρίσκονται με βάση την αξία των αγορασθέντων κατά την περίοδο αυτή εμπορεύσιμων αγαθών ή παραχθέντων έτοιμων προϊόντων, η οποία προσαυξάνεται με την αξία που εμφανίζεται στην απογραφή, με υποχρέωση καταβολής του φόρου που επιβάρυνε τα αποθέματα, μόνο στην περίπτωση που μετατάσσεται στο καθεστώς των απαλλασσόμενων επιχειρήσεων.

Σε περίπτωση μη σύνταξης απογραφής, αυτή λογίζεται ως μηδενική.»

- 11.** Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 39 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), όπως ισχύει, αντικαθίσταται, ως εξής:

«Για τα απογραφόμενα αγαθά που προβλέπουν οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 9α, 10 και της παραγράφου αυτής, υποβάλλεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη μετάταξη δήλωση που περιλαμβάνει την αξία των αποθεμάτων κατά συντελεστή φόρου και το φόρο που αναλογεί.»

- 12.** Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η επιστροφή του φόρου ενεργείται από το δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή 11%, στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος IV του παρόντος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, εκτός των αγροτών που υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου.»

Η παρούσα παράγραφος ισχύει για πωλήσεις αγροτικών προϊόντων και παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από 1.1.2009 και εφεξής.

- 13.** Οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 41 αντικαθίστανται, ως εξής:

«3. Οι διατάξεις των άρθρων 30, 31, 32, 36 και 38 δεν εφαρμόζονται για τους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου αυτού.

4. Οι αγρότες που παραδίδουν προϊόντα παραγωγής τους από λαϊκές αγορές ή πλανοδίως, εντάσσονται υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς του φόρου για το σύνολο της δραστηριότητάς τους, από την ημερομηνία κατά την οποία θα εφαρμοστεί η τήρηση βιβλίου εσόδων εξόδων στους πωλητές αγροτικών προϊόντων σε λαϊκές αγορές ή πλανοδίως.

Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στους αγρότες που:

α) παραδίδουν προϊόντα παραγωγής τους από δικό τους κατάστημα, καθώς και οι αγρότες που πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις των προϊόντων τους σε άλλο κράτος μέλος,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σ' αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία δεύτερης ή ανώτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Οι αγρότες που εμπίπτουν στις περιπτώσεις α) και β) του προηγούμενου

εδαφίου εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς του φόρου για τις δραστηριότητες αυτές και υποχρεούνται στην έκδοση ειδικού στοιχείου που περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα, την ποιότητα και την κανονική αξία των αγαθών που παραδίδονται από την αγροτική εκμετάλλευση στην εμπορική δραστηριότητα.

5. Οι αγρότες που εμπíπτουν στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 υποβάλλουν δήλωση έναρξης ή μεταβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 36 και εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 8, 9, 10, και 12 του παρόντος.

6. Αγρότες της παραγράφου 4, μπορούν να μεταταχθούν στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, από το χρόνο που έπαυσαν να ισχύουν οι προϋποθέσεις που τίθενται από την ίδια παράγραφο, υποβάλλοντας δήλωση μεταβολής σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 36 και εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 8, 9, 11 και 12 του παρόντος.»

14. Το άρθρο 57 του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η κοινοποίηση των πράξεων που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 49 και 50 του παρόντος δεν μπορεί να γίνει ύστερα από πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης ή της έκτακτης δήλωσης στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής ή η προθεσμία για την υποβολή αίτησης επιστροφής από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41. Μετά την πάροδο της πενταετίας παραγράφεται το δικαίωμα του δημοσίου για την επιβολή του φόρου.

2. Κατ' εξαίρεση από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να κοινοποιηθεί πράξη και μετά την πάροδο πενταετίας, όχι όμως και μετά την πάροδο δεκαετίας εφόσον:

α) δεν υποβλήθηκε εκκαθαριστική δήλωση ή έκτακτη στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής

β) η μη άσκηση του δικαιώματος του δημοσίου για την επιβολή του φόρου, εν όλω ή εν μέρει, οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη από πρόθεση του υπόχρεου στο φόρο με σύμπραξη του αρμόδιου φορολογικού οργάνου,

γ) αφορά συμπληρωματική πράξη που προβλέπει η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 49.

3. Σε περίπτωση υποβολής εκπροθέσμως της εκκαθαριστικής δήλωσης ή της κατά τα παραπάνω έκτακτης δήλωσης, το δικαίωμα του δημοσίου για την κοινοποίηση των πράξεων των άρθρων 49 και 50 παρατείνεται ή αναβιώνει αναλόγως, ώστε ο υπολειπόμενος χρόνος για την παραγραφή του δικαιώματος του δημοσίου προς επιβολή φόρου να μην είναι μικρότερος των τριών ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου υποβλήθηκε η δήλωση.

4. Χρέη προς το δημόσιο, βεβαιωθέντα ή βεβαιούμενα με οποιονδήποτε τρόπο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, παραγράφονται μετά δεκαετία από τη λήξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου κατέστησαν ληξιπρόθεσμα.

5. Η κατά του δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή του φόρου παραγράφεται μετά τρία έτη από την ημερομηνία εμπροθέσμου υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης που αφορά τη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας γεννήθηκε το δικαίωμα έκπτωσης αυτού, ή μετά τρία έτη από την ημερομηνία εμπροθέσμου υποβολής της έκτακτης δήλωσης στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής. Σε περίπτωση μη υποβολής ή

υποβολής των ανωτέρω δηλώσεων εκπροθέσμως, η κατά του δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή φόρου, παραγράφεται μετά τρία έτη από την ημερομηνία που οι δηλώσεις αυτές όφειλαν να είχαν υποβληθεί εμπροθέσμως.

Η αξίωση κατά του δημοσίου προς επιστροφή φόρου, αναβιώνει από της κοινοποιήσεως πράξεως προσδιορισμού του φόρου, για ίσο χρόνο, εφ' όσον έχει υποβληθεί αίτημα προς επιστροφή πριν το χρόνο παραγραφής της αξίωσης και συμπληρώθηκε ο χρόνος παραγραφής, χωρίς να ικανοποιηθεί ή να απορριφθεί αιτιολογημένα το αίτημα από υπαιτιότητα του δημοσίου.

Ως προς τα λοιπά θέματα εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού όπως εκάστοτε ισχύουν.

Η μη ικανοποίηση του αιτήματος επιστροφής ή η μη αιτιολογημένη απόρριψη αυτού εγγράφως πριν την συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής, αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.»

15. Ο τίτλος του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:
«ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ (2^ο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 21)»
16. Η παράγραφος 55 του κεφαλαίου Α. Αγαθά του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίσταται ως εξής:
«55. Ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716), το φυσικό αέριο (Δ.Κ. 2711), καθώς και θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση).»
17. Καταργείται η παράγραφος 7 του Κεφαλαίου Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III του Κώδικα ΦΠΑ, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), όπως ισχύει.
18. Οι τίτλοι των Κεφαλαίων Α', Β' και Γ' του Παραρτήματος IV του Κώδικα ΦΠΑ αντικαθίστανται ως εξής:
«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΑΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ»
19. Ο τίτλος που προηγείται του σημείου 4 του Κεφαλαίου Β' του Παραρτήματος IV του Κώδικα ΦΠΑ καταργείται.

Άρθρο 63

Κατάργηση τμηματικής καταβολής ΦΠΑ

1. Το άρθρο 1 της από 16.9.2009 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 181/Α'), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3814/12.1.2010 (ΦΕΚ 3/Α') καταργείται.
2. Η παράγραφος 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3814/12.1.2010 (ΦΕΚ 3/Α') καταργείται.
3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 ισχύουν για πράξεις που πραγματοποιούνται από 1.1.2011 και εφεξής.

Άρθρο 64

Ειδικός Φόρος Ιδιωτικών Πλοίων Αναψυχής

1. Ο τίτλος του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 (ΦΕΚ Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής: «Ειδικός φόρος ιδιωτικών πλοίων αναψυχής».
2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επιβάλλεται ειδικός φόρος υπέρ του Δημοσίου με την ονομασία «ειδικός φόρος ιδιωτικών πλοίων αναψυχής», ο οποίος βαρύνει όλα τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής, όπως αυτά ορίζονται με το άρθρο 1 του ν. 2743/1999 (ΦΕΚ Α' 211), τα οποία ευρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια, είναι νηολογημένα σε ελληνικό ή αλλοδαπό νηολόγιο και είναι εφοδιασμένα με δελτίο Κίνησης Πλοίου Αναψυχής (ΔΕ.Κ.ΠΑ.) ή δελτίο Κίνησης θαλαμηγού (TRANSIT LOG BOOK) ή άλλο ανάλογο έγγραφο. Ο ειδικός φόρος επιβάλλεται επί των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής μόνον εφόσον παραμένουν στην Ελληνική Επικράτεια για συνολικό χρονικό διάστημα άνω των εξήντα (60) ημερών στη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Ειδικά για το πρώτο έτος εφαρμογής του νόμου, το ως άνω διάστημα των εξήντα (60) ημερών θα πρέπει να συμπληρωθεί από 1.1.2009 έως 30.9.2009.».
3. Τα δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια της παραγράφου 3, το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 καταργούνται.
4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ειδικά για το πρώτο έτος εφαρμογής, ο χρόνος καταβολής θα προσδιοριστεί με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 9».
5. Το έκτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

« Επί ανακριβούς δήλωσης των στοιχείων του ιδιωτικού πλοίου αναψυχής, όπως μήκος, κατηγορία (επαγγελματικό), είδος (μηχανοκίνητο - ιστιοφόρο - παραδοσιακό), σημαία (ελληνική - ξένη), ταυτότητα κυρίου ή κατόχου φυσικού ή νομικού προσώπου και ΑΦΜ, επιβάλλεται από την αρμόδια, κατά τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρούσας παραγράφου, Δ.Ο.Υ. πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του ειδικού φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφευγε λόγω της ανακρίβειας, για κάθε μήνα καθυστέρησης».
6. Η παράγραφος 9 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 καταργείται και αναριθμείται ως παράγραφος 9, η παράγραφος 10 του ίδιου άρθρου.
7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, δύναται να καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, ο τρόπος απόδειξης της καταβολής του φόρου, ο χρόνος καταβολής κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου».
8. Στην παράγραφο 9 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009 προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Εφόσον, από τα τηρούμενα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2743/1999 Μητρώο και Αρχείο επαγγελματικών πλοίων αναψυχής,

διαπιστωθεί ότι, δεν συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις διατηρήσεως της εγγραφής τους σε αυτά, ανακαλείται η άδεια των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, το πλοίο διαγράφεται από το Μητρώο και επιβάλλεται ο ειδικός φόρος που ορίζεται στις προηγούμενες διατάξεις του άρθρου αυτού».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 65 Διευκολύνσεις Τμηματικής Καταβολής

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του ν. 2648/1998 – ΦΕΚ 238 Α καταργείται.
2. Το άρθρο 14 του ν. 2648/1998 – ΦΕΚ 238 Α αντικαθίσταται ως ακολούθως:
« Άρθρο 14
Αρμόδια Όργανα
1. Αρμόδια όργανα για τη χορήγηση των διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής είναι:
α) ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου, για βασική βεβαιωμένη οφειλή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ,
β) επιτροπή, που συγκροτείται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου, ως πρόεδρο και μέλη το νόμιμο αναπληρωτή του και τον προϊστάμενο του δικαστικού τμήματος ή του αντίστοιχου γραφείου, για βασική βεβαιωμένη οφειλή που υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, και μέχρι τις οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ.
Γραμματέας ορίζεται από τον πρόεδρο της επιτροπής ένας από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας,
γ) Ο Υπουργός Οικονομικών, μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής του επόμενου άρθρου για βασική βεβαιωμένη οφειλή, που υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ.
2. Αρμόδια όργανα για επανεξέταση αιτήματος αύξησης του αριθμού των δόσεων, λόγω αντικειμενικής οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη, είναι:
α) η επιτροπή της περίπτωσης β της παραγράφου 1 για βασική βεβαιωμένη οφειλή μέχρι του ποσού των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ και β) ο Υπουργός Οικονομικών, μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής του επόμενου άρθρου, για βασική βεβαιωμένη οφειλή άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ.
3. Τα ανωτέρω όργανα δύναται να χορηγούν άπαξ αναστολή πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε μηνών, εφόσον ο οφειλέτης αντιμετωπίζει αποδεδειγμένα πρόσκαιρη οικονομική αδυναμία καταβολής οποιουδήποτε ποσού της οφειλής του.
Η χορήγηση της ανωτέρω αναστολής πληρωμής παρέχει αποκλειστικά και μόνο στον αιτούντα τα ευεργετήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 19 και το Δημόσιο διατηρεί τα δικαιώματα του άρθρου 20 του παρόντος, καθώς και το δικαίωμα επιβολής κατάσχεσης στα χέρια τρίτων. Η ανωτέρω αναστολή δεν χορηγείται κατά τη διάρκεια ισχύουσας διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής.

Με την απόφαση χορήγησης αναστολής πληρωμής αναστέλλεται ο χρόνος παραγραφής των χρεών κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 87 του ν. 2362/95 (ΦΕΚ 247 Α) καθώς και στις διατάξεις του άρθρου 88 του ίδιου νόμου, οι οποίες εφαρμόζονται αναλογικά.

4. Ως βασική οφειλή, για τον προσδιορισμό του αρμόδιου οργάνου εξέτασης του αιτήματος διευκόλυνσης ή αναστολής, θεωρείται το σύνολο των βεβαιωμένων οφειλών όπως αυτό διαμορφώνεται την ημέρα υποβολής της αίτησης χωρίς τις προσαυξήσεις του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974-ΦΕΚ 90 Α' (Κ.Ε.Δ.Ε)».

3. Το άρθρο 18 του ν. 2648/1998 – ΦΕΚ 238 Α αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Άρθρο 18

Προϋποθέσεις εξέτασης αιτήματος διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής-Περιορισμοί - Επανεξέταση

1. Για την εξέταση των προϋποθέσεων χορήγησης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής απαιτούνται: α) η υποβολή αίτησης εκ μέρους του οφειλέτη ή συνυποχρέου προσώπου, β) η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου σε ποσοστό πέντε τοις χιλίοις (5%) επί της βασικής οφειλής για την οποία ζητείται η διευκόλυνση, που δεν μπορεί να υπερβεί τα χίλια (1.000) ευρώ.

2. Εφόσον, κατά την υποβολή της αίτησης, υφίστανται στην ίδια οφειλή, για την οποία ζητείται η διευκόλυνση, και μη ληξιπρόθεσμες δόσεις αυτής, το ποσό αυτών περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στην απόφαση της διευκόλυνσης, οπότε στις δόσεις που προκύπτουν από το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας των κριτηρίων του οφειλέτη, προστίθεται ο αριθμός των δόσεων που δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Αν υπάρχουν δύο ή περισσότερες οφειλές με μη ληξιπρόθεσμες δόσεις, προστίθεται ο αριθμός των δόσεων της οφειλής με τις περισσότερες μη ληξιπρόθεσμες δόσεις, πλην όμως, ο συνολικός αριθμός των δόσεων της διευκόλυνσης δεν μπορεί να υπερβεί τις σαράντα οκτώ (48). Για οφειλές που η περιοδικότητα καταβολής των κατά νόμο δόσεων είναι μεγαλύτερη του μήνα, οι μη ληξιπρόθεσμες δόσεις αυτών, περιλαμβάνονται στη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, εφόσον ζητηθεί από τον οφειλέτη.

3. Για την ίδια οφειλή επιτρέπεται η χορήγηση μέχρι τριών διευκολύνσεων κατ' ανώτατο όριο ανεξάρτητα αν η αίτηση υποβάλλεται από τον οφειλέτη ή συνυπόχρεο πρόσωπο και οι δόσεις αυτών καθορίζονται ως ακολούθως:

α) ο αριθμός των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής καθορίζεται με βάση το άθροισμα των συντελεστών αξιολόγησης των κριτηρίων του άρθρου 17 του παρόντος,

β) η δεύτερη διευκόλυνση μπορεί να χορηγηθεί μετά την απώλεια της πρώτης, και ο αριθμός των δόσεων αυτής καθορίζεται με την ίδια ως άνω διαδικασία, με τον περιορισμό ότι η πρώτη δόση αυτής θα είναι τουλάχιστον ίση με ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της οφειλής για την οποία ζητήθηκε η δεύτερη διευκόλυνση,

γ) η τρίτη διευκόλυνση μπορεί να χορηγηθεί μετά την απώλεια της δεύτερης, εφόσον όμως κατατεθεί εγγύηση με την οποία θα διασφαλίζεται η πληρωμή των δόσεων αυτής, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού, οι οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνουν τον εναπομείναντα αριθμό των δόσεων της δεύτερης διευκόλυνσης και με τον περιορισμό ότι η πρώτη δόση αυτής θα είναι τουλάχιστον ίση με

ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της οφειλής για την οποία ζητήθηκε η τρίτη διευκόλυνση.

4. Σε κάθε περίπτωση χορήγησης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής για αναστολή μέτρου είσπραξης ή για χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας, μπορεί να τίθεται αυξημένο ποσό πρώτης δόσης, κατά την κρίση του οργάνου που τη χορηγεί πέραν των όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

5. Ο οφειλέτης εκπίπτει του ευεργετήματος της διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εφόσον δεν πληρώσει τρεις συνεχείς μηνιαίες δόσεις αυτής. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση μη καταβολής της προτελευταίας ή της τελευταίας δόσης της διευκόλυνσης, εφόσον παρέλθει αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

6. Ο οφειλέτης, ο οποίος αδυνατεί αντικειμενικά να ανταποκριθεί στις δόσεις της πρώτης διευκόλυνσης που του χορηγήθηκε, μπορεί να υποβάλει άπαξ αίτηση επανεξέτασης για αύξηση του αριθμού των δόσεων αυτής. Η αίτηση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου, όπου είναι βεβαιωμένη η οφειλή, μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία της τελευταίας εμπρόθεσμης καταβολής δόσης της διευκόλυνσης, της οποίας ζητείται η επανεξέταση και συνοδεύεται από τα στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται η αντικειμενική αδυναμία συμμόρφωσης του οφειλέτη στη διευκόλυνση αυτή.

7. Ο αριθμός των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης, της οποίας ζητήθηκε η επανεξέταση, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου, να αυξηθεί μέχρι του τριπλασίου, κατ' ανώτατο όριο, του αθροίσματος των συντελεστών αξιολόγησης των κριτηρίων του άρθρου 17, αλλά ο συνολικός αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να υπερβεί τις σαράντα οκτώ (48). Κατά την εκτέλεση της απόφασης, επί αιτήματος επανεξέτασης πρώτης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, που έγινε δεκτό, αφαιρείται ο αριθμός των δόσεων που έχουν ήδη καταβληθεί και το ποσό της νέας δόσης καθορίζεται επί του εναπομείναντος ανείσπρακτου υπολοίπου, η απόφαση δε αυτή θεωρείται συνέχεια της πρώτης διευκόλυνσης. Υποβολή δεύτερης αίτησης επανεξέτασης πρώτης διευκόλυνσης συγκεκριμένης οφειλής απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Επίσης απορρίπτεται, ως απαράδεκτη, αίτηση επανεξέτασης δεύτερης ή τρίτης διευκόλυνσης.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για οφειλές από παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους, καθώς και για οφειλές από φόρο εισοδήματος που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών ή νομικών προσώπων για το τρέχον, κάθε φορά, οικονομικό έτος, εκτός αν ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης επανεξέτασης κατατεθεί εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος, η οποία θα καταπίπτει υπέρ του δημοσίου για την εξόφληση του συνόλου του οφειλόμενου ποσού της διευκόλυνσης σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής μίας δόσης αυτής.».

4. Το άρθρο 19 του ν. 2648/1998 – ΦΕΚ 238 Α αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Άρθρο 19

Ευεργετήματα του οφειλέτη

1. Η χορήγηση διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής και η συμμόρφωση σε αυτή παρέχει στον οφειλέτη τα ακόλουθα ευεργετήματα:

α) Καθιστά τον οφειλέτη και τους κατά οποιονδήποτε τρόπο συνυποχρέους, περιλαμβανομένων και των εγγυητών, ενήμερους για τα χρέη προς το

Δημόσιο και χορηγείται σε αυτούς αποδεικτικό ενημερότητας για κάθε χρήση, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταβληθεί όλες οι δόσεις της διευκόλυνσης μέχρι την ημερομηνία χορήγησης του αποδεικτικού και δεν υφίστανται άλλες δεσμεύσεις χορήγησης του, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου.

β) Αναστέλλει τη λήψη ή την εκτέλεση κάθε μέτρου σε βάρος του οφειλέτη, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου ή άλλων ειδικών διατάξεων.

γ) Αναστέλλει την εκτέλεση του μέτρου που προβλέπεται από το άρθρο 7 του ν. 2120/1993 (ΦΕΚ 24 Α'), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παράγραφος 3 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α').

δ) Αναστέλλονται οι διαδικασίες κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α') όπως ισχύει σήμερα, καθώς και της παραγράφου 10 του άρθρου 22 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α').

2. Ο οφειλέτης που είναι απόλυτα συνεπής στην καταβολή των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής απαλλάσσεται της πληρωμής:

α) ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν το ποσό της κάθε δόσης της διευκόλυνσης από την ημέρα χορήγησης αυτής και μετά,

β) του συνόλου των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν την τελευταία δόση της διευκόλυνσης, που δεν μπορεί να υπερβαίνουν το σαράντα τοις εκατό (40%) των συνολικών προσαυξήσεων της οφειλής.

3. Ειδικά ο οφειλέτης που ταυτόχρονα με τη χορήγηση οιασδήποτε διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής καταθέτει εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένου στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος, η οποία θα καταπίπτει υπέρ του δημοσίου για την εξόφληση του συνόλου του οφειλόμενου υπολοίπου ποσού της διευκόλυνσης σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής μίας δόσης αυτής, απαλλάσσεται της πληρωμής των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν το ποσό όλων των δόσεων της διευκόλυνσης από την ημέρα χορήγησης αυτής και μετά. Εφόσον, στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για την πρώτη διευκόλυνση εφαρμόζονται ταυτόχρονα και οι διατάξεις της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

4. Σε περίπτωση αιτήματος εφάπαξ εξόφλησης του συνόλου των ληξιπροθέσμων οφειλών, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί την ημέρα υποβολής της αίτησης και πληρωμής αυτών, εκπίπτει ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν στο ποσό αυτό. Στην εφάπαξ εξόφληση, ως ανωτέρω, περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, για τις υπόλοιπες οφειλόμενες δόσεις αυτής.

Οι διατάξεις των ανωτέρω εδαφίων, ισχύουν και στην περίπτωση απευθείας εξόφλησης της οφειλής, μέσω δανείου από αναγνωρισμένο στην Ελλάδα πιστωτικό ίδρυμα, το προϊόν του οποίου μεταφέρεται στην αρμόδια υπηρεσία, με τραπεζική επιταγή που εκδίδεται σε διαταγή της.

Από τις διατάξεις της παρούσης παραγράφου εξαιρούνται οφειλές υπέρ ξένων κρατών καθώς και οφειλές που από ειδικές διατάξεις δεν επιτρέπεται απαλλαγή από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.».

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 66

Μεταβατική Διάταξη Καταβολής Εφάπαξ Ληξιπρόθεσμων Οφειλών

1. Οφειλές προς το Δημόσιο, βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ) και τα Τελωνεία, καθώς και οφειλές υπέρ τρίτων που εισπράττονται μέσω των Δ.Ο.Υ, οι οποίες κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 356/1974 ΦΕΚ 90 Α (Κ.Ε.Δ.Ε.), μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2009, εφόσον εξοφληθούν στο σύνολό τους εφάπαξ μέχρι και τις 29 Απριλίου 2010, απαλλάσσονται κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν.
2. Ο οφειλέτης δύναται να επιλέξει και την εφάπαξ εξόφληση, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, του συνόλου μεμονωμένης εγγραφής ή εγγραφών οφειλών του, με απαλλαγή ποσοστού εξήντα τοις εκατό (60%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν με την προϋπόθεση, ότι το ύψος της υπό εξόφλησης βεβαιωμένης και ληξιπρόθεσμης βασικής οφειλής θα είναι τουλάχιστο ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ληξιπρόθεσμης βασικής οφειλής του.
3. Στις ανωτέρω διατάξεις και με τις ίδιες προϋποθέσεις υπάγονται, μόνο εάν *ζητηθεί από τον οφειλέτη* :
  - α) οι οφειλές που τελούν σε αναστολή είσπραξης,
  - β) οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής κατά τις διατάξεις των άρθρων 13-21 ν. 2648/98 ΦΕΚ 238 Α, όπως ισχύουν, καθώς και οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε οποιαδήποτε ρύθμιση, που τηρείται κατά την υποβολή του αιτήματος.
4. Δεν υπάγονται στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου, ακόμη και αν ζητηθεί από τον οφειλέτη, οφειλές υπέρ ξένων κρατών καθώς και οφειλές που από ειδικές διατάξεις δεν επιτρέπεται απαλλαγή από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία κατάθεσής του στη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 67

Αναγκαστική Είσπραξη Οφειλών

1. Το άρθρο 33 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων ν.δ. 356/1974 – ΦΕΚ 90 Α αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«Άρθρο 33

Συνέπειες μη υποβολής δήλωσης

Εάν ο τρίτος δεν προβεί σε δήλωση ή προβεί εκπρόθεσμα ή χωρίς την τήρηση του τύπου που προβλέπεται από το άρθρο 32 του παρόντος, λογίζεται οφειλέτης του Δημοσίου για το σύνολο της απαίτησης, για την οποία επιβλήθηκε η κατάσχεση, εκτός αν αυτός αποδείξει ότι δεν οφείλει στον καθού ή ότι η οφειλή του είναι μικρότερη από την απαίτηση του

Δημοσίου, οπότε απαλλάσσεται ή ευθύνεται μέχρι του ύψους της οφειλής του, κατά περίπτωση».

2. Μετά το άρθρο 30 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων ν.δ. 356/1974 – ΦΕΚ 90 Α προστίθεται νέο άρθρο με αριθμό 30 Α που έχει ως ακολούθως :

«Άρθρο 30 Α

Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων

Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στο κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτών και μπορεί να περιέχει πολλούς οφειλέτες του Δημοσίου. Στο κατασχετήριο αυτό έγγραφο επισυνάπτεται για τον κάθε οφειλέτη πίνακας στον οποίο αναφέρεται το είδος και το ποσό κάθε οφειλής ως και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσής της. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου εγγράφου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα τουλάχιστον πέντε ημερών πριν την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, άλλως θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ δήλωση.

Η απόδοση των ποσών στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση γίνεται υποχρεωτικά εντός δέκα ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος, χωρίς τήρηση άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διαδικασίας».

3. Στο άρθρο 39 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. δ. 356/1974-ΦΕΚ 90 Α) προστίθεται νέα παράγραφος με αριθμό 6 ως ακολούθως :

«6. Για τα ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχή, όπου ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης, η τιμή πρώτης προσφοράς των παραγράφων 2 και 5 του παρόντος άρθρου, δεν μπορεί να υπολείπεται της αξίας αυτής, όπως ισχύει κατά το χρόνο επιβολής της κατάσχεσης ή κατά το χρόνο έκδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού αντίστοιχα».

Η ανωτέρω διάταξη εφαρμόζεται και για τα προγράμματα πλειστηριασμού που εκδίδονται βάσει προγενεστέρων, της δημοσίευσης του νόμου αυτού, κατασχέσεων.

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 41 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974 – ΦΕΚ 90 Α) αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«1. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μετά την παρέλευση τουλάχιστον σαράντα ημερών και το αργότερο σε τέσσερις μήνες από την κατάσχεση, εκδίδει πρόγραμμα πλειστηριασμού, που περιέχει τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του παρόντος, καθώς και την περιγραφή και την εκτίμηση του κατασχεθέντος κατά την κατασχετήρια έκθεση, και ορίζει ημερομηνία πλειστηριασμού το αργότερο σε πέντε μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του προγράμματος. Εάν ο πλειστηριασμός δεν διενεργηθεί την ορισθείσα με το πρόγραμμα ημέρα, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. εκδίδει νέο πρόγραμμα το αργότερο εντός έτους από την ημέρα του μη διενεργηθέντος πλειστηριασμού ή επί αναστολής αυτού, από την ημέρα που έπαυσε η αναστολή και ορίζει ημερομηνία πλειστηριασμού κατά τα ανωτέρω.

Οι ανωτέρω προθεσμίες δεν τηρούνται, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, που αναφέρεται σε αιτιολογημένη έκθεση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, δεν επιφέρει ακυρότητα αυτού».

Για τις κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί πριν την δημοσίευση του παρόντος νόμου, τα προγράμματα πλειστηριασμού εκδίδονται το αργότερο εντός έτους από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα.

5. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974 – ΦΕΚ 90 Α) προστίθενται δύο νέα εδάφια, ως ακολούθως:

«Το ίδιο ισχύει και για τις αναστολές είτε του νόμιμου τίτλου, είτε της ταμειακής βεβαίωσης, είτε των πράξεων της διοικητικής εκτέλεσης, που χορηγούνται στα πλαίσια οποιασδήποτε δικαστικής αμφισβήτησης, για το ποσό που οφείλεται τελικά με βάση τη δικαστική απόφαση.

Οι ως άνω αναστολές δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 8 καθώς και του άρθρου 83 του παρόντος».

Άρθρο 68

Διαδικασία Πληρωμής Τόκου Αχρεωστήτως Εισπραχθέντων Εσόδων

Μετά το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 38 ν.1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α, 07.09.1984), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 ν.2120/1993, ΦΕΚ 24 Α, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση δικαστικής επιδίκασης τόκων με επιτόκιο διαφορετικό εκείνου των έντοκων γραμματίων του Δημοσίου τρίμηνης διάρκειας, η επιστροφή των τόκων στο δικαιούχο γίνεται με την έκδοση χρηματικού εντάλματος από τις αρμόδιες υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου».

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για όλες τις εκκρεμείς, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου υποθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

Άρθρο 69

Κίνητρα για ανάπτυξη της νεανικής επιχειρηματικότητας

Στο άρθρο 6 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται νέα παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος τα κέρδη από την άσκηση ατομικής εμπορικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος, μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, όσων υποβάλλουν δήλωση έναρξης εργασιών για πρώτη φορά, για το έτος της έναρξης και για τα δύο επόμενα έτη, εφόσον ο φορέας της επιχείρησης κατά την έναρξη δεν έχει συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του. Με τις ίδιες προϋποθέσεις απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, οι ομόρρυθμες εταιρείες εφόσον συμμετέχουν σε αυτές αποκλειστικά φυσικά πρόσωπα τα οποία κατά την έναρξη δεν έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους».

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2010 και μετά.

Άρθρο 70

Κίνητρα για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας

Στο τέλος της παραγράφου 1.α. του ν. 2579/1998 (ΦΕΚ 31 Α') προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

“Από την επιβολή του “τέλους συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας” εξαιρούνται οι συνδέσεις παροχής ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο (Internet), εφόσον αφορούν αποκλειστικά και μόνο συνδέσεις δεδομένων (data).”

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν ισχύ από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και καταλαμβάνουν τους λογαριασμούς που εκδίδονται και τις προπληρωμένες συνδέσεις παροχής ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο που διατίθενται, από την ημερομηνία αυτή και μετά ”.

Άρθρο 71

Φορολογικά Κίνητρα Ευρεσιτεχνίας

1. Τα κέρδη από την πώληση προϊόντων, για την παραγωγή των οποίων χρησιμοποιείται διεθνώς αναγνωρισμένη ευρεσιτεχνία της επιχείρησης που παράγει τα προϊόντα αυτά, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος για τρεις συνεχόμενες χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά έσοδα από την πώληση των πιο πάνω προϊόντων. Η απαλλαγή χορηγείται και όταν τα προϊόντα παράγονται σε εγκαταστάσεις τρίτων. Επίσης, καταλαμβάνει και τα κέρδη που προέρχονται από παροχή υπηρεσιών, όταν αυτή αφορά σε εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας, επίσης διεθνώς αναγνωρισμένης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων εγκρίνεται η επιχείρηση που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου αυτού για το συγκεκριμένο προϊόν ή είδος υπηρεσίας, που παράγει ή παρέχει κατά περίπτωση, μετά από αίτηση που υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του πιο πάνω Υπουργείου.

3. Τα απαλλασσόμενα κέρδη εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού και υπολογίζονται με βάση τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος και των κερδών από συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία, καθώς και των αφορολόγητων εκπτώσεων επενδύσεων αναπτυξιακών νόμων. Προκειμένου για ανώνυμη εταιρεία και εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, το τακτικό αποθεματικό και τα διανεμόμενα κέρδη ανάγονται σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το αποθεματικό σχηματίζεται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις. Όταν η επιχείρηση πραγματοποιεί έσοδα που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος, ως κέρδη που απαλλάσσονται της

φορολογίας είναι το μέρος των πιο πάνω κερδών που αντιστοιχεί στα έσοδα από την πώληση των προϊόντων ή από την παροχή υπηρεσιών της παραγράφου 1.

4. Το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίζεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο υπόκειται σε φορολογία με τις γενικές διατάξεις του Κ.Φ.Ε., κατά το μέρος που διανέμεται, κεφαλαιοποιείται ή αναλαμβάνεται κάθε φορά.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι φορείς πιστοποίησης της ευρεσιτεχνίας, οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, χωρίς την έκδοση της οποίας δεν ενεργοποιείται η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για πωλήσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο άρθρο αυτό και πραγματοποιούνται από την **1^η Ιανουαρίου 2010** και μετά.

Άρθρο 72 **Ενίσχυση της Πράσινης Ανάπτυξης**

Οι διατάξεις της περίπτωσης ζ της παρ. 3 του άρθρου 9 και της υποπερίπτωσης γγ της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. εφαρμόζονται ανάλογα και για τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται ως δωρεά στο Πράσινο Ταμείο του .....

Άρθρο 73 **Κίνητρα για τη διατήρηση θέσεων εργασίας**

1. Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 και της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ΚΦΕ, των οποίων ο κύκλος εργασιών μειώνεται για τρεις (3) συνεχόμενες διαχειριστικές περιόδους, έναντι της προηγούμενης κάθε φορά διαχειριστικής περιόδου, ο συντελεστής φορολογίας των κερδών που ορίζεται από τα άρθρα 109 και 10 του ίδιου νόμου, μειώνεται κατά δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των εργαζομένων που υφίσταται κατά την προηγούμενη της τριετίας διαχειριστική περίοδο δεν μειώνεται σε καμία από τις τρεις πιο πάνω διαχειριστικές περιόδους.
2. Η μείωση του συντελεστή φορολογίας εφαρμόζεται στα κέρδη των τριών διαχειριστικών περιόδων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και όταν σε μία ή περισσότερες από αυτές προκύπτει ζημία, η μείωση του συντελεστή φορολογίας εφαρμόζεται στα κέρδη των επόμενων διαχειριστικών περιόδων και μέχρι να συμπληρωθούν τρεις διαχειριστικές περιόδους ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.
3. Όταν επιχείρηση που έχει κάνει χρήση του μειωμένου συντελεστή φορολογίας κατ'εφαρμογή του άρθρου αυτού, στη συνέχεια προβεί εντός της τριετίας σε μείωση του προσωπικού της ή αυξηθεί ο κύκλος εργασιών της, το χορηγηθέν ευεργέτημα ανακαλείται και υποχρεούται να υποβάλει εκπρόθεσμη δήλωση φορολογίας για το οικονομικό έτος ή τα οικονομικά έτη που έτυχε του ευεργετήματος του μειωμένου

συντελεστή. Για την επιπλέον διαφορά φόρου που οφείλεται επιβάλλονται οι πρόσθετοι φόροι που ορίζονται από τις διατάξεις του ν.2523/1997 (ΦΕΚ Α' 179).

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή και όταν κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος έχει επέλθει μείωση του κύκλου εργασιών με παράλληλη διατήρηση του αριθμού των εργαζομένων σε μία ή περισσότερες προηγούμενες συνεχείς διαχειριστικές περιόδους. Στην περίπτωση αυτή, ο μειωμένος συντελεστής φορολογίας εφαρμόζεται για τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου 2009 (οικονομικό έτος 2010) και επομένων, μέχρι τη συμπλήρωση τριών οικονομικών ετών.
5. Προκειμένου περί ατομικής επιχείρησης και ατομικού ελευθερίου επαγγέλματος τα προκύπτοντα από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. καθαρά κέρδη και καθαρά εισοδήματα μειώνονται κατά ποσοστό 20%.
6. Με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 74

Κίνητρα έκπτωσης φόρου για δωρεές στο Λογαριασμό Αλληλεγγύης

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς, είτε απευθείας είτε μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων, στο «Λογαριασμό Αλληλεγγύης για την απόσβεση Δημόσιου Χρέους» με κωδικό αριθμό 26132462 που τηρείται στην τράπεζα της Ελλάδος, μειώνουν το ποσό του φόρου εισοδήματος που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) αυτών για τα φυσικά πρόσωπα ή εκπίπτουν κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) αυτών από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΠΟΙΝΕΣ

Άρθρο 75

Πρόστιμα για παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων στοιχείων. Κυρώσεις - Ποινές.

1. Οι υποπεριπτώσεις α.α., α.β. και α.γ. της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') αντικαθίστανται ως εξής:
«α.α. Για μη υπόχρεους σε τήρηση βιβλίων ή τηρούντες βιβλία Α' κατηγορίας 300 ευρώ και για τις αυτοτελείς παραβάσεις των περιπτώσεων α' και η' της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού σε 400 ευρώ.
α.β. Για υπόχρεους σε τήρηση βιβλίων Β' κατηγορίας 600 ευρώ και για τις αυτοτελείς παραβάσεις των περιπτώσεων α' και η' της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού σε 800 ευρώ.

α.γ. Για υπόχρεους σε τήρηση βιβλίων Γ΄ κατηγορίας 900 ευρώ και για τις αυτοτελείς παραβάσεις των περιπτώσεων α΄ και η΄ της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού σε 1.200 ευρώ.».

2. Στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 10 του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α΄) η φράση «οκτακοσίων ογδόντα (880) ευρώ» αντικαθίσταται σε «χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ».

3. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α΄) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά τα πρόστιμα για τις αυτοτελείς παραβάσεις των περιπτώσεων α΄ και η΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 5 και τις παραβάσεις των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 10 του ίδιου άρθρου, περιορίζονται κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικό συμβιβασμό, στο ένα δεύτερο (1/2) αυτών εάν το ύψος του προστίμου καταβληθεί εφάπαξ και είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, εάν το ποσό υπερβαίνει τα χίλια διακόσια (1.200) ευρώ μειώνεται στο ένα δεύτερο (1/2) εάν καταβληθεί το τριάντα τοις εκατό (30%) αυτού, κατά την υπογραφή των οικείων πράξεων ή το αργότερο εντός των δύο επόμενων εργάσιμων για τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες ημερών, γενομένης σχετικής μνείας για την υποχρέωση αυτή του υπόχρεου στο πρακτικό του συμβιβασμού».

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 6, του άρθρου 9 διοικητικός ή δικαστικός συμβιβασμός δεν συντελείται αν κατά την υπογραφή των οικείων πράξεων ή το αργότερο εντός των δύο επόμενων εργάσιμων για τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες ημερών, δεν καταβληθεί ποσό ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) του οφειλόμενου, κύριου και πρόσθετου φόρου ή προστίμου, γενομένης σχετικής μνείας για την υποχρέωση αυτή του υπόχρεου στο πρακτικό του συμβιβασμού».

5. Το αφορολόγητο όριο της κλίμακας του άρθρου 9 του ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α΄) δεν εφαρμόζεται στις χρήσεις εκείνες για τις οποίες καταλογίζονται αυτοτελείς παραβάσεις των περιπτώσεων α΄ και η΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν.2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α΄) και των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 10 του ίδιου άρθρου και νόμου εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 66,67 και 68 του ν.2238/1994.

Άρθρο 76

Αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων επιτηδευματιών – Αδικήματα φοροδιαφυγής

1. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.2523/1997 (ΦΕΚ179Α΄) αντικαθίστανται ως εξής :

«1. Σε περίπτωση που παρεμποδίζεται η διενέργεια του φορολογικού ελέγχου με χρησιμοποίηση βίας ή απειλών κατά των ελεγκτικών οργάνων, καθώς και κάθε φορά που διαπιστώνεται α) από διαφορετικούς φορολογικούς

έλεγχους η επανάληψη, μέσα στην ίδια ή την επόμενη χρήση, της μη έκδοσης ή της ανακριβούς έκδοσης του προβλεπόμενου από το Π.Δ. 186/1992 (Κ.Β.Σ.) στοιχείου κατά την πώληση ή διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, εφόσον αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκρυψη της συναλλαγής ή μέρους αυτής ή β) από τον ίδιο φορολογικό έλεγχο η μη έκδοση ή η ανακριβής έκδοση του προβλεπόμενου κατά τα ανωτέρω στοιχείου και με την ίδια ως άνω προϋπόθεση τουλάχιστον για τρεις (3) διαφορετικές συναλλαγές, αναστέλλεται μέχρι ένα (1) μήνα η λειτουργία του καταστήματος, γραφείου, εργοστασίου, εργαστηρίου, αποθήκης και γενικά κάθε επαγγελματικής εγκατάστασης του υπόχρεου επιτηδευματία. Η διακίνηση αγαθών χωρίς την ύπαρξη του προβλεπόμενου συνοδευτικού στοιχείου θεωρείται ως μη έκδοση του στοιχείου αυτού. Τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται ανάλογα και επί μη καταχώρησης στα πρόσθετα βιβλία του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Π.Δ. 186/1992 των συναλλαγών για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα οικεία στοιχεία εσόδων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Ελέγχου, καθορίζεται ο αριθμός των ημερών αναστολής λειτουργίας των κατά τα ανωτέρω εγκαταστάσεων του υπόχρεου επιτηδευματία. Σε περίπτωση που μετά την υλοποίηση της αναστολής λειτουργίας των εγκαταστάσεων του υπόχρεου επιτηδευματία κατά τα ανωτέρω και εντός διαστήματος τριών (3) ετών από τη λήξη αυτής λαμβάνει χώρα ή διαπιστώνεται εκ νέου οποιαδήποτε από τις παραβάσεις που αναφέρονται στα τρία πρώτα εδάφια, αναστέλλεται μέχρι εξ (6) μήνες η λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων, εφαρμοζομένων και στις περιπτώσεις αυτές των οριζομένων στο προηγούμενο εδάφιο. Τα ανωτέρω ισχύουν ανάλογα και για κάθε περαιτέρω νέα παράβαση που λαμβάνει χώρα ή διαπιστώνεται. »

2. Ο τίτλος του άρθρου 19 του ν.2523/1997 αντικαθίσταται σε Αδίκημα φοροδιαφυγής για πλαστά, εικονικά ή νοθευμένα φορολογικά στοιχεία καθώς και για μη εφαρμογή διατάξεων του Κ.Β.Σ. και προστίθεται στο ίδιο άρθρο νέα παράγραφος 5 που έχει ως εξής :

«5. Επίσης, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) μηνών τιμωρείται ο υπόχρεος που δεν εκδίδει ή εκδίδει ανακριβώς τα προβλεπόμενα από το Π.Δ.186/1992 (Κ.Β.Σ.) στοιχεία κατά την πώληση ή διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών ή δεν καταχωρεί στα πρόσθετα βιβλία του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του ίδιου Προεδρικού Διατάγματος τις συναλλαγές για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα οικεία στοιχεία εσόδων, εφόσον εμπίπτει στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.2523/1997. Ειδικά για υπόχρεους που κατά τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο εμπίπτουν στις διατάξεις του πέμπτου και έκτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.2523/1997 επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 καταλαμβάνουν και το αδίκημα της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 77
Πράξεις Ελεγκτικών Οργάνων και
αμοιβή για αποκάλυψη φαινομένων παραβατικής
συμπεριφοράς σε φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις

1. Στο άρθρο 3 του ν. 3691/2008 (Α' 166), προστίθεται περίπτωση ιη) και η υπάρχουσα περίπτωση ιθ) αναριθμείται σε ιθ) ως εξής: «ιη) τα αδικήματα της φοροδιαφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 17,18 και 19 του ν. 2523/1997 (Α' 179) όπως ισχύουν και τα αδικήματα της λαθρεμπορίας που προβλέπονται στα άρθρα 155, 156 και 157 του ν. 2360/2001 (Α' 265) όπως ισχύουν»
2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3610/2007 αντικαθίσταται ως εξής: «Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο έλεγχος ολοκληρώνεται από ειδικό κλιμάκιο ελέγχου που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αποτελείται από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών ή και άλλων Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ.»
3. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 7 του ν. 3610/2007, αντικαθίσταται ως εξής: «Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο έλεγχος ολοκληρώνεται από ειδικό κλιμάκιο ελέγχου που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αποτελείται από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών ή και άλλων Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ.»
4. Στη παρ. 1 του άρθρου 157 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα που κυρώθηκε με το ν. 2960/2001 (Α'265), προστίθεται περίπτωση γ) ως εξής: «γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη, εάν οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπερβαίνουν το ποσό των εκατό πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ»
5. Στο ν. 3610/2007 (Α'258) προστίθεται άρθρο 7^α, ως εξής:

«Άρθρο 7α
Πράξεις Ελεγκτικών Οργάνων

  1. Δεν είναι άδικη η πράξη δημοσίου υπαλλήλου ή αστυνομικού ή λιμενικού υπαλλήλου που με εντολή του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος ή του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών ή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών που διαπράττει το έγκλημα της παθητικής δωροδοκίας (άρθρ.235 Π.Κ.), εμφανίζεται ως φορολογούμενος ή εισαγωγέας ή εξαγωγέας αγαθών ή εν γένει ενδιαφερόμενος, για φορολογική ή τελωνειακή υπόθεση και συμμετέχει στην πράξη. Το ίδιο ισχύει και για τον ιδιώτη που με αυτό το σκοπό ενεργεί ύστερα από πρόταση των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου. Στην περίπτωση αυτή αυτός που δίνει την εντολή οφείλει να ειδοποιήσει προηγουμένως με οποιονδήποτε τρόπο, τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.
  2. Δεν είναι άδικη η πράξη δημοσίου υπαλλήλου ή αστυνομικού ή λιμενικού υπαλλήλου που με εντολή του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος ή του Γενικού Γραμματέα

Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών ή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη προσώπων που διέπραξαν ένα ή περισσότερα από τα αδικήματα της φοροδιαφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 17,18 και 19 του ν. 2523/1997 όπως ισχύουν (Α' 179) ή της λαθρεμπορίας που προβλέπεται στα άρθρα 155 έως και 157 του ν. 2960/2001 όπως ισχύει (Α' 265), εμφανίζεται ως συναλλασσόμενος ή συμπράττων με οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα, στην διάπραξη των ανωτέρω αδικημάτων. Το ίδιο ισχύει και για τον ιδιώτη που με αυτό το σκοπό ενεργεί ύστερα από πρόταση των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου. Στην περίπτωση αυτή αυτός που δίνει την εντολή οφείλει να ειδοποιήσει προηγουμένως με οποιονδήποτε τρόπο, τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.»

6. Στο ν. 3610/2007 προστίθεται άρθρο 7β, ως εξής:

«Άρθρο 7β

Αμοιβή για την αποκάλυψη φαινομένων παραβατικής συμπεριφοράς σε φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις

1. Στις υποθέσεις παθητικής δωροδοκίας υπαλλήλου φορολογικής ή τελωνειακής αρχής κατά το άρθρο 235 του Π.Κ., εκτός από την στερητική της ελευθερίας ποινή, επιβάλλεται υποχρεωτικά και χρηματική ποινή η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ούτε ανώτερη από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.
2. Όποιος καταγγείλει και πιστοποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 δωροδοκία υπαλλήλου φορολογικής ή τελωνειακής αρχής, δικαιούται από το Δημόσιο αμοιβής. Η αμοιβή ισούται με το $\frac{1}{4}$ της χρηματικής ποινής που επιβάλλεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και καταβάλλεται μετά την είσπραξή της στον δικαιούχο, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Όποιος καταγγείλει και πιστοποιηθεί φορολογική ή τελωνειακή παράβαση δικαιούται από το Δημόσιο αμοιβής. Η αμοιβή ισούται με το $\frac{1}{10}$ των προστίμων που εισπράχθηκαν για την παράβαση και καταβάλλεται μετά την είσπραξή τους στο δικαιούχο, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών.
4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία καταβολής στους δικαιούχους της αμοιβής που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους του άρθρου αυτού.»

Κεφάλαιο Θ'

**Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής που συνδέεται με κράτη
μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα
ή με προνομιακά φορολογικά καθεστώτα.**

Άρθρο 78

1. Πριν το μέρος τρίτο και το άρθρο 52 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν.2238/1994) προστίθεται κεφάλαιο Ζ' και άρθρα 51 Α και 51 Β, ως εξής:

«Κεφάλαιο Ζ'

Πληρωμές προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κρατών
μη συνεργάσιμων στο φορολογικό τομέα
ή κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

Άρθρο 51 Α
Ορισμοί

1. Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου νοείται το κράτος ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που τελεί υπό οιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου.
2. Σύμβαση διοικητικής συνδρομής, για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα, νοείται η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών, που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των συμβαλλόμενων μερών.
3. Νομική οντότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, θεωρείται κάθε νομικό πρόσωπο, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία (offshore), κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων (private investment company), κάθε μορφής καταπίστευμα (trust, Anstalt) ή οποιοδήποτε μόνωμο παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα (foundation, Stiftung) ή οποιοδήποτε μόνωμο παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου και κάθε άλλο πιθανό μόνωμο εταιρικής οργάνωσης, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα.
4. Μη συνεργάσιμα είναι τα, κατά την 1^η Ιανουαρίου 2010 και εφεξής κράτη, που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους σχετικά με τη διαφάνεια και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τα οποία μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2010:

- α) δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα και επίσης,
- β) δεν έχουν υπογράψει τέτοια σύμβαση διοικητικής συνδρομής με τουλάχιστον δώδεκα άλλα κράτη.
5. Τα μη συνεργάσιμα κράτη καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο κατάλογος δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους ως εξής:
- α) αφαιρούνται τα κράτη που μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής.
- β) προστίθενται τα κράτη που:
- αα) ενώ έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, οι διατάξεις της εν λόγω σύμβασης ή η εφαρμογή τους δεν επέτρεψαν στην ελληνική φορολογική διοίκηση να λάβει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας,
- ββ) δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, αν και η Ελλάδα είχε προτείνει, πριν την 1^η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους, την σύναψη τέτοιας σύμβασης.
- γ) αφαιρούνται ή προστίθενται τα κράτη που δεν έχουν συνάψει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής, στα οποία η Ελλάδα δεν είχε προτείνει την σύναψη τέτοιας σύμβασης πριν την 1^η Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους και για τα οποία το Παγκόσμιο Φόρουμ για την Διαφάνεια και την Ανταλλαγή των Πληροφοριών σε φορολογικά θέματα που συστήθηκε με απόφαση του Ο.Ο.Σ.Α. της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2009, θεωρεί, ότι αντίστοιχα προβαίνουν ή όχι στην ανταλλαγή όλων των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των φορολογικών νομοθεσιών των συμβαλλόμενων μερών.
6. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου σχετικά με τα μη συνεργάσιμα κράτη εφαρμόζονται για αυτά που προστίθενται στον κατάλογο της προηγούμενης παραγράφου, από την 1^η Ιανουαρίου του επομένου της δημοσίευσης έτους. Για αυτά που αφαιρούνται από τον κατάλογο, η εφαρμογή των διατάξεων παύει από τη δημοσίευσή του.
7. Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα θεωρείται ότι υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς στο κράτος εκτός της Ελλάδας, ακόμη και αν η κατοικία ή η καταστατική ή η πραγματική έδρα του ή

εγκατάσταση ευρίσκεται σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν σε αυτό το κράτος:

α) δεν υπόκειται σε φορολογία ή, εάν υπόκειται, δεν φορολογείται εν τοις πράγμασιν, ή

β) υπόκειται σε φόρο επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου, ο οποίος είναι κατώτερος σε ποσοστό πάνω από το ήμισυ του φόρου που θα οφειλόταν σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, εάν ήταν κάτοικος ή είχε την έδρα του ή διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα στην Ελλάδα.

Άρθρο 51 Β

Πληρωμές σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες
μη συνεργάσιμων κρατών
ή κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

1. Οι δαπάνες για την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών ή οι πάσης φύσεως τόκοι από απαιτήσεις οποιασδήποτε φύσης, ή οι πρόσοδοι και άλλα προϊόντα ομολογιών, απαιτήσεων, καταθέσεων και εγγυήσεων, ή τα δικαιώματα που εισπράττονται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής φιλολογικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής εργασίας (περιλαμβανομένων κινηματογραφικών ταινιών και ταινιών και μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές), οποιασδήποτε ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων ή τύπων κατασκευής ή διαδικασίας παραγωγής, ή για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού ή για πληροφορίες που αφορούν σε βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία, και κάθε παρόμοιας φύσης δικαιώματα, τα μισθώματα, τα μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι πάσης φύσεως αποζημιώσεις, οι αμοιβές διευθυντών και μελών διοικητικών συμβουλίων εταιρείας και κάθε άλλη παρόμοιας φύσης πληρωμή, καθώς και κάθε άλλη κατηγορία δαπάνης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 31 του παρόντος Κώδικα, που καταβάλλονται ή οφείλονται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή πρόσωπο που υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2 του παρόντος Κώδικα, το οποίο είναι κάτοικος ή έχει την έδρα του ή διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 100 στην Ελλάδα, προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος

μη συνεργάσιμο, δεν αναγνωρίζονται ως δαπάνες που εκπέττον από τα ακαθάριστα έσοδά του ή από το φορολογητέο εισόδημά τους.

Οι δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου δεν αναγνωρίζονται και όταν η πληρωμή διενεργείται άμεσα ή έμμεσα σε οποιασδήποτε μορφής χρηματοπιστωτικό οργανισμό που είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της παρ. 5 του προηγούμενου άρθρου.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και όταν καταβάλλονται ή οφείλονται ποσά προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίου με σκοπό τη φοροαποφυγή.
  3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν οι σχετικές δαπάνες οφείλονται ή καταβάλλονται σε αντιπρόσωπο ή υπεργολάβο και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα που αντιπροσωπεύεται ή για λογαριασμό της οποίας ασκείται η υπεργολαβία αν συναλλασσόταν απευθείας θα υπαγόταν στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.
2. Στο τέλος της περίπτωσης α) του άρθρου 17 του ΚΦΕ προστίθενται οι λέξεις: «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα».
  3. Στην περίπτωση γ) του άρθρου 17 του ΚΦΕ μετά τη λέξη «εξαιρείται» στο έβδομο και όγδοο εδάφια προστίθενται αντίστοιχα οι λέξεις: «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα».
  4. Στο τέλος της περίπτωσης δ) του άρθρου 17 του ΚΦΕ προστίθενται οι λέξεις: «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα».
  5. Στο τέλος της περίπτωσης στ) του άρθρου 17 του ΚΦΕ προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα».

6. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 18 του ΚΦΕ μετά τις λέξεις «δεν εφαρμόζεται» προστίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα».
7. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ μετά τις λέξεις: «των ακόλουθων εξόδων» προστίθενται οι λέξεις: «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα, »
8. Τα δύο τελευταία εδάφια της περίπτωσης στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ καταργούνται.
9. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 31 αντί των λέξεων: «με εξαίρεση αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 14 του άρθρου αυτού» τίθενται οι λέξεις: «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα».
10. Στην αρχή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 31 του ΚΦΕ τίθενται αντίστοιχα οι λέξεις: «Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 51 Β του παρόντος Κώδικα, ».
11. Η παράγραφος 14 του άρθρου 31 καταργείται και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται.
12. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζουν από 1.1. 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79 Αυτοέλεγχος υποβαλλόμενων δηλώσεων

Ο τίτλος του κεφαλαίου Β΄ του ν. 3296/2004 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 253) αντικαθίσταται σε «ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ» και στα άρθρα 13, 14, 15, 16 και 17 του κεφαλαίου αυτού επέρχονται οι ακόλουθες μεταβολές:

1. Ο τίτλος του άρθρου 13 αντικαθίσταται σε «Αντικείμενο, έννοια και προϋποθέσεις αυτοελέγχου» και οι διατάξεις αυτού αντικαθίστανται ως εξής:

«Δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, κατά τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο, δεν ελέγχονται ως προς τα δηλούμενα εισοδήματα και ποσά Φ.Π.Α. από την άσκηση της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή του ελευθέριου επαγγέλματος και θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς για τα εισοδήματα και τα ποσά αυτά, επιφυλασσομένων των διατάξεων των παραγράφων 1, 7 και 8 του άρθρου 17, εφόσον δηλώνονται ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη, καθώς και τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.»

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 η λέξη «περαιώσης» μετά τις λέξεις «Εξαιρούνται γενικώς της διαδικασίας» αντικαθίσταται με τη λέξη «αυτοελέγχου» και η πρώτη περίοδος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και οι περιπτώσεις α' και ε' της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται ως εξής:

«Δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, με τηρηθέντα βιβλία της κατά περίπτωση προσήκουσας κατηγορίας του Κ.Β.Σ., που αφορούν διαχειριστικές περιόδους με ύψος ακαθάριστων εσόδων βάσει βιβλίων και στοιχείων κατά τις ακόλουθες διακρίσεις:»

«α. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που βαρύνονται με οποιαδήποτε παράβαση από αυτές που αναφέρονται στις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 ή 6 του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ., ανεξαρτήτως του μεγέθους και της επίπτωσής της επί του κύρους των βιβλίων και στοιχείων, ή με παράβαση μη επίδειξης βιβλίων ή στοιχείων αυτού του Κώδικα.»

«ε. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους στις οποίες υφίσταται ανέγερση ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή του ελεύθερου επαγγελματία και δεν υφίστανται ακαθάριστα έσοδα.»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 η λέξη «περαιώσης» μετά τις λέξεις «που υπάγονται στη διαδικασία» αντικαθίσταται με τη λέξη «αυτοελέγχου» και οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο έχουν εφαρμογή, εφόσον με τις υποβαλλόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος δηλώνονται τα ακόλουθα ποσά ακαθάριστων εσόδων και καθαρών κερδών:

α. Ακαθάριστα έσοδα:

αα. Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων, ποσό τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος του κόστους πωληθέντων (εμπορευμάτων ή προϊόντων) και των εξόδων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση και των αποσβέσεων που αναλογούν, με το συντελεστή αναγωγής αυτού σε ακαθάριστα έσοδα. Ως συντελεστής αναγωγής λαμβάνεται ο συντελεστής που προκύπτει από τη σχέση του κλάσματος που αριθμητή έχει τον αριθμό εκατό (100) και παρονομαστή τον αριθμό εκατό (100) μείον τον προβλεπόμενο μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους (Μ.Σ.Κ.Κ.). Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται για την επιχείρηση Μ.Σ.Κ.Κ., εφαρμόζεται ο μέσος όρος των Μ.Σ.Κ.Κ. του οικείου πίνακα στον οποίο αυτή εντάσσεται. Προκειμένου για επιχειρήσεις με περισσότερους του ενός Μ.Σ.Κ.Κ., εφαρμόζεται ο μέσος σταθμικός συντελεστής που προκύπτει από τη διαίρεση των συνολικών καθαρών κερδών που προκύπτουν με την εφαρμογή των Μ.Σ.Κ.Κ. κατά κατηγορία ακαθάριστων εσόδων δια των συνολικών ακαθάριστων εσόδων της διαχειριστικής περιόδου.

ββ. Επί επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών, ποσό τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος των εξόδων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση και των αποσβέσεων που αναλογούν, με το συντελεστή αναγωγής αυτού σε ακαθάριστα έσοδα. Οι διατάξεις του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου εδαφίου της προηγούμενης υποπερίπτωσης αα' εφαρμόζονται ανάλογα και εν προκειμένω.

γγ. Επί μικτών επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπεριπτώσεις αα' και ββ', με επιμερισμό των κοινών δαπανών στις επί μέρους δραστηριότητες ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων κάθε δραστηριότητας στο σύνολο των ακαθάριστων εσόδων της διαχειριστικής περιόδου από όλες τις δραστηριότητες.

δδ. Επί αμιγώς ελεύθερων επαγγελματιών, ποσό τουλάχιστον ίσο ή μεγαλύτερο αυτού που προκύπτει με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στην πιο πάνω υποπερίπτωση ββ'.

εε. Επί ελεύθερων επαγγελματιών με παράλληλη άσκηση εμπορικής δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών, το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπεριπτώσεις δδ', αα' και ββ', κατά περίπτωση, και με ανάλογη εφαρμογή των οριζόμενων στην υποπερίπτωση γγ' σχετικά με τον επιμερισμό των κοινών δαπανών.

β. Καθαρὰ κέρδη:

αα. Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων, με βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης, όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο όρο των Μ.Σ.Κ.Κ. του πίνακα στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση, εφόσον δεν προβλέπεται γι' αυτή Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, εφόσον προβλέπονται γι' αυτή περισσότεροι του ενός Μ.Σ.Κ.Κ., κατά περίπτωση. Ομοίως, επί επιχειρήσεων με βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή επί επιχειρήσεων που δεν τήρησαν βιβλία επειδή δεν είχαν σχετική υποχρέωση, το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των κατά τα ανωτέρω ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο όρο των συντελεστών του οικείου πίνακα ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, κατά περίπτωση, επί εσόδων.

ββ. Επί επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών, το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης, όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, με τον προβλεπόμενο Μ.Σ.Κ.Κ. ή το μέσο όρο των Μ.Σ.Κ.Κ. του πίνακα στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση ή το μέσο σταθμικό συντελεστή, κατά περίπτωση, όπως αναλόγως ορίζεται στην προηγούμενη υποπερίπτωση αα'.

γγ. Επί μικτών επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, το ποσό που προκύπτει από το

άθροισμα των ποσών καθαρών κερδών που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπεριπτώσεις αα' και ββ'.

δδ. Επί αμιγώς ελεύθερων επαγγελματιών, το ποσό που προκύπτει εξωλογιστικώς με ανάλογη εφαρμογή όσων ορίζονται στην πιο πάνω υποπερίπτωση ββ', με βάση τα ακαθάριστα έσοδα του ελεύθερου επαγγελματία όπως αυτά προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου.

εε. Επί ελεύθερων επαγγελματιών με παράλληλη άσκηση εμπορικής δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών, το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των ποσών των καθαρών κερδών που προσδιορίζονται κατά κατηγορία δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες υποπεριπτώσεις δδ', αα' και ββ', κατά περίπτωση.»

«3. Τα προσδιοριζόμενα ποσά ακαθάριστων εσόδων κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου, επί βιβλίων Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν από τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία.

Επίσης, τα προσδιοριζόμενα ποσά ακαθάριστων εσόδων κατά τα οριζόμενα στην ίδια πιο πάνω περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου, επί βιβλίων Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή επί μη τήρησης βιβλίων λόγω μη ύπαρξης σχετικής υποχρέωσης, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερα από τις βάσει βιβλίων και στοιχείων εκροές στη φορολογία Φ.Π.Α. ή από το σύνολο των τυχόν χονδρικών πωλήσεων της οικείας διαχειριστικής περιόδου που προκύπτουν από τα οικεία φορολογικά στοιχεία εσόδων.»

«4. Τα προσδιοριζόμενα ποσά καθαρών κερδών κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 2, επί βιβλίων Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν λογιστικώς με την αφαίρεση των εκπιπτόμενων κατά τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εξόδων από τα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά προκύπτουν από τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία.

Επίσης, τα προσδιοριζόμενα ποσά καθαρών κερδών κατά τα οριζόμενα στην ίδια πιο πάνω περίπτωση β' της παραγράφου 2, επί βιβλίων Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή επί μη τήρησης βιβλίων λόγω μη ύπαρξης σχετικής υποχρέωσης, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερα αυτών που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις των τεσσάρων πρώτων εδαφίων της παραγράφου 2 ή της παραγράφου 4 του άρθρου 32 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά περίπτωση.»

«5. Τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 έχουν εφαρμογή, εφόσον:

α. Δηλώνονται και οι τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. που προκύπτουν με βάση τα ακαθάριστα έσοδα που προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 2. Προκειμένου να υπολογισθεί ο οφειλόμενος Φ.Π.Α. επί των εν λόγω διαφορών, οι διαφορές αυτές κατανέμονται σε εκροές φορολογητέες κατά συντελεστή Φ.Π.Α. και σε εκροές απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών, κατ' αναλογία των βάσει βιβλίων και στοιχείων εκροών.

β. Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων με εκροές που υπάγονται σε περισσότερους από ένα συντελεστές Φ.Π.Α., δηλώνονται και οι τυχόν προκύπτουσες διαφορές εκροών που αναλογούν

στον υψηλότερο συντελεστή και οφείλονται στη μετακύλισή τους στο χαμηλότερο συντελεστή.

Θεωρείται ότι υφίσταται τέτοια μετακύλιση, όταν το ποσοστό συμμετοχής των εκροών από πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί των συνολικών πωλήσεων εμπορεύσιμων αγαθών της οικείας χρήσης είναι μικρότερο από το ποσοστό συμμετοχής του κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί του συνολικού κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών στην ίδια χρήση.

Στην περίπτωση αυτή, ως οφειλόμενο ποσό Φ.Π.Α. λαμβάνεται το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της θετικής διαφοράς μεταξύ των πιο πάνω ποσοστών συμμετοχής με τις συνολικές πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών της χρήσης, συνυπολογιζόμενων και των τυχόν διαφορών εκροών της προηγούμενης περίπτωσης α', και τον περαιτέρω πολλαπλασιασμό του προκύπτοντος γινομένου με τη διαφορά μεταξύ του υψηλότερου και του χαμηλότερου συντελεστή Φ.Π.Α., προσαυξανομένου του προκύπτοντος αυτού ποσού κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

Για την εξεύρεση των οικείων ποσών κόστους πωληθέντων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.»

4. Ο τίτλος του άρθρου 16 αντικαθίσταται σε «Αυτοέλεγχος δηλώσεων λοιπών φορολογιών».

5. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 η λέξη «περαιούμενες» μετά τις λέξεις «έχουν εφαρμογή και για τις» αντικαθίσταται με τη λέξη «αυτοελεγχόμενες» και η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού καθώς και η παράγραφος 7 του ίδιου άρθρου αναριθμούμενη σε 8 αντικαθίστανται και προστίθεται στο άρθρο αυτό νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«1. Τα ποσά φόρων, τελών ή εισφορών που βεβαιώνονται στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 13 έως 16 δεν διαγράφονται ούτε αναζητούνται σε καμιά περίπτωση. Εξαιρετικά, στις τυχόν περιπτώσεις που για οποιοδήποτε λόγο δηλώθηκαν ποσά ακαθάριστων εσόδων ή καθαρών κερδών ή διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. μεγαλύτερα των προβλεπόμενων, με συνέπεια τη βεβαίωση ποσών φόρων, τελών ή εισφορών μεγαλύτερων των αναλογούντων, ο φορολογούμενος δύναται, εφόσον επιθυμεί, να υποβάλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εντός έτους από της περαίωσης ειδική δήλωση – αίτηση περί υπαγωγής του σε τακτικό έλεγχο, στο πλαίσιο του οποίου συμψηφίζονται τα εκ της περαίωσης βεβαιωθέντα ποσά, επιστρεφόμενης της τυχόν αρνητικής διαφοράς κατά το μέρος που αυτή αφορά τα επιπλέον των αναλογούντων ποσά που βεβαιώθηκαν στο πλαίσιο της περαίωσης.»

«7. Επί εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 13 έως 15, αν διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής κατά το άρθρο 14 ή ότι δεν εφαρμόστηκαν ορθά όσα προβλέπονται στο άρθρο 15, με αποτέλεσμα να προσδιοριστούν επί μέρους ή τελικά ποσά ακαθάριστων εσόδων ή καθαρών κερδών ή τυχόν διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. μικρότερα αυτών που έπρεπε να προσδιορισθούν κατά το άρθρο αυτό, οι οικείες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ δεν θεωρούνται περαιωθείσες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 και παραμένουν εκκρεμείς, υποκείμενες σε έλεγχο κατά τις κείμενες διατάξεις. Στις παραπάνω περιπτώσεις, αν σε οποιαδήποτε από τις αμέσως επόμενες δύο (2) διαχειριστικές περιόδους εφαρμοσθούν ή έχουν εφαρμοσθεί οι ίδιες ως άνω διατάξεις των άρθρων 13 έως 15, οι οικείες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. και των

διαχειριστικών αυτών περιόδων θεωρούνται επίσης εκκρεμείς και υπόκεινται σε έλεγχο κατά τις κείμενες διατάξεις. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 ισχύουν ανάλογα και στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου.»

«8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου του νόμου αυτού, ο τύπος και το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων δηλώσεων ή εντύπων και ο χρόνος υποβολής αυτών για τον αυτοέλεγχο κατά τις ως άνω διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

Με απόφαση του ίδιου Υπουργού μπορεί επίσης να καθορίζεται ο τρόπος επιλογής προς έλεγχο δείγματος υποθέσεων για τις οποίες υποβάλλονται δηλώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής των ίδιων διατάξεων, καθώς και ο τρόπος ελέγχου των υποθέσεων αυτών.

Για τις λοιπές υποθέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο πιο πάνω δείγμα, ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δύναται να ελέγχει τη συνδρομή ή μη των προβλεπόμενων όρων και προϋποθέσεων αυτοελέγχου. »

Άρθρο 80

Σύστημα επιλογής υποθέσεων προς έλεγχο

1. Η επιλογή των προς έλεγχο δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος γίνεται με τη χρησιμοποίηση μεθόδων ανάλυσης κινδύνου, οι οποίες βασίζονται:

α) Σε ποιοτικά χαρακτηριστικά, όπως τη νομική μορφή, την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992 – Φ.Ε.Κ. Α' 84), τον κλάδο ή τομέα δραστηριότητας, ανάλογα με την επικινδυνότητα και παραβατικότητα αυτού, την ύπαρξη παραβάσεων και παραλείψεων των διατάξεων της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, ανάλογα με το είδος, τη βαρύτητα και τη συχνότητα εμφάνισής τους, την ύπαρξη στοιχείων από διασταυρώσεις του πληροφοριακού συστήματος ή από ελέγχους σε τρίτους υπόχρεους ή από τρίτες πηγές για απόκρυψη φορολογητέας ύλης ή διάπραξη φορολογικών αδικημάτων και την εν γένει φορολογική εικόνα και συμπεριφορά των υπόχρεων.

β) Σε οικονομικά δεδομένα, όπως ακαθάριστα έσοδα, δαπάνες, καθαρά κέρδη ή ζημιές, συντελεστές μικτού και καθαρού κέρδους, δεδομένα από δηλώσεις άμεσης και έμμεσης φορολογίας, καθώς και διαθέσιμα στοιχεία από βάσεις δεδομένων, στατιστική ανάλυση, εφαρμογή τεχνικών εξόρυξης δεδομένων και άλλες πηγές πληροφοριών.

γ) Σε χωροταξικά και χρονικά δεδομένα, όπως τόπος παραγωγής και διακίνησης, εποχιακές δραστηριότητες και τοπικές ιδιαιτερότητες.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι παραβάσεις ή παραλείψεις, τα στοιχεία και γενικά τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των προς έλεγχο δηλώσεων, τα μόρια που αντιστοιχούν, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να ορίζεται και τυχαίο δείγμα υπαγόμενων σε έλεγχο δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, χωρίς τη χρησιμοποίηση μεθόδων ανάλυσης κινδύνου.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν ανάλογα και για τις λοιπές φορολογίες.

3. Υφιστάμενες διατάξεις οι οποίες προβλέπουν τον υποχρεωτικό φορολογικό έλεγχο κατηγοριών υπόχρεων εξακολουθούν να ισχύουν.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν από το χρόνο έκδοσης των οικείων αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών και κατά τα τυχόν ειδικότερα οριζόμενα από αυτές.

Άρθρο 81 **Εκπόνηση κλαδικών εγχειριδίων ελέγχου**

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καταρτίζονται κλαδικά εγχειρίδια ελέγχου, με τα οποία καθορίζονται οι ελεγκτικές διαδικασίες και επαληθεύσεις, καθώς και οι τεχνικές και μέθοδοι ελέγχου που πρέπει να διενεργούνται κατά τον έλεγχο των δηλώσεων των υπόχρεων, αναλόγως του κλάδου ή τομέα της οικονομίας στον οποίο αυτοί δραστηριοποιούνται.

Άρθρο 82 **Παράταση παραγραφής**

Η προθεσμία παραγραφής που λήγει στις 30-6-2010 ημερομηνία μετά την οποία παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρων, τελών και εισφορών, παρατείνεται μέχρι 31-12-2010. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών, προικών, κερδών από λαχεία, μεταβίβασης ακινήτων, φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας (Φ.Μ.Α.Π.) και ειδικού φόρου επί των ακινήτων (άρθ. 15 - 17 ν. 3091/2002).

Άρθρο 83 **Συγκρότηση Περιουσιολογίου**

Στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών συγκροτείται περιουσιολόγιο όλων των φυσικών προσώπων κατόχων Α.Φ.Μ.. Στο περιουσιολόγιο περιλαμβάνονται κυρίως ακίνητα, αυτοκίνητα, σκάφη, εναέρια μέσα μεταφοράς, κατοχή μετοχών, αμοιβαίων κεφαλαίων και εταιρικών μεριδίων. Δεν περιλαμβάνονται οι τραπεζικές καταθέσεις και τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου. Οι Υπηρεσίες, φορείς, νομικά και φυσικά πρόσωπα οφείλουν να αποστέλλουν ή να παραδίδουν στοιχεία για περιουσιακά δεδομένα, κινητή περιουσία, τόκους εισοδημάτων σύμφωνα με την Οδηγία 2003/48 και το ν. 3312/2005, δεδομένα οικονομικών συναλλαγών και κάθε πληροφορία οικονομικής φύσης στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Για την αποστολή και συγκέντρωση των στοιχείων αυτών δεν μπορεί να γίνει επίκληση τραπεζικού ή άλλου απορρήτου ως προς το Υπουργείο Οικονομικών. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται ο τρόπος αποτύπωσης και συγκέντρωσης των πιο πάνω περιουσιακών στοιχείων. Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζεται ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής των οικονομικών στοιχείων για την συγκρότηση και παρακολούθηση του περιουσιολογίου καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ή διαδικασία.

Άρθρο 84 **Ρύθμιση για υποβολή δηλώσεων**

1. Υπόχρεοι φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση ή έχουν υποβάλει ανακριβή ή ελλιπή δήλωση για την καταβολή ή μη φόρων, τελών ή εισφορών υπέρ του Δημοσίου μπορούν μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος να υποβάλλουν αρχικές ή συμπληρωματικές δηλώσεις για εισοδήματα που αποκτήθηκαν μέχρι και το οικονομικό έτος 2009, χωρίς την επιβολή πρόσθετου φόρου ή προστίμου.
2. Κατά την υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Ν. 2523/1997, προκειμένου για τις αιτήσεις που υποβάλλονται για την έκδοση των οικείων πιστοποιητικών κατά το χρόνο ισχύος των διατάξεων αυτού του άρθρου.
3. Επίσης μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος παρέχεται η δυνατότητα υποβολής δηλώσεων, με τους ευνοϊκούς όρους που αναφέρονται στις παρακάτω παραγράφους, των οποίων η προθεσμία υποβολής έχει λήξει μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, για τις κάτωθι φορολογίες:
  - α) Φόρου προστιθέμενης αξίας (κυρ. ν.2859/2000 ΦΕΚ 248Α), όσον αφορά:
    - αρχικές ή τροποποιητικές, περιοδικές, έκτακτες ή εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α., και δηλώσεις αποθεμάτων, ανεξαρτήτως εάν προκύπτει ή όχι ποσό φόρου για καταβολή,
    - έκτακτες δηλώσεις για επιστροφή στο δημόσιο ποσών ΦΠΑ που έχουν επιστραφεί αδικαιολόγητα σε αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41, για τις οποίες ο πρόσθετος φόρος υπολογίζεται από την επομένη της επιστροφής που διενεργήθηκε από τη Δ.Ο.Υ.
    - ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ενδοκοινοτικών αποκτήσεων ή λήψεων υπηρεσιών και παραδόσεων αγαθών ή παροχών υπηρεσιών
    - δηλώσεις Intrastat,
  - β) Αυτοτελούς φορολογίας εισοδημάτων των άρθρων 11, 12, 13 και 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
  - γ) Φόρου υπεραξίας από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων με βάση τις διατάξεις των άρθρων 20 έως και 27 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α').
  - δ) Φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλιστρών άρθρου 29 ν.3492/2006 (ΦΕΚ 210Α'), τέλος συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας και τέλος καρτοκινητής τηλεφωνίας άρθρου 12 του ν.2579/1998 (ΦΕΚ 31Α').
  - ε) Τελών χαρτοσήμου, εκτός από τις συναλλαγματικές και γραμμάτια σε διαταγή.
  - στ) Φόρων που παρακρατούνται ή προκαταβάλλονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από τις κάθε είδους αμοιβές, αποδοχές και αποζημιώσεις.
  - ζ) Εισφοράς υπέρ ΕΛ.Γ.Α. του άρθρου 31 του Ν. 2040/1992 (ΦΕΚ 70 Α'), εισφοράς υπέρ δακοκτονίας του Α.Ν.112/1967 (ΦΕΚ 147/Α') και Ν.1402/1983 ΦΕΚ167/Α).
  - η) Φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων και ειδικού φόρου τραπεζικών εργασιών του ν. 1676/1986 (ΦΕΚ 204/Α').

- θ) Οποιοδήποτε άλλου φόρου, τέλους, εισφοράς ή κράτησης υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων που δεν περιλαμβάνεται στις περιπτώσεις α' έως και θ', με εξαίρεση τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
4. Για τις δηλώσεις της παραγράφου 3, υπολογίζεται πρόσθετος φόρος 10%, για τις περιπτώσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 3% για τις περιπτώσεις που η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε από 1 Ιανουαρίου 2009 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον ο φόρος καταβληθεί σε δόσεις. Στην περίπτωση που ο φόρος καταβληθεί εφάπαξ δεν υπολογίζεται πρόσθετος φόρος.
Στην περίπτωση που με τις ανωτέρω δηλώσεις δεν προκύπτει φόρος για καταβολή δεν επιβάλλεται πρόστιμο.
5. Η καταβολή του φόρου γίνεται ως κατωτέρω:
- α) Ο φόρος εισοδήματος καταβάλλεται ολόκληρος, με την υποβολή της δήλωσης προκειμένου για τα νομικά πρόσωπα και μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση, προκειμένου για τα φυσικά πρόσωπα.
- β) Ο φόρος που οφείλεται με βάση τις δηλώσεις της παραγράφου 3 καταβάλλεται, είτε εφ' άπαξ με την υποβολή της δήλωσης, είτε σε τέσσερις (4) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται ταυτόχρονα με την υποβολή κάθε δήλωσης και κάθε μία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα των αντίστοιχων επόμενων μηνών. Το ποσό της κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριακοσίων (300) ευρώ.
6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν έχουν εφαρμογή:
- α) Στις περιπτώσεις όπου, μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος έχουν εκδοθεί και καταχωρηθεί στα οικεία βιβλία μεταγραφής οι σχετικές καταλογιστικές πράξεις.
- β) Στις υποθέσεις της φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών, μεταβίβασης ακινήτων, μεγάλης ακίνητης περιουσίας, ενιαίου τέλους ακινήτων, δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), φόρου αυτομάτου υπερτιμήματος και τέλους συναλλαγής.
- γ) Στις φορολογικές δηλώσεις που υποβάλλονται με επιφύλαξη.
- δ) Στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος με τις οποίες δηλώνεται ζημία.
- ε) Στις υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης και κοινοποίησης καταλογιστικών πράξεων μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, εφόσον για αυτές τα βιβλία και στοιχεία των επιτηδευματιών που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. έχουν κριθεί ανεπαρκή ή ανακριβή από τις επιτροπές της παραγράφου 5 του άρθρου 30 του Π.Δ. 186/1992 ή εφόσον παρήλθε άπρακτη η προβλεπόμενη από τις ίδιες διατάξεις προθεσμία προσφυγής ενώπιον των Επιτροπών αυτών. Στις υποθέσεις της περίπτωσης αυτής εμπίπτουν και εκείνες που εκκρεμούν ενώπιον των ανωτέρω Επιτροπών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 85

Εναρμόνιση προς την Οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 (ΕΕ L 9/14.01.2009)

Στο ν.2960/2001 (ΦΕΚ 265/Α) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις:

1. Το άρθρο 54 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 54

Αντικείμενο του φόρου

1. Στον ειδικό φόρο κατανάλωσης υπόκεινται τα προϊόντα του άρθρου 53, τα οποία παράγονται ή εξορύσσονται, ανάλογα με την περίπτωση, στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα κράτη-μέλη ή εισάγονται στο εσωτερικό της χώρας.

2. Επί των εισαγόμενων και εξαγόμενων προϊόντων του άρθρου 53 εφαρμόζονται οι διατάξεις της τελωνειακής και συναφούς με τον παρόντα κώδικα νομοθεσίας.

3. Οι διατυπώσεις που προβλέπονται από τις κοινοτικές τελωνειακές διατάξεις για την είσοδο εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας εφαρμόζονται κατ' αναλογία κατά την είσοδο υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων στην Κοινότητα από έδαφος που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Οι διατυπώσεις που προβλέπονται από τις κοινοτικές τελωνειακές διατάξεις για την έξοδο εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας εφαρμόζονται κατ' αναλογία κατά την έξοδο υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων από την Κοινότητα προς έδαφος που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

4. Οι διατάξεις του τμήματος Β' του κεφαλαίου Α', καθώς και οι διατάξεις οι σχετικές με την διακίνηση και τον έλεγχο του τμήματος Β' του κεφαλαίου Γ' του τρίτου μέρους του παρόντος Κώδικα δεν εφαρμόζονται στα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα που καλύπτονται από τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής.

5. Θεωρούνται ως προϊόντα εισαγόμενα στο εσωτερικό της χώρας, τα προϊόντα που προέρχονται από τα ακόλουθα εδάφη, τα οποία αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας:

- α) Κανάριοι Νήσοι,
- β) Γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα,
- γ) Νήσοι Άαλαντ,
- δ) Αγγλονορμανδικές Νήσοι

Οι περιπτώσεις (α) και (β) παύουν να ισχύουν από την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση σχετικής δήλωσης της Ισπανίας ή της Γαλλίας αντίστοιχα, για τα προϊόντα που θα περιλαμβάνονται στη δήλωση αυτή.

6. Θεωρούνται επίσης ως προϊόντα εισαγόμενα στο εσωτερικό της χώρας, τα προϊόντα που προέρχονται από τα ακόλουθα εδάφη, τα οποία δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας:

- α) Νήσος Ελιγολάνδη
- β) έδαφος του Μπίζινγκεν
- γ) Θέουτα,
- δ) Μελίλια,
- ε) Λιβίνιο,

- στ) Καμπιόνε ντ' Ιτάλια,
- ζ) τα ιταλικά ύδατα της Λίμνης του Λουγκάνο
- η) το Γιβραλτάρ.

7. Για την εφαρμογή του τρίτου μέρους του παρόντος Κώδικα, η διακίνηση των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων από ή προς :

- α) το Πριγκιπάτο του Μονακό, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς τη Γαλλία,
- β) τον Άγιο Μαρίνο, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς την Ιταλία,
- γ) τις περιοχές κυρίαρχων βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς την Κύπρο,
- δ) τη νήσο του Μαν, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς το Ηνωμένο Βασίλειο
- ε) το JUNGHOLZ και MITTELBERG (KLEINES WALSERTAL), αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς τη Γερμανία ».

2. Το άρθρο 55 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 55
Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του τρίτου μέρους του παρόντος Κώδικα νοούνται ως:

- α) «εγκεκριμένος αποθηκευτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει λάβει άδεια από τις αρμόδιες αρχές, να παράγει, να μεταποιεί, να κατέχει, να παραλαμβάνει ή να αποστέλλει, στο πλαίσιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής του φόρου σε φορολογική αποθήκη.
- β) «κράτος-μέλος» και «έδαφος κράτους-μέλους»: το έδαφος κάθε κράτους-μέλους της Κοινότητας, στο οποίο εφαρμόζεται η συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 299 αυτής, πλην των τρίτων εδαφών.
- γ) «Κοινότητα» και «έδαφος της Κοινότητας»: τα εδάφη των κρατών- μελών, όπως ορίζονται στο σημείο β)
- δ) «τρίτη εδάφη»: τα εδάφη που απαριθμούνται στο άρθρο 54 παράγραφοι 5 και 6.
- ε) «τρίτη χώρα»: κράτος ή έδαφος, στο οποίο δεν εφαρμόζεται η συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- στ) «τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής»: οποιαδήποτε από τις ειδικές διαδικασίες που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92, σχετικά με την τελωνειακή επιτήρηση στην οποία υπόκεινται τα μη κοινοτικά εμπορεύματα κατά την είσοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, την προσωρινή εναπόθεση, τις ελεύθερες ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες, καθώς και οποιοδήποτε από τα καθεστώτα που αναφέρονται στο άρθρο 84 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω Κανονισμού,
- ζ) «καθεστώς αναστολής»: το φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στην παραγωγή, τη μεταποίηση, την κατοχή ή τη διακίνηση υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, τα οποία δεν καλύπτονται από τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής, αλλά τελούν σε αναστολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης.
- η) «εισαγωγή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων»: η είσοδος στο εσωτερικό της χώρας υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης

προϊόντων από τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη, εκτός εάν τα προϊόντα, κατά την είσοδό τους στο εσωτερικό της χώρας, υπάγονται σε τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής, καθώς και η έξοδός τους από τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής

θ) «εγγεγραμμένος παραλήπτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει λάβει άδεια από τις αρμόδιες αρχές, να παραλαμβάνει, στο πλαίσιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα προερχόμενα από άλλο κράτος-μέλος, τα οποία διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

ι) «εγγεγραμμένος αποστολέας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει λάβει άδεια από τις αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, μόνο να αποστέλλει υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπό καθεστώς αναστολής κατόπιν της θέσης τους σε ελεύθερη κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92.

ια) «φορολογική αποθήκη»: ο τόπος όπου υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα παράγονται, μεταποιούνται, κατέχονται, παραλαμβάνονται ή αποστέλλονται υπό καθεστώς αναστολής από εγκεκριμένο αποθηκευτή, στο πλαίσιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του.»

3. Το άρθρο 56 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 56

Απαιτητό του φόρου

1.Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός κατά το χρόνο θέσης σε ανάλωση των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας.

2.Θεωρείται ως «θέση σε ανάλωση»:

α) η έξοδος υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων από ένα καθεστώς αναστολής, συμπεριλαμβανομένης της παράτυπης εξόδου.

β) η κατοχή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων εκτός καθεστώτος αναστολής, για τα οποία δεν έχει επιβληθεί ειδικός φόρος κατανάλωσης δυνάμει των εφαρμοστέων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου και της εθνικής νομοθεσίας,

γ) η παραγωγή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της παράτυπης παραγωγής, εκτός καθεστώτος αναστολής.

δ) η εισαγωγή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της παράτυπης εισαγωγής, εκτός εάν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπαχθούν, αμέσως μετά την εισαγωγή, σε καθεστώς αναστολής.

Για την εφαρμογή της παραπάνω περίπτωσης α), ως έξοδος από το καθεστώς αναστολής των πετρελαιοειδών προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής εντός φορολογικών αποθηκών στο εσωτερικό της χώρας και ζητείται η θέση τους σε ανάλωση, θεωρείται η φυσική έξοδος των προϊόντων από τη φορολογική αποθήκη.

3.Στις ακόλουθες περιπτώσεις ο χρόνος θέσης σε ανάλωση είναι:

α) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημείο ii), ο χρόνος παραλαβής των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων από τον εγγεγραμμένο παραλήπτη.

β) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημείο iv), ο χρόνος παραλαβής των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων από τον παραλήπτη.

γ) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 2, ο χρόνος παραλαβής των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων στον τόπο άμεσης παράδοσής τους.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου εισπράττεται με βάση τους συντελεστές που ισχύουν την ημερομηνία κατά την οποία ο φόρος καθίσταται απαιτητός.

5. Στην περίπτωση παράτυπης εξόδου από καθεστώς αναστολής ή κατοχής εκτός καθεστώτος αναστολής ή παράτυπης παραγωγής ή παράτυπης εισαγωγής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης εισπράττεται με βάση τους συντελεστές που ισχύουν κατά τον χρόνο διαπίστωσης των παρατυπιών αυτών.

Εν τούτοις, όταν από τα στοιχεία που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνεται ότι η παράτυπη έξοδος από καθεστώς αναστολής ή η κατοχή εκτός καθεστώτος αναστολής ή η παράτυπη παραγωγή ή η παράτυπη εισαγωγή πραγματοποιήθηκαν ή υπήρξαν, κατά περίπτωση, σε χρόνο προγενέστερο της διαπίστωσης, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης εισπράττεται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά την προγενέστερη της διαπίστωσης ημερομηνία, στην οποία πραγματοποιήθηκαν ή υπήρξαν.

6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 101, υπόχρεος να καταβάλει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης που καθίσταται απαιτητός είναι:

α) σε σχέση με την έξοδο υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων από καθεστώς αναστολής, όπως αναφέρεται στην περίπτωση α) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου:

i) ο εγκεκριμένος αποθηκευτής, ο εγγεγραμμένος παραλήπτης ή κάθε άλλο πρόσωπο που απελευθερώνει ή εξ ονόματος του οποίου απελευθερώνονται τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα από καθεστώς αναστολής και σε περίπτωση παράτυπης εξόδου από τη φορολογική αποθήκη, κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην έξοδο αυτή.

ii) σε περίπτωση παρατυπίας κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 118 παράγραφοι 1, 2 και 4: ο εγκεκριμένος αποθηκευτής, ο εγγεγραμμένος αποστολέας ή κάθε άλλο πρόσωπο που εγγυήθηκε την πληρωμή, σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφοι 6 και 7, και κάθε πρόσωπο που συμμετείχε στην παράτυπη έξοδο και το οποίο γνώριζε ή όφειλε ευλόγως να γνωρίζει τον παράτυπο χαρακτήρα της εξόδου.

β) σχετικά με την κατοχή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, όπως αναφέρεται στην περίπτωση β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου: το πρόσωπο που κατέχει τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα και κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην κατοχή τους.

γ) σχετικά με την παραγωγή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, όπως αναφέρεται στην περίπτωση γ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου: το πρόσωπο που παράγει τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο

κατανάλωσης προϊόντα και σε περίπτωση παράτυπης παραγωγής, κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην παραγωγή τους.

δ) σχετικά με την εισαγωγή υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, που αναφέρεται στην περίπτωση δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου: το πρόσωπο που δηλώνει τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα ή εξ ονόματος του οποίου δηλώνονται αυτά κατά την εισαγωγή και σε περίπτωση παράτυπης εισαγωγής, κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εισαγωγή.

Σε περίπτωση περισσότερων υπόχρεων για την καταβολή του οφειλόμενου ποσού του ειδικού φόρου κατανάλωσης, τα πρόσωπα αυτά είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπόχρεα για την πληρωμή της εν λόγω οφειλής.

7. Σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης της άδειας εγκεκριμένου αποθηκευτή, οι φορολογικές επιβαρύνσεις που αναλογούν στα αποθηκευμένα σε καθεστώς αναστολής προϊόντα στην ή στις φορολογικές αποθήκες του αποθηκευτή, καθίστανται άμεσα απαιτητές και τα προϊόντα δεσμεύονται μέχρι την εξόφληση αυτών από τον υπόχρεο ή από τις εγγυήσεις που έχουν κατατεθεί.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.»

4. Το άρθρο 57 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 57

Ειδικές περιπτώσεις απαιτητού του φόρου

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 60 παράγραφος 1, σε περίπτωση κατά την οποία υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος, κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό της χώρας προκειμένου να παραδοθούν ή να χρησιμοποιηθούν σε αυτό, υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, ο οποίος καθίσταται απαιτητός από τις αρμόδιες αρχές.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «κατοχή για εμπορικούς σκοπούς» νοείται η κατοχή προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης από μη ιδιώτη ή από ιδιώτη για μη δική του χρήση και τα οποία μεταφέρονται από αυτόν, σύμφωνα με το άρθρο 59.

2. Οι όροι υπό τους οποίους ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός, καθώς και ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι αυτοί που ισχύουν τη στιγμή κατά την οποία ο φόρος καθίσταται απαιτητός στο εσωτερικό της χώρας.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα διακινούνται μεταξύ των εδαφών των διαφόρων κρατών-μελών υπό την κάλυψη του προβλεπόμενου από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθμ. 3649/1992 (ΕΕ L 369/18.12.1992) Απλουστευμένου Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου (Α.Σ.Δ.Ε.).

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 119, όταν υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε ένα κράτος-μέλος διακινούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας για εμπορικούς σκοπούς, δεν θεωρείται ότι κατέχονται για αυτούς τους σκοπούς μέχρις ότου φτάσουν στο κράτος-μέλος προορισμού, υπό την προϋπόθεση ότι διακινούνται βάσει των διατυπώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 7 του παρόντος άρθρου.

5. Τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα τα οποία βρίσκονται επί πλοίου ή αεροσκάφους, που πραγματοποιεί θαλάσσια ταξίδια ή πτήσεις μεταξύ δύο κρατών-μελών και τα οποία δεν διατίθενται προς πώληση όταν το πλοίο ή το αεροσκάφος βρίσκεται στο έδαφος ενός κράτους-μέλους δεν θεωρείται ότι κατέχονται στο εν λόγω κράτος-μέλος για εμπορικούς σκοπούς.
6. Υπόχρεος για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που καθίσταται απαιτητός είναι, ανάλογα με την περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το πρόσωπο το οποίο εκτελεί την παράδοση ή το οποίο έχει στην κατοχή του τα παραδοτέα προϊόντα, ή το πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται τα προϊόντα στο εσωτερικό της χώρας.
7. Τα πρόσωπα της παραγράφου 6 υποχρεούνται, σε περίπτωση αποστολής προϊόντων από άλλο κράτος-μέλος:
- α) να καταθέτουν, πριν από την αποστολή των προϊόντων, σχετική δήλωση στην αρμόδια αρχή του εσωτερικού της χώρας, καθώς και εγγύηση η οποία να καλύπτει τους αναλογούντες φόρους.
  - β) να καταβάλλουν στην αρμόδια αρχή, με την άφιξη των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την άφιξη, τους οφειλόμενους φόρους.
  - γ) να θέτουν στη διάθεση του ελέγχου κάθε απαραίτητο στοιχείο ή έγγραφο, που κρίνεται από την αρμόδια αρχή αναγκαίο ή χρήσιμο, για την εξακρίβωση της πραγματοποίησης της παραλαβής των προϊόντων και της καταβολής των οφειλόμενων φόρων.
8. Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, που έχει επιβληθεί στο εσωτερικό της χώρας κατά τη θέση σε ανάλωση προϊόντων, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή προσώπου για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό άλλου κράτους-μέλους, διαγράφεται ή επιστρέφεται σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 66 του παρόντος Κώδικα.
9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι διατυπώσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

5. Το άρθρο 59 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 59

Απόκτηση από ιδιώτες

1. Για τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα τα οποία αποκτά ιδιώτης για δική του χρήση και τα οποία μεταφέρει αυτοπροσώπως από ένα κράτος-μέλος σε άλλο, οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης οφείλονται μόνο στο κράτος-μέλος, όπου τα προϊόντα αυτά αποκτώνται.
2. Για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1, προορίζονται για ίδια χρήση ενός ιδιώτη, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:
  - α) η εμπορική ιδιότητα του κατόχου και οι λόγοι κατοχής των προϊόντων,
  - β) ο τόπος όπου βρίσκονται τα προϊόντα ή, ανάλογα με την περίπτωση, ο χρησιμοποιούμενος τρόπος μεταφοράς,
  - γ) κάθε έγγραφο σχετικό με τα προϊόντα,
  - δ) η φύση των προϊόντων,
  - ε) η ποσότητα των προϊόντων.
3. Για την εφαρμογή της περίπτωσης ε) της παραγράφου 2, ως αποδεικτικό στοιχείο, ορίζονται ενδεικτικά τα ακόλουθα ποσοτικά όρια ανά προϊόν:

α) για τα προϊόντα καπνού:

-τσιγάρα: 800 τεμάχια

-πουράκια (πούρα βάρους όχι πάνω από 3γρ. το τεμάχιο): 400 τεμάχια

-πούρα: 200 τεμάχια

-καπνός για κάπνισμα: 1 κιλό

β) για τα αλκοολούχα ποτά:

-οινοπνευματώδη ποτά: 10 λίτρα

-ενδιάμεσα προϊόντα: 20 λίτρα

-οίνοι: 90 λίτρα (από τους οποίους το πολύ 60 λίτρα αφρώδεις)

-μπύρες: 110 λίτρα

4. Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης πετρελαιοειδών προϊόντων, τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος, καθίσταται απαιτητός και εισπράττεται από τις αρμόδιες αρχές, εάν η μεταφορά αυτών των προϊόντων στη χώρα γίνεται με ανορθόδοξους τρόπους από ιδιώτη ή για λογαριασμό του.

Ως ανορθόδοξες μεταφορές θεωρούνται οι μεταφορές καυσίμων κινητήρων, όταν τα καύσιμα δεν μεταφέρονται στη δεξαμενή των οχημάτων ή σε κατάλληλο εφεδρικό δοχείο, καθώς και η μεταφορά υγρών καυσίμων θέρμανσης όταν δεν γίνεται με βυτιοφόρα επαγγελματιών.»

6. Το άρθρο 60 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 60

Πωλήσεις εξ αποστάσεως

1. Τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος και αγοράζονται από πρόσωπο που δεν έχει την ιδιότητα του εγκεκριμένου αποθηκευτή ή του εγγεγραμμένου παραλήπτη, είναι εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας και δεν ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, και τα οποία αποστέλλονται ή μεταφέρονται στο εσωτερικό της χώρας άμεσα ή έμμεσα από τον πωλητή ή για λογαριασμό του, υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.

2. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός και καταβάλλεται κατά την παράδοση των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας. Οι όροι υπό τους οποίους ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός, καθώς και ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι αυτοί που ισχύουν τη στιγμή κατά την οποία ο φόρος καθίσταται απαιτητός.

3. Υπόχρεος για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο εσωτερικό της χώρας είναι ο πωλητής ή ο φορολογικός αντιπρόσωπος αυτού. Ο φορολογικός αντιπρόσωπος πρέπει να είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας και εγκεκριμένος από την αρμόδια αρχή. Στις περιπτώσεις που ο πωλητής ή ο φορολογικός του αντιπρόσωπος δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις της περίπτωσης α) της παραγράφου 4, υπόχρεος για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι ο παραλήπτης των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων.

4. Στην περίπτωση αποστολής προϊόντων από άλλο κράτος-μέλος στο εσωτερικό της χώρας, ο πωλητής ή ο φορολογικός αντιπρόσωπος αυτού πρέπει να συμμορφώνεται προς τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) πριν από την αποστολή των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, να εγγράφεται στα μητρώα και να εγγυάται την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στην αρμόδια αρχή,

β) να καταβάλλει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στην αρχή που προβλέπεται στην περίπτωση α) την ημέρα άφιξης των προϊόντων ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα,

γ) να τηρεί λογιστική των παραδιδόμενων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων.

5. Στην περίπτωση αποστολής προϊόντων από το εσωτερικό της χώρας σε άλλο κράτος-μέλος, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που επιβλήθηκε στο εσωτερικό της χώρας διαγράφεται ή επιστρέφεται κατόπιν σχετικού αιτήματος του πωλητή, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 66 του παρόντος Κώδικα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι διατυπώσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

7. Το άρθρο 61 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 61

Καταστροφές και απώλειες προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος

1. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 και στο άρθρο 60 παράγραφος 1, σε περίπτωση ολικής καταστροφής ή ανεπανόρθωτης απώλειας των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων κατά τη μεταφορά τους σε κράτος-μέλος άλλο από το κράτος-μέλος στο οποίο τέθηκαν σε ανάλωση, από αιτία οφειλόμενη στην ίδια τη φύση των προϊόντων, ή εξ αιτίας τυχαίων περιστατικών ή ανωτέρας βίας, ή κατόπιν έγκρισης των αρμόδιων αρχών του συγκεκριμένου κράτους-μέλους, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης δεν καθίσταται απαιτητός στο εν λόγω κράτος-μέλος.

Η ολική καταστροφή ή η ανεπανόρθωτη απώλεια των εν λόγω υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο ικανοποιητικό για τις αρμόδιες αρχές της χώρας, στην περίπτωση που η εν λόγω ολική καταστροφή ή ανεπανόρθωτη απώλεια επήλθε στο εσωτερικό της ή όταν η απώλεια διαπιστώνεται στο εσωτερικό της χώρας και δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός του τόπου όπου επήλθε.

Η εγγύηση που κατατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 7 περίπτωση α) ή το άρθρο 60 παράγραφος 4 περίπτωση α) αποδεσμεύεται.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται τα προϊόντα που υπόκεινται σε φυσική απομείωση, τα ποσοστά της απομείωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση των απωλειών αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

8. Στο άρθρο 63 προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως ακολούθως:

«4. Όταν οι φορολογικές αποθήκες, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, βρίσκονται σε μη κατοικημένη περιοχή ή έξω από την έδρα της αρμόδιας αρχής ή έχουν έναρξη και λήξη της λειτουργίας τους σε ώρες που δεν υπάρχει τακτική συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, υποχρεούνται οι οικείοι εγκεκριμένοι αποθηκευτές να εξασφαλίσουν, με δικά τους ή μισθωμένα μεταφορικά μέσα, την έγκαιρη μετακίνηση των υπαλλήλων της αρμόδιας αρχής, οι οποίοι εποπτεύουν και ελέγχουν τις εργασίες των αποθηκών αυτών.»

9. Η περίπτωση α) της παραγράφου 2 του άρθρου 64 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«α) να παράγει, να μεταποιεί, να κατέχει, να παραλαμβάνει και να αποστέλλει, στα πλαίσια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία τελούν υπό αναστολή καταβολής του φόρου αυτού, εφόσον βρίσκονται σε φορολογική αποθήκη,»

10. Στην περίπτωση α) της παραγράφου 3 του άρθρου 64 η φράση στην πρώτη παύλα αντικαθίσταται, ως ακολούθως :

« - να εισάγει στη φορολογική αποθήκη του και να προβαίνει στη λογιστική εγγραφή, με την περάτωση της διακίνησης, όλων των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, τα οποία διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής, εκτός εάν εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 112 και να τηρεί λογιστικά βιβλία των αποθεμάτων και των κινήσεων των προϊόντων,»

11. Το άρθρο 65 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 65

Καταστροφές και απώλειες προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής

1. Η ολική καταστροφή ή η ανεπανόρθωτη απώλεια προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και τελούν υπό καθεστώς αναστολής από αιτία οφειλόμενη στην ίδια τη φύση του προϊόντος, σε τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία ή ακόμη και με την άδεια των αρμοδίων αρχών του κράτους-μέλους, δεν θεωρείται θέση σε ανάλωση.

Θεωρείται ότι τα προϊόντα έχουν υποστεί ολική καταστροφή ή ανεπανόρθωτη απώλεια όταν δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.

2. Η ολική καταστροφή ή η ανεπανόρθωτη απώλεια των εν λόγω υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο ικανοποιητικό για τις αρμόδιες αρχές της χώρας, στην περίπτωση που η εν λόγω ολική καταστροφή ή ανεπανόρθωτη απώλεια επήλθε στο εσωτερικό της ή όταν η απώλεια διαπιστώνεται στο εσωτερικό της χώρας και δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός του τόπου όπου επήλθε.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται τα προϊόντα που υπόκεινται σε φυσική απομείωση, τα ποσοστά της απομείωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση των απωλειών αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

12. Το άρθρο 66 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 66

Επιστροφή ή διαγραφή του φόρου

Βεβαίωση και είσπραξη εκ των υστέρων

1. Τα προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση στο εσωτερικό της χώρας δύνανται στις προβλεπόμενες από τα άρθρα 57, 60 και 119 του παρόντος Κώδικα περιπτώσεις, να αποτελέσουν, μετά από αίτηση ενός ενδιαφερομένου, αντικείμενο επιστροφής ή διαγραφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης από την αρμόδια αρχή, εφόσον τα προϊόντα αυτά δεν πρόκειται να καταναλωθούν στο εσωτερικό της χώρας.

Αν τα προϊόντα αυτά φέρουν φορολογικά επισήματα (ένσημες ταινίες φορολογίας καπνού ή αλκοολούχων ποτών), πρέπει πριν από την αποστολή τους και προκειμένου να επιστραφεί ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, να προσκομισθούν για καταστροφή τα επισήματα αυτά στην αρμόδια αρχή.

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 57 του παρόντος Κώδικα ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που επιβλήθηκε στο εσωτερικό της χώρας επιστρέφεται ή διαγράφεται μόνον εφόσον ο φόρος αυτός έχει καταστεί απαιτητός και έχει εισπραχθεί στο άλλο κράτος-μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 7 του ίδιου άρθρου.

3. Στις περιπτώσεις του άρθρου 60 του παρόντος Κώδικα ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που επιβλήθηκε στο εσωτερικό της χώρας επιστρέφεται ή διαγράφεται, κατόπιν σχετικού αιτήματος του πωλητή, εφόσον ο ίδιος ή ο φορολογικός του αντιπρόσωπος έχει ακολουθήσει στο κράτος-μέλος προορισμού τις διαδικασίες της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου.

4. Πέραν των προβλεπόμενων στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις που υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα φέρουν φορολογικά επισήματα (ένσημες ταινίες φορολογίας καπνού, ή αλκοολούχων ποτών), τα τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ή αποτέλεσαν αντικείμενο εγγύησης για την απόκτησή τους, πλην της αξίας τους, επιστρέφονται, διαγράφονται ή αποδεσμεύονται από την αρμόδια αρχή εάν ο ειδικός φόρος κατανάλωσης έχει καταστεί απαιτητός και έχει εισπραχθεί σε άλλο κράτος-μέλος.

Το ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης, το οποίο καταβλήθηκε ή αποτέλεσε αντικείμενο εγγύησης επιστρέφεται, διαγράφεται ή αποδεσμεύεται με την προσκόμιση στην αρμόδια αρχή, ικανοποιητικής απόδειξης ότι τα φορολογικά επισήματα έχουν αφαιρεθεί ή καταστραφεί.

5. Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που έχει βεβαιωθεί για προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση με απαλλαγή από τον φόρο αυτό, βάσει των διατάξεων που προβλέπονται από το τρίτο μέρος του παρόντος Κώδικα διαγράφεται, εάν τα προϊόντα μετά την θέση τους σε ανάλωση υπέστησαν ανεπανόρθωτη απώλεια ή ολική καταστροφή, εξ αιτίας τυχαίων περιστατικών ή ανωτέρας βίας, ή ακόμη και με σχετική για την καταστροφή τους έγκριση από τις αρμόδιες αρχές της χώρας. Η ολική καταστροφή ή η ανεπανόρθωτη απώλεια πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο ικανοποιητικό για τις αρμόδιες αρχές.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιστρέφεται ή διαγράφεται ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στις προβλεπόμενες από το άρθρο αυτό περιπτώσεις, οι αρμόδιες για την επιστροφή ή διαγραφή αρχές, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

7. Οι διατάξεις περί συμπληρωματικής βεβαίωσης και είσπραξης εκ των υστέρων του άρθρου 31 του παρόντος Κώδικα, καθώς και οι διατάξεις περί αχρεωστήτως εισπραχθέντων του άρθρου 32 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται ανάλογα και για τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα.»

13. Το άρθρο 67 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 67

Πωλήσεις από καταστήματα αφορολογήτων ειδών

1. Τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία διατίθενται από τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών και τα οποία μεταφέρονται στις προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών που μεταβαίνουν σε τρίτο έδαφος ή

σε τρίτη χώρα αεροπορικώς ή διά θαλάσσης απαλλάσσονται από την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

2. Έως την 1 Ιανουαρίου 2017 απαλλάσσονται επίσης από την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία διατίθενται από καταστήματα αφορολογήτων ειδών που είναι εγκατεστημένα εκτός αερολιμένα ή λιμένα και τα οποία μεταφέρονται στις προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών που μεταβαίνουν σε τρίτο έδαφος ή σε τρίτη χώρα δια ξηράς.

3. Τα προϊόντα τα οποία διατίθενται μέσα σε αεροσκάφος ή πλοίο κατά τη διάρκεια της πτήσης ή του πλου προς τρίτο έδαφος ή τρίτη χώρα αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο με τα προϊόντα τα οποία διατίθενται από τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών.

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την χορήγηση των ανωτέρω απαλλαγών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «κατάστημα αφορολογήτων ειδών»: κατάσταση που βρίσκεται μέσα σε αερολιμένα ή λιμένα και πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις οικείες διατάξεις,

β) «ταξιδιώτης που μεταβαίνει σε τρίτο έδαφος ή σε τρίτη χώρα»: επιβάτης κάτοχος αεροπορικού εισιτηρίου ή εισιτηρίου θαλάσσιας διαδρομής, στο οποίο ως τελικός προορισμός αναφέρεται αερολιμένας ή λιμένας τρίτου εδάφους ή τρίτης χώρας.»

14. Το άρθρο 68 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 68

Απαλλαγές

1. Απαλλάσσονται από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 53 του παρόντος Κώδικα, εφόσον προορίζονται να χρησιμοποιηθούν:

α) στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων,

β) από αναγνωρισμένους διεθνείς οργανισμούς και από τα μέλη των οργανισμών αυτών, μέσα στα όρια και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις διεθνείς συμβάσεις για την ίδρυσή τους ή από τις συμφωνίες για την έδρα τους,

γ) από τις ένοπλες δυνάμεις κάθε κράτους που συμμετέχει στη συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού πλην του κράτους-μέλους εντός του οποίου είναι απαιτητός ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, εφόσον προορίζονται για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει, ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,

δ) από τις ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου που σταθμεύουν στην Κύπρο, σύμφωνα με τη συνθήκη εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας της 16ης Αυγούστου 1960, για χρήση από τις εν λόγω ένοπλες δυνάμεις ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,

ε) για κατανάλωση στα πλαίσια συμφωνίας που συνάπτεται με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, εφόσον αυτή η συμφωνία γίνεται δεκτή ή επιτρέπεται να υπαχθεί σε καθεστώς απαλλαγής από τον φόρο προστιθέμενης αξίας.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 112 παράγραφος 1 και τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 114 παράγραφος 1, τα υποκείμενα σε

ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής για να παραδοθούν σε παραλήπτη που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, συνοδεύονται από πιστοποιητικό απαλλαγής, η μορφή και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζονται από κοινοτικές διατάξεις.

3. Επίσης, απαλλάσσονται του ειδικού φόρου κατανάλωσης τα προϊόντα που προορίζονται για εφοδιασμό πλοίων και αεροσκαφών. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις.

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των απαλλαγών των παραγράφων 1 και 3, καθώς και οι χορηγούμενες ποσότητες, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.»

15. Το άρθρο 71 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 71

Μικροί οινοπαραγωγοί

1. Οινοπαραγωγοί που παράγουν κατά μέσο όρο κάτω από χίλια (1.000) ΗL ετησίως απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του τμήματος Β΄ του κεφαλαίου Α΄, του τμήματος Β΄ του κεφαλαίου Γ΄ τις σχετικές με την διακίνηση και τον έλεγχο, καθώς και από τις λοιπές υποχρεώσεις τις σχετικές με τη διακίνηση και τον έλεγχο του τρίτου μέρους του παρόντος Κώδικα.

2. Όταν οι μικροί οινοπαραγωγοί πραγματοποιούν οι ίδιοι ενδοκοινοτικές συναλλαγές, ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές τους και συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό ΕΚ 436/2009 της 26^{ης} Μαΐου 2009 «για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 479/2008 του Συμβουλίου, όσον αφορά το αμπελουργικό μητρώο, τις υποχρεωτικές δηλώσεις και τη συγκέντρωση στοιχείων για την παρακολούθηση της αγοράς, τα συνοδευτικά έγγραφα μεταφοράς των προϊόντων και τα βιβλία που πρέπει να τηρούνται στον αμπελοοινικό τομέα» (L128/27.5.2009).

3. Στις περιπτώσεις αυτές ο παραλήπτης οφείλει να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους προορισμού, μέσω του εγγράφου που απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 436/2009 ή με αναφορά σε αυτό, για τις πραγματοποιηθείσες παραλαβές οίνου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζονται οι διατυπώσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

16. Η παράγραφος 1 του άρθρου 76 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 54, της περίπτωσης ζ΄ του άρθρου 55 και της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του παρόντος Κώδικα, ως παραγωγή θεωρείται κατά περίπτωση και η εξόρυξη.»

17. Η παράγραφος 3 του άρθρου 84 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Οι ταινίες αυτές χορηγούνται:

-στους εγκεκριμένους αποθηκευτές και εγγεγραμμένους παραλήπτες, προκειμένου να επικολληθούν σε αλκοολούχα ποτά προερχόμενα από άλλο κράτος-μέλος ή σε εισαγωγείς προκειμένου για ποτά από τρίτες χώρες.

-στους εγκεκριμένους αποθηκευτές ή ποτοποιούς, προκειμένου να επικολληθούν σε αλκοολούχα ποτά εγχώριας παραγωγής.

-στους φορολογικούς αντιπροσώπους εγκεκριμένων αποθηκευτών άλλων κρατών-μελών.»

18. Οι περιπτώσεις α) και β) του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 106, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«α) στον εγκεκριμένο αποθηκευτή και στον εγγεγραμμένο παραλήπτη του εσωτερικού, καθώς και στον εγκεκριμένο αποθηκευτή άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) στο φορολογικό αντιπρόσωπο εγκεκριμένου αποθηκευτή άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,»

19. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 109, ο όρος «εγγεγραμμένοι επιτηδευματίες» αντικαθίσταται από τη φράση «εγγεγραμμένοι παραλήπτες, εκτός των περιστασιακά εγγεγραμμένων παραληπτών κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 113».

20. Η παράγραφος 3 του άρθρου 110 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Ο εγγεγραμμένος παραλήπτης και ο περιστασιακά εγγεγραμμένος παραλήπτης καταβάλλουν τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των προϊόντων του άρθρου 79 του παρόντος Κώδικα, την ημέρα παραλαβής των προϊόντων ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα, με βάση δήλωση, που υποβάλλει ο υπόχρεος στην αρμόδια αρχή και σχετικό σημείωμα που εκδίδει η αρχή αυτή. Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για πωλήσεις αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων σε επιβάτες ενδοκοινοτικών πτήσεων ή ενδοκοινοτικών θαλάσσιων πλόων, τα οποία παραδίδονται σε αυτούς στο εσωτερικό της χώρας για να μεταφερθούν με τις αποσκευές τους, ο εγγεγραμμένος παραλήπτης καταβάλλει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης που αναλογεί στις παραδόσεις προϊόντων κάθε δεκαπενθήμερου του μήνα, μέσα στο επόμενο δεκαπενθήμερο.»

21. Το άρθρο 112 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 112

Διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής

1. Τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα μπορούν να διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής εντός του εδάφους της Κοινότητας, ακόμη και στην περίπτωση που τα προϊόντα διακινούνται μέσω τρίτης χώρας ή τρίτου εδάφους:

α) από μια φορολογική αποθήκη προς:

i) άλλη φορολογική αποθήκη,

ii) εγγεγραμμένο παραλήπτη,

iii) τόπο όπου τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα εξέρχονται από το έδαφος της Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 11,

iv) παραλήπτη που αναφέρεται στο άρθρο 68 παράγραφος 1, όταν τα προϊόντα αποστέλλονται από άλλο κράτος-μέλος,

β) από τον τόπο εισαγωγής προς οποιονδήποτε από τους προορισμούς που αναφέρονται στην περίπτωση α), όταν τα προϊόντα αποστέλλονται από εγγεγραμμένο αποστολέα.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «τόπος εισαγωγής» νοείται ο τόπος όπου βρίσκονται τα προϊόντα όταν τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92.

2. Κατά παρέκκλιση από τα σημεία i) και ii) της περίπτωσης α) της παραγράφου 1 και της περίπτωσης β) της παραγράφου 1, και πλην της περίπτωσης που αναφέρεται στο άρθρο 113 παράγραφος 4, το κράτος-μέλος προορισμού δύναται να επιτρέψει υπό τους όρους που καθορίζει τη διακίνηση των υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής προς τόπο άμεσης παράδοσης που βρίσκεται στο έδαφός του, όταν ο τόπος αυτός έχει οριστεί από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή παραλαβής ή από τον εγγεγραμμένο παραλήπτη.

Ο εν λόγω εγκεκριμένος αποθηκευτής ή ο εν λόγω εγγεγραμμένος παραλήπτης παραμένει υπεύθυνος για την υποβολή της αναφοράς παραλαβής που αναφέρεται στο άρθρο 114 παράγραφος 10.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες επιτρέπεται η άμεση παράδοση στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες αυτή πραγματοποιείται.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης για τη διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων με μηδενικό συντελεστή τα οποία δεν έχουν τεθεί σε ανάλωση.

4. Η διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής αρχίζει στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση α) της παραγράφου 1, όταν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα εξέλθουν από τη φορολογική αποθήκη αποστολής και, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση β) της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, όταν τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92.

5. Η διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής περατώνεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση α) σημεία i), ii) και iv) της παραγράφου 1 και στην περίπτωση β) της παραγράφου 1, μόλις ο παραλήπτης παραλάβει τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα και, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση α) σημείο iii) της παραγράφου 1, όταν τα προϊόντα εξέλθουν από το έδαφος της Κοινότητας.

6. Οι κίνδυνοι της διακίνησης υπό καθεστώς αναστολής καλύπτονται από εγγύηση, η οποία παρέχεται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή αποστολής ή τον εγγεγραμμένο αποστολέα.

Η παρεχόμενη εγγύηση μπορεί να είναι χρηματική, τραπεζική, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εμπράγματη ασφάλεια ή αξιόχρητη επιστολή τρίτου προσώπου και ισχύει σε ολόκληρη την Κοινότητα.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 6, δύναται στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, να επιτρέπεται η παροχή εγγύησης από το μεταφορέα, τον κύριο των υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, τον παραλήπτη, ή από κοινού από δύο ή περισσότερα από τα πρόσωπα αυτά και τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 6.

Στις περιπτώσεις προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη-μέλη, για τα οποία προβλέπεται επικόλληση ένσημης ταινίας φορολογίας στο εσωτερικό της χώρας, η εγγύηση μπορεί να βαρύνει το πρόσωπο που παραλαμβάνει τις ταινίες αυτές και παρέχεται τη στιγμή της παραλαβής τους.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών δύναται να προβλέπονται εξαιρέσεις από την υποχρέωση για παροχή εγγύησης, σε ενδεδειγμένες περιπτώσεις και μόνο για διακινήσεις υπό καθεστώς αναστολής που πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της χώρας και να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

22. Το άρθρο 113 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 113

Εγγεγραμμένος παραλήπτης – Εγγεγραμμένος αποστολέας

1. Ο εγγεγραμμένος παραλήπτης δύναται στο πλαίσιο των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων να παραλαμβάνει προϊόντα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προερχόμενα από άλλο κράτος-μέλος, τα οποία διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής, δεν επιτρέπεται, ωστόσο, να κατέχει ή να αποστέλλει υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής.

2. Για το χαρακτηρισμό προσώπου ως εγγεγραμμένου παραλήπτη απαιτείται άδεια της αρμόδιας αρχής, η οποία παρέχεται με απόφασή της, μετά από προηγούμενη αίτηση του ενδιαφερομένου.

3. Ο εγγεγραμμένος παραλήπτης υποχρεούται:

α) να εγγυάται πριν από την αποστολή των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων την καταβολή των αναλογούντων φόρων και να καταβάλλει αυτούς στην αρμόδια αρχή με την παραλαβή των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

β) να προβαίνει, μόλις περατωθεί η διακίνηση των προϊόντων που παραλαμβάνονται υπό καθεστώς αναστολής, στη λογιστική τους εγγραφή,

γ) να αποδέχεται κάθε έλεγχο που επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να βεβαιωθούν ότι τα προϊόντα πράγματι παρελήφθησαν.

4. Για τον εγγεγραμμένο παραλήπτη που παραλαμβάνει μόνον περιστασιακά υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, η άδεια που αναφέρεται στην παράγραφο 2 περιορίζεται σε συγκεκριμένη ποσότητα προϊόντων, σε έναν μόνον αποστολέα και σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ο περιστασιακά εγγεγραμμένος παραλήπτης συμμορφώνεται ομοίως με τις υποχρεώσεις της παραγράφου 3.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές η άδεια του εγγεγραμμένου παραλήπτη και του περιστασιακά εγγεγραμμένου παραλήπτη, καθώς και οι διατυπώσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραγράφων 2 έως και 4.

6. Ο εγγεγραμμένος αποστολέας δύναται στο πλαίσιο των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων μόνο να αποστέλλει υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπό καθεστώς αναστολής κατόπιν της θέσης τους σε ελεύθερη κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ. 2913/92.

7. Για το χαρακτηρισμό προσώπου ως εγγεγραμμένου αποστολέα απαιτείται άδεια της αρμόδιας αρχής, η οποία παρέχεται με απόφασή της, μετά από προηγούμενη αίτηση του ενδιαφερομένου.

Ο εγγεγραμμένος αποστολέας υποχρεούται:

- α) να παρέχει εγγύηση, η οποία να καλύπτει το ποσό των αναλογούντων φόρων για τα αποστέλλόμενα υπό καθεστώς αναστολής προϊόντα,
- β) να τηρεί λογιστική των υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων που αποστέλλει,
- γ) να αποδέχεται κάθε έλεγχο που επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να βεβαιωθούν για την κανονικότητα των διακινήσεων.
8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγείται η άδεια του εγγεγραμμένου αποστολέα από τις αρμόδιες αρχές, καθώς και οι διατυπώσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 7.
9. Για την αγορά, κατοχή και διανομή των προϊόντων του άρθρου 53 από τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 60 του παρόντος Κώδικα, εφαρμόζονται οι ισχύουσες εθνικές διατάξεις. Οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.»

23. Το άρθρο 114 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 114

Διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων μέσω μηχανοργανωμένου συστήματος

1. Η διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων θεωρείται ότι λαμβάνει χώρα υπό καθεστώς αναστολής μόνον εάν πραγματοποιείται υπό την κάλυψη του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου που προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 684/2009 της Επιτροπής (L 197/29-7-2009), το οποίο καταρτίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 112 παράγραφος 1, η διακίνηση υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της χώρας πραγματοποιείται με την ίδια διαδικασία.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο αποστολέας υποβάλλει σχέδιο ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου στην αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής, χρησιμοποιώντας το μηχανοργανωμένο σύστημα που αναφέρεται στο άρθρο 1 της απόφασης αριθμ. 1152/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Ιουνίου 2003 (L 162/1-7-2003), εφεξής «το μηχανοργανωμένο σύστημα».

3. Η αρμόδια αρχή επαληθεύει ηλεκτρονικά τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχέδιο ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου.

Εάν τα στοιχεία αυτά δεν είναι έγκυρα, ενημερώνεται πάραυτα ο αποστολέας. Εάν τα στοιχεία αυτά είναι έγκυρα, η αρμόδια αρχή αποδίδει στο έγγραφο μοναδικό διοικητικό κωδικό αναφοράς και τον κοινοποιεί στον αποστολέα.

4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημεία i), ii) και iv), στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση β) και στο άρθρο 112 παράγραφος 2, οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής διαβιβάζουν πάραυτα το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους προορισμού, οι οποίες το προωθούν στον παραλήπτη, εάν ο παραλήπτης είναι εγκεκριμένος αποθηκευτής ή εγγεγραμμένος παραλήπτης.

Όταν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της χώρας και

προορίζονται για εγκεκριμένο αποθηκευτή, το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο διαβιβάζεται από την αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής, στην αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού, η οποία το προωθεί στον παραλήπτη.

5. Στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημείο iii), οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής διαβιβάζουν το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους όπου υποβάλλεται η διασάφηση εξαγωγής κατ' εφαρμογή του άρθρου 161 παράγραφος 5 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 (εφεξής το «κράτος-μέλος εξαγωγής»), εάν οι διατυπώσεις εξαγωγής πραγματοποιούνται σε άλλο κράτος-μέλος.

Στις περιπτώσεις που ο τόπος αποστολής των προϊόντων και το τελωνείο εξαγωγής βρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας, το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο προωθείται από την αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής στο τελωνείο εξαγωγής.

6. Ο αποστολέας οφείλει να παρέχει στο πρόσωπο που συνοδεύει τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης τυπωμένο αντίγραφο του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου ή κάθε άλλο εμπορικό έγγραφο που μνημονεύει ευανάγνωστα τον μοναδικό διοικητικό κωδικό αναφοράς. Το έγγραφο αυτό πρέπει να μπορεί να προσκομίζεται στις αρμόδιες αρχές κάθε φορά που θα το ζητήσουν καθ' όλη τη διάρκεια της διακίνησης υπό καθεστώς αναστολής.

7. Ο αποστολέας μπορεί να ακυρώνει το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο εάν δεν έχει αρχίσει η διακίνηση σύμφωνα με το άρθρο 112, παράγραφος 4.

8. Κατά τη διάρκεια της διακίνησης υπό καθεστώς αναστολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης, ο αποστολέας μπορεί, μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος, να τροποποιεί τον προορισμό και να παρουσιάζει νέο προορισμό, ο οποίος πρέπει να είναι ένας από τους προορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημεία i), ii) ή iii) ή, ενδεχομένως, στο άρθρο 112 παράγραφος 2.

9. Στην περίπτωση διακίνησης, διά θαλάσσης ή μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, ενεργειακών προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής τα οποία προορίζονται για παραλήπτη ο οποίος δεν είναι οριστικά γνωστός κατά τη χρονική στιγμή υποβολής από τον αποστολέα του σχεδίου ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέψει στον αποστολέα να παραλείπει από το έγγραφο αυτό τα στοιχεία που αφορούν τον παραλήπτη.

Μόλις γίνουν γνωστά τα στοιχεία που αφορούν τον παραλήπτη, το αργότερο δε όταν περατωθεί η διακίνηση, ο αποστολέας, κάνοντας χρήση της διαδικασίας της παραγράφου 8, τα διαβιβάζει αμέσως στην αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής.

10. Κατά την παραλαβή των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων σε οποιονδήποτε από τους προορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημεία i), ii) ή iv) ή στο άρθρο 112 παράγραφος 2, ο παραλήπτης, χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την περάτωση της διακίνησης, εκτός των περιπτώσεων που κρίνονται δεόντως δικαιολογημένες από τις αρμόδιες αρχές, υποβάλλει αναφορά για την παραλαβή τους (εφεξής η «αναφορά παραλαβής»), μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος.

Η αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού επαληθεύει ηλεκτρονικά τα στοιχεία που αναφέρονται στην αναφορά παραλαβής.

Εάν τα στοιχεία αυτά δεν είναι έγκυρα, ενημερώνεται πάραυτα ο παραλήπτης. Εάν τα στοιχεία αυτά είναι έγκυρα, η αρμόδια αρχή επιβεβαιώνει στον παραλήπτη την καταχώρηση της αναφοράς παραλαβής και τη διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής, οι οποίες στη συνέχεια τη διαβιβάζουν στον αποστολέα.

Όταν τα προϊόντα διακινούνται εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της χώρας, η αναφορά παραλαβής διαβιβάζεται από την αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού στην αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής, η οποία την προωθεί στον αποστολέα.

11. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημείο iii), και, ενδεχομένως στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση β) το αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής συντάσσει αναφορά εξαγωγής, με βάση τη θεώρηση του τελωνείου εξόδου, που αναφέρεται στο άρθρο 793 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, ή του τελωνείου όπου πραγματοποιούνται οι διατυπώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, το οποίο βεβαιώνει ότι τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα εξήλθαν από το έδαφος της Κοινότητας.

Το αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής επαληθεύει ηλεκτρονικά τα στοιχεία που προκύπτουν από τη θεώρηση που αναφέρεται στο ανωτέρω εδάφιο. Μόλις επαληθευτούν τα στοιχεία αυτά και εφόσον το κράτος-μέλος αποστολής είναι διαφορετικό από το κράτος-μέλος εξαγωγής, το αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής διαβιβάζει την αναφορά εξαγωγής στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής, οι οποίες στη συνέχεια τη διαβιβάζουν στον αποστολέα.

Στις περιπτώσεις που ο τόπος αποστολής των προϊόντων και το τελωνείο εξαγωγής βρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας, η αναφορά εξαγωγής προωθείται στην αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής, η οποία την διαβιβάζει στον αποστολέα.

12. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες για την υποβολή της αναφοράς παραλαβής των προϊόντων από τους παραλήπτες που αναφέρονται στο άρθρο 68 παράγραφος 1, από τους περιστασιακά εγγεγραμμένους παραλήπτες που αναφέρονται στο άρθρο 113 παράγραφος 4, καθώς και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

24. Το άρθρο 115 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 115

Διαδικασίες σε περίπτωση που το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 114 παράγραφος 1, σε περίπτωση που το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας στο κράτος-μέλος αποστολής, ο αποστολέας μπορεί να αρχίζει τη διακίνηση των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής, υπό την προϋπόθεση:

α) ότι τα προϊόντα συνοδεύονται από έντυπο έγγραφο, το οποίο περιέχει τα ίδια στοιχεία με το σχέδιο ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου που αναφέρεται στο άρθρο 114 παράγραφος 2,

β) ότι ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής πριν από την έναρξη της διακίνησης.

Σε περίπτωση που ο τόπος αποστολής των προϊόντων βρίσκεται στο εσωτερικό της χώρας, ο αποστολέας πριν από την έναρξη της διακίνησης οφείλει να υποβάλλει στην αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής ένα αντίγραφο του εγγράφου που αναφέρεται στην περίπτωση α), για την ενδεχόμενη επαλήθευση των στοιχείων που περιέχονται σε αυτό και, εφόσον για τη διακοπή λειτουργίας του μηχανοργανωμένου συστήματος ευθύνεται ο ίδιος, οφείλει να ενημερώνει σχετικά με τους λόγους της διακοπής λειτουργίας.

2. Όταν το μηχανοργανωμένο σύστημα αποκατασταθεί, ο αποστολέας υποβάλλει για τη συγκεκριμένη διακίνηση σχέδιο ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 114 παράγραφος 2.

Μόλις επικυρωθούν τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχέδιο ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 114 παράγραφος 3, το έγγραφο αυτό αντικαθιστά το έντυπο έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περίπτωση α) του παρόντος άρθρου. Το άρθρο 114 παράγραφοι 4, 5, 10 και 11 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

3. Μέχρις ότου επικυρωθούν τα στοιχεία που αναφέρονται στο σχέδιο ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου, η διακίνηση θεωρείται ότι πραγματοποιείται υπό καθεστώς αναστολής υπό την κάλυψη του εντύπου εγγράφου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περίπτωση α).

Ο αποστολέας οφείλει να φυλάσσει αντίγραφο του εν λόγω εντύπου εγγράφου, προς επίρρωση των λογιστικών του βιβλίων.

4. Εάν το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας στο κράτος-μέλος αποστολής, ο αποστολέας κοινοποιεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 114 παράγραφος 8, χρησιμοποιώντας άλλα μέσα επικοινωνίας. Για το σκοπό αυτό, ενημερώνει την αρμόδια αρχή του τόπου αποστολής πριν από την έναρξη της αλλαγής προορισμού. Οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

5. Όταν, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημεία i), ii) και iv), στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση β) και στο άρθρο 112 παράγραφος 2, η αναφορά παραλαβής που προβλέπεται στο άρθρο 114 παράγραφος 10 πρώτο εδάφιο, δεν μπορεί να υποβληθεί κατά την περάτωση μιας διακίνησης προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, είτε διότι το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας στο κράτος-μέλος προορισμού, είτε διότι, σύμφωνα με την περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ο παραλήπτης υποβάλλει στην αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού, εξαιρουμένων δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων, έντυπο έγγραφο, το οποίο περιλαμβάνει τα ίδια στοιχεία με εκείνα της αναφοράς παραλαβής και επιβεβαιώνει την περάτωση της διακίνησης.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους προορισμού αποστέλλουν αντίγραφο του εντύπου εγγράφου που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής, οι οποίες το διαβιβάζουν στον αποστολέα ή το φυλάσσουν ώστε να είναι στη διάθεσή του, εκτός εάν η αναφορά παραλαβής που προβλέπεται στο άρθρο 114 παράγραφος 10, πρώτο εδάφιο μπορεί να υποβληθεί συντόμως από τον παραλήπτη μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος ή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται κατ' αναλογία, μεταξύ των αρμοδίων αρχών της χώρας, όταν η διακίνηση υπό καθεστώς αναστολής πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της.

Μόλις αποκατασταθεί η λειτουργία του μηχανοργανωμένου συστήματος στο κράτος-μέλος προορισμού ή ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ο παραλήπτης υποβάλλει αναφορά παραλαβής, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 10 πρώτο εδάφιο. Τα εδάφια δεύτερο έως και πέμπτο της παραγράφου 10, του άρθρου 114 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

6. Όταν, στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημείο iii), η αναφορά εξαγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 114 παράγραφος 11 πρώτο εδάφιο, δεν είναι δυνατό να καταρτιστεί στο τέλος μιας διακίνησης προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, είτε διότι το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας στο κράτος-μέλος εξαγωγής, είτε διότι, στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους εξαγωγής αποστέλλουν στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής έντυπο έγγραφο που περιλαμβάνει τα ίδια στοιχεία με εκείνα της αναφοράς εξαγωγής και πιστοποιεί την περάτωση της διακίνησης, εκτός εάν η αναφορά εξαγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 114 παράγραφος 11 πρώτο εδάφιο, μπορεί να καταρτιστεί συντόμως μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος ή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής διαβιβάζουν στον αποστολέα αντίγραφο του εντύπου εγγράφου που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο ή το φυλάσσουν ώστε να είναι στη διάθεσή του.

Η διαδικασία των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται κατ' αναλογία, μεταξύ των αρμοδίων αρχών της χώρας, όταν ο τόπος αποστολής και το τελωνείο εξαγωγής βρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας.

Μόλις αποκατασταθεί η λειτουργία του μηχανοργανωμένου συστήματος στο κράτος-μέλος εξαγωγής ή ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους εξαγωγής αποστέλλουν αναφορά εξαγωγής σύμφωνα με άρθρο 114 παράγραφος 11 πρώτο εδάφιο. Τα εδάφια δεύτερο έως και τέταρτο της παραγράφου 11 του άρθρου 114, εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

25. Το άρθρο 116 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 116

Εναλλακτικές αποδείξεις-Αμοιβαία συνδρομή

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 115, η αναφορά παραλαβής, που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 114, ή η αναφορά εξαγωγής που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 114, πιστοποιούν ότι μια διακίνηση προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης έχει περατωθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 112.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εάν δεν υπάρχει αναφορά παραλαβής ή αναφορά εξαγωγής για λόγους άλλους από

εκείνους που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 115, μπορεί να προσκομιστεί εναλλακτική απόδειξη, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημεία i), ii) και iv), στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση β) και στο άρθρο 112 παράγραφος 2, για την περάτωση της διακίνησης υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής, με θεώρηση των αρμόδιων αρχών του κράτους-μέλους προορισμού, με βάση κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, ότι τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα που απεστάλησαν έχουν φθάσει στον αναφερόμενο προορισμό ή, στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 112 παράγραφος 1 περίπτωση α) σημείο iii), με θεώρηση των αρμόδιων αρχών του κράτους-μέλους στο οποίο βρίσκεται το τελωνείο εξόδου, με την οποία πιστοποιείται ότι τα εν λόγω προϊόντα εξήλθαν από το έδαφος της Κοινότητας.

Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, κατάλληλο αποδεικτικό στοιχείο αποτελεί ένα έγγραφο που υποβάλλεται από τον παραλήπτη και το οποίο περιέχει τα ίδια στοιχεία με την αναφορά παραλαβής ή την αναφορά εξαγωγής.

Στην περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής αποδεχθούν τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, προβαίνουν σε κλείσιμο της διακίνησης μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

3. Οι αρμόδιες αρχές του εσωτερικού της χώρας παρέχουν αμοιβαία συνδρομή στις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών-μελών, ανταλλάσσουν πληροφορίες με αυτές και συνεργάζονται με την Επιτροπή, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή των ρυθμίσεων που διέπουν την διακίνηση των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης καθώς και η είσπραξη των εν λόγω φόρων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 2073/2004 του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2004 «για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης» (ΕΕ L 359/4.12.2004).»

26. Το άρθρο 118 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 118

Παρατυπίες κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής

1. Όταν διαπράττεται παρατυπία κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής, η οποία προκαλεί τη θέση τους σε ανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2 περίπτωση α), η θέση σε ανάλωση πραγματοποιείται στο κράτος-μέλος όπου διαπράχθηκε η παρατυπία και ο φόρος καθίσταται απαιτητός στο κράτος-μέλος αυτό.

Όταν η παρατυπία αυτή διαπράττεται στο εσωτερικό της χώρας ο ειδικός φόρος κατανάλωσης βεβαιώνεται και εισπράττεται από την αρμόδια αρχή και βαρύνει τα πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 56 παράγραφος 6 περίπτωση α) σημείο ii) του παρόντος Κώδικα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 119Α.

2. Όταν διαπιστώνεται παρατυπία στο εσωτερικό της χώρας κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής ειδικού φόρου κατανάλωσης, η οποία προκαλεί τη

θέση τους σε ανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2 περίπτωση α), και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ο τόπος όπου διαπράχθηκε η παρατυπία, η εν λόγω παρατυπία θεωρείται ότι διαπράχθηκε στο εσωτερικό της χώρας κατά το χρόνο που έγινε η διαπίστωση αυτή.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο και στην παράγραφο 2, όταν τα προϊόντα προέρχονται από άλλο κράτος-μέλος, οι αρμόδιες αρχές της χώρας μας, ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής.

4. Όταν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα που αποστέλλονται από το εσωτερικό της χώρας σε άλλα κράτη-μέλη υπό καθεστώς αναστολής δεν έχουν φθάσει στον προορισμό τους και, κατά τη διάρκεια της διακίνησης δεν έχει διαπιστωθεί καμία παρατυπία που να προκαλεί τη θέση τους σε ανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2 περίπτωση α), θεωρείται ότι διαπράχθηκε παρατυπία στο εσωτερικό της χώρας κατά τη στιγμή κατά την οποία άρχισε η διακίνηση, εκτός εάν, εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη της διακίνησης σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 4, προσκομισθούν στην αρμόδια αρχή της χώρας μας ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία για την περάτωση της διακίνησης, σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 5, ή για τον τόπο όπου διαπράχθηκε η παρατυπία.

Εάν το πρόσωπο που παρέχει την προβλεπόμενη στο άρθρο 112 εγγύηση δεν γνώριζε ή δεν μπορούσε να γνωρίζει ότι τα προϊόντα δεν αφίχθησαν στον προορισμό τους, του χορηγείται προθεσμία ενός μηνός από την ημέρα της ανακοίνωσης της πληροφορίας αυτής από την αρμόδια αρχή, προκειμένου να είναι σε θέση ν' αποδείξει ότι η διακίνηση έχει περατωθεί σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 5, ή να υποδείξει τον τόπο όπου διαπράχθηκε η παρατυπία.

5. Ωστόσο, στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 4, εάν, πριν από τη λήξη τριετίας από την ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η διακίνηση σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 4, εξακριβωθεί το κράτος-μέλος στο οποίο διαπράχθηκε πράγματι η παρατυπία, εφαρμόζονται οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους στο οποίο διαπράχθηκε η παρατυπία ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους στο οποίο επιβλήθηκε ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, οι οποίες τον επιστρέφουν ή τον διαγράφουν μόλις αποδειχθεί η επιβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο άλλο κράτος-μέλος.

6. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «παρατυπία» νοείται η κατάσταση που δημιουργείται κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής, πλην των περιπτώσεων του άρθρου 65, λόγω της οποίας η διακίνηση ή μέρος της διακίνησης των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων δεν περατώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 5.»

27. Το άρθρο 119 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 119

Παρατυπίες κατά τη διακίνηση υποκείμενων σε προϊόντων τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση

1. Σε περίπτωση που διαπραχθεί παρατυπία κατά τη διάρκεια διακίνησης προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο

57 παράγραφος 1 ή το άρθρο 60 παράγραφος 1, σε κράτος-μέλος άλλο από το κράτος-μέλος στο οποίο τέθηκαν σε ανάλωση, τα προϊόντα υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, ο οποίος καθίσταται απαιτητός στο κράτος μέλος όπου διαπράχθηκε η παρατυπία.

Σε περίπτωση που η παρατυπία διαπραχθεί στο εσωτερικό της χώρας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός στο εσωτερικό της χώρας.

2. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί παρατυπία στο εσωτερικό της χώρας κατά τη διάρκεια της διακίνησης υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 1 ή το άρθρο 60 παράγραφος 1, και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ο τόπος στον οποίο διαπράχθηκε η παρατυπία, αυτή θεωρείται ότι διαπράχθηκε και ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός στο εσωτερικό της χώρας.

Ωστόσο, εάν το κράτος-μέλος όπου πράγματι διαπράχθηκε η παρατυπία εξακριβωθεί πριν από τη λήξη τριετούς περιόδου από την ημερομηνία απόκτησης των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.

3. Τον ειδικό φόρο κατανάλωσης υποχρεούται να καταβάλει το πρόσωπο που εγγυήθηκε την καταβολή του, σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 7 περίπτωση α) ή το άρθρο 60 παράγραφος 4 περίπτωση α), καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο συμμετείχε στην παρατυπία, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 119Α.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους στο οποίο τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα τέθηκαν σε ανάλωση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, επιστρέφουν ή διαγράφουν τον ειδικό φόρο κατανάλωσης ο οποίος επιβλήθηκε στο κράτος-μέλος όπου διαπράχθηκε ή διαπιστώθηκε η παρατυπία. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους προορισμού αποδεσμεύουν την εγγύηση που έχει κατατεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 57 παράγραφος 7 περίπτωση α), ή του άρθρου 60 παράγραφος 4 περίπτωση α).

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «παρατυπία» νοείται η κατάσταση που δημιουργείται κατά τη διάρκεια διακίνησης υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, βάσει του άρθρου 57 παράγραφος 1 ή του άρθρου 60 παράγραφος 1, η οποία δεν καλύπτεται από το άρθρο 61 και λόγω της οποίας δεν περατώθηκε με κανονικό τρόπο μια διακίνηση ή μέρος μιας διακίνησης προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.»

28. Μετά το άρθρο 119 προστίθεται άρθρο 119Α ως ακολούθως:

« Άρθρο 119Α

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου, η μη τήρηση των διατυπώσεων του τρίτου μέρους του παρόντος Κώδικα χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση κατά τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 142 και επόμενα του παρόντος Κώδικα και επισύρει πρόστιμο μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για κάθε παράβαση, δυνάμενο να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Η με οποιονδήποτε τρόπο διαφυγή ή απόπειρα διαφυγής της καταβολής των οφειλόμενων φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, καθώς και η μη τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από το τρίτο μέρος του παρόντος Κώδικα με σκοπό τη μη καταβολή των ως άνω φόρων και λοιπών

επιβαρύνσεων, χαρακτηρίζονται και τιμωρούνται διοικητικώς και ποινικώς ως λαθρεμπορία κατά τις διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του παρόντος Κώδικα.

Το πολλαπλό τέλος επιβάλλεται και αν ακόμη κριθεί αρμοδίως ότι δεν συντρέχουν τα στοιχεία αξιοποίνου λαθρεμπορίας.

3. Οι εκτός των περιπτώσεων των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 διαπραττόμενες παραβάσεις, κατά την παραγωγή, μεταποίηση, κατοχή, μεταφορά και πώληση των προϊόντων του άρθρου 53 του παρόντος Κώδικα, τιμωρούνται με τις ειδικότερες διατάξεις που ισχύουν, κατά περίπτωση, για τα προϊόντα αυτά.»

Άρθρο 86

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως και 4 του παρόντος άρθρου, η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 80 του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1 Απριλίου 2010.

2. Έως και την 31 Δεκεμβρίου 2010 οι διακινήσεις προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης υπό καθεστώς αναστολής, οι οποίες ξεκινούν από το εσωτερικό της χώρας προς οποιοδήποτε προορισμό που προβλέπεται από το άρθρο 112 του ν.2960/01, όπως αυτό αντικαθίσταται με την παράγραφο 21 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, συνεχίζουν να πραγματοποιούνται και να εκκαθαρίζονται βάσει των διατυπώσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 112 παράγραφοι 3 έως και 6, του άρθρου 115 και του άρθρου 116 παράγραφοι 1 έως και 3 του ν.2960/01, όπως αυτές ισχύουν μέχρι και την 31 Μαρτίου 2010.

Στις περιπτώσεις αυτές το άρθρο 112 παράγραφος 3 του ν.2960/01 όπως ισχύει μέχρι και την 31 Μαρτίου 2010, εφαρμόζεται σε όλους τους εγγυητές που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 112 παράγραφοι 6 και 7 του ιδίου νόμου, όπως αυτές ισχύουν από 1 Απριλίου 2010.

3. Για τις διακινήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και για όσες ξεκινούν από άλλα κράτη-μέλη με προορισμό που βρίσκεται στο εσωτερικό της χώρας, βάσει των διατυπώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο αυτή, τα άρθρα 114 και 115 του ν.2960/01, όπως ισχύουν από 1 Απριλίου 2010, δεν εφαρμόζονται.

4. Όλες οι διακινήσεις των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, οι οποίες έχουν αρχίσει πριν από την 1 Απριλίου 2010, συνεχίζονται και εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2960/01 όπως ισχύουν μέχρι και την 31 Μαρτίου 2010. Για τις διακινήσεις αυτές δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 80 του παρόντος νόμου.

5. Τα Προεδρικά Διατάγματα και οι Υπουργικές Αποφάσεις, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων άρθρων του ν.2960/01 που αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι αντικατάστασής τους αναλόγως προσαρμοζόμενων, εφόσον οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις συμπεριλαμβάνονται και στις διατάξεις των άρθρων του ν.2960/01, όπως αυτά αντικαθίστανται και ισχύουν από 1 Απριλίου 2010.

Οι διοικητικές και κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων άρθρων του ν.2960/01 που αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο, αναλόγως προσαρμοζόμενων, εξακολουθούν να ισχύουν και για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων του ν.2960/01 όπως αυτά

αντικαθίστανται και ισχύουν από 1 Απριλίου 2010, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 87 **Ειδικός Φόρος σε είδη πολυτελείας και άλλες διατάξεις**

1. Το άρθρο 17 του νόμου 3833/2010 (ΦΕΚ Α'40), τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 17 προστίθενται τα παρακάτω εδάφια:

«Προκειμένου για επιβατικά οχήματα της Δασμολογικής Κλάσης 87.03 προερχόμενα από διασκευή, για τη διαμόρφωση της αξίας για την επιλογή του ποσοστού και επιβολή του φόρου πολυτελείας, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2, λαμβάνονται υπόψη:

α) η εργοστασιακή αξία του προς διασκευή οχήματος ή βάσης και

β) η αξία του κόστους διασκευής στην οποία δεν θα συμπεριλαμβάνεται το ποσό του Φ.Π.Α.».

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 17 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Από το φόρο πολυτελείας των προηγούμενων παραγράφων εξαιρούνται τα επιβατικά αυτοκίνητα που προορίζονται να κυκλοφορήσουν ως δημόσιας χρήσης, τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα ασθενοφόρα, οι νεκροφόρες, τα οχήματα μεταφοράς κρατουμένων(κλούβες), καθώς και τα αυτοκίνητα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους της Δασμολογικής Κλάσης 87.03 της πρώτης και δεύτερης υποπερίπτωσης της περίπτωσης ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 123 του ν. 2960/01.»

γ) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 17 αντικαθίσταται ως εξής:

« Ο φόρος πολυτελείας των επιβατικών αυτοκινήτων και των μεταφορικών μέσων των περιπτώσεων ιβ) και ιγ) του πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου 17, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης, βεβαιώνεται και εισπράττεται από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές παράλληλα με τη βεβαίωση και είσπραξη των οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων και ως προς τις κυρώσεις εφαρμογή έχουν οι διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του ν. 2960/2001».

2. Στο τέλος του εδαφίου της περίπτωσης στ) του πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 17 και πριν τις δασμολογικές κλάσεις να προστεθεί « Διαμάντια έστω και κατεργασμένα».

Στο τέλος της περίπτωσης α) του πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου 17 προστίθενται οι παρακάτω διακρίσεις:

«4103.20, EX 4103.90, EX 4106.91, EX 4106.92».

3. Μετά την περίπτωση ιγ) του πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου 17 προστίθενται οι παρακάτω περιπτώσεις:

«	ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΟΡΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ιδ) Ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα Δ.Κ. 9101	10%
ιε) Κάσες (κελύφη) για ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9111.10	10%
ιστ) Βραχιόλια (μπρασελέ) ρολογιών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα από πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9113.10	10%
ιζ) Τα είδη των παραπάνω περιπτώσεων η), θ) και ι) από άργυρο των δασμολογικών κλάσεων EX 7113, EX 7114 και EX 7115, εξαιρούνται του φόρου πολυτελείας.».	

4. Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 17 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ Α'40) προστίθενται τρία νέα εδάφια που έχουν ως εξής:

«Ο φόρος πολυτελείας της παραπάνω παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου για τα εγχωρίως παραγόμενα ειδικά για τα πωλούμενα λιανικώς για τα οποία προηγούμενα δεν έχει επιβληθεί φόρος πολυτελείας λόγω παραγωγής τους από την ίδια επιχείρηση, επιβάλλεται επί της τιμής λιανικής πώλησης προ ΦΠΑ, μειωμένης κατά 30%. Χρόνος γέννησης της φορολογικής υποχρέωσης κατά την ενδοκοινοτική απόκτηση είναι ο χρόνος παραλαβής των ειδών από τον αποκτώντα, για δε τα εγχωρίως παραγόμενα, κατά την πώληση αυτών από τον παραγωγό. Τα θέματα που αφορούν τη βεβαίωση, τον έλεγχο, την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου και την έκδοση καταλογιστικών πράξεων διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά στη φορολογία εισοδήματος. Οι διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ Α'179) εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία αυτή.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος

Άρθρο 88

**Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος – Οργανωτικές διατάξεις
Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του π.δ. 85/2005 (Α΄122)**

1. Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.), που συνεστήθη με το άρθρο 30 του ν. 3296/2004 (Α΄ 253) μετονομάζεται σε Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.).

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005 (Α΄ 122) προστίθεται περίπτωση δ΄ ως ακολούθως:

«δ) Τμήμα Δ΄ Ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες».

Το Τμήμα Δ΄ «Ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες» ασκεί εφεξής τις αρμοδιότητες του Τμήματος Α΄ Κοινοτικών και Εθνικών Επιδοτήσεων και Επιχορηγήσεων, όπως ορίζονται με την περίπτωση α της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005, ως προς τα θέματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, παράνομης προέλευσης ιδιωτικών κεφαλαίων, παράνομων χρηματιστηριακών και τραπεζικών εργασιών και παράνομων χρηματοπιστωτικών συμβάσεων, συναλλαγών και δραστηριοτήτων γενικά, αρμοδιότητες που ασκούσαν ως σήμερα από το Τμήμα Β΄ Ειδικών Οικονομικών Υποθέσεων της ίδιας Διεύθυνσης.

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005 (Α΄ 122) προστίθεται περίπτωση δ΄ ως ακολούθως:

«δ) Τμήμα Δ΄ Ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες

Το Τμήμα Δ΄ συνεργάζεται με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τον εντοπισμό στη Χώρα μας, προϊόντων και άλλων περιουσιακών στοιχείων, που προέρχονται από διασυνοριακές εγκληματικές δραστηριότητες και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο δικαστικής συνδρομής για δέσμευση ή για κατάσχεση ή για δήμηση σε ποινικές υποθέσεις ή αστικές διαδικασίες και σε υλοποίηση της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2007 και σύμφωνα με τις αποφάσεις 2001/500/JHA για το ξέπλυμα βρώμικου

χρήματος, κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων, 2003/577/JHA για την αμοιβαία αναγνώριση των εντολών δέσμευσης, 2005/212/JHA για τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, 2006/783/JHA για την αμοιβαία αναγνώριση των εντολών δέσμευσης και 2003/960/JHA για την απλοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Διωκτικών Αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεργάζεται σε εθνικό επίπεδο με όλες τις αρμόδιες αρχές της χώρας για την άμεση ανταπόκριση και συνδρομή στα αιτήματα των αντίστοιχων Υπηρεσιών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία και των τρίτων χωρών που καλύπτονται με συμβάσεις αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής που έχει υπογράψει η Χώρα μας. Ορίζεται ως το Εθνικό Γραφείο ανάκτησης κεφαλαίων και περιουσιακών στοιχείων από εγκληματικές δραστηριότητες και ως το σημείο επαφής με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες ανάκτησης κεφαλαίων και περιουσιακών στοιχείων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως στόχο αφενός τη διευκόλυνση της αμοιβαίας διοικητικής συνεργασίας και συνδρομής, με την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μέσω του δικτύου CARIN (CAMDEN ASSETS RECOVERY INTER-AGENCY NETWORK) και αφετέρου την ενίσχυση της αμοιβαίας γνώσης των μεθόδων και των τεχνικών στον τομέα της διασυνοριακής ανίχνευσης, δέσμευσης, κατάσχεσης και δήμευσης των προϊόντων και άλλων περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος.

Οι αρμόδιες διοικητικές και ανακριτικές αρχές της χώρας, υποχρεούνται να ενημερώνουν έγκαιρα το Τμήμα Δ' για όλες τις δεσμεύσεις, κατασχέσεις και δημεύσεις περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων αφενός για την τήρηση στοιχείων στον τομέα αυτό και αφετέρου για να ανταποκρίνεται στα αιτήματα της EUROPOL και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως Εθνικό σημείο επαφής για τη χώρα μας.

Σε καμία περίπτωση οι αρμοδιότητες του Τμήματος δεν υποκαθιστούν την επίσημη δικαστική συνδρομή, που γίνεται με την προβλεπόμενη διαδικασία της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

Στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του υποστηρίζεται από το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και από προσωπικό που αποσπάται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.»

4. Το άρθρο 11 παρ. Ι του π.δ. 85/2005 (Α'122) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Ι. Επιχειρησιακή Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών

α) Α΄ Υποδιεύθυνση Ελέγχων, η οποία συγκροτείται από τρία (3) Τμήματα Ελέγχων.

β) Β΄ Υποδιεύθυνση Ελέγχων, η οποία συγκροτείται από τρία (3) Τμήματα Ελέγχων.

γ) Τμήμα Δικαστικού.

δ) Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας.

Οι αρμοδιότητες της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων, ως εξής:

A. Α΄ Υποδιεύθυνση Ελέγχων.

α) Τμήμα Α΄- Υποθέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν στην πρόληψη και καταστολή απατών, παρατυπιών και λοιπών παράνομων οικονομικών δραστηριοτήτων σε βάρος των δημοσιονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων σε βάρος των δημοσιονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών για την αποτελεσματικότερη δράση στα αντικείμενα αρμοδιότητας του Τμήματος.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

β) Τμήμα Β΄- Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Παράνομων Εσόδων και Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης Φυσικών Προσώπων.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων και

λοιπών παραβάσεων αρμοδιότητας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών καθώς και με την αρμόδια Επιτροπή του άρθρου 7 του νόμου 3691/2008, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 40 του ίδιου νόμου, για την αποτελεσματικότερη δράση στα αντικείμενα αρμοδιότητας του Τμήματος.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

Διενεργεί ελέγχους περιουσιακής κατάστασης και δαπανών των φυσικών προσώπων.

γ) Τμήμα Γ' - Προστασίας Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Ασκή τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α'-ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Ασκή τις αρμοδιότητες ποινικής και διοικητικής διαδικασίας που απορρέουν από τις σχετικές διατάξεις, όπως αυτές ισχύουν, των νόμων 2121/1993 «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» και 2293/1994 «περί εμπορικών σημάτων».

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων και λοιπών παραβάσεων, που απορρέουν από την ως άνω ισχύουσα νομοθεσία.

Τηρεί αρχείο στατιστικών δεδομένων επί των παραβάσεων των ανωτέρω περιπτώσεων και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Συνεργάζεται και ενημερώνει τις Φορολογικές, Τελωνειακές και λοιπές αρμόδιες αρχές και φορείς, όταν από τις παραβάσεις των ανωτέρω νόμων, ανακύπτουν θέματα που εντάσσονται στις δικές του αρμοδιότητες.

Β. Β' Υποδιεύθυνση Ελέγχων.

α) Τμήμα Α' - Ελέγχου Εθνικών Επιδοτήσεων και Επιχορηγήσεων.

Ασκή τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α'-ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Επιλαμβάνεται επί θεμάτων πρόληψης και καταστολής παραβάσεων σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων, επί θεμάτων προμηθειών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και των ΝΠΙΔ

που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, επί θεμάτων νόμιμης διάθεσης και χρησιμοποίησης των κρατικών χρηματοδοτήσεων και δανείων και επί παραβάσεων της νομοθεσίας περί παροχής επενδυτικών κινήτρων καθώς και επί παραβάσεων επί σχετικών συμβάσεων των κρατικών επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων ή δανείων για επενδύσεις.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτων χωρών για την αποτελεσματικότερη δράση σε θέματα αρμοδιότητάς του.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

Ερευνά υποθέσεις υπερτιμολόγησης και υποτιμολόγησης αγαθών και υπηρεσιών που προμηθεύονται ή λαμβάνουν φορείς του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

β) Τμήμα Β΄ - Χρηματοοικονομικών Υποθέσεων.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Επιλαμβάνεται θεμάτων πρόληψης και καταστολής οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων που διενεργούνται σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων και της εθνικής οικονομίας καθώς και σε βάρος του κοινωνικού συνόλου, στα θέματα της περίπτωσης β της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005, εκτός αυτών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων τμημάτων.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτων χωρών για την αποτελεσματικότερη δράση σε θέματα αρμοδιότητάς του.

γ) Τμήμα Γ΄- Ελέγχου Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Εγκλήματος.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Επιλαμβάνεται θεμάτων πρόληψης και καταστολής παραβάσεων σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων και σε βάρος των συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου από παράνομες δραστηριότητες και συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και ειδών που απαγορεύονται ή τελούν υπό περιορισμό, οι οποίες διενεργούνται ή προωθούνται μέσω του διαδικτύου (INTERNET) με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και λοιπών νέων τεχνολογιών.

Ερευνά στο διαδίκτυο (INTERNET), διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες για τον εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων και λοιπών παραβάσεων αρμοδιότητας του ΣΔΟΕ.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτες χώρες για την αποτελεσματικότερη δράση σε θέματα αρμοδιότητας του Τμήματος.

Γ. Τμήμα Δικαστικού.

Παραλαμβάνει τις υποθέσεις φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών παραβάσεων και επιμελείται της παραπομπής αυτών στη δικαιοσύνη. Συλλέγει το αποδεικτικό υλικό, λαμβάνει καταθέσεις και απολογίες, καθώς και συμπληρώνει τους φακέλους με τις τυχόν άλλες απαραίτητες εκθέσεις.

Υποβάλλει τις μηνυτήριες αναφορές στον αρμόδιο Εισαγγελέα για παραβάσεις επί υποθέσεων αρμοδιότητας του Σ.Δ.Ο.Ε., οι οποίες διαπιστώνονται από αυτό και δίνονται ποινικά κατά την κείμενη νομοθεσία, παρακολουθεί την εκδίκαση αυτών, υποστηρίζει τις θέσεις του δημοσίου και υποβάλλει τα αναγκαία ένδικα μέσα και βοηθήματα, σε συνεργασία με τα αρμόδια Δικαστικά Γραφεία.

Ενημερώνει το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης της κεντρικής υπηρεσίας του Σ.Δ.Ο.Ε. για την πορεία των υποθέσεων που άγονται στα δικαστήρια.

Συνεργάζεται με τους αρμόδιους Παρέδρους του Ν.Σ.Κ. για θέματα της Διεύθυνσης, τα οποία χρειάζονται νομική και δικαστική υποστήριξη.

Μεριμνά για την παράδοση στις αρμόδιες αρχές των κατασχεθέντων εμπορευμάτων λαθρεμπορίας, φοροδιαφυγής ή άλλων περιπτώσεων.

Δ. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας.

Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα δεδομένα από τα συστήματα πληροφορικής.

Καταγράφει τις οικονομικές δραστηριότητες, κατά γεωγραφική περιοχή ή άλλες διακρίσεις και εκπονεί τις μεθόδους δράσης για κάθε δραστηριότητα.

Προσδιορίζει το είδος των ελέγχων, σύμφωνα με τα επιχειρησιακά σχέδια και τις οδηγίες των ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Προετοιμάζει και εκδίδει μηχανογραφικά τις εντολές ελέγχου.

Φροντίζει, σε συνεργασία με τις Υποδιευθύνσεις, ώστε, κατά την καθημερινή εργασία, να μην υπάρχει επικάλυψη στη διενέργεια των ελέγχων.

Μεριμνά για τον εφοδιασμό των ελεγκτών με τα κατάλληλα έντυπα των ελέγχων.

Ενημερώνει τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.Δ.Ο.Ε. για θέματα άσκησης του ελεγκτικού έργου της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών και εισηγείται τη λήψη των αναγκαίων διοικητικών και νομοθετικών μέτρων.

Μελετά τις μεθόδους και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη του οικονομικού εγκλήματος και ενημερώνει σχετικά τους υπαλλήλους της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή του έργου τους στον εντοπισμό των παραβατών και την πρόληψη και δίωξη γενικότερα του οικονομικού εγκλήματος.».

5. Το άρθρο 11 παρ. ΙΙ του π.δ. 85/2005 (Α'122) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«ΙΙ. Επιχειρησιακή Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων Θεσσαλονίκης

α) Τμήμα Α'- Ελέγχου Κοινοτικών και Εθνικών Επιδοτήσεων και Επιχορηγήσεων.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α'-ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

- i. Επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν στην πρόληψη και καταστολή απατών, παρατυπιών και λοιπών παράνομων οικονομικών δραστηριοτήτων σε βάρος των δημοσιονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων σε βάρος των δημοσιονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών για την αποτελεσματικότερη δράση στα αντικείμενα αρμοδιότητας του Τμήματος.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

- ii. Επιλαμβάνεται επί θεμάτων πρόληψης και καταστολής παραβάσεων σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων, επί θεμάτων προμηθειών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και των ΝΠΙΔ που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, επί θεμάτων νόμιμης διάθεσης και χρησιμοποίησης των κρατικών χρηματοδοτήσεων και δανείων και επί παραβάσεων της νομοθεσίας περί παροχής επενδυτικών κινήτρων καθώς και επί παραβάσεων επί σχετικών συμβάσεων των κρατικών επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων ή δανείων για επενδύσεις.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτων χωρών για την αποτελεσματικότερη δράση σε θέματα αρμοδιότητάς του.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

Ερευνά υποθέσεις υπερτιμολόγησης και υποτιμολόγησης αγαθών και υπηρεσιών που προμηθεύονται ή λαμβάνουν φορείς του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

β) Τμήμα Β΄ - Χρηματοοικονομικών υποθέσεων

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Επιλαμβάνεται θεμάτων πρόληψης και καταστολής οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων που διενεργούνται σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων και της εθνικής οικονομίας καθώς και σε βάρος του κοινωνικού συνόλου, στα θέματα της περίπτωσης β της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005, εκτός αυτών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων τμημάτων.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση οικονομικών παραβάσεων και εγκλημάτων.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτων χωρών για την αποτελεσματικότερη δράση σε θέματα αρμοδιότητάς του.

γ) Τμήμα Γ΄ - Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Παράνομων Εσόδων και Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης Φυσικών Προσώπων.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων και λοιπών παραβάσεων αρμοδιότητας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών καθώς και με την αρμόδια Επιτροπή του άρθρου 7 του νόμου 3691/2008, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 40 του ίδιου νόμου, για την αποτελεσματικότερη δράση στα αντικείμενα αρμοδιότητας του Τμήματος.

Διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση.

Διενεργεί ελέγχους περιουσιακής κατάστασης και δαπανών των φυσικών προσώπων.

δ) Τμήμα Δ΄ – Προστασίας Διανοητικής Ιδιοκτησίας και Ελέγχου Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Εγκλήματος.

Ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄-ια΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ίδιου Π.Δ.

i. Ασκεί τις αρμοδιότητες ποινικής και διοικητικής διαδικασίας που απορρέουν από τις σχετικές διατάξεις, όπως αυτές ισχύουν, των νόμων 2121/1993 «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» και 2293/1994 «περί εμπορικών σημάτων».

Συλλέγει, αναλύει και αξιολογεί στοιχεία και πληροφορίες από βάσεις δεδομένων, στατιστικές αναλύσεις και λοιπές πηγές πληροφοριών και στοιχείων και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες προς εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων και λοιπών παραβάσεων, που απορρέουν από την ως άνω ισχύουσα νομοθεσία.

Τηρεί αρχείο στατιστικών δεδομένων επί των παραβάσεων των ανωτέρω περιπτώσεων και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Συνεργάζεται και ενημερώνει τις Φορολογικές, Τελωνειακές και λοιπές αρμόδιες αρχές και φορείς, όταν από τις παραβάσεις των ανωτέρω νόμων, ανακύπτουν θέματα που εντάσσονται στις δικές του αρμοδιότητες.

ii. Επιλαμβάνεται θεμάτων πρόληψης και καταστολής παραβάσεων σε βάρος των εθνικών δημοσιονομικών συμφερόντων και σε βάρος των συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου από παράνομες δραστηριότητες και συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και ειδών που απαγορεύονται ή τελούν υπό περιορισμό, οι οποίες διενεργούνται ή προωθούνται μέσω του διαδικτύου (INTERNET) με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και λοιπών νέων τεχνολογιών.

Ερευνά στο διαδίκτυο (INTERNET), διαβιβάζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που δεν αξιοποιούνται επιχειρησιακά στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων για περαιτέρω επεξεργασία και αξιολόγηση και προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες για τον

εντοπισμό, αποκάλυψη, τεκμηρίωση και καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων και λοιπών παραβάσεων αρμοδιότητας του ΣΔΟΕ.

Συνεργάζεται με αντίστοιχες συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτες χώρες για την αποτελεσματικότερη δράση σε θέματα αρμοδιότητας του Τμήματος.

ε) Τμήμα Ε΄ - Διοικητικής Μέριμνας και Δικαστικού.

Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα δεδομένα από τα συστήματα πληροφορικής.

Καταγράφει τις οικονομικές δραστηριότητες, κατά γεωγραφική περιοχή ή άλλες διακρίσεις και εκπονεί τις μεθόδους δράσης για κάθε δραστηριότητα.

Προσδιορίζει το είδος των ελέγχων, σύμφωνα με τα επιχειρησιακά σχέδια και τις οδηγίες των ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Προετοιμάζει και εκδίδει μηχανογραφικά τις εντολές ελέγχου.

Φροντίζει, σε συνεργασία με τις Υποδιευθύνσεις, ώστε, κατά την καθημερινή εργασία, να μην υπάρχει επικάλυψη στη διενέργεια των ελέγχων.

Μεριμνά για τον εφοδιασμό των ελεγκτών με τα κατάλληλα έντυπα των ελέγχων.

Ενημερώνει τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.Δ.Ο.Ε. για θέματα άσκησης του ελεγκτικού έργου της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Θεσσαλονίκης και εισηγείται τη λήψη των αναγκαίων διοικητικών και νομοθετικών μέτρων.

Μελετά τις μεθόδους και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη του οικονομικού εγκλήματος και ενημερώνει σχετικά τους υπαλλήλους της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Θεσσαλονίκης για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή του έργου τους στον εντοπισμό των παραβατών και την πρόληψη και δίωξη γενικότερα του οικονομικού εγκλήματος.»

6. Οι οργανικές θέσεις αναπληρωτή προϊσταμένου της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών, που συνεστήθησαν με τις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004 (Α΄253), καταργούνται από την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης αυτής με τη νέα της δομή.

7. Όπου στις διατάξεις του άρθρου 25 του Π.Δ. 85/2005 (Α122) αναφέρονται οι κλάδοι ΠΕ Πληροφορικής: Ειδικότητας Πληροφορικής (software), ΔΕ Πληροφορικής: Ειδικότητας Πληροφορικής (software), ΠΕ Πληροφορικής: Ειδικότητας Πληροφορικής (hardware), ΤΕ Προσωπικού Η/Υ: Ειδικότητας Χειριστών Μέσων Εισαγωγής Στοιχείων, ΔΕ Οδηγών και ΔΕ Δακτυλογράφων, νοούνται οι κλάδοι ΠΕ Πληροφορικής: Ειδικότητας Επιστήμης Η/Υ (software), ΔΕ Προσωπικού: Ειδικότητας Προγραμματιστών Η/Υ, ΠΕ Πληροφορικής: Ειδικότητας Μηχανικών Η/Υ (hardware), ΤΕ Πληροφορικής: Ειδικότητας Πληροφορικής (software), ΔΕ Τεχνικός: Ειδικότητας Οδηγών Αυτοκινήτων και ΔΕ Δακτυλογράφων – Στενογράφων: Ειδικότητας Ελληνικής Δακτυλογραφίας, αντίστοιχα.

8. Ο χρόνος έναρξης λειτουργίας του Τμήματος Δ΄ Ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων, που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων, καθώς και των Επιχειρησιακών Διευθύνσεων Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών και Θεσσαλονίκης με τη νέα τους δομή, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

9. Συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων) αυτοτελές Γραφείο Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων και Προστασίας Δεδομένων και Υποδομών υπαγόμενο στο Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων. Αρμοδιότητες του Γραφείου είναι :

α) Η μέριμνα για την ασφάλεια των Πληροφοριακών Συστημάτων, με την καθιέρωση και εφαρμογή αρχών, διαδικασιών, τεχνικών και μέτρων προστασίας των στοιχείων και ολόκληρου του Πληροφορικού Συστήματος από κάθε τυχαία ή σκόπιμη απειλή.

β) Η σύνταξη προτύπων σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας Πληροφορικού Συστήματος, ασφάλειας και ποιοτικού ελέγχου.

γ) Η ανάπτυξη του σχεδίου και η παρακολούθηση της υλοποίησης των αναγκαίων μέτρων προστασίας, καθώς και η αποτίμηση του βαθμού αποτελεσματικότητας των μέτρων προστασίας.

δ) Η παρακολούθηση των καταστάσεων ανασφάλειας, των Πληροφοριακών Συστημάτων που καταγράφονται και γνωστοποιούνται στο Γραφείο αυτό από τις Υπηρεσίες της Γ.Γ.Π.Σ, καθώς και ο έλεγχος και η διερεύνηση των επεισοδίων ασφάλειας.

ε) Η μέριμνα για την προαγωγή της ευαισθητοποίησης και τη βελτίωση της ενημέρωσης των χρηστών και της Διοίκησης σε θέματα ασφάλειας των

Πληροφοριακών Συστημάτων, καθώς και η συμβουλευτική υποστήριξη των Υπηρεσιών της Γ.Γ.Π.Σ. σε θέματα ασφάλειας.

στ) Ο προσδιορισμός των απαιτούμενων ανθρώπινων, οικονομικών, γνωστικών και λοιπών πόρων, για την ασφάλεια των Πληροφοριακών Συστημάτων

ζ) Η ανάπτυξη σχεδίου συνέχισης της λειτουργίας των Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων της Γ.Γ.Π.Σ. και επαναφοράς αυτών σε περίπτωση καταστροφής τους, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεχνικής Υποστήριξης και την αρμόδια Διεύθυνση που αφορά το Πληροφοριακό Σύστημα.

η) Ο έλεγχος του συνόλου ή μέρους ενός πληροφοριακού συστήματος μετά από εντολή του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων ή του Γενικού Διευθυντή ΚΕ.Π.Υ.Ο, για την αξιολόγηση του βαθμού ασφάλειας και πρόταση πρόσθετων μέτρων.

θ) Η περιοδική εφαρμογή του σχεδίου συνέχισης της λειτουργίας των Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων, για την επιβεβαίωση της ορθότητας και λειτουργίας αυτού.

ι) Ο σχεδιασμός και εισήγηση υλοποίησης προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού της Γ.Γ.Π.Σ., σε θέματα ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων, καθώς και η παροχή σχετικής συνδρομής για την υλοποίηση αυτών.

Του Γραφείου προΐσταται υπάλληλος της κατηγορίας ΠΕ Πληροφορικής με βαθμό Α'.

Άρθρο .....
Έναρξη Ισχύος

Η ισχύ του νόμου αυτού αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα Μάρτιος 2010

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ